

RAPORT

O STANIE

MIASTA ŁOMŻA ZA 2021 ROK

maj 2022

SPIS TREŚCI

WSTĘP	3
INFORMACJE OGÓLNE	4
FINANSE MIASTA	5
Wykonanie budżetu Miasta	5
Wykonanie wydatków inwestycyjnych/majątkowych	10
Wieloletnia prognoza finansowa	11
Wpływ pandemii COVID-19 na finanse Miasta	17
PROJEKTY INWESTYCJE Z DOFINANSOWANIEM ZEWNĘTRZNYM	19
ŁAD PRZESTRZENNY	21
INFORMACJA O STANIE MIENIA KOMUNALNEGO	27
GOSPODARKA KOMUNALNA	33
Funkcjonowanie Miejskiego Przedsiębiorstwa Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej	34
OCHRONA ŚRODOWISKA	39
POLITYKA SPOŁECZNA	41
Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej	41
Centrum Pieczy Zastępczej	61
Dom Pomocy Społecznej	61
Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności	69
Placówka Opiekuńczo - Wychowawcza	70
Środowiskowy Dom Samopomocy	71
Zasiłki	73
Sprawy mieszkaniowe	76
FUNKCJONOWANIE MIEJSKICH SPÓŁEK	77
Miejskie Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej	77
Miejskie Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji	81
Park Przemysłowy Łomża	85
Zakład Gospodarowania Odpadami	87
Miejskie Przedsiębiorstwo Komunikacji	87
ROZWÓJ GOSPODARCZY	89
SPORT I TURYSTYKA	96
Finansowanie zadań z zakresu kultury fizycznej	96
Funkcjonowanie Miejskiego Ośrodka Sportu i Rekreacji	104
Turystyka i rekreacja	111
EDUKACJA	113
KULTURA	137
Miejskie instytucje kultury	137
Własne inicjatywy kulturalne miasta	142
Finansowanie działań kulturalnych realizowanych przez podmioty sektora pozarządowego	143
WSPÓŁPRACA Z INNYMI SPOŁECZNOŚCIAMI SAMORZĄDOWYMI	144
WSPÓŁPRACA MIASTA ŁOMŻY Z ORGANIZACJAMI POZARZĄDOWYMI	146
BUDŻET OBYWATELSKI	152
FUNKCJONOWANIE RAD SPOŁECZNYCH	158
WYKONANIE UCHWAŁ RADY MIEJSKIEJ	165
PODSUMOWANIE	167

WSTĘP

„Raport o stanie Miasta Łomża za 2021 rok” przygotowany został zgodnie z art. 28aa ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym. Obowiązek jego sporządzenia został nałożony na organ wykonawczy gminy ustawą z dnia 11 stycznia 2018 r. o zmianie niektórych ustaw w celu zwiększenia udziału obywateli w procesie wybierania, funkcjonowania i kontrolowania niektórych organów publicznych (Dz.U. 2018, poz. 130). W myśl zapisów tej ustawy, Prezydent co roku do dnia 31 maja, przedstawia Radzie Miejskiej „Raport o stanie Miasta”. Dokument obejmuje podsumowanie działalności władz samorządowych w roku poprzednim. Został on opracowany na podstawie materiałów przekazanych przez komórki organizacyjne Urzędu Miejskiego, jednostki organizacyjne Miasta oraz spółki miejskie.

Raport daje też szansę przedstawienia w jednym dokumencie celów, efektów i rezultatów podejmowanych działań oraz weryfikacji dotychczasowych zamierzeń i planów. Raport o Stanie Miasta to swego rodzaju sprawozdanie z pracy łomżyńskiej administracji publicznej. Zadania samorządu są bardzo szerokie: od edukacji, przez inwestycje, kulturę po sport i rekreację. Suma wszystkich tych działań składa się na jakość życia mieszkańców. Raport może stanowić doskonałe narzędzie do wzmacniania i rozwoju lokalnej demokracji, być okazją do uczciwej i dojrzałej debaty o potrzebach i kierunkach rozwoju Łomży oraz o środkach i sposobach osiągania wspólnych celów. Zakres informacji zawartych w niniejszym dokumencie może posłużyć przede wszystkim mieszkańcom Miasta Łomża do zwiększenia wiedzy na temat funkcjonowania samorządu miejskiego. Pokazuje też, że sprawy publiczne i zarządzanie w sektorze publicznym są dziś sprawą złożoną i charakteryzują się różną dynamiką.

INFORMACJE OGÓLNE

Łomża położona jest nad rzeką Narew i wraz z całą Ziemią Łomżyńską leży w obszarze Zielonych Płuc Polski, obszaru zaliczanego do ostatnich w Europie terenów o nieskażonej przyrodzie i unikalnych walorach krajobrazowych.

Miasto zajmuje powierzchnię 3.271 ha. Łomża, usytuowana w odległości zaledwie 140 km od Warszawy i 75 km od Białegostoku, jest ważnym węzłem międzynarodowego transportu drogowego: - 138 km od przejścia granicznego w Kuźnicy, - 146 km od przejścia granicznego w Ogrodnikach. Liczba mieszkańców miasta zameldowanych na pobyt stały i czasowy na koniec 2021 roku wyniosła 59836 osób (w 2020 r. 59980 osób) w tym na pobyt stały 58215 (w 2020 r. 58330).

Łomża pełni funkcję głównego ośrodka gospodarczego i kulturalnego regionu. Północno - wschodni teren miasta, jako obszar przejściowy pomiędzy morenową wysoczyzną, stanowi malowniczy krajobraz, charakteryzujący się urozmaiconą rzeźbą. W niewielkiej odległości od miasta znajdują się obszary przyrody chronionej: - Łomżyński Park Krajobrazowy Doliny Narwi, - Biebrzański Park Narodowy, - Narwiański Park Narodowy. Łomża leży na wyjątkowo pięknej skarpie, wokół niepowtarzalnych obszarów bagiennych z unikalną florą i fauną. Od strony południowo - wschodniej z miastem sąsiaduje rezerwat przyrody, który stał się podstawą do utworzenia Łomżyńskiego Parku Krajobrazowego Doliny Narwi. Miasto i jego okolice stanowią doskonałą bazę dla tych, którzy potrafią docenić niepowtarzalną przyrodę.

Foto. Kamil Brzostowski

FINANSE MIASTA

Wykonanie budżetu Miasta

Realizacja budżetu Miasta Łomża w 2021 r., w większości działań przebiegała zgodnie z planem. Dochody ogółem zrealizowano w kwocie 461 667 311,06 zł, tj. w 104,21 %, natomiast wydatki ogółem zrealizowano w 94,45 %, tj. w kwocie 447 077 353,39 zł. Wykonanie budżetu za 2021 rok zamknęło się nadwyżką w kwocie 14 589 957,67 zł wobec planowanego deficytu w kwocie 30 360 388 zł. Na wynik budżetu niewątpliwym wpływ miały otrzymane zaliczki środków z Rządowego Funduszu Inwestycji Lokalnych i Rządowego Funduszu Rozwoju Dróg na poczet realizacji zadań drogowych w latach 2020 – 2022, wyższe niż wstępnie planowano udziały w PIT oraz wpływ w grudniu 2021 r. jednorazowej subwencji uzupełniającej przekazanej przez Ministerstwo Finansów w kwocie 14 218 435 zł, która okazała się dodatkowym, wstępnie nieplanowanym „zastrzykiem” finansowym.

Po rozliczeniu budżetu za 2021 rok pozostały wolne środki do wykorzystania w 2022 roku, w kwocie ogółem 45 309 535,92 zł, w tym:

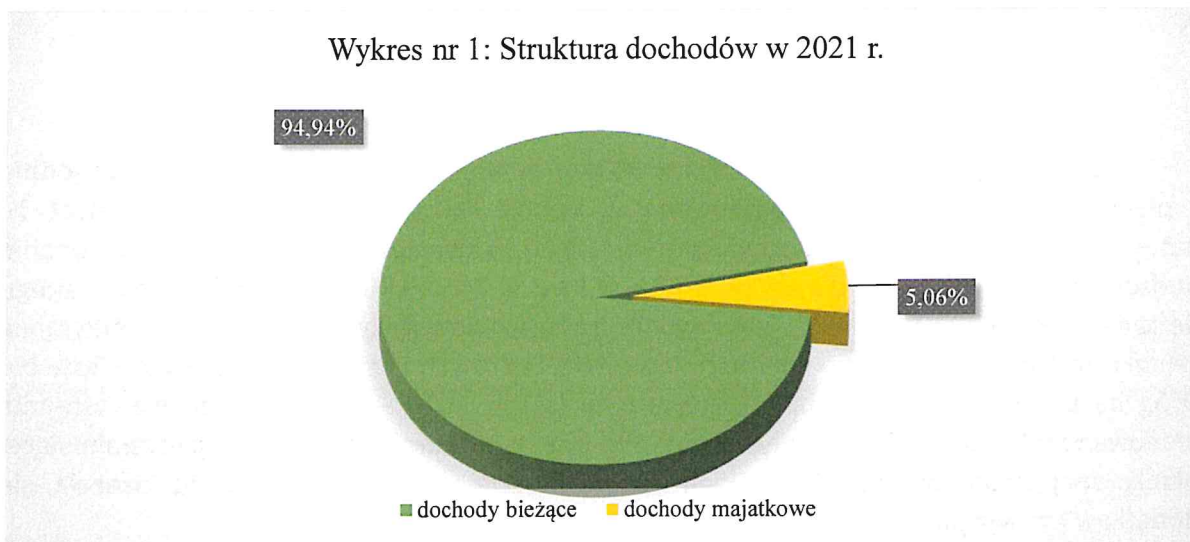
- kwota 11 834 160,19 zł, to otrzymane w formie zaliczki środki na realizację inwestycji: RFRD (5 013 398,33 zł), RFIL (4 035 677,00 zł), FDS (290 243,00 zł), środki z Norweskiego Mechanizmu Finansowego i budżetu państwa (1 990 578,03 zł), środki z UE (504 263,83 zł),
- kwota 5 494 209,44 zł, to otrzymane w formie zaliczki środki na realizację zadań bieżących, w tym: środki z UE (2 771 675,89 zł), subwencja z budżetu państwa (1 514 267,00 zł), środki z Funduszu Przeciwdziałania Covid-19 (815 374,45 zł), środki z Norweskiego Mechanizmu Finansowego i budżetu państwa (392 892,10 zł),
- kwota 523 589,73 zł, to niewydatkowane do końca okresu sprawozdawczego środki przeznaczone na obsługę systemu gospodarowania odpadami komunalnymi,
- kwota 275 622,07 zł, to niewydatkowane w 2021 r. środki przeznaczone na realizację „Łomżyńskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz innych Uzależnień na 2021 rok” oraz kwota 4 881,91 zł, to środki z tytułu rozliczenia wykorzystania w 2021 r. wpływów z tytułu opłaty za zezwolenie na sprzedaż napojów alkoholowych (w opakowaniach nieprzekraczających 300 ml) w obrocie hurtowym na podstawie ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi,
- pozostałe środki w kwocie 27 177 072,58 zł - głównie niewydatkowane środki własne stanowiące udział w realizowanych projektach z udziałem środków z budżetu UE i budżetu państwa.

Powyższe środki są wprowadzane do budżetu 2022 roku zgodnie z ich przeznaczeniem.

Dochody Miasta

Wykres nr 1: Struktura dochodów w 2021 r.

Dochody ogółem wg źródeł finansowania kształtują się w następujący sposób:

- dochody własne – 362 477 863,22 zł,
- dochody związane z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej i innych zleconych j.s.t. odrębnymi ustawami – 98 861 239,02 zł,
- dochody związane z realizacją zadań w drodze umów lub porozumień między jst – 104 464,02 zł,
- dotacje celowe na zadania bieżące zrealizowane przez gminę na podstawie porozumień z organami administracji rządowej – 223 744,80 zł.

Wykonane dochody własne w 2021 r. kształtują się następująco:

Wykres nr 2: Struktura dochodów własnych w 2021 r.

Największy udział w dochodach własnych ogółem stanowią pozostałe dochody własne, tzn. podatki, opłaty lokalne, udziały w PIT i CIT, itp. – 174 206 596,54 zł.

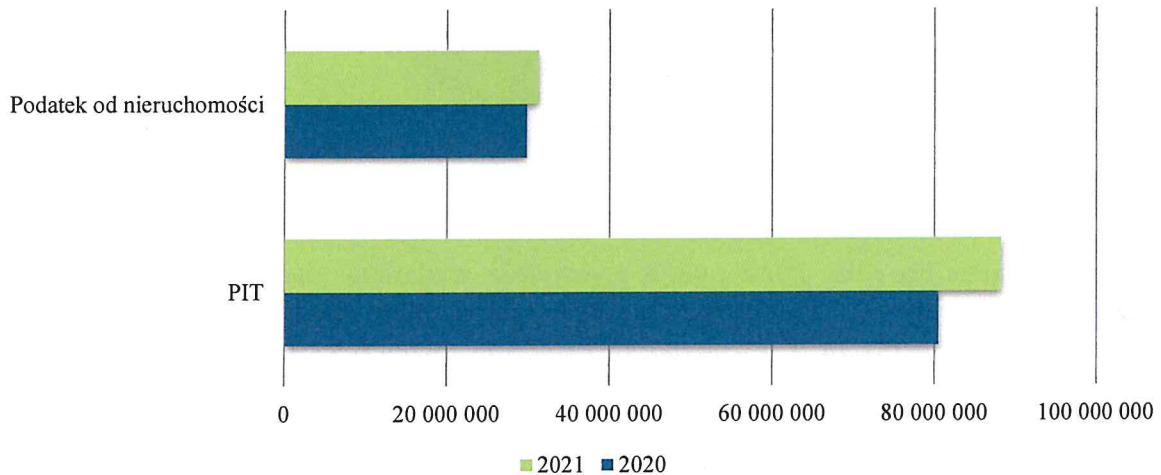
Duży udział stanowi również subwencja, która w 2021 r. wyniosła 151 929 015 zł.

Dotacje na zadania własne ukształtowały się na poziomie 26 738 310,56 zł, zaś środki na zadania dofinansowane z budżetu UE – 9 603 941,12 zł.

W 2021 roku odnotowaliśmy wzrost dochodów z PIT, o 9,51% w stosunku do roku 2020. Wyższe są też dochody z tytułu podatku od nieruchomości o 4,93%.

Wykres nr 3: Porównanie podatku od nieruchomości i udziałów w PIT w latach 2020-2021

Dotacje rozwojowe pozyskane spoza budżetu Miasta na realizację zadań inwestycyjnych. W 2021 roku, ogółem pozyskano 18 833 661,79 zł. Udział środków z budżetu Unii Europejskiej w strukturze budżetu zmniejszył się w porównaniu do analogicznego okresu 2020 roku o 3,29%.

Dochody majątkowe zrealizowano w 126,45% i stanowią one 5,06% dochodów ogółem. W 2021 roku w stosunku do wykonania za 2020 rok, notujemy zmniejszenie dochodów majątkowych o 59,97%.

Reasumując, wykonanie dochodów ogółem za 2021 r. w stosunku do wykonania za 2020 r. zwiększyło się o 827 513,18 zł, z tym, że wykonanie dochodów bieżących wzrosło o 34 163 672,92 zł, a wykonanie dochodów majątkowych zmniejszyło się o 34 991 186,10 zł.

Wydatki Miasta

Wydatki ogółem wykonano w kwocie 447 077 353,39 zł, tj. 94,45% planu. Wydatki bieżące zostały wykonane w 96,82% planu, zaś wydatki majątkowe w 76,62% planowanych. Wydatki bieżące stanowią 90,47% (2020 – 79,53%) wydatków ogółem, zaś wydatki majątkowe 9,53% (2020 – 20,47 %).

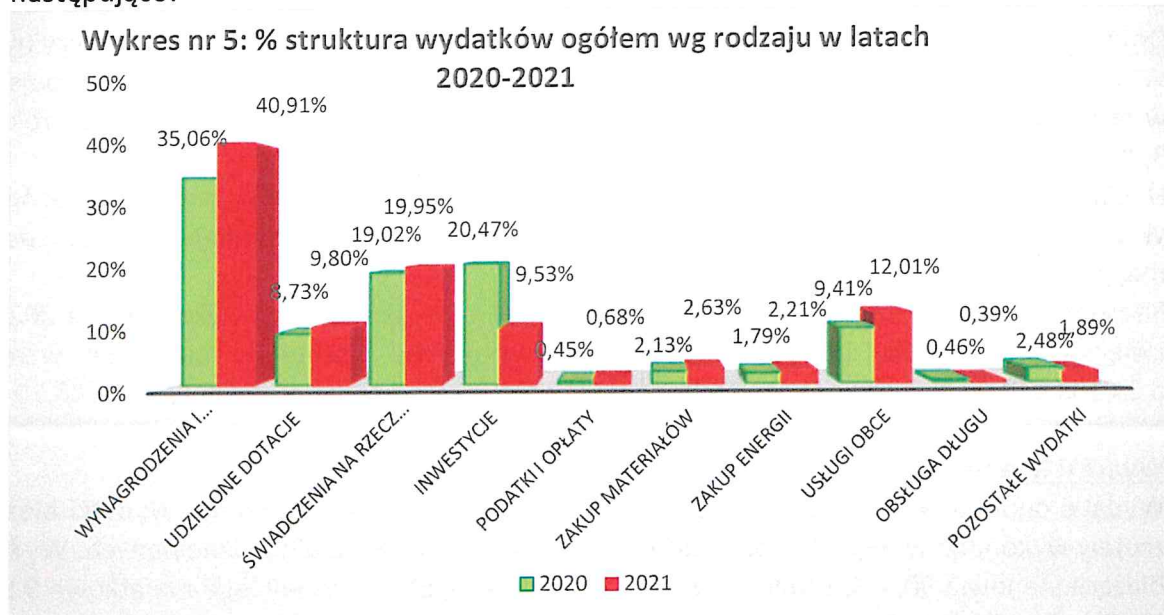

Wyktres nr 4: Struktura wydatków w 2021 r.

W porównaniu do roku 2020 realne wykonanie wydatków ogółem było mniejsze o 39 821 111,59 zł, tj. o 8,18 %. Wydatki bieżące w stosunku do roku poprzedniego wzrosły o 4,45% tj. o 17 244 893,74 zł, a wydatki inwestycyjne spadły o 57,26%, tj. o 57 066 005,33 zł.

Struktura rodzajowa wydatków ogółem w porównaniu do roku 2020 przedstawia się następująco:

Analizując wykonanie budżetu według struktury rodzajowej wydatków ogółem, zauważalny jest przeważający udział wydatków na wynagrodzenia wraz z pochodnymi. Stanowią one 40,91 % wydatków ogółem (wzrost o 5,85% w stosunku do 2020 r.). Istotna część środków budżetu została wydatkowana na świadczenia na rzecz osób fizycznych, czyli różnego rodzaju zasiłki z pomocy społecznej (np. wychowawcze, rodzinne, pielęgnacyjne, fundusz alimentacyjny), stypendia i zasiłki szkolne, itp. – 19,95% (wzrost o 0,93% w porównaniu do 2020 r.). Duży udział stanowią również inwestycje 9,53 % (spadek o 10,94% r/r) oraz udzielone dotacje z budżetu Miasta – 9,80% (wzrost o 1,07% r/r). Pozostałe wydatki stanowią ok. 19,81% wykonania budżetu.

Wynik budżetu

Wynik (nadwyżka/deficyt) – wykonanie budżetu za 2021 rok, zamknęło się nadwyżką w kwocie 14 589 957,67 zł wobec planowanego deficytu w kwocie 30 360 388,00 zł.

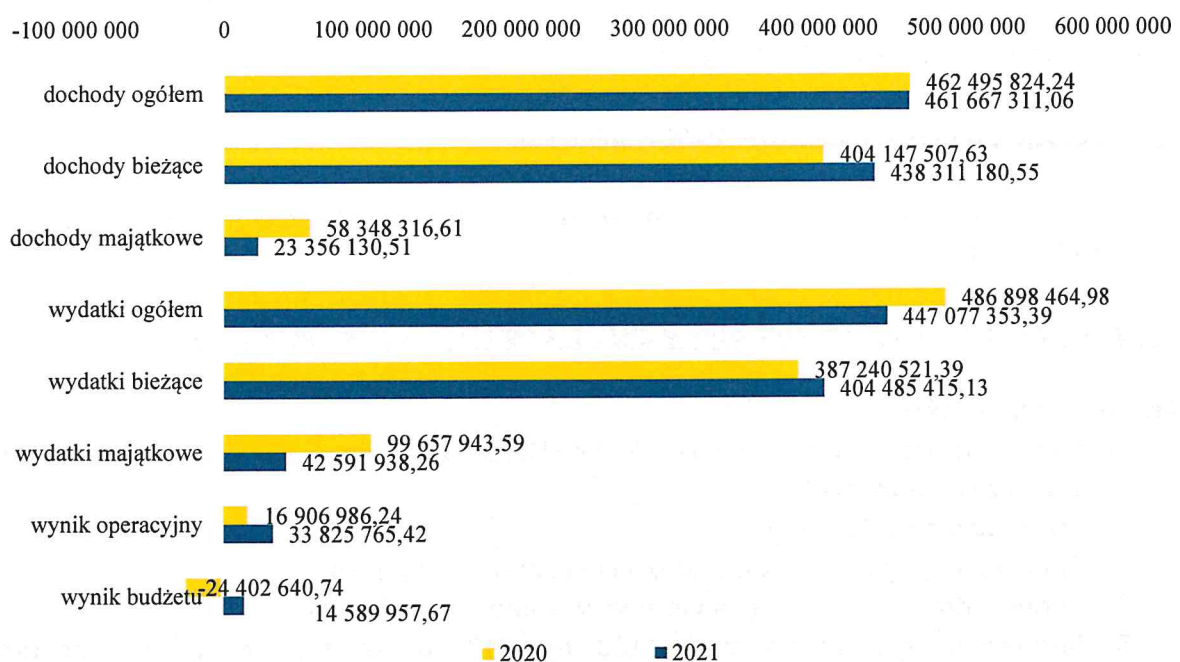
Wynik operacyjny (dochody bieżące – wydatki bieżące) - planowana nadwyżka operacyjna została zrealizowana w 400,68%, co znacząco wpływa na stabilność finansową budżetu oraz na możliwość obsługi zadłużenia.

W stosunku do roku poprzedniego podstawowe wielkości budżetowe kształtują się następująco:

Kategoria	2020	2021	% zmiany
dochody ogółem,	462 494 824,24	461 667 311,06	99,82%
<i>w tym:</i>			
<i>dochody bieżące</i>	<i>404 147 507,63</i>	<i>438 311 180,55</i>	<i>108,45%</i>
<i>dochody majątkowe</i>	<i>58 347 316,61</i>	<i>23 356 130,51</i>	<i>40,03%</i>
wydatki ogółem,	486 898 464,98	447 077 353,39	91,82%
<i>w tym:</i>			
<i>wydatki bieżące</i>	<i>387 240 521,39</i>	<i>404 485 415,13</i>	<i>104,45%</i>
<i>wydatki majątkowe</i>	<i>99 657 943,59</i>	<i>42 591 938,26</i>	<i>42,74%</i>
wynik operacyjny	16 906 986,24	33 825 765,42	200,07%
wynik budżetu	-24 403 640,74	14 589 957,67	-

Widoczny jest spadek dochodów ogółem oraz wydatków ogółem w porównaniu do 2020 r., w tym dochodów majątkowych o 59,97% oraz wydatków inwestycyjnych o 57,26%.

Wykres nr 6: Porównanie wykonania budżetu w latach 2020-2021

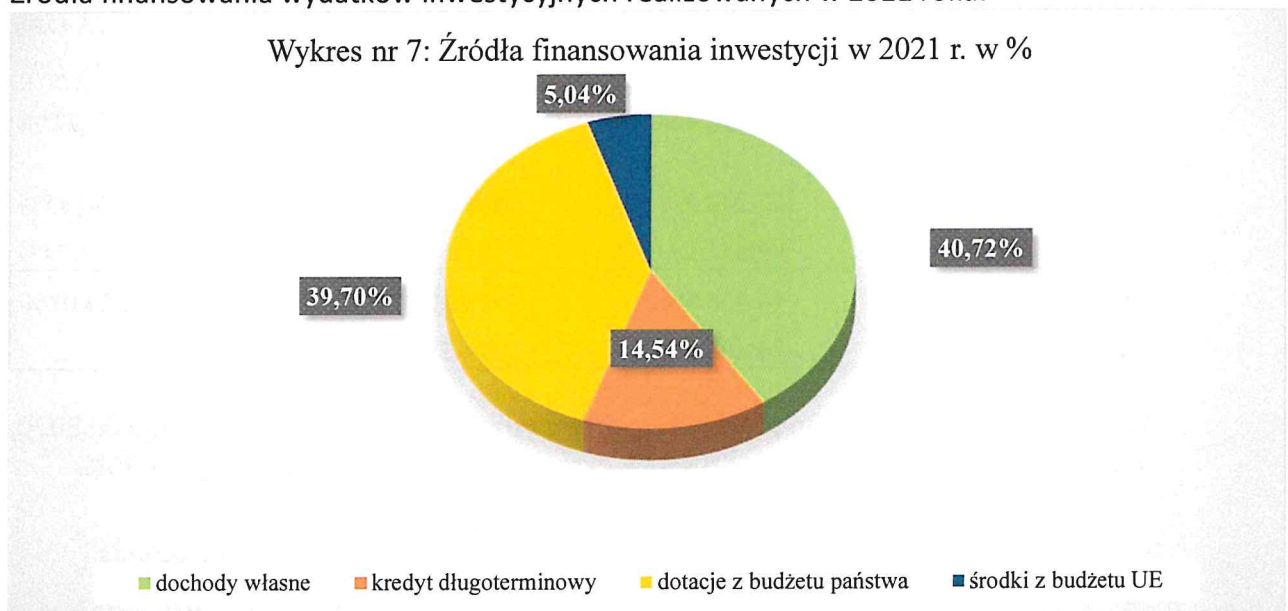

Wykonanie wydatków inwestycyjnych/majątkowych

Planowane wydatki majątkowe zostały zrealizowane w 76,62% tj. w kwocie 42 591 938,26 zł. W 2021 roku zaplanowano do realizacji ok. 100 zadań inwestycyjnych, w tym 10 w ramach wydatków niewygasających z 2020 roku. Na realizację większości zadań Miasto otrzymało dofinansowanie m.in. z Rządowego Funduszu Inwestycji Lokalnych, PFRON, Rządowego Funduszu Rozwoju Dróg, z Ministerstwa Sportu i Turystyki, Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego, Norweskiego Mechanizmu Finansowego, Urzędu Marszałkowskiego Województwa Podlaskiego ze środków RPO. W porównaniu do analogicznego okresu 2020 roku, realne wykonanie wydatków inwestycyjnych jest niższe o 57 066 005,33 zł.

Źródła finansowania wydatków inwestycyjnych realizowanych w 2021 roku:

- dochody własne – 17 336 761,42 zł,
- kredyt długoterminowy – 6 188 247,00 zł,
- dotacje z budżetu państwa – 16 902 389,65 zł,
- środki z budżetu UE – 2 144 626,37 zł.

Najwyższe nakłady inwestycyjne poniesione zostały na inwestycje drogowe, ogółem 22 577 741,70 zł.

Podstawowe inwestycje realizowane w 2021 r. oraz kontynuowane w 2022 r.:

Transport i łączność:

- 1) Budowa drogi na odcinku od Wojska Polskiego (DK61) do ul. Nowogrodzkiej (DW645) w Łomży (w realizacji),
- 2) Przebudowa ul. Dwornej,
- 3) Budowa drogi gminnej - ul. Grabowa w Łomży (w realizacji),
- 4) Budowa drogi gminnej - ul. Jaworowa w Łomży (w realizacji),
- 5) Budowa dróg gminnych nr 101116B, nr 101201B oraz drogi na odcinku od drogi gminnej nr 101116B do drogi powiatowej nr 2608B w Łomży - przy Ks. Stanisława (w realizacji),

- 6) Przebudowa dróg gminnych - ul. Kazimierza Pułaskiego i ul. Strażacka w Łomży,
- 7) Rozbudowa drogi gminnej - ul. Bursztynowa.

Gospodarka mieszkaniowa:

Zwiększenie zasobu lokalowego Miasta Łomża - modernizacja kamienicy przy ul. Polowej 65 (w realizacji).

Działalność usługowa:

- 1) Rozbudowa cmentarza komunalnego przy ul. Przykoszarowej,
- 2) Objęcie udziałów w spółce Park Przemysłowy Łomża.

Oświata i wychowanie:

- 1) Modernizacja łazienek, sal lekcyjnych i drzwi wejściowych w SP 9,
- 2) Wykonanie monitoringu, alarmu i zakup systemu wyposażenia sportowego do gry w koszykówkę w SP nr 2,
- 3) Przyjazne przedszkole dla dzieci z niepełnosprawnością – (przebudowa i modernizacja budynku ZSS przy ul. Nowogrodzkiej 4 oraz wykonanie placu zabaw),
- 4) Przebudowa pomieszczeń budynku II Liceum Ogólnokształcącego przy Pl. Kościuszki 3 w Łomży wraz z odnowieniem elewacji oraz budową instalacji oświetlenia terenu i iluminacji elewacji,
- 5) Renowacja i przebudowa budynku szkoły I LO.

Pozostałe działania w zakresie polityki społecznej:

Modernizacja lokalu w budynku przy ul. Wojska Polskiego 25 na potrzeby siedziby PZON.

Edukacyjna opieka wychowawcza:

Przebudowa i rozbudowa budynku Bursy Nr 2 w Łomży oraz zagospodarowanie terenu wraz z niezbędną infrastrukturą techniczną - w trakcie realizacji.

Gospodarka komunalna i ochrona środowiska:

- 1) Instalacje fotowoltaiczne/kolektory słoneczne na budynkach mieszkalnych na terenie miasta Łomża (w realizacji),
- 2) Zrównoważona mobilność miejska w Łomży – (zakup autobusów elektrycznych i roweru miejskiego) w trakcie realizacji,
- 3) Termomodernizacja budynków użyteczności publicznej i budynku komunalnego w Mieście Łomża (ZSS, PPnr 9, Kamienica Wojska Polskiego 15/17),
- 4) Realizacja Programu Ograniczenia Niskiej Emisji – dotacje dla mieszkańców na wymianę kotłów c.o.

Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego:

- 1) Przebudowa i rozbudowa budynku Filharmonii Kameralnej im. W. Lutosławskiego w Łomży - II Etap,
- 2) Projekt Kultura - Kontynuacja rewitalizacji Starego Rynku w Łomży (w realizacji).

Wykonanie budżetu Miasta Łomża w przeliczeniu na jednego mieszkańca:

Lp.	Wyszczególnienie	Wykonanie
1.	Liczba mieszkańców wg stanu na dzień 31.12.2021 r. (zameldowanie stałe i czasowe)	59 836
2.	Dochody ogółem	7 715,54
3.	Dochody bieżące	7 325,21
4.	Dochody majątkowe	390,34

5.	Wydatki ogółem	7 471,71
6.	Wydatki bieżące	6 759,90
7.	Wydatki majątkowe	711,81
8.	Nadwyżka operacyjna	565,31
9.	Zadłużenie	2 794,94

Wieloletnia prognoza finansowa

Zadłużenie Miasta Łomża na dzień 31 grudnia 2021 r. wynosiło 167 238 152,31 zł i stanowi 36,22% wykonanych dochodów ogółem. W związku z dokonanymi w styczniu b.r. spłatami rat przypadających na 2022 r. w kwocie 11 895 624,00 zł, stan zadłużenia na dzień 12 kwietnia 2022 r. wynosi 155 342 528,31 zł i jest to zadłużenie z tytułu kredytów długoterminowych. W 2021 r. w porównaniu z rokiem poprzednim nastąpił wzrost kwoty długu o 7,73 %, tj. o kwotę 6 188 247 zł. Harmonogram spłat i obsługi zadłużenia w latach 2022-2037 przedstawia tabela nr 1.

Tabela nr 1

Harmonogram spłat i obsługi zadłużenia oraz prognoza nadwyżki operacyjnej na najbliższe lata

Lata spłaty kredytów	Kwota aktualnego zadłużenia na koniec roku	Kwota rat do spłaty w danym roku	Prognoza nadwyżki operacyjnej na najbliższe lata
2022	188 342 528,31	11 895 624,00	294 276,00
2023	190 036 904,31	12 305 624,00	19 178 737,00
2024	178 312 524,31	11 724 380,00	20 873 475,00
2025	164 274 945,31	14 037 579,00	14 196 686,00
2026	150 043 621,31	14 231 324,00	14 331 324,00
2027	136 158 932,79	13 884 688,52	15 000 000,00
2028	122 039 155,30	14 119 777,49	15 000 000,00
2029	107 639 155,30	14 400 000,00	15 000 000,00
2030	93 400 000,00	14 239 155,30	15 000 000,00
2031	78 800 000,00	14 600 000,00	15 000 000,00
2032	64 400 000,00	14 400 000,00	15 000 000,00
2033	50 000 000,00	14 400 000,00	15 000 000,00
2034	35 600 000,00	14 400 000,00	15 000 000,00
2035	22 000 000,00	13 600 000,00	15 000 000,00
2036	10 200 000,00	11 800 000,00	15 000 000,00
2037	0,00	10 200 000,00	15 000 000,00

*dane na dzień 12.04.2022 r.

Miasto Łomża, pomimo znacznej kwoty długu posiada zdolność do terminowego i kompletnego spłacania zaciągniętych zobowiązań oraz wypełnienia warunków zawartych umów kredytowych (Wykres nr 1), co zostało potwierdzone uchwałą Regionalnej Izby Obrachunkowej nr RIO.II-00312-130/2022 z dnia 1 lutego 2022 r. w sprawie wyrażenia opinii o prawidłowości planowanej kwoty długu oraz o możliwości sfinansowania deficytu określonego w uchwale budżetowej Miasta Łomża na 2022 r. Dodatkowo warto podkreślić, iż spełnia wszystkie wskaźniki zawarte w ustawie o finansach publicznych (art. 242 i 243).

Wykres nr 1

Zadłużenie Miasta Łomża
a zachowanie relacji wynikających z art. 243 ustawy o finansach publicznych

dane na dzień 12.04.2022 r.

Poziom wskaźników

Opis	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029
Faktyczna obsługa zadłużenia	6,48%	6,02%	5,71%	6,30%	6,19%	5,92%	5,85%	5,71%
Planowana obsługa zadłużenia	0,00%	0,10%	0,11%	0,11%	0,11%	0,11%	0,18%	0,30%
Zadłużenie związku JST	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
Poręczenie i gwarancje	0,41%	0,41%	0,40%	0,40%	0,40%	0,40%	0,40%	0,40%
Łącznie (faktyczne i planowane)	6,89%	6,53%	6,22%	6,81%	6,70%	6,43%	6,42%	6,41%
- wyłączenia z art. 243 ust. 3	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
Obsługa zadłużenia (fakt. i plan. po wyłączeniach)	6,89%	6,53%	6,22%	6,81%	6,70%	6,43%	6,42%	6,41%
Maksymalna obsługa zadłużenia	13,20%	12,32%	11,06%	9,79%	7,90%	7,56%	7,38%	6,65%
Zachowanie relacji z art. 243	1,00	Tak	Tak	Tak	Tak	Tak	Tak	Tak
Zapas na płatność	18 284 962,16	17 057 523,40	14 477 006,14	8 933 495,88	3 625 920,50	3 442 073,87	2 871 704,92	716 088,53
Opis	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2036	2037
Faktyczna obsługa zadłużenia	5,48%	5,56%	5,12%	4,90%	4,57%	0,00%	0,00%	0,00%
Planowana obsługa zadłużenia	0,37%	0,30%	0,58%	0,68%	0,90%	5,06%	4,32%	3,65%
Zadłużenie związku JST	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
Poręczenie i gwarancje	0,40%	0,41%	0,41%	0,41%	0,41%	0,00%	0,00%	0,00%
Łącznie (faktyczne i planowane)	6,25%	6,27%	6,10%	5,99%	5,88%	5,06%	4,32%	3,65%

RAPORT O STANIE MIASTA ŁOMŻA ZA 2021 ROK

- wyłączenia z art. 243 ust. 3	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
Obsługa zadłużenia (fakt. i plan. po wyłączeniach)	6,25%	6,27%	6,10%	5,99%	5,88%	5,06%	4,32%	3,65%
Maksymalna obsługa zadłużenia	7,01%	6,67%	6,26%	6,18%	6,10%	6,00%	5,89%	5,78%
Zachowanie relacji z art. 243	Tak	Tak	Tak	Tak	Tak	Tak	Tak	Tak
Zapasy na płatność	2 268 753,87	1 193 698,04	462 967,60	554 515,24	642 140,22	2 708 950,31	4 479 568,40	6 072 449,61

dane na dzień 12.04.2022 r.

Warto podkreślić, iż zgodnie z art. 92, art. 217 i art. 242 ustawy o finansach publicznych (Dz. U. z 2021 poz. 305 z późn. zm.) jednostki samorządu terytorialnego mogą zaciągać kredyty i pożyczki na finansowanie planowanego deficytu budżetu jednostki, spłatę wcześniej zaciągniętych zobowiązań z tytułu emisji papierów wartościowych, zaciągniętych pożyczek i kredytów oraz na wyprzedzające finansowanie działań finansowych ze środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej.

Tabela nr 2

Udział kredytów w wydatkach majątkowych

	2017	2018	2019	2020	2021	Plan 2022*
Wydatki majątkowe, w tym finansowane z:	53 522 441,88	84 756 419,65	60 256 313,19	99 657 943,59	42 591 938,26	107 346 177,00
dochodów własnych jst (% wydatków majątkowych)	40 343 567,96 (75,38 %)	22 414 086,85 (26,44 %)	42 736 421,09 (70,92 %)	46 232 094,01 (46,39 %)	17 336 761,42 (40,70 %)	29 948 958,00 (27,90 %)
kredytów i pożyczek (% wydatków majątkowych)	574 320,00 (1,07 %)	28 423 212,88 (33,54 %)	0,00 (0%)	24 150 300,16 (24,23 %)	6 188 247,00 (14,53 %)	21 104 376,00 (19,66 %)
środków pochodzących z innych źródeł (% wydatków majątkowych)	12 604 553,92 (23,55 %)	33 919 119,92 (40,02 %)	17 519 892,10 (29,08 %)	29 275 549,42 (29,38 %)	19 066 929,84 (44,77 %)	56 292 843,00 (52,44 %)

* dane na dzień 12.04.2022 r.

Miasto Łomża również korzysta z kredytowania, jako metody finansowania wydatków majątkowych, co rodzi konkretne skutki, zarówno pozytywne jak i negatywne. Tabela nr 2 przedstawia udział zaciągniętych kredytów w wydatkach majątkowych w latach 2017 – 2022. Zaciąganie kredytów i pożyczek przez Miasto, umożliwia realizację zadań, na dużo wyższym poziomie pod względem ilościowym i jakościowym. Zwiększenie dostępności środków finansowych pozwala Miastu na realizację zadań z udziałem środków zewnętrznych, w tym z budżetu Unii Europejskiej, przez co zwiększa jego atrakcyjność, a także poprawia warunki życia mieszkańców.

W 2021 r. planowane wydatki majątkowe zostały zrealizowane w 76,62 %, tj. na kwotę ok. 43 mln zł. Ponadto, jak wspomniano wcześniej, korzystanie przez Miasto z kredytowania rodzi skutki również negatywne, są nimi koszty obsługi zadłużenia. W 2021 r. przy oprocentowaniu kredytów średnio 1,23 % (0,77% - 1,69%) w stosunku rocznym, koszty obsługi zadłużenia wyniosły zaledwie 1 758 587,87 zł i porównując z wykonaniem na dzień 31.12.2020 r. nastąpił spadek o kwotę 471 237,77 zł, przy jednoczesnym wzroście zadłużenia. Zmniejszenie kosztów obsługi zadłużenia w stosunku do lat poprzednich jest efektem obniżki stóp procentowych przez Radę Polityki Pieniężnej w 2020 i 2021 roku. Aktualnie stopy procentowe są podwyższone na co wpływ ma obecna sytuacja w kraju i na świecie. Od 7 kwietnia 2022 r. stopa referencyjna NBP wynosi 4.50%. Według Głównego Urzędu Statystycznego w marcu 2022 r. inflacja wyniosła 11%. Widząc realne zwiększenie kosztów obsługi kredytów Miasto Łomża dokonało wcześniejszej spłaty rat kapitałowych przypadających do spłaty w bieżącym roku, jak również całkowitych spłat dwóch kredytów w grudniu 2021 r., które były najwyżej oprocentowane. Miasto Łomża na bieżąco kontroluje sytuację i zabezpiecza środki na wypadek wyższych kosztów obsługi zadłużenia.

Miasto Łomża ma bardzo duże potrzeby inwestycyjne, które przekraczają znacznie możliwości budżetowe. W 2022 r. planowane wydatki majątkowe kształtują się na poziomie ponad 107 mln zł (Tabela nr 3). Aby sprostać potrzebom rozwojowym oraz skorzystać z możliwości pozyskania dofinansowania do realizowanych inwestycji ze środków zewnętrznych zarówno krajowych jak i unijnych, konieczne jest sięganie po zewnętrzne źródła finansowania, takie jak kredyty bankowe.

Tabela nr 3

Wykaz planowanych przedsięwzięć i zadań inwestycyjnych w poszczególnych działach oraz ich wpływ na finanse Miasta

Wykaz przedsięwzięć i zadań inwestycyjnych w latach 2022-2025					
Dział	Wyszczególnienie	2022	2023	2024	2025
600	Transport i łączność, m.in.: Budowa/Przebudowa dróg na terenie Miasta Łomża w ramach Funduszu Dróg Samorządowych	24 793 907,00	3 572 450,00	4 530 000,00	0
630	Turystyka, m.in.: Budowa bulwarów nad Narwią w Łomży	17 500 195,00	15 100 000,00	21 500 000,00	0
700	Gospodarka mieszkaniowa, m.in.: Zakup nieruchomości do gminnego zasobu, Zakupy inwestycyjne MPGKiM	8 283 946,00	0	0	0
710	Działalność usługowa, m.in.: Rozbudowa cmentarza komunalnego przy ul. Przykoszarowej	372 913,00	560 087,00	740 000,00	0
750	Administracja Publiczna, m. in.: Rozwój cyfrowych usług województwa podlaskiego	1 644 189,00	600 000,00	0	0
754	Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa, m.in.: Zakup samochodu na potrzeby Straży Miejskiej Łomży, Modernizacja systemu monitoringu miasta	442 500,00	0	0	0
758	Różne rozliczenia, Rezerwa na inwestycje i zakupy inwestycyjne - Budżet Obywatelski	125 000,00	0	0	0

801	Oświata i wychowanie, m.in.: Budowa Sali sportowej przy Szkole Podstawowej Nr 5 w Łomży, Budowa obiektów sportowych przy ZSMiO w Łomży, Przebudowa przedszkoli prowadzonych przez Stowarzyszenie "Edukator"	11 954 935,00	15 779 626,00	3 400 000,00	500 000,00
852	Pomoc społeczna, m.in.: Modernizacja Domu Pomocy Społecznej w Łomży - wykonanie dokumentacji technicznej	330 000,00	300 000,00	550 000,00	0
854	Edukacyjna opieka wychowawcza, m.in.: Przebudowa i rozbudowa budynku Bursy nr 2 w Łomży oraz zagospodarowanie terenu wraz z niezbędną infrastrukturą techniczną	2 251 100,00	2 979 900,00	0	0
900	Gospodarka komunalna i ochrona środowiska, m.in.: Zrównoważona mobilność miejska w Łomży, Instalacje fotowoltaiczne/kolektory słoneczne na budynkach mieszkaniowych na terenie miasta Łomża, Realizacja Programu Ograniczenia Niskiej Emisji	30 600 938,00	0	13 038 000,00	0
921	Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego, m.in.: Projekt Kultura - kontynuacja rewitalizacji Starego Rynku w Łomży	8 046 554,00	0	0	0
926	Kultura fizyczna, m. in.: Dżungla - plac zabaw Kierzkowa 7 BO, Zadaszenie nad boiskiem wielofunkcyjnym na Orliku - Katyńska 3 BO	1 000 000,00	0	0	0
Razem:		107 346 177,00	38 892 063,00	43 758 000,00	500 000,00
w tym:	Środki zewnętrzne (UE i BP)	44 573 188,00	22 385 912,00	33 608 905,00	0,00
	Kredyty	21 104 376,00	1 694 376,00	0	0
	Środki własne	41 668 613,00	14 811 775,00	10 149 095,00	500 000,00
	<i>w tym: dochody ze sprzedaży majątku</i>	<i>5 030 300,00</i>	<i>2 000 000,00</i>	<i>1 000 000,00</i>	<i>500 000,00</i>

*dane na dzień 12.04.2022 r.

Przy pojawiających się możliwościach dofinansowania inwestycji z zewnętrznych źródeł, Miasto Łomża musi wygospodarować środki na pokrycie wkładu własnego wymaganego przy realizacji większości inwestycji z dofinansowaniem zewnętrznym. Mając na uwadze poziom planowanych do realizacji przedsięwzięć w latach 2022 - 2025, wysokość planowanych dochodów majątkowych, wysokość nadwyżki finansowej (operacyjnej) oraz możliwości pozyskania dofinansowania z budżetu UE i Budżetu Państwa przewidujemy, iż będzie zachodziła konieczność zaciągnięcia w latach 2022 - 2023 kredytów długoterminowych. W 2022 r. planowany jest do zaciągnięcia kredyt długoterminowy w wysokości 33 mln zł, przy jednoczesnej spłacie rat kapitałowych w kwocie 11 895 624 zł oraz 14 mln zł w 2023 r. na pokrycie deficytu, przy jednoczesnej spłacie rat kapitałowych w kwocie 12 305 624 zł. Zaciągnięcie kredytów pozwoli na kontynuowanie realizacji przedsięwzięć na wysokim poziomie.

Wpływ pandemii COVID-19 na finanse Miasta

Rok 2021 był kolejnym rokiem obowiązywania obostrzeń z powodu wystąpienia epidemii wirusa Sars-Cov-2. Analizując jej wpływ na stan finansów Miasta można stwierdzić, że zdecydowanie mniejsze były skutki niż w roku poprzednim. Jednocześnie w dalszym ciągu widoczne są spadki po stronie dochodów w porównaniu z okresem przed wystąpieniem epidemii, odnotowuje się spadek wpływów z Miejskiego Ośrodka Sportu i Rekreacji oraz przedszkoli, np. z tytułu biletów wstępu czy opłat za przedszkola.

W 2021 r. wpływy z podatku CIT, który płacą przedsiębiorstwa ukształtowały się na poziomie niższym od wstępnie planowanego o 320 472,20 zł. Natomiast, z podatku PIT, czyli jednego z głównych dochodów Miasta, wzrosły w stosunku do pierwotnego planu o 8,27% tj. 6 715 327 zł. Niższe dochody uzyskano z tytułu wpływów z biletów komunikacji miejskiej, wykonano 47,78 % pierwotnego planu, czyli o 1,2 mln zł mniej.

W ramach Rządowego Funduszu Inwestycji Lokalnych w 2021 r. wpłynęły środki w kwocie 3 500 000 zł, natomiast kwota 1 637,99 zł, to odsetki naliczone od otrzymanych środków, które zostaną przeznaczone na finansowanie inwestycji w 2022 r. Miasto pozyskało również środki z Funduszu Przeciwdziałania COVID-19 na realizację Programu Laboratoria Przyszłości, skierowanego do szkół podstawowych. Zakup nowoczesnego sprzętu ma uatrakcyjnić zajęcia szkolne i pozwolić uczniom rozwijać swoje zainteresowania. Łączna kwota otrzymanego wsparcia wyniosła 1 497 300 zł.

W 2021 roku Miasto Łomża realizowało zlecone zadania związane z działaniem przeciwko COVID-19, otrzymane środki zostały wykorzystane w kwocie 41 986,95 zł na:

- przewóz osób do punktów szczepień na szczepienie przeciwko COVID-19,
- refundację wynagrodzenia pracownika obsługującego infolinię ws. zamówień transportów przeciwko COVID-19,
- akcja promocyjna #SzczepimySię,
- spotkanie promujące szczepienia przeciwko COVID-19.

Ze środków własnych dokonano zakupu niezbędnego sprzętu i wyposażenia do utworzonego Punktu Szczepień Powszechnych w Szkole Podstawowej nr 1 w Łomży przy ul. Reymonta 9 i przekazano dla Szpitala Wojewódzkiego im. Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Łomży. Wartość zakupionego sprzętu wraz z kosztami transportu wyniosła 12 374,30 zł. Miasto poniosło również koszty w kwocie 50 079,15 zł na obsługę magazynową i składowanie w MPGKiM płynów dezynfekujących i środków ochrony osobistej otrzymanych z Agencji Rezerw Strategicznych. Zakupiono oczyszczacze powietrza do pomieszczeń biurowych Urzędu Miejskiego, maski FFP2 oraz radiotelefony do karetki WSPR w Łomży. Dodatkowo, na realizację zadań polegających na przeciwdziałaniu i zwalczaniu COVID-19 w placówkach oświatowych przeznaczono środki w kwocie 264 415 zł, które wydatkowano m.in. na zakup środków ochrony osobistej, środków dezynfekcyjnych, dostosowaniu pomieszczeń świetlicy do obowiązujących obostrzeń (SP nr 10), wymianę okien (PPP nr 2), gdyż dotychczas nie było możliwości wietrzenia pomieszczeń.

Dom Pomocy Społecznej w Łomży pozyskał środki w kwocie 74 648 zł na realizację projektu pn. „Zapewnienie bezpieczeństwa i opieki pacjentom oraz personelowi zakładów opiekuńczo-leczniczych, domów pomocy społecznej, zakładów pielęgnacyjno-opiekuńczych i hospicjów na czas Covid-19” współfinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego. W ramach powyższego grantu wypłacono dodatki do wynagrodzeń dla personelu medycznego, który ze względów bezpieczeństwa i ograniczenia ryzyka zakażenia COVID-19, ograniczył swoje zatrudnienie do jednego miejsca pracy. Ponadto, w ramach

otrzymanych środków z Funduszu Przeciwdziałania COVID-19 w wysokości 77 540 zł DPS m.in. doposażył pokoje i pomieszczenia poprzez zakup lamp bakteriobójczych, koncentratora tlenu, parownic, dozowników oraz zakupił środki ochrony osobistej (maseczki, rękawice) dla pracowników i mieszkańców.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Łomży w ramach Funduszu przeciwdziałania COVID-19 uzyskał środki w kwocie 104 553 zł na realizację programu „Wspieraj Seniora”, który zakładał wsparcie seniorów w wieku 70 lat i więcej w czynnościach dnia codziennego. W 2021 roku wsparciem objętych zostało 115 osób, a otrzymana dotacja pozwoliła zapewnić należyte środki ochronne niezbędne do realizacji wsparcia w pandemicznych warunkach, jak również odpowiednio gratyfikować pracowników, którym zwiększono zakres obowiązków.

Podsumowując wykonanie budżetu za 2021 rok, należy stwierdzić, że pomimo trudnego okresu udało się zamknąć go z sukcesem. Wskaźniki ekonomiczne są dobre, a sytuacja budżetu Miasta stabilna. Pozytywne zamknięcie minionego roku jest nie bez znaczenia dla Miasta, zwłaszcza w obliczu obecnej sytuacji ekonomicznej – gospodarczej w kraju i na świecie, wywołanej pandemią, wybuchem wojny na Ukrainie oraz rosnącą inflacją. Rok 2022 jest rokiem wielkiej niepewności w polskiej gospodarce, a wraz z jego początkiem Miasto Łomża musi mierzyć się z drastycznymi podwyżkami cen towarów i usług, a także stóp procentowych, przy jednocześnie niższych o 36 mln zł planowanych dochodach bieżących. Zmusza to władze Miasta do opracowania pakietu działań mających na celu zarówno racjonalizowanie wydatków, jak i zwiększenie strony dochodowej budżetu. W 2022 roku istotnym problemem wielu samorządów jest świadczenie codziennych usług publicznych na zadowalającym mieszkańców poziomie, przy jednoczesnej walce z inflacją i galopującymi cenami energii, przez które radykalnie rosną wydatki bieżące i niepewność systemu samorządowych dochodów.

PROJEKTY INWESTYCJE Z DOFINANSOWANIEM ZEWNĘTRZNYM

Projekty inwestycyjne Miasta Łomża dofinansowane ze środków zewnętrznych w 2021 r.

Nazwa zadania - tytuł projektu	Źródła finansowania - Instytucja	Nazwa programu i działania	Wartość całkowita inwestycji	Otrzymane dofinansowanie kwota
„Przebudowa i rozbudowa budynku Filharmonii Kameralnej im. W. Lutosławskiego w Łomży - II etap, część 4”	Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego	Program Infrastruktura kultury 2021	375 000,00 zł	300 000,00 zł
„Przebudowa i rozbudowa budynku Bursy nr 2 w Łomży oraz zagospodarowania terenu wraz z niezbędną infrastrukturą techniczną”	Urząd Marszałkowski Województwa Podlaskiego	Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych Urzędu marszałkowskiego w Białymstoku	6 426 675,00 zł	480 000,00 zł
Instalacje fotowoltaiczne/kolektory słoneczne na budynkach mieszkalnych na terenie miasta Łomża	Urząd Marszałkowski Województwa Podlaskiego	RPOWP 2014-2020 Osi Priorytetowej V. Gospodarka niskoemisyjna, Działanie 5.1 Energetyka oparta na odnawialnych źródłach energii, Typ 4	1 932 230,00 zł	1 255 949,50 zł
„Remont drogi krajowej nr 61 - ul. Wojska Polskiego – III etap”	Ministerstwo Infrastruktury i Budownictwa	Rezerwa subwencji ogólnej (tzw. rezerwa mostowa).	8 000 000,00 zł	3 808 800,00 zł
Budowa Sali sportowej przy Szkole Podstawowej nr 5 w Łomży	Podlaski Urząd Wojewódzki	Fundusz Przeciwdziałania COVID-19 dla gmin i powiatów w ramach Rządowego Funduszu Inwestycji Lokalnych; II pula środków, nabór II/2020	17 700 000,00 zł	3 895 797,38 zł

	Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej	Program "Rozwój Lokalny"		474 463,88 zł
Rozbudowa ul. Jasnej (DG101031B) oraz sięgacza ul. Wesołej (DG101150B) w Łomży	Podlaski Urząd Wojewódzki	Rządowy Fundusz Rozwoju Dróg na 2021 rok	3 002 000,00 zł	1 741 200,00 zł
Zwiększenie zasobu lokalowego Miasta Łomża – modernizacja kamienicy przy ul. Polowej 65	Bank Gospodarstwa Krajowego	Rządowego program budownictwa komunalnego, Fundusz Dopląt	5 391 568,66 zł	4 496 968,53 zł
Łomża - Miasto, w którym żyję i pracuję	Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej	Program "Rozwój Lokalny"	15 312 130,15 zł	15 312 130,15 zł
Łomża - opracowanie dokumentacji w ramach wsparcia rozwoju miast POPT 2014-2020	Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej	Program Operacyjny Pomoc Techniczna 2014-2020	3 075 979,91 zł	3 075 979,91 zł
Budowa obiektów sportowych przy ZSMiO nr 5 w Łomży	Ministerstwo Sportu i Turystyki	Program Sportowa Polska 2021 - Program rozwoju lokalnej infrastruktury sportowej Grupa I	1 694 023,00 zł	847 000,00 zł
Termomodernizacja hali sportowej przy Szkole Podstawowej nr 9 w Łomży	Ministerstwo Sportu i Turystyki	Program Sportowa Polska 2021 - Program rozwoju lokalnej infrastruktury sportowej Grupa I	5 865 654,00 zł	2 500 000,00 zł
„Budowa bulwarów nad Narwią w Łomży (Etap II: Port Łomża – Kąpielisko przy Moście Hubala, Etap III: most przy ul. Zjazd – istniejące bulwary)”	Bank Gospodarstwa Krajowego	Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych - I edycja	42 000 000,00 zł	37 800 000,00 zł
Razem dofinansowane			110 775 260,72 zł	75 513 825,47 zł

ŁAD PRZESTRZENNY

W dniu 26 września 2018 r. została podjęta uchwała nr 549/LIX/18 Rady Miejskiej Łomży, która przyjęła wyniki „Analizy zmian w zagospodarowaniu przestrzennym miasta Łomża w latach 2013 –2018 (styczeń 2013 – maj 2018)” opracowanej na podstawie Art. 32 ust.2 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (t.j. Dz. U. z 2020, poz. 293), uznając studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania Miasta Łomża oraz obowiązujące miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego za aktualne.

Zgodnie z art. 9 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (t.j. Dz. U. z 2022, poz. 503) studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy sporządza się w celu określenia jej polityki przestrzennej oraz lokalnych zasad zagospodarowania, natomiast zasięg jego ustaleń powinien dotyczyć obszaru całej gminy w jej granicach administracyjnych.

Aktualne założenia polityki przestrzennej miasta Łomża zostały określone w Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego zatwierdzonego uchwałą Nr 223/XXVIII/16 Rady Miejskiej Łomży z dnia 6 lipca 2016 r. (zmienionego uchwałą nr 100/XI/19 z dnia 26 czerwca 2019 r.).

Na terenie miasta Łomża obowiązuje 34 miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, których rozmieszczenie i tytuły wraz uchwałami zatwierdzającymi wskazano poniższej tabeli:

Wykaz obowiązujących miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego			
Lp.	Pow. (ha)	Tytuł opracowania	Uchwała i publikacja
I	4,43	Zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Łomży - tereny położone w narożniku Al. Legionów i Przykoszarowej	Uchwała Nr 210/XXXVIII/96 Rady Miejskiej Łomży z dnia 19.12.1996 r. opublikowana w Dzienniku Urzędowym Województwa łomżyńskiego Nr 1 z dnia 24.01.1997 r. poz. 5
II	1,00	Zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Łomży - ul. Poznańska	Uchwała Nr 241/XLIV/97 Rady Miejskiej Łomży z dnia 28.05.1997 r. opublikowana w Dzienniku Urzędowym Województwa łomżyńskiego Nr 7 z dnia 14.07.1997 r. poz. 51
III	8,50	Zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Łomży - ul. Nowogrodzka (stacja paliw)	Uchwała Nr 242/XLIV/97 Rady Miejskiej Łomży z dnia 28.05.1997 r. opublikowana w Dzienniku Urzędowym Województwa łomżyńskiego Nr 9 z dnia 22.07.1997 r. poz. 61

IV	2,65	Zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Łomży – Rybaki	Uchwała Nr 120/XIX/99 Rady Miejskiej Łomży z dnia 24.11.1999 r. opublikowana w Dzienniku Urzędowym Województwa Podlaskiego Nr 45 z dnia 30.12.1999 r. poz. 702
V	41,83	Zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Łomży - Żabia	Uchwała Nr 152/XXV/00 Rady Miejskiej Łomży z dnia 23.03.2000 r. opublikowana w Dzienniku Urzędowym Województwa Podlaskiego Nr 15 z dnia 26.05.2000 r. poz.158
VI	11,25	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego terenów cmentarza	Uchwała Nr 272/LII/01 Rady Miejskiej Łomży z dnia 20.06.2001 r. opublikowana w Dzienniku Urzędowym Województwa Podlaskiego Nr 18 z dnia 25.06.2001 r. poz. 317
VII	6,81	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego terenów w narożniku ulic Ks. Anny i Szosy Zambrowskiej – Obszar P5a	Uchwała Nr 412/LXXV/02 Rady Miejskiej Łomży z dnia 9.10.2002 r. opublikowana w Dzienniku Urzędowym Województwa Podlaskiego Nr 75 z dnia 04.12.2002 r. poz. 1512
VIII	17,2	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego terenów położonych pomiędzy ulicami: Zawadzka, Sikorskiego, Szosą Zambrowską i terenami zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej – Obszar P5	Uchwała Nr 53/XVI/03 Rady Miejskiej Łomży z dnia 18.06.2003 r. opublikowana w Dzienniku Urzędowym Województwa Podlaskiego Nr 66 z dnia 02.07.2003 r. poz. 1356 oraz Nr 118 z dnia 19.11.2003 r. poz. 2207
IX	1,04	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego terenów położonych przy ul. Poznańskiej (obejmujących działki nr 30710, 30711, 30712, 30713), stanowiących część obszaru P14	Uchwała Nr 75/XVII/03 Rady Miejskiej Łomży z dnia 03.07.2003 r. opublikowana w Dzienniku Urzędowym Województwa Podlaskiego Nr 74 z dnia 21.07.2003 r. poz. 1475
X	6,16	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego terenów położonych pomiędzy ulicami: Al. Legionów, Sikorskiego, Wyszyńskiego i Mickiewicza – Obszar P2	Uchwała Nr 167/XXVIII/04 Rady Miejskiej Łomży z dnia 17.03.2004 r. opublikowana w Dzienniku Urzędowym Województwa Podlaskiego Nr 34 z dnia 07.04.2004 r. poz. 649
XI	31,20	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego terenów	Uchwała Nr 215/XXXIII/04 Rady Miejskiej Łomży z dnia 23.06.2004 r. opublikowana

		położonych w rejonie ulic Polnej i Łukaszyńskiego – Obszar P8	w Dzienniku Urzędowym Województwa Podlaskiego Nr 98 z dnia 09.07.2004 r. poz. 1413
XII	5,88	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego terenów położonych w rejonie Szosy do Mężenina w sąsiedztwie ogrodów działkowych	Uchwała Nr 264/XXXIX/04 Rady Miejskiej Łomży z dnia 10.11.2004 r. opublikowana w Dzienniku Urzędowym Województwa Podlaskiego Nr 184 z dnia 03.12.2004 r. poz. 2433
XIII	9,2	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego miasta Łomża (obszar położony pomiędzy ulicami: Stacha Konwy, Nowogrodzką, Wiejską i Nadnarwiańską)	Uchwała Nr 388/LX/06 Rady Miejskiej Łomży z dnia 18.01.2006 r. opublikowana w Dzienniku Urzędowym Województwa Podlaskiego Nr 56 z dnia 22.02.2006 r. poz. 627
XIV	6,3	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego terenów byłej rezerwy pod kolej - Obszar P9A – od ul. Sikorskiego do ul. Wojska Polskiego	Uchwała Nr 399/LXIII/06 Rady Miejskiej Łomży z dnia 29.03.2006 r. opublikowana w Dzienniku Urzędowym Województwa Podlaskiego Nr 124 z dnia 08.05.2006 r. poz. 1193
XV	9,4	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego terenów byłej rezerwy pod kolej – Obszar P9b – od ul. Wojska Polskiego do ul. Nowogrodzkiej	Uchwała Nr 419/LXIV/06 Rady Miejskiej Łomży z dnia 26.04.2006 r. opublikowana w Dzienniku Urzędowym Województwa Podlaskiego Nr 154 z dnia 06.06.2006 r. poz. 1427
XVI	32	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego miasta Łomża terenów byłej rezerwy pod kolej (od ul. Nowogrodzkiej w kierunku Łasku Jednaczewskiego) Obszar P9c	Uchwała Nr 175/XXVIII/08 Rady Miejskiej Łomży z dnia 23.04.2008 r. opublikowana w Dzienniku Urzędowym Województwa Podlaskiego Nr 124 z dnia 28.05.2008 r. poz. 1287
XVII	130	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego miasta Łomża (rejon ulic: Wojska Polskiego, Poznańskiej i projektowanej ulicy stanowiącej przedłużenie ulicy Meblowej)	Uchwała Nr 332/XLVI/09 Rady Miejskiej Łomży z dnia 24.06.2009 r. opublikowana w Dzienniku Urzędowym Województwa Podlaskiego Nr 146 z dnia 16.07.2009 r. poz. 1604
XVIII	7,2	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego miasta Łomża (rejon ulic: Kard. S. Wyszyńskiego, Gen. W. Sikorskiego i Zawadzkiej)	Uchwała Nr 333/XLVI/09 Rady Miejskiej Łomży z dnia 24.06.2009 r. opublikowana w Dzienniku Urzędowym Województwa

			Podlaskiego Nr 146 z dnia 16.07.2009 r. poz. 1605
XIX	5,78	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego miasta Łomża – tereny przy ul. Zdrojowej	Uchwała Nr 346/XLVIII/09 Rady Miejskiej Łomży z dnia 26.08.2009 r. opublikowana w Dzienniku Urzędowym Województwa Podlaskiego Nr 196 z dnia 02.10.2009 r. poz. 2127
XX	34,5	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego miasta Łomża terenów os. „Wschód” położonych w rejonie ulicy Wąskiej – Obszar P11	Uchwała Nr 353/XLIX/09 Rady Miejskiej Łomży z dnia 30.09.2009 r. opublikowana w Dzienniku Urzędowym Województwa Podlaskiego Nr 214 z dnia 05.11.2009 r. poz. 2401
XXI	14,4	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego miasta Łomża – tereny położone w sąsiedztwie ulic: Poznańska i Kraska - Obszar P16	Uchwała Nr 361/L/09 Rady Miejskiej Łomży z dnia 28.10.2009 r. opublikowana w Dzienniku Urzędowym Województwa Podlaskiego Nr 222 z dnia 20.11.2009 r. poz. 2561
XXII	38,89	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego miasta Łomża terenów Osiedla Łomżyca położonych pomiędzy ulicami: Spokojną, Wojska Polskiego i rzeczką Łomżyczką – OBSZAR P7	Uchwała Nr 23/VI/11 Rady Miejskiej Łomży z dnia 16.02.2011 r. opublikowana w Dzienniku Urzędowym Województwa Podlaskiego Nr 82 z dnia 22.03.2011 r. poz. 892
XXIII	13,41	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego miasta Łomża terenów położonych przy ul. Nowogrodzkiej – rejon byłej Targowicy Miejskiej	Uchwała Nr 45/IX/11 Rady Miejskiej Łomży z dnia 27.04.2011 r. opublikowana w Dzienniku Urzędowym Województwa Podlaskiego Nr 149 z dnia 24.05.2011 r. poz. 1717
XXIV	51	Miejscowy plan zagospodarowania miasta Łomża – rejon “Zawady Przedmieście – ulica Przykoszarowa”	Uchwała Nr 146/XIX/11 Rady Miejskiej Łomży z dnia 28.12.2011 r. opublikowana w Dzienniku Urzędowym Województwa Podlaskiego z dnia 18.01.2012 r. poz. 269
XXV	23,8	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego miasta Łomża terenów położonych przy ul. Nowogrodzkiej Obszar P10	Uchwała Nr 164/XXI/12 Rady Miejskiej Łomży z dnia 29.02.2012 r. opublikowana w Dzienniku Urzędowym Województwa Podlaskiego z dnia 20.03.2012 r. poz. 948
XXVI	3,45	Zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Łomża terenów położonych w rejonie ul. Wojska Polskiego,	Uchwała Nr 251/XXX/12 Rady Miejskiej Łomży z dnia 28.11.2012 r. opublikowana w Dzienniku Urzędowym Województwa Podlaskiego z dnia 21.12.2012 r. poz. 4181

		Polnej i Łukasińskiego – Obszar P8	
XXVII	115	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego miasta Łomża dla terenów Śródmieścia - Obszar P1	Uchwała Nr 62/XI/15 Rady Miejskiej Łomży z dnia 24.06.2015 r. opublikowana w Dzienniku Urzędowym Województwa Podlaskiego z dnia 15.07.2015 r. poz. 2411
XXVIII	0,4	Zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego części miasta Łomża rejon ulic: Al. Legionów, Sikorskiego, Mickiewicza i Wyszyńskiego	Uchwała nr 485/LIII/18 Rady Miejskiej Łomży z dnia 25.04.2018 r. opublikowana w Dzienniku Urzędowym Województwa Podlaskiego z dnia 30.04.2018 r. poz. 2074
XXIX	65	Zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego części miasta Łomża (rejon ulic: Wojska Polskiego, Poznańskiej i projektowanej ulicy stanowiącej przedłużenie ulicy Meblowej)	Uchwała Nr 484/LIII/18 Rady Miejskiej Łomży z dnia 25.04.2018 r. opublikowana w Dzienniku Urzędowym Województwa Podlaskiego z dnia 10.05.2018 r. poz. 2236
XXX		Zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego części miasta Łomża (rejon ulic: Wojska Polskiego, Poznańskiej i projektowanej ulicy stanowiącej przedłużenie ulicy Meblowej)	Uchwała Nr 165/XVI/19 Rady Miejskiej Łomży z dnia 30.10.2019 r. opublikowana w Dzienniku Urzędowym Województwa Podlaskiego z dnia 05.11.2019 r. poz. 5149
XXXI	2,73	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego części miasta Łomża dla terenu położonego przy ul. Rybaki	Uchwała Nr 197/XVIII/19 Rady Miejskiej Łomży z dnia 18.12.2019 r. opublikowana w Dzienniku Urzędowym Województwa Podlaskiego z dnia 05.11.2019 r. poz. 5149
XXXII	63,8	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego miasta Łomża dla terenów południowo-wschodniej części miasta	Uchwała Nr 220/XXI/20 Rady Miejskiej Łomży z dnia 26.02.2020 r. opublikowana w Dzienniku Urzędowym Województwa Podlaskiego z dnia 28.02.2020 r. poz. 1202
XXXIII	39,6	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego części miasta Łomża dla terenu położonego pomiędzy ul. Przykoszarową i ul. Szosa do Mężenina	Uchwała Nr 303/XXX/20 Rady Miejskiej Łomży z dnia 28.10.2020 r. opublikowana w Dzienniku Urzędowym Województwa Podlaskiego z dnia 30.10.2020 r. poz. 4525
XXXIV	160,5	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego części miasta Łomża w rejonie ulic: Wojska	Uchwała Nr 316/XXXI/20 Rady Miejskiej Łomży z dnia 25.11.2020 r. opublikowana w Dzienniku Urzędowym Województwa Podlaskiego z dnia 3.12.2020 r. poz. 5054

		Polskiego i Meblowej do granic miasta	
--	--	---------------------------------------	--

Sumaryczne zestawienie powierzchni właściwych dla poszczególnych opracowań wskazuje, iż ok. 29 % obszaru miasta zostało objętych ustaleniami planu miejscowego.

Zgodnie z art. 4 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, w przypadku braku miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego określenie sposobu zagospodarowania i warunków zabudowy terenu następuje w drodze decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu.

Miasto Łomża posiada pokrycie ustaleniami planu miejscowego na obszarze ok. 29 % swojej ogólnej powierzchni stąd, realizacja większości inwestycji budowlanych w jej granicach następuje w oparciu o zapisy:

- decyzji o lokalizacji inwestycji celu publicznego, zwanych dalej decyzjami CP,
- decyzji o warunkach zabudowy, zwanych dalej decyzjami WZ.

Pomimo iż zgodnie z ustawą o pizp zarówno decyzje WZ jak i CP stanowią formę zastępczą w stosunku do planu miejscowego nie należy ich traktować na równi, gdyż:

- nie określają przeznaczenia terenu,
- nie posiadają powiązania (z drobnymi wyjątkami) z polityką przestrzenną gminy określoną w studium,
- mechanizm ich opracowywania nie ma formy uznaniowości w aspekcie zrównoważonego rozwoju, lecz sprowadza się wyłącznie do spełnienia określonych warunków.

Poniżej prezentowane jest zbiorcze zestawienie dotyczące ww. decyzji za okres od 1 stycznia 2013 r. do 30 grudnia 2021 roku:

Liczba postępowań w zakresie ustalenia warunków zabudowy w zależności od okresu			
(WZ – decyzje o warunkach zabudowy, CP-decyzje lokalizacji inwestycji celu publicznego)			
Lp.	Rok	WZ	CP
1.	2013	107	36
2.	2014	85	50
3.	2015	101	39
4.	2016	128	52
5.	2017	85	44
6	2018	78	46
7	2019	78	34
8	2020	95	37
9	2021	83	38

INFORMACJA O STANIE MIENIA KOMUNALNEGO

Informacja o stanie mienia komunalnego sporządzona została w oparciu o art. 267 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2021 r. poz. 305, 1236, 1535, 1773, 1927, 1981, 2054, 2270, z 2022 r. poz. 583) i obejmuje dane o przysługujących Gminie Miejskiej Łomża:

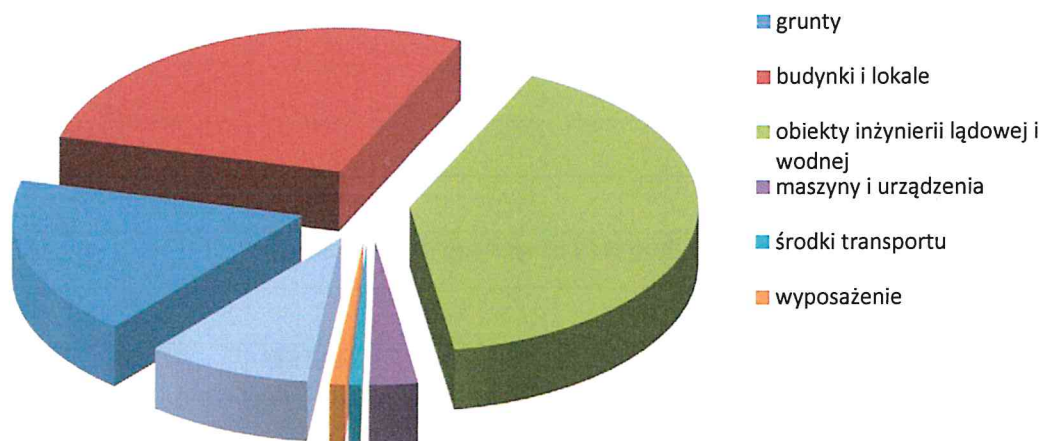
- prawach własności,
- innych niż własność prawach majątkowych, w tym w szczególności o ograniczonych prawach rzeczowych, użytkowaniu wieczystym, wierzytelnościach, udziałach w spółkach, akcjach oraz posiadaniu,
- zmianach w stanie mienia komunalnego w zakresie określonym wyżej od dnia złożenia poprzedniej informacji o stanie mienia komunalnego,
- inne dane o zdarzeniach mających wpływ na stan mienia komunalnego.

Zgodnie z art. 43 ustawy o samorządzie gminnym mieniem komunalnym jest własność i inne prawa majątkowe, należące do poszczególnych gmin, ich związków oraz mienie innych gminnych osób prawnych. Natomiast zgodnie z definicją zawartą w art. 46 ustawy o samorządzie powiatowym mieniem powiatu jest własność i inne prawa majątkowe nabyte przez powiat lub inne powiatowe osoby prawne.

Informacją objęto jednostki organizacyjne w podziale na:

- zakłady budżetowe,
- jednostki budżetowe,
- instytucje kultury,
- spółki prawa handlowego.

Miasto Łomża posiada mienie komunalne o ogólnej wartości brutto 1 241 744 855 złotych.

Składniki majątku gminy mają następujące wartości brutto:

- grunty - 221 330 860 zł
- budynki - 347 395 059 zł
- obiekty inżynierii lądowej i wodnej - 504 202 336 zł
- maszyny i urządzenia techniczne - 34 421 986 zł
- środki transportu - 8 564 049 zł
- wyposażenie, narzędzia, przyrządy - 10 818 065 zł
- udziały w MPWiK - 50 567 000 zł
- udziały w MPEC - 22 021 500 zł
- udziały w Parku Przemysłowym Łomża - 16 140 000 zł
- udziały w Zakładzie Gospodarowania Odpadami - 18 754 000 zł
- udziały w Miejskim Przedsiębiorstwie Komunikacji w Łomży - 7 500 000 zł
- akcje w Agencji Rozwoju Regionalnego - 30 000 zł

Tabela 1. Powierzchnia gruntów stanowiących zasób Miasta Łomża w rozbiciu na użytki gruntowe wg stanu na dzień 31 grudnia 2021 roku

Miasto Łomża własność	Powierzchnia (ha)
1. Grunty orne	41,2312
2. Sady	0,3661
3. Łąki trwałe	78,5378
4. Pastwiska trwałe	9,8724
5. Grunty pod rowami	12,9830
6. Grunty zadrzewione i zakrzewione	0,4591
7. Nieużytki	15,1815
8. Tereny mieszkalne	25,6847
9. Tereny przemysłowe	11,8109
10. Inne tereny zabudowane	58,9831
11. Zurbanizowane tereny niezabudowane lub w trakcie zabudowy	4,5371
12. Tereny rekreacyjno - wypoczynkowe	27,2271
13. Użytki kopalne	0,1248
14. Drogi	188,6978
15. Tereny kolejowe	0,5145
16. Grunty przeznaczone pod budowę dróg publicznych lub linii kolejowych	13,1031
17. Tereny różne	3,8757
RAZEM	493,1899

Tabela 2. Powierzchnia gruntów stanowiących zasób Miasta Łomża w rozbiciu na użytki gruntowe w użytkowaniu wieczystym wg stanu na dzień 31 grudnia 2021 roku

Miasto Łomża	Powierzchnia (ha)
1. Grunty orne	0,0172
2. Tereny mieszkalne	56,9418
3. Tereny przemysłowe	4,3450
4. Inne tereny zabudowane	26,9037
5. Zurbanizowane tereny niezabudowane lub w trakcie zabudowy	0,9670
6. Tereny rekreacyjno - wypoczynkowe	2,2267
7. Drogi	2,7088
8. Tereny różne	2,0814
RAZEM	96,1916

Tabela 3. Powierzchnia gruntów stanowiących zasób Miasta Łomża na Prawach Powiatu w rozbiciu na użytki gruntowe wg stanu na dzień 31 grudnia 2021 roku

Miasto Łomża na Prawach Powiatu własność	Powierzchnia (ha)
1. Tereny mieszkalne	1,7393
2. Tereny przemysłowe	1,1267
3. Inne tereny zabudowane	17,1960
4. Zurbanizowane terenu niezabudowane lub w trakcie budowy	1,0426
5. Tereny rekreacyjno - wypoczynkowe	0,9819
6. Drogi	62,7274
7. Grunty przeznaczone pod budowę dróg publicznych lub linii kolejowych	0,3416
RAZEM	85,1555

Tabela 4. Powierzchnia gruntów stanowiących zasób Miasta Łomża na Prawach Powiatu w rozbiciu na użytki gruntowe w użytkowaniu wieczystym wg stanu na dzień 31 grudnia 2021 roku

Miasto Łomża na Prawach Powiatu	Powierzchnia (ha)
1. Tereny przemysłowe	11,5099
2. Inne tereny zabudowane	8,2909

3. Zurbanizowane tereny niezabudowane lub w trakcie zabudowy	0,0420
RAZEM	19,8428

Tabela 5. Powierzchnia gruntów stanowiących własność Skarbu Państwa w użytkowaniu wieczystym Miasta Łomża w rozbiu na użytki gruntowe wg stanu na dzień 31 grudnia 2021 roku

Użytkownik wieczysty Miasto Łomża	Powierzchnia (ha)
1. Tereny przemysłowe	0,0467
2. Inne tereny zabudowane	0,2539
RAZEM	0,3006

W stosunku do 2020 roku ogólny stan mienia komunalnego brutto wzrósł o kwotę 81.327.250 zł. Zmiany stanu mienia komunalnego oraz wartości umorzenia i netto w poszczególnych grupach środków trwałych przedstawiają się następująco:

grupa środków trwałych	wartość brutto wg stanu na 31.12.2020r.	zmiany brutto	wartość brutto wg stanu na 31.12.2021r.	wartość umorzenia na dzień 31.12.2021r.	wartość netto na dzień 31.12.2021r.
grunty	217 983 147	3 347 713	221 330 860	26 202	221 304 658
budynki	297 241 466	50 153 593	347 395 059	107 497 360	239 897 699
obiekty inżynierii lądowej i wodnej	487 104 345	17 097 991	504 202 336	193 285 177	310 917 159
maszyny i urządzenia	26 090 844	8 331 142	34 421 986	2 1812 987	12 608 999
środki transportu	8 491 213	72 836	8 564 049	7 598 781	965 268
wyposażenie, narzędzia, przyrządy	9 205 090	1 612 975	10 818 065	8 417 722	2 400 343
razem	1 046 116 105	80 616 250	1 126 732 355	338 638 229	788 094 126
udziały Miasta Łomża	114 301 500	711 000	115 012 500		115 012 500
ogółem	1 160 417 605	81 327 250	1 241 744 855	338 638 229	903 106 626

Wartość umorzenia wszystkich składników mienia komunalnego na koniec 2021r. wynosi 338.638.229 zł, a wartość netto 788.094.126 zł. Ogółem majątek komunalny umorzony jest w 27,27%, z tym, że grunty (z wyjątkiem prawa użytkowania wieczystego gruntów) oraz udziały i akcje Miasta Łomża nie podlegają amortyzacji. Udział procentowy wartości umorzenia w stosunku do wartości brutto w poszczególnych grupach środków trwałych przedstawia się następująco:

- budynki – 30,94%;
- obiekty inżynierii lądowej i wodnej – 38,33%
- maszyny i urządzenia – 63,37%
- środki transportu – 88,73%
- wyposażenie, narzędzia, przyrządy – 77,81%

Na zwiększenie zasobów majątkowych Miasta Łomża, w okresie objętym informacją, zasadniczy wpływ miało zakończenie inwestycji realizowanych przy współudziale środków zewnętrznych, tj.:

- *budowa, rozbudowa, przebudowa i modernizacja infrastruktury drogowej miasta Łomża z dofinansowaniem z Funduszu Dróg Samorządowych, Rządowego Funduszu Inwestycji Lokalnych i Rządowego Funduszu Rozwoju Dróg;*
- *„Przebudowa i rozbudowa budynku Filharmonii Kameralnej im. W. Lutosławskiego w Łomży – II etap” w ramach programu Infrastruktura Kultury z dofinansowaniem z Funduszu Promocji Kultury, Ministerstwa Kultury, Dziedzictwa Narodowego i Sportu;*
- *„Przebudowa zabytkowej Hali Targowej na Halę Kultury w Łomży wraz z jej wyposażeniem” z dofinansowaniem z Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko na lata 2014-2020 oraz z Ministerstwa Kultury, Dziedzictwa Narodowego i Sportu;*
- *„Sportowa Łomża – przyszłolna infrastruktura sportowa” z dofinansowaniem z Funduszu Rozwoju Kultury Fizycznej w ramach programu „Sportowa Polska – Program Rozwoju Lokalnej Infrastruktury Sportowej”;*
- *„Łomża – Miasto, w którym żyję i pracuję” z dofinansowaniem z Norweskiego Mechanizmu Finansowego 2014-2021 oraz z budżetu państwa;*
- *„Zrównoważona mobilność miejska w Łomży” z dofinansowaniem z Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Podlaskiego 2014-2020;*
- *„Termomodernizacja budynków użyteczności publicznej i budynku komunalnego w Mieście Łomża (Kamienica)” z dofinansowaniem z Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Podlaskiego na lata 2014-2020;*
- *Termomodernizacja budynków użyteczności publicznej i budynku komunalnego w Mieście Łomża (Zespół Szkół Specjalnych)” z dofinansowaniem z Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Podlaskiego na lata 2014-2020;*

- *„Termomodernizacja budynków użyteczności publicznej w M. Łomża (Przedszkole Publiczne nr 9)” z dofinansowaniem z Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Podlaskiego 2014-2020;*

- *„Rynek pracy otwarty na młodych techników” z dofinansowaniem z Europejskiego Funduszu Społecznego.*

GOSPODARKA KOMUNALNA

W ramach zadań nałożonych na gminę, Miasto Łomża dba o gospodarkę komunalną. Zgodnie z zapisami ustawy, gospodarka komunalna obejmuje w szczególności zadania o charakterze użyteczności publicznej, których celem jest bieżące i nieprzerwane zaspokajanie zbiorowych potrzeb ludności w drodze świadczenia usług powszechnie dostępnych.

Infrastruktura techniczna miasta Łomża składa się między innymi z:
Długość ulic/dróg publicznych w mieście na koniec 2019 roku wynosiła:
Drogi krajowe – 10,2 km (w tym 100% o nawierzchni asfaltowej/utwardzonej)
Drogi wojewódzkie – 8,8 km (w tym 100% o nawierzchni asfaltowej/utwardzonej)
Drogi powiatowe – 24,2 km (w tym 100% o nawierzchni asfaltowej i z kostki /utwardzonej)
Drogi gminne – 86,7 km (w tym 90,47% o nawierzchni asfaltowej i kostki utwardzonej)
Drogi i place wewnętrzne

W pasach terenu w/w dróg znajdują się miejskie sieci kanalizacji deszczowej, oświetlenie ulic (5609 lamp oświetleniowych), sygnalizacje świetlne (27 sztuk obejmujących sterowanie na skrzyżowaniach lub przejściach dla pieszych, lampy doświetlające przejścia dla pieszych), chodniki (11560mb), ścieżki rowerowe (8 650mb), zieleń uliczna (ok 53 hektary), kosze na odpady (508 z czego 310 szt. ulicznych i 36 szt. na psie odchody), ławki, oznakowanie pionowe i poziome oraz inne elementy architektury miejskiej.

Prezydent Miasta w ramach swoich obowiązków zarządza i utrzymuje łącznie 16 mostami, wiaduktami, kładkami dla pieszych oraz przepustami. Most strunobetonowy w ciągu DK 61 ul. Zjazd ma długość ok 190mb, druga najdłuższa przeprawa mostowa w Łomży jest ciągu ul. Sikorskiego i ma długość ok 240mb. Jest to most o konstrukcji nośnej stalowej.

W skład mienia komunalnego miasta wchodzi 15,9 ha parków i 18,9 ha zieleńców. Na ich obszarze umieszczone są alejki, chodniki, oświetlenie, ławki, kosze, pomniki, kwietniki. Na terenach rekreacyjnych wybudowane są 22 place zabaw, wyposażone w urządzenia zabawowe dla dzieci jak i urządzenia do ćwiczeń dla młodzieży, dorosłych i osób starszych. W 2019 na terenie Muszli Koncertowej przy ulicy Zjazd zmieniono wykonany w ramach obchodów 600-lecia nadania Łomży praw miejskich „kwietny obraz”, który stał się wizytówką miasta. Stale wykonywane są nasadzenia oraz pielęgnacje drzew, krzewów oraz kwiatów – większość roślin pochodzi z produkcji własnej wykonywanej przez Miejskie Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej Z.B. w Łomży.

Miasto Łomża posiada dwa cmentarze komunalne o powierzchni 7,8 ha. Tzw. Stary cmentarz przy ulicy Kopernika jest jednym z najstarszych cmentarzy w Polsce, znajduje się na nim wiele zabytkowych pomników i rzeźb – unikalnych na skalę ogólnopolską. Drugi czynny cmentarz znajduje się przy ul. Przykoszarowej – jest głównym miejscem pochówku zmarłych.

W mieście funkcjonują trzy szalety publiczne – jeden zautomatyzowany przy Placu Niepodległości, drugi obsługiwany przez pracowników przy Placu Pocztowym w Łomży, trzeci w parku im. Jana Pawła II – Papieża Pielgrzyma.

Zadania utrzymania dróg, terenów zielonych, parków na zlecenie Miasta wykonuje Miejskie Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej Zakład Budżetowy w Łomży.

Funkcjonowanie Miejskiego Przedsiębiorstwa Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej zb. w Łomży

Zadania realizowane przez Zakład Dróg i Zieleni MPGKiM:

1. Wykonanie utwardzenia terenu i chodnika przy ul. Zatylniej
2. Wykonanie chodników o nawierzchni mineralnej oraz nasadzeń drzew Mini Parku u zbiegu Szosy Zambrowskiej i ul. Piłsudskiego w Łomży
3. Wykonanie przebudowy nawierzchni parkingów i wjazdu przy budynku ul. Nowa 2
4. Wykonanie remontu nawierzchni jezdni w obrębie budynku noclegowni położonej przy ul. Dwornej 24a w Łomży
5. Wykonanie remontu oraz poprawy bezpieczeństwa pieszych na ulicach miejskich: ul. Projektowana, ul. Stara, ul. Kierzkowa
6. Budowa nawierzchni z kostki brukowej na dz. nr 20543/5 przy ul. Puławskiego
7. Remont nawierzchni chodnika i wymiana trzech lamp na ul. Szkolnej „Bezpieczny chodnik” między ul. Senatorską a ul. Dworną
8. Wykonanie chodnika z płyt granitowych formatowanych ul. Farnej
9. Zakup kruszarki
10. Adaptacja pomieszczeń na biuro ZDiZ
11. Remont pomieszczeń pracowni znaków
12. Remont infrastruktury teleinformatycznej w budynku MPGKiM ZB
13. Budowa hali garażowej i hali magazynowej na sól
14. Bezpieczny deptak na ul. Farnej – BO
15. Wyposażenie minibułwarów nad Łomżyczką – miejsce rekreacji i wypoczynku oraz przedłużenie w stronę Woj. Polskiego – BO
16. Wykonanie nawierzchni chodnika ul. Bernatowicza 7-9 w Łomży
17. Wymiana zniszczonej nawierzchni chodników przy Pływalni Miejskiej i Szkole Podstawowej nr 10 przy ul. Niemcewicza 17
18. Wykonanie nawierzchni jezdni, zjazdów i chodników ul. Kierzkowa 61-79
19. Utwardzenie kostką brukową drogi łączącej ulicę Chabrową z ulicą Makową oraz wykonanie jej oświetlenia – BO
20. Remont ciągu komunikacyjnego wraz z parkingiem – ul. Słowackiego
21. Założenie łąk kwietnych
22. Nasadzenie drzew w ilości 115 szt
23. Zmiana aranżacji nasadzeń na rondach:
  - rondo im. Jana Tabortowskiego
  - rondo im. Kazimierza Żebrowskiego
  - rondo św. Brunona
  - rondo ul. Zawadzka/ul. Chmielna

Zakład Oczyszczania Miasta MPGKiM zajmuje się utrzymaniem czystości i porządku w pasach drogowych ulic miejskich, jak również w parkach, na placach zabaw oraz innych terenach zielonych, a także na działkach miejskich (zanieczyszczenia zgłaszane przez mieszkańców lub Straż Miejską). Zakład jest również odpowiedzialny za stan utrzymania czystości na terenach przyległych do wspólnot mieszkaniowych w ramach utrzymania czystości oraz koszenia trawników.

W 2021 roku Zakład Oczyszczania Miasta w ramach zadań bieżących wykonał m.in.:

- zebrał i zutylizował odpady z koszy ulicznych w ilości: 44,736 Mg;
- zebrał i zutylizował odpady z pasów drogowych i działek miejskich w ilości: 43,51 Mg;
- zebrał i zutylizował odpady z terenów przyległych do wspólnot mieszkaniowych w ilości: 9,194 Mg;
- zebrał i zutylizował odpady z zamiętania mechanicznego w ilości: 94,48 Mg;
- zebrał i przekazał do utylizacji padłe zwierzęta zebrane z pasów drogowych w ilości: 410 kg.

Dodatkowo w 2021 roku Zakład wykonał:

1. kilkukrotne dezynfekcje urządzeń na placach zabaw oraz architektury miejskiej w postaci ławek parkowych, koszy na odpady oraz przystanków MPK za pomocą zakupionych w grudniu 2020 roku wyparzarek;
2. dzięki dotacji celowej Urzędu Miasta zakupiono dwie sztuki posypywarek służących do zimowego utrzymania dróg (zastąpiły wyeksploatowane posypywarki);
3. zgodnie z ustaleniami z WGKiOŚR zakupiono i ustawiono na terenie miasta Łomża 25 szt. koszy do segregacji odpadów;
4. zakupiono i ustawiono 20 szt. koszy na odpady (teren ul. Makowej, Chabrowej, Sikorskiego, Wojska Polskiego) zgodnie ze zleceniem – realizacja zadania z Budżetu Obywatelskiego;
5. administrowanie budynkiem Dworca Autobusowego;
6. administrowanie budynkiem Toalety Publicznej w Parku JP II;

Przedmiotem działalności **Zakładu Gospodarki Mieszkaniowej MPGKiM** jest prowadzenie czynności w zakresie administrowania i zarządzania budynkami mieszkalnymi stanowiącymi własność Miasta Łomża, wspólnotami mieszkaniowymi z udziałem Miasta Łomża, zasobem mieszkaniowym w budynkach prywatnych pozostających w administracji MPGKiM ZB oraz administrowaniem i utrzymaniem miejskich budynków i lokali użytkowych, w tym obiektem Miejskiej Hali Targowej.

W ramach działalności Zakład zapewnia:

- 1) sprawne działanie istniejących instalacji i urządzeń związanych z budynkiem, umożliwiających najemcom korzystanie z wody, paliw gazowych, ciepła, energii elektrycznej oraz innych instalacji i urządzeń stanowiących wyposażenie lokali i budynków;
- 2) techniczną ochronę zasobów lokalowych, poprzez dokonywanie przeglądów technicznych budynków i lokali, tj:
  - rocznych przeglądów budowlanych,
  - rocznych przeglądów kominiarskich,
  - rocznych przeglądów gazowych,
  - 5-cio letnich przeglądów elektrycznych,
- 3) utrzymanie nieruchomości w należyтым stanie sanitarnym i estetycznym, poprzez:
  - sprzątanie pomieszczeń wspólnego użytku,
  - sprzątanie terenów zewnętrznych i osłon śmietnikowych,
  - zimowe utrzymanie zewnętrznych ciągów komunikacyjnych przy budynkach (usuwanie śniegu, lodu, błota pośniegowego).

W roku 2021 w ramach środków finansowych zgromadzonych na funduszach remontowych wspólnot mieszkaniowych, w nieruchomościach wspólnych wykonane zostały następujące prace:

Lp	Adres budynku	Zakres robót
1.	Kazańska 3	- wykonanie wiaty śmietnikowej z kontrolą dostępu oraz monitoring terenu zewnętrznego
2.	Dmowskiego 2-4	- wykonanie ogrodzenia altany śmietnikowej
3.	Śniadeckiego 14-16	- wykonanie ogrodzenia altany śmietnikowej
4.	Dmowskiego 8	- odnowienie powłok malarskich piwnic
5.	Kazańska 11 -15	- wykonanie ogrodzenia altany śmietnikowej
6.	Długa 20	- wykonanie ogrodzenia altany śmietnikowej
7.	Śniadeckiego 28	- wykonanie ogrodzenia altany śmietnikowej
8.	Krótką 4-6	- wykonanie ogrodzenia altany śmietnikowej
9.	Senatorska 3	- wykonanie ogrodzenia altany śmietnikowej
10.	Dmowskiego 3	- zabezpieczenie altany przed dostępem osób trzecich
11.	Krótką 4,6	- wymiana pojemników na odpady
12.	Długa 20,22,24	- wymiana pojemników na odpady
13.	Senatorska 3	- wymiana pojemników na odpady
14.	Wojska Polskiego 161A,161B	- wymiana pojemników na odpady
15.	Kazańska 9, 11,15	- wymiana pojemników na odpady
16.	Rządowa 10	- wymiana pojemników na odpady
17.	Kaznodziejska 2	- wymiana pojemników na odpady
18.	Skłodowskiej 2	- wymiana pojemników na odpady
19.	Pocztarska 1,3	- wymiana pojemników na odpady
20.	Wojska Polskiego 29	- wymiana pojemników na odpady
21.	Spokojna 7	- montaż instalacji domofonowej

W komunalnym zasobie mieszkaniowym Miasta Łomża zrealizowano:

- kapitalne remonty w 7 lokalach mieszkalnych z odzysku,
- przebudowę trzonów piecowych kaflowych w 10 lokalach mieszkalnych w użytkowaniu,
- wymianę drzwi wejściowych do 7 mieszkań w użytkowaniu,
- wymianę kompleksową stolarki okiennej w 5 lokalach w użytkowaniu,
- montaż czujników tlenu węgla we wszystkich mieszkaniach, w których źródłem ogrzewania są piece fizyczne kaflowe i trzony kuchenne kaflowe z ogrzewaczami,
- montaż 27 nawiewników okiennych w 9 lokalach mieszkalnych komunalnych w budynku przy ul. Al. Legionów 36A.

W budynkach mieszkalnych stanowiących własność Miasta Łomża wykonano:

Lp.	Adres budynku	Zakres wykonanych robót
1.	Sikorskiego 255	- remont klatki schodowej, wykonanie ciągu pieszego przy budynku, dostawa i montaż wiaty śmietnikowej o wymiarach 2,50m*3,00m
2.	Dworna 71	- remont klatki schodowej

RAPORT O STANIE MIASTA ŁOMŻA ZA 2021 ROK

3.	Sosnowa 2	- remont klatki schodowej
4.	Rządowa 5	- remont klatki schodowej, wymiana drzwi wejściowych oraz okna na klatce
5.	Woziwodzka 20	- remont klatki schodowej, remont instalacji wod -kan na klatce
6.	3 Maja 6/1	- remont instalacji elektrycznej w lokalu
7.	Polowa 55/23	- wymiana instalacji elektrycznej w lokalu
8.	Dworna 26	- wykonanie wężła cieplnego wraz z instalacją C.O i CWU. w lokalach mieszkalnych
9.	Krótką 2	- wykonanie ogrodzenia altan śmietnikowych ,oraz wykonanie przyłącza C.O do budynku
10.	Zatylna 5	- wykonanie ogrodzenia altan śmietnikowych
11.	Bernatowicza 9	- wygrodenie terenu na pojemniki na odpady, oraz wykonanie ogrodzenia
12.	Sienkiewicza 8	- wykonanie ogrodzenia altan śmietnikowych
13.	Al. Legionów 26	- wykonanie ogrodzenia altan śmietnikowych
14.	Szosa Zambrowska 8	- wykonanie ogrodzenia altan śmietnikowych
15.	Browarna 11	- wykonanie i montaż wiaty śmietnikowej o wymiarach 3,20m*3,00m
16.	Dworna 26	- wykonanie i montaż wiaty śmietnikowej o wymiarach 3,20m*3,00m
17.	Krzywe Koło 9	- wykonanie i montaż wiaty śmietnikowej o wymiarach 3,20m*3,00m
18.	Nadnarwiańska 2	- wykonanie i montaż wiaty śmietnikowej o wymiarach 3,20m*3,00m
19.	Woziwodzka 20	- wykonanie i montaż wiaty śmietnikowej o wymiarach 3,20m*3,00m
20.	Zjazd 9	- wykonanie i montaż wiaty śmietnikowej o wymiarach 3,20m*3,00m
21.	Dworna 75	- wykonanie i montaż wiaty śmietnikowej o wymiarach 3,20m*3,00m
22.	Sikorskiego 333	- wykonanie i montaż wiaty śmietnikowej o wymiarach 3,20m*3,00m
23.	Wojska Polskiego 15/17	- wykonanie i montaż wiaty śmietnikowej o wymiarach 3,2m*4,00m
24.	Kamienna 5	- zabezpieczenie altany przed dostępem osób trzecich, wykonanie instalacji monitoringu wizyjnego terenu przyległego do budynku
25.	Pocztarska 1/9B	- wykonanie ocieplenia poddasza
26.	Rządowa 12/17A	- wykonanie ocieplenia poddasza

W budynkach użytkowych stanowiących własność Miasta Łomża wykonano:

Lp.	Adres budynku	Zakres wykonanych robót
1.	Wojska Polskiego 25	- modernizacja pomieszczeń na potrzeby Powiatowego Zespołu ds. orzekania o niepełnosprawności, montaż instalacji klimatyzacji.
2.	Miejska hala targowa ul. gen. Wł. Sikorskiego 176A	- Wykonanie ogrodzenia altany śmietnikowej
3.	Skłodowskiej 2	- Modernizacja pomieszczeń na potrzeby Klubu Seniora +
4.	Skłodowskiej 2	- Modernizacja wejścia do pomieszczenia Klub Seniora +
5.	Nowogrodzka 7a	- modernizacja pomieszczeń na potrzeby Klubu Seniora
6.	Rządowa 12	- wykonanie zamknięcia wiaty śmietnikowej na potrzeby lokali użytkowych.
7.	Akademicka 22	- Remont łazienki dla niepełnosprawnych , - remont pomieszczeń biurowych dla ZGM, ZOM - remont pokoju socjalnego dla pracowników, - remont szatni damskiej dla pracownic ZOM - odnowienie szatni męskiej - remont ciągów komunikacyjnych na parterze budynku. - wymiana opraw oświetleniowych na energooszczędne - wymiana oświetlenia zewnętrznego (montaż słupów i opraw oświetleniowych) - remont pomieszczenia stolarni, oraz składzik porządkowy - wykonanie robót elektrycznych - budynek magazynu nowo wybudowany (instalacja odgromowa, oświetlenia ,gniazd, tablicy elektrycznej) - wykonanie robót elektrycznych - budynek garażowy nowo wybudowany - wykonanie instalacji elektrycznej do szlabanu

W ramach zleceń zewnętrznych zrealizowano następujące zadania:

Lp	Adres zadania	Zakres wykonanych robót
1.	Polowa 39 (DPS)	- Modernizacja tarasów
2.	Skłodowskiej 5 (Zespół Szkół Specjalnych)	- Wykonanie ogrodzenia wraz z montażem bramy z furtką
3.	Kazańska przy szpitalu	- wykonanie ogrodzenia boiska MOSIR

Dla realizacji celów związanych z właściwym utrzymaniem budynków i lokali, administrator zasobu zapewniał i nadal zapewnia stałą całodobową obsługę konserwatorską, do usuwania awarii w instalacjach będących wyposażeniem budynków (elektrycznych, wodno – kanalizacyjnych, centralnego ogrzewania) napraw elementów budynków uszkodzonych w następstwie zdarzeń nagłych, bądź w wyniku aktów wandalizmu oraz w zakresie przywrócenia drożności przewodów dymowych w budynkach, w których lokale ogrzewane są piecami fizycznymi węglowymi.

OCHRONA ŚRODOWISKA

Plan gospodarki niskoemisyjnej dla miasta Łomża do roku 2030 (PGN) jest dokumentem strategicznym wyznaczającym główne cele i kierunki działań w zakresie poprawy efektywności energetycznej, ograniczenia emisji gazów cieplarnianych, zwiększenia udziału energii pochodzącej ze źródeł odnawialnych (OZE) oraz poprawy jakości powietrza na terenie miasta. Główną rolą dokumentu jest zaplanowanie i zwiększenie szans na realizację szeregu przedsięwzięć, a tym samym przedstawienie zintegrowanej koncepcji rozwoju gospodarki niskoemisyjnej.

Zmianie uległa m.in. inwentaryzacja zużycia energii, która pozwoliła na wyznaczenie wielkości emisji CO₂ oraz emisji substancji zanieczyszczających powietrze na terenie Łomży. Rokiem odniesienia (bazowym) pozostał, przyjęty w poprzedniej wersji PGN, rok 2013. Był to rok, dla którego możliwe było zgromadzenie odpowiedniego zakresu informacji i nie podlegał on zmianie na etapie aktualizacji PGN. Rok kontrolny natomiast, którym w pierwotnym dokumencie był rok 2014, został zaktualizowany do najbardziej możliwego zakończonego roku, tj. 2020. Aktualizacją został objęty również rok docelowy, który ostatecznie wskazano do roku 2030.

Założenia programowe obecnego Planu Gospodarki Niskoemisyjnej dla Miasta Łomża uchwalonego Uchwałą nr 478/LI/22 dnia 23 marca 2022 r. przez Radę Miejską Łomży są kontynuacją wcześniej przyjętych kierunków działań i nawiązują one do celów wyznaczonych w PGN przyjętego uchwałą Nr 115/XVII/15 Rady Miejskiej Łomży z dnia 28 października 2015 r. w sprawie uchwalenia „Planu gospodarki niskoemisyjnej dla Miasta Łomża” zmienionego uchwałą Nr 79/VIII/19 Rady Miejskiej Łomży z dnia 17 kwietnia 2019 r.

Program Ochrony Środowiska dla miasta Łomży na lata 2021-2026 z perspektywą do 2030 sporządzony został na podstawie art. 17 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. - Prawo ochrony środowiska (Dz.U.2021.1973 t.j. ze zmianami), zgodnie z którym organ wykonawczy jednostki samorządu terytorialnego ma obowiązek opracowania wyżej wymienionego programu.

Program Ochrony Środowiska jest dokumentem strategicznym syntezyującym istotne kwestie związane z ochroną środowiska, opracowanym zgodnie z dokumentami sektorowymi oraz dokumentami krajowymi. Dokument opisuje 10 obszarów interwencji, które odpowiadają poszczególnym komponentom środowiska lub obszarom mającym wpływ na stan środowiska. Opis każdego z obszarów składa się z analizy stanu aktualnego środowiska, identyfikacji problemów, które występują w danym obszarze, wyznaczeniu celów i działań zmierzających do poprawy stanu danego komponentu. Program zawiera również wskazania w zakresie monitorowania postępu wdrażania działań poprzez dobór odpowiednich wskaźników środowiskowych. W opisie każdego z obszarów znajdują się również zagadnienia horyzontalne, wskazane w Wytycznych. Są nimi: adaptacja do zmian klimatu, nadzwyczajne zagrożenia środowiska, monitoring oraz edukacja ekologiczna.

Program został uchwalony Uchwałą Nr 401/XLI/21 Rady Miejskiej Łomży z dnia 7 lipca 2021 r. w sprawie przyjęcia „Programu Ochrony Środowiska dla Miasta Łomży na lata 2021-2026 z perspektywą do 2030 roku” wraz z Prognozą oddziaływania na środowisko.

Na podstawie art. 18 ust. 2 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz.U.2021.1973 t.j. ze zmianami.) co dwa lata samorząd ma obowiązek sporządzenia Raportu z realizacji Programu ochrony środowiska.

Raport z wykonania Programu ochrony środowiska na lata 2016-2020 z perspektywą do 2024 okres sprawozdawczy 2019-2020 rok”, opracowany został w roku 2021. Opisuje on tendencje zmian zachodzących w środowisku na terenie miasta Łomża, dla poszczególnych elementów środowiska, tj.: klimatu i powietrza, zagrożenia hałasem, pól elektromagnetycznych, ochrony wód, gospodarki wodno-ściekowej, gleby, gospodarowania odpadami, zasobów przyrodniczych oraz zagrożenia poważnymi awariami.

W Programie Ochrony Środowiska dla Miasta Łomża wyznaczono 159 zadań. Analizie poddano 152 zadania, które zostały wyznaczone w ramach 10 obszarów interwencji. Podjęto się realizacji 116 zadań. Realizacja Programu kształtuje się na poziomie 76,31%, co jest dobrym wynikiem. Większość zrealizowanych zadań jest długofalowa, to znaczy, że przedsięwzięcia są działaniami ciągłymi (wykonywanymi na bieżąco w ramach potrzeb i dostępnych środków finansowych) i cyklicznymi (corocznymi). W okresie objętym niniejszym Raportem na zadania związane z ochroną środowiska w sposób bezpośredni lub pośredni, wydatkowano około 73,7 mln zł.

Nakłady poniesione tylko na realizację Programu Ochrony Środowiska w latach 2019-2020 wyniosły około 164 mln zł, największe nakłady finansowe, ponad 100 mln zł, przeznaczyły na działania prowadzone w obszarze zagrożeń hałasem, a konkretniej prace inwestycyjne związane z rozbudową i modernizacją dróg gminnych/powiatowych/krajowych.

Przeprowadzona analiza wskaźnikowa realizacji Programu na terenie miasta wskazuje m.in. na wzrost nasadzeń drzew oraz krzewów, roli rekreacyjnej zieleni, rozbudowę dróg o nawierzchni ulepszonej utwardzonej. Odnotowano także brak zagrożenia promieniowaniem elektromagnetycznym oraz spadek zanieczyszczenia powietrza. Negatywnym zjawiskiem jest zakwalifikowanie strefy Miasta Łomża do klasy C ze względu na przekroczenie dopuszczalnych stężeń benzo(a)pirenu, PM10 oraz PM2,5 w powietrzu. Przeprowadzona analiza wskaźnikowa realizacji Programu na terenie miasta wskazuje m.in. na rozbudowę sieci kanalizacyjnej oraz sieci wodociągowej.

Poniżej dane dotyczące zinwentaryzowanego i unieszkodliwionego azbestu sporządzone na podstawie prowadzonej bazy azbestowej na dzień 18.05.2022 r.

- Azbest zinwentaryzowany – 3 076 152 kg w tym osoby fizyczne – 3 002 965 kg
- Azbest unieszkodliwiony – 1 187 942 kg w tym osoby fizyczne – 1 173 593 kg
- Azbest pozostały do unieszkodliwienia – 1 888 210 kg w tym osoby fizyczne – 1 829 372 kg

W roku 2021 unieszkodliwiono 80 032 kg azbestu od osób fizycznych. Azbest został odebrany z 48 nieruchomości. Koszt zadania to 24 996,87 zł.

Na realizację **Programu Ograniczania Niskiej Emisji** w 2021 r. w budżecie miasta zabezpieczono 300 tys. zł. W naborze złożono 48 wniosków na łączną kwotę 411 880 zł. Podpisano ostatecznie 46 umów na łączną kwotę 388 280. W związku z późniejszym terminem wykonania przyłączy gazowych przez Polską Spółkę Gazownictwa w Białymstoku podpisano 7 aneksów na kwotę 35 000 zł na realizację zadania w roku 2022 r. Rozliczono również 11 umów przeniesionych z 2021 r.

POLITYKA SPOŁECZNA

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Łomża na lata 2016-2021 r. określa cele strategiczne i priorytety polityki społecznej. Wspieranie osób i rodzin znajdujących się w trudnej sytuacji oraz aktywizacja grup zagrożonych wykluczeniem społecznym to dwa najbardziej istotne cele określone w Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Łomża. Podejmowane działania są realizowane przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Łomży i ukierunkowane na zapobieganie bądź ograniczanie występowania negatywnych zjawisk życia społecznego.

Ocena zasobów pomocy społecznej odzwierciedla działalność Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Łomży oraz jednostek współpracujących w realizacji zadań z zakresu polityki społecznej. Od kilku lat utrzymuje się tendencja spadkowa w zakresie liczby osób korzystających ze świadczeń pieniężnych i niepieniężnych. Z uwagi na starzenie się społeczeństwa systematycznie wzrasta liczba osób, które wymagają usług opiekuńczych lub miejsca w placówkach zapewniających całodobową opiekę. Zauważa się również poprawę sytuacji finansowej w rodzinach, które otrzymują wsparcie z zakresu świadczeń rodzinnych. Rekomendacje w sferze zapobiegania problemom społecznym skupione są na pomocy w zaspokajaniu potrzeb bytowych rodzinom z dziećmi, rozwijaniu systemu wsparcia dla osób starszych, niepełnosprawnych, niesamodzielnych i rodzin z dziećmi niepełnosprawnymi oraz realizowaniu działań w zakresie aktywizacji zawodowej i społecznej osób zagrożonych ubóstwem, społeczną marginalizacją. W związku z zaistniałą sytuacją epidemiczną wprowadzono nowe rozwiązania umożliwiające realizację zadań zgodnie z przepisami obowiązującymi w czasie występowania w Polsce zakażeń wirusem SARS-CoV-2.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej

Pomoc udzielana przez MOPS w 2021 roku.

1. Świadczenia pieniężne przyznano decyzją dla 1071 osób /976 rodzin/. Główną przyczyną korzystania z pomocy społecznej było ubóstwo /521 rodzin/, następnie bezrobocie /406 rodzin/ i długotrwała choroba /403 rodziny/.

Pozostałe powody korzystania z pomocy społecznej: bezdomność – 16 rodzin, potrzeba ochrony macierzyństwa – 27 rodzin, w tym 17 rodzin wielodzietnych, niepełnosprawność – 384 rodziny, bezradność w sprawach opiekuńczo wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego – 116 w tym: rodziny niepełne – 79, rodziny wielodzietne – 47, alkoholizm – 24 rodziny, trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego – 15 osób, trudności w integracji osób, sytuacja kryzysowa – 24 rodziny.

Zasiłek celowy w celu zaspokojenia niezbędnej potrzeby bytowej, w szczególności na pokrycie części lub całości kosztów zakupu żywności, leków i leczenia, opatu, odzieży **ogółem otrzymało 953** osoby, w tym zasiłki specjalne celowe – 205 osób. Wypłacono dla dwóch rodzin zasiłek celowy na pokrycie wydatków powstałych w wyniku zdarzenia losowego /pożar, wybuch gazu w mieszkaniu/ w wysokości 2000 zł. Kwota wydatkowana na zasiłki celowe – 721 974,56 zł. w tym na zasiłki specjalne celowe 100 518 zł.

W ramach Miejskiego programu osłonowego na zakup leków dla mieszkańców Miasta Łomża na lata 2021-2022 udzielono wsparcia finansowego 120 rodzinom, wypłacono kwotę 166 653,34 zł.

Zasiłek okresowy otrzymało 421 rodzin – 939 osób w rodzinie i był przyznawany w szczególności ze względu na długotrwałą chorobę, niepełnosprawność, bezrobocie. Średnia wysokość zasiłku na rodzinę wyniosła 167,13 zł. Zasiłek wypłacano średnio przez okres ok. 5 miesięcy z powodu: bezrobocia – 274 rodzin, długotrwałej choroby – 46 rodzin, niepełnosprawności – 42 rodziny, inne powody – 59 rodzin. **Na zasiłki okresowe ze środków z zadań własnych finansowanych z budżetu państwa wydatkowano kwotę 844 348,41 zł.**

Zasiłek stały dla osób, które są niezdolne do pracy z powodu wieku lub całkowicie niezdolne do pracy, jeżeli ich dochód, jak również dochód na osobę w rodzinie jest niższy od kryterium dochodowego ustalonego zgodnie z ustawą o pomocy społecznej otrzymało 242 osoby, w tym:

- dla osoby samotnie gospodarującej – 220 osób,
- pozostającej w rodzinie – 27 osób.

Na zasiłki stałe wydatkowano – 1 276 183,30 zł.

2. Świadczenia niepieniężne w postaci schronienia, składek na ubezpieczenie społeczne, posiłków, pomocy rzeczowej oraz usług opiekuńczych przyznano decyzją dla 445 osób /374 rodzin/.

Schronienie w Noclegowni w 2021 r. otrzymało 16 osób, w tym 2 kobiety, z ogrzewalni mężczyzn i kobiet skorzystało 95 osób.

Składka zdrowotna została opłacona za:

- 217 osób pobierających zasiłek stały – liczba składek 2 203,
- 156 uczestników CIS – liczba składek 681.

Wydatkowana kwota na składki na ubezpieczenie zdrowotne wyniosła 146 057,96 zł.

Wydano 85 decyzji o przyznaniu prawa do świadczeń zdrowotnych na okres 90 dni (art. 54 ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych), dla osób zgłaszanych przez szpital, lub które same ubiegały się o taką pomoc z MOPS.

Program „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019-2023 skierowany jest do dzieci, uczniów i osób starszych. Program przewiduje wsparcie finansowe gmin w udzieleniu pomocy w formie posiłku, świadczenia pieniężnego w postaci zasiłku celowego na zakup posiłku lub żywności oraz świadczenia rzeczowego w postaci produktów żywnościowych. W 2021 roku łącznie z Programu skorzystało 515 osób, wydatkowano kwotę 476 532,10 zł. /środki własne wyniosły 95 306,42 zł. dotacja 381 225,68 zł./.

W celu udzielenia pomocy w formie bezpłatnych obiadów dostarczanych do miejsca zamieszkania przyznawane były posiłki dla 90 osób (w tym dla 32 dzieci) przebywających w izolacji z powodu COVID-19 zgodnie z art. 48 b ustawy o pomocy społecznej. Posiłki były dostarczane przez żołnierzy Wojsk Obrony Terytorialnej. Liczba świadczeń 681, wydatkowana kwota 8 172 zł.

Usługi opiekuńcze łącznie otrzymało 143 osoby.

- W ramach zadań własnych z usług opiekuńczych skorzystały 123 osoby. Wydatkowana kwota wyniosła 681 422,80 zł.
- Specjalistyczne usługi opiekuńcze w ramach zadań zleconych były świadczone dla 7 osób z zaburzeniami psychicznymi. Wydatkowana kwota wyniosła 196 497,76 zł.
- W ramach projektu „Rozwój usług opiekuńczych i asystenckich w mieście Łomża” współfinansowanego przez Unię Europejską objęto usługami opiekuńczymi 19 osób.

Programy

Program „**Opieka Wytchnieniowa**” pozwolił odciążyć opiekunów osób niepełnosprawnych sprawujących bezpośrednią opiekę nad dziećmi z orzeczeniem o niepełnosprawności lub osobami ze znacznym stopniem niepełnosprawności. Opiekunowie otrzymali bezpłatne świadczenie usługi opieki wytchnieniowej w ramach pobytu dziennego w miejscu zamieszkania osoby niepełnosprawnej. W edycji 2021 r. ustalono limit wsparcia na 240 godzin opieki wytchnieniowej. Od 12 lipca 2021 r. do 22 grudnia 2021 r. udzielono wsparcia 27 osobom /w tym dla 10 dzieci i 17 osób dorosłych ze znacznym stopniem niepełnosprawności/. Program realizowany przez MOPS z funduszu solidarnościowego, otrzymano dofinansowanie w wysokości 171 345 zł.

Program „**Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej**” – edycja 2021

Wsparcie przyznano:

- dzieciom do 16 roku życia z orzeczeniem o niepełnosprawności łącznie ze wskazaniami: konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji oraz konieczności stałego współudziału na co dzień opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji i edukacji,
- osobom niepełnosprawnym posiadającym orzeczenie o znacznym lub umiarkowanym stopniu niepełnosprawności.

Usługi asystenta polegały między innymi na pomocy asystenta w wyjściu i powrocie oraz dojazdach w wybrane miejsce takie jak dom, praca, rodzina i znajomi, placówki zdrowia, oświatowe, finansowe, urzędy, świątynie. Usługi asystenta były realizowane przez 7 dni w tygodniu, w godz. 7:00 – 22:00. Od 12 lipca 2021 r. do 23 grudnia 2021 r. ze wsparcia skorzystało 8 dzieci z niepełnosprawnością oraz 40 osób dorosłych z niepełnosprawnościami. Program realizowany przez MOPS z funduszu solidarnościowego, otrzymano dofinansowanie w wysokości 338 861 zł.

Program „**Wspieraj Seniora**” był realizowany z dotacji celowej i przyczynił się do wsparcia seniorów w wieku 70 lat i więcej oraz wzmocnienia ochrony osób najbardziej narażonych na negatywne skutki zakażenia koronawirusem SARS-CoV-2. Dzięki realizacji programu samotni mieszkańcy Łomży otrzymali pomoc i wsparcie w czynnościach dnia codziennego. W ramach programu realizowane były zgłoszenia obejmujące zakupy spożywcze, środków higienicznych, wykupienie leków, umówienie teleporady, wyprowadzenie psa oraz sprawy urzędowe niewymagające upoważnień i pełnomocnictwa. Realizacją i obsługą programu „Wspieraj Seniora” w Łomży zajmował się Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej zmieniając zakres czynności pracownikom zatrudnionym w MOPS Łomża. W MOPS przyjmowane było zgłoszenie i przypisywany do jego realizacji pracownik, który udzielał wsparcia osobie potrzebującej. W uzasadnionych przypadkach seniorzy korzystali z pomocy codziennie /np. dostarczenie posiłku/, część osób korzystała ze wsparcia minimum 1 raz w tygodniu /np. zrobieniu zakupów spożywczych/. Każdy pracownik został wyposażony w środki ochrony osobistej, pouczony o zasadach bezpieczeństwa, reżimu sanitarnego oraz sposobie realizacji usługi wsparcia.

W programie objęto pomocą 115 osób w wieku senioralnym, w tym:

- 95 osób w wieku 70+ , - 20 osób poniżej 70 lat.

Wsparcie zostało udzielone łącznie 681 razy, w tym 611 razy osobom w wieku 70+ oraz 70 razy seniorom poniżej 70 lat:

- przez infolinię wpłynęło 1 zgłoszenie od osoby poniżej 70 lat,
- wpłynęło 680 zgłoszeń poza infolinią, w tym 611 od osób w wieku powyżej 70 lat i 69 zgłoszeń od osób poniżej 70 lat - bezpośrednio na numery telefonów do obsługi programu udostępnionych przez MOPS w Łomży.

W 2021 roku wsparciem objętych zostało 115 osób, które korzystały wielokrotnie z usług oferowanych w ramach Programu „Wspieraj Seniora”.

Przyznana dotacja na realizację programu „Wspieraj Seniora” w 2021 roku dla Miasta Łomża to: 104 553 zł, wydatkowana kwota: 104 522,12 zł.

Prace społecznie użyteczne wykonywało 14 osób. Osoby wykonujące prace społecznie użyteczne przepracowały łącznie 2246 godzin. Wydatkowano kwotę 19 984,20 zł.

Praca socjalna świadczona jest osobom i rodzinom bez względu na posiadany dochód. Pracę socjalną na terenie miasta Łomża wykonuje 30 pracowników socjalnych z MOPS. W 2021 r. pracą socjalną objętych zostało 1 498 rodzin - 2 631 osób w rodzinie.

W ramach współpracy z organizacjami pozarządowymi pracownicy socjalni zgłosili 29 rodzin, które otrzymały pomoc w ramach akcji Szlachetna Paczka. Zgłoszono też 15 rodzin, które otrzymały pomoc finansową w wysokości 66 900 zł z programu „Skrzydła” realizowanego przez Caritas. W ramach programu Caritas i sieci sklepów Biedronka, pracownicy socjalni zakwalifikowali pięć osób /emerytów, rencistów/ do uzyskania pomocy w formie kart upoważniających do zakupów w sklepie Biedronka na okres jednego roku.

Klub Seniora /KS/ jest ośrodkiem wsparcia i miejscem otwartym dla wszystkich seniorów. Jego zadaniem jest zaspokojenie potrzeb osób starszych. Zajęcia prowadzone cyklicznie w ciągu 2021 roku:

- W poniedziałki i piątki - zajęcia muzyczne i próby zespołu Maryna.
- W poniedziałki i wtorki - zajęcia krawieckie i rękodzielnicze, podczas których Seniorzy wykonywali prace z pomocą maszyny do szycia, technik rysunkowych, malarskich, scrapbookingowych.
- We wtorki i czwartki - gimnastyka z trenerem.
- Spotkania kółek graczy na wspólne gry karciane, gry planszowe, szachy, brydż, te spotkania odbywały się każdego dnia wg indywidualnych potrzeb uczestników.
- W sezonie od czerwca do października w każdy piątek organizowane były wycieczki rowerowe w okolice Łomży .

W ramach działalności Klubu organizowane były spotkania okolicznościowe m.in. Dzień Niepodległości, Mikołajki, Wigilia. W ramach integracji międzypokoleniowej zorganizowane zostały spotkania z Harcerzami z SP10 i Przedszkolakami z Przedszkola „Mały Artysta” oraz spotkania integrujące środowiska senioralne zrzeszone w innych podmiotach np. ZNP. Zespół Maryna ze swoim repertuarem wziął udział w Łomżyńskiej Senioradzie.

Mimo trwającej pandemii w miesiącach letnich zrealizowano wiele wyjazdów, mających na celu integrację, edukację oraz aktywizację podopiecznych m.in. spotkania biesiadne przy grillu na świeżym powietrzu na Fortach w Piątnicy, w Wykrocie k. Myszyńca. W małych grupach odbyły się wyjazdy na grzybobranie do Dobrego Lasu oraz na Mazury do Niedźwiedziego Rogu, gdzie seniorzy korzystali z uroków lasów i mazurskich jezior. W czerwcu został zorganizowany wyjazd wypoczynkowy do Jastarni dla 55 osób. Z budżetu klubu został pokryty koszt transportu, koszty pobytu w ośrodku każdy uczestnik pokrył indywidualnie.

We wrześniu odbyła się 4 dniowa wycieczka krajoznawcza dla 55 podopiecznych. Program obejmował zwiedzanie czterech miast: Lublina, Kazimierza Dolnego, Sandomierza i Nałęczowa. Z budżetu Klubu pokryty został transport, natomiast pobyt w hotelu i wyżywienia każdy z uczestników pokrył indywidualnie.

Klub Seniora został przeniesiony we wrześniu 2021 roku do nowej siedziby przy ulicy Nowogrodzkiej 7A, która znajduje się w sąsiedztwie Parku Jakuba Wagi. Remont sali został wykonany przez MPGKiM, natomiast malowanie i przystosowanie innych pomieszczeń zostało zrealizowane dzięki współpracy z Centrum Integracji Społecznej przez pracowników i

uczestników jednego z naborów CIS. Pomieszczenie zostały przystosowane do potrzeb Klubu. Seniorzy mają do dyspozycji salę na wspólne spotkania oraz osobne sale do odpoczynku, dla amatorów gier i wspólnych zajęć w grupach oraz salę prób zespołu "Maryna". Poza tym budynek ma osobną szatnię i kuchnię, w której klubowicze mogą razem przygotowywać potrawy. W czasie wstrzymania zajęć stacjonarnych (ze względu na obostrzenia COVID-19) pracownicy pozostawali w kontakcie z seniorami, wspierali ich rozmową, robili zakupy, dostarczali wielkanocne paczki i pomagali w czynnościach dnia codziennego - umówienia do lekarza, wykupienia e-recepty, w uzyskaniu potrzebnych informacji. Wszystkie działania podjęte w roku 2021 przeprowadzone zostały zgodnie z wytycznymi wojewody i głównego inspektora sanitarnego.

Z zajęć w Klubie Seniora w roku 2021 skorzystało średnio 100 osób w wieku 60+ .

W Klubie Seniora zatrudnionych było 4 osoby. Na realizację zadania wydano 274 250,16 zł.

Dzienny Dom Senior + rozpoczął swoją działalność 13 lutego 2017 r. Placówka posiada 60 miejsc dla seniorów, którzy ukończyli 60 rok życia i są nieaktywni zawodowo. Dom funkcjonuje przez 5 dni w tygodniu w godzinach od 7.30 do 15.30. Średnio dziennie z usług DDS+ skorzystało 51 podopiecznych.

Dzienny Dom zapewnia mieszkańcom Łomży pomoc i wsparcie w czynnościach dnia codziennego. DDS+ jest miejscem przyjaznym dla Seniorów gdzie świadczone są w szczególności usługi: socjalne (np. ciepły posiłek), edukacyjne, kulturalno-oświatowe (wyjazdy tematyczne, kino, teatr, itp.), aktywności ruchowej, sportowo rekreacyjne (basen, nordic walking), aktywizujące społecznie, terapii zajęciowej oraz trening kulinarny.

Uczestnictwo w zajęciach pozwala Seniorom poprawić kondycję fizyczną i psychiczną, nawiązać nowe znajomości, rozwijać zainteresowania i dzielić się swoimi doświadczeniami. Dzięki spotkaniom w Dziennym Domu „Senior +” w Łomży, Seniorzy zwiększają szanse aby przeżyć jesień swego życia pogodnie i w miłym otoczeniu.

W ramach działalności Placówki organizowane były spotkania okolicznościowe m.in. Dzień Matki, Dzień Ojca, Dzień Wojska Polskiego, Dzień Niepodległości, Andrzejki, uroczysta Wigilia, Bał Sylwestrowy. W ciągu roku odbyły się również spotkania edukacyjne – z dietetykiem, policją, fizjoterapeutą, pracownikiem socjalnym, spotkania w ramach wsparcia psychospołecznego.

Mimo trwającej pandemii w miesiącach letnich w roku 2021 odbyły się wycieczki/spotkania plenerowe, mające na celu integrację, edukację oraz aktywizację podopiecznych: biesiada na łomżyńskich bulwarach połączona z rejsem gondolami, biesiada w Nowogrodzie, grzybobranie, zbieranie ziół, wycieczka na Mazury (Św. Lipka-Mikołajki-Ruciane Nida), wycieczka do Warszawy (Wilanów-Muzeum Historii Żydów Polskich). Wszystkie wyjazdy, spotkania plenerowe zorganizowane zostały z zastosowaniem reżimu sanitarnego i zachowaniem obowiązujących zasad bezpieczeństwa.

Kadra Dziennego Domu w okresie zawieszenia działalności stacjonarnej z uwagi na pandemię Covid-19 (miesiące od stycznia do kwietnia) oferowała swoim podopiecznym alternatywne formy realizacji usług, tj.:

- dostarczany był codziennie (dni pracujące) ciepły posiłek do miejsca zamieszkania Seniora;
- przygotowano i dostarczono paczki (pakiet środków ochrony osobistej oraz świąteczne artykuły spożywcze tzw. "jajeczko") do miejsca zamieszkania Seniora;
- pomoc przy robieniu zakupów;
- pomoc w kontakcie z lekarzami i wykupieniem recept;

- wsparcie telefoniczne podczas indywidualnych rozmów;
- dostarczane były materiały edukacyjne, aktywizujące społecznie, ulotki i instrukcje do podjęcia indywidualnej terapii zajęciowej, aktywności ruchowej, itp.

Wszystkie działania podjęte przez DDS+ w roku 2021 przeprowadzone zostały zgodnie z wytycznymi Wojewody Podlaskiego i Głównego Inspektora Sanitarnego.

W roku 2021 r. z zajęć oferowanych przez Dzienny Dom Senior+ skorzystało 71 Seniorów. Zatrudnionych było 7 osób. Wydatkowana kwota to 653 442,01 zł.

Pozyskano środki z Ministerstwa Rodziny i Polityki Społecznej na utworzenie Klubu Senior + , który zastąpi Klub Seniora.

MOPS będzie realizował w 2022 roku Korpus Wsparcia Seniorów w ramach którego przewidziane są działania wspierające seniorów w stanie pandemii Covid-19 w zakresie Modułu I - robienia i dostarczania zakupów, pomocy w czynnościach dnia codziennego oraz w ramach – 120 000 PLN

Modułu II - Teleopieka dla 30 osób w wieku 65 +. Środki na realizację Korpusu Wsparcia pochodzą w 100% z Ministerstwa Rodziny i Polityki Społecznej z Funduszu Przeciwdziałania Covid-19. – 60 000 PLN

Realizacja projektów przy wsparciu środków z Europejskiego Funduszu Społecznego i innych zadań z zakresu pomocy społecznej

Projekt „Aktywnie do sukcesu II” był realizowany przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej i współfinansowany przez Unię Europejską w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Podlaskiego na lata 2014-2020 w okresie od stycznia 2019 r. do 31.03.2021 r. „Aktywnie do sukcesu II”. Wartość projektu 1 506 000,00 zł dofinansowanie z UE 1 280 100,00 zł. Celem głównym projektu było podniesienie poziomu integracji 80 osób (56 kobiet i 24 mężczyzn) zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym oraz ich otoczenia, zamieszkałych na terenie miasta Łomża i korzystających z pomocy społecznej, poprzez umożliwienie dostępu do kompleksowego, indywidualnego wsparcia, mającego na celu aktywizację społeczną, zdrowotną i zawodową.

W okresie od stycznia do marca 2021 roku ze wsparcia ramach projektu skorzystało 40 uczestników. Zrealizowane działania:

- warsztaty pierwsza pomoc przedmedyczna - 40 osób,
- warsztaty dekoracji świątecznych- 28 osób,
- staże zawodowe ze stypendium stażowym- 21 osób.

Wypłacono zasiłki celowe dla 40 uczestników na kwotę 3598 zł. Dla czterech uczestniczek, które odbywały staż, opłacono przedszkole /skorzystało 4 dzieci/. Ośmiu pracowników socjalnych prowadziło pracę socjalną z uczestnikami projektu w ramach zawartego kontraktu socjalnego i prowadziło monitoring uczestników do 3 miesięcy po zakończeniu projektu. Zrealizowano siedem szkoleń zawodowych, dzięki czemu 81 osób uzyskało kwalifikacje lub nabyło kompetencje zawodowe, a 29 osób odbyło staż. Po zakończeniu udziału w projekcie ogółem 17 osób podjęło zatrudnienie. Zakładane w projekcie wskaźniki zostały osiągnięte.

Wydatkowana kwota 133 138,47 zł.

Projekt „Centrum Integracji Społecznej szansą na lepsze jutro osób zagrożonych ubóstwem i wykluczeniem społecznym”. Przedmiotem działania CIS jest realizacja zadań Miasta Łomża w zakresie reintegracji zawodowej i społecznej osób zagrożonych wykluczeniem społecznym. Miasto Łomża jest Liderem projektu: „Regionalne Innowacje Społeczne - Centra Integracji Społecznej województwa podlaskiego” projektu współfinansowanego przez Unię Europejską ze środków Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Podlaskiego na

lata 2014-2020. Partnerzy projektu: Fundacja Forum Inicjatyw Rozwojowych, Powiat Hajnowski, Miasto Kolno, Powiat Łomżyński, Powiat Siemiatycki, Powiat Wysokomazowiecki, Powiat Zambrowski, Gmina Boćki. Realizator: Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Łomży. Okres realizacji projektu: 01.04.2019 r. do 31.08.2022 r.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Łomży opłacił składkę zdrowotną za 156 uczestników CIS objętych Indywidualnym Programem Zatrudnienia Socjalnego zgodnie z art. 66 ust. 1 pkt 30 ustawy z dnia 27 sierpnia 2004r. o świadczeniach opieki zdrowotnej w okresie od stycznia do sierpnia 2021 r. oraz od marca do grudnia 2021 r. Opłacono 681 świadczeń na kwotę 39 533 zł.

Wszyscy uczestnicy CIS tj. 80 osób zgłoszeni zostali do ubezpieczenia od NNW. W miesiącu grudniu 2021 r. zostały przeprowadzone postępowania do 130 000 złotych.

Wyłoniono psychologa i doradcę zawodowego w celu przeprowadzenia 40 godzin indywidualnych spotkań diagnozy i wsparcia z psychologiem oraz diagnozy, opinii i wsparcia z doradcą zawodowym dla 20 uczestników CIS IV grupy.

W projekcie łącznie dziesięciu pracowników socjalnych MOPS prowadziło rekrutację i wspierało uczestników. Od grudnia 2021 r. rozpoczęła się rekrutacja do IV Etapu CIS, którą przeprowadziło 2 pracowników socjalnych. Sześciu pracowników socjalnych wspiera uczestników III i IV naboru CIS /planowane zakończenie w luty 2022 r./ oraz IV naboru CIS – po 20 uczestników w naborze. Łącznie w 2021 roku pracownicy socjalni rekrutowali 106 osób. Jeden pracownik socjalny wspiera 10 uczestników, dodatkowo w III naborze objętych wsparciem jest 18 słuchaczy CIS. Ukończenie projektu planowane jest na 31.08.2022 r. Wydatkowano kwotę 115 105,76 zł.

Projekt „Rozwój usług opiekuńczych i asystenckich w mieście Łomża” współfinansowany przez Unię Europejską w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Podlaskiego na lata 2014-2020, Poddziałanie 7.2.1 Rozwój usług społecznych i zdrowotnych na rzecz osób zagrożonych wykluczeniem społecznym. **Wartość projektu 1 710 000,00 zł dofinansowanie z UE 1 453 500,00 zł.** Realizatorem projektu był Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Łomży. Celem głównym projektu było zwiększenie dostępu do usług opiekuńczych, usług specjalistycznych i asystenckich oraz poprawa funkcjonowania osób niepełnosprawnych i niesamodzielnych zamieszkałych w mieście Łomża oraz osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym (45 kobiet i 15 mężczyzn) w okresie od maja 2019 r. do kwietnia 2021 r. Grupa docelowa to 60 osób (30 uczestników w 2019 r. i 30 uczestników 2020-21 r.).

W ramach projektu zrealizowano usługi opiekuńcze świadczone w ciągu dnia 7 dni w tygodniu w miejscu zamieszkania, usługi asystenta osobistego osoby niepełnosprawnej, indywidualną ścieżkę wsparcia i doradztwo socjalne, rehabilitację w domu uczestnika, teleopiekę. W okresie od stycznia do kwietnia 2021 r. zrealizowano:

- usługi opiekuńcze dla 19 osób,
- wsparcie asystenta dla 12 osób,
- wsparcie rehabilitanta dla 6 osób,
- wsparcie systemu teleopieka dla 12 osób.

W projekcie było zatrudnionych 17 opiekunek, dwie asystentki, 1 rehabilitant oraz 3 pracowników socjalnych. Ogółem ze wsparcia w czasie trwania projektu skorzystało 72 osoby. Od 1 czerwca 2021 r. wszyscy mieszkańcy Łomży mają możliwość bezpłatnie korzystać z wypożyczalni sprzętu rehabilitacyjnego zakupionego w ramach projektu. Wypożyczalnia mieści się w Dziennym Domu Senior+. W 2021 r. wydatkowano kwotę 373 567,71 zł.

Program Operacyjny Pomoc Żywnościowa 2014-2020 (PO PŻ) Program Operacyjny Pomoc Żywnościowa 2014-2020 (PO PŻ) jest współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Pomocy Najbardziej Potrzebującym. Zgodnie z wytycznymi Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej dotyczącymi wprowadzenia ujednoczonych zasad przekazywania żywności dla najuboższej ludności UE w ramach programu pomocy żywnościowej – podstawą do wydania tej formy pomocy są listy sporządzone przez pracowników socjalnych MOPS w oparciu o ustalone kryteria wyboru beneficjenta (do 220 % kwoty uprawniającej do świadczeń z pomocy społecznej). Pomoc rzeczowa w postaci żywności w ramach programu pomocy żywnościowej dystrybuowana była za pośrednictwem Związku Emerytów i Rencistów i trzech parafii na terenie miasta oraz Ośrodka Wspierania Rodziny - dla mieszkańców miasta zamieszkałych na terenie parafii, które nie dystrybuują tej pomocy. W 2021 roku z pomocy żywnościowej skorzystało 869 osób.

Kuchnia Caritas. Do pozyskiwania pomocy w postaci bezpłatnego posiłku wydawanego przez kuchnię Caritas skierowano 350 osób z terenu miasta. Pracownicy socjalni MOPS co miesiąc weryfikowali listy osób otrzymujących pomoc w formie obiadów i kierowali do otrzymania tej formy pomocy kolejne osoby. W okresie przedświątecznym 400 rodzin otrzymało paczki żywnościowe podczas zorganizowanej przez Urząd Miasta i Caritas Wigilii dla osób samotnych.

Procedura Niebieskie Karty to instytucjonalne narzędzie służące do przeciwdziałania przemocy w rodzinie. Procedura obejmuje ogół czynności podejmowanych i realizowanych przez przedstawicieli jednostek organizacyjnych pomocy społecznej, gminnych komisji rozwiązywania problemów alkoholowych, policji, oświaty i ochrony zdrowia. W ramach współpracy przedstawicieli instytucji realizujących procedurę Niebieskie Karty, zgodnie z ustawą z dn. 29 lipca 2011 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. Nr 180, poz. 1493 z późn. zm) w 2021 r. zostało wszczętych na terenie miasta Łomży 128 nowe procedury (w tym: 119 wszczęte przez funkcjonariuszy KMP, 6- przez jednostki organizacyjne pomocy społecznej, 2- przez służbę zdrowia, 1- przez przedstawicieli MKRPA). Pracownicy socjalni utrzymywali z osobami z rodzin dotkniętymi przemocą kontakt telefoniczny i osobisty poprzez spotkanie w MOPS lub miejscu zamieszkania.

Lokalny Zespół Interdyscyplinarny /LZI/ działający przy Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej jest jednostką koordynującą system przeciwdziałania przemocy w rodzinie. LZI został powołany przez Prezydenta Miasta Łomża. W jego skład wchodzi 17 przedstawicieli instytucji. Lokalny Zespół Interdyscyplinarny odbywa posiedzenia co najmniej raz na 3 miesiące. W 2021 r. odbyło się 8 zdalnych spotkań zespołu. W wyniku prowadzonych dyskusji i analizy zebranej dokumentacji podjęto decyzję o zamknięciu 128 procedur Niebieskie Karty (w tym: 17 procedur z uwagi na ustanie przemocy w rodzinie i uzasadnione przypuszczenie o zaprzestaniu dalszego stosowania przemocy w rodzinie oraz po zrealizowaniu indywidualnego planu pomocy rodzinie oraz 111 procedur z uwagi na brak zasadności podejmowania działań). Ze względu na obowiązujący stan zagrożenia epidemicznego, przedstawiciele MOPS wypełniali w większości swoje czynności służbowe zdalnie, w uzasadnionych sytuacjach bezpośrednio stawiali się do miejsca zamieszkania osób, u których prowadzona jest procedura Niebieskiej Karty.

W 2021 r. były realizowane dwie edycje programu korekcyjno- edukacyjnego dla osób stosujących przemoc w rodzinie. W programie wzięło udział 30 osób (mężczyzn-28, kobiet-2), ukończyło program 26 osób (mężczyzn-25, kobiet-1). W I edycji udział rozpoczęło 15 osób (13 mężczyzn, 2 kobiety), ukończyło 11 osób (1 kobieta i 10 mężczyzn). W II edycji udział

rozpoczęło 15 osób, ukończyło 15 osób (mężczyzn). Łącznie w 2021 r. wydatkowano kwotę 35 408,31 zł.

Interwencja kryzysowa stanowi zespół interdyscyplinarnych działań podejmowanych na rzecz osób i rodzin będących w stanie kryzysu. Celem interwencji kryzysowej jest przywrócenie równowagi psychicznej i umiejętności samodzielnego radzenia sobie. Interwencją kryzysową obejmuje się osoby i rodziny bez względu na posiadany dochód. W ramach interwencji kryzysowej udziela się natychmiastowej specjalistycznej pomocy psychologicznej, poradnictwa socjalnego lub prawnego, w sytuacjach uzasadnionych schronienia do 3 miesięcy /art. 47.1 ustawy o pomocy społecznej/. Działania w większości przypadków były prowadzone w rodzinach objętych procedurą Niebieskie Karty. Pozostałe interwencje dotyczyły nieprawidłowo pełnionej władzy rodzicielskiej, konfliktów, uzależnień. W 2021 r. interwencją kryzysową objęto 84 rodziny /221 osób w rodzinach/.

Poradnictwo specjalistyczne, a w szczególności prawne, psychologiczne i rodzinne, jest świadczone osobom i rodzinom, które mają trudności lub wykazują potrzebę wsparcia w rozwiązywaniu swoich problemów życiowych, bez względu na posiadany dochód /art. 46.1 ustawy o pomocy społecznej/. W 2021 r. świadczone były konsultacje psychologiczne w MOPS w Centrum Wspierania Rodziny. Z poradnictwa specjalistycznego w formie konsultacji z psychologiem skorzystało 31 rodzin /92 osoby w rodzinach/, które zgłaszały się o pomoc związku z przemocą, problemami w rodzinie, uzależnieniami oraz innymi sytuacjami kryzysowymi. Pracownicy socjalni kierowali osoby potrzebujące wsparcia do punktów nieodpłatnej pomocy prawnej, współpracowali z Ośrodkiem Interwencji Kryzysowej /OIK/, do którego zadań należy interwencja kryzysowa, poradnictwo specjalistyczne i udzielanie schronienia. Z hostelu OIK w 2021 roku skorzystało 14 osób doznających przemocy domowej. W 2021 roku z poradnictwa specjalistycznego (prawne, psychologiczne, rodzinne) skorzystało 220 rodzin zgłaszających się o pomoc do MOPS.

Centrum Wspierania Rodziny /CWR/ w MOPS realizowane było w ramach „Łomżyńskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Innych Uzależnień na 2021 rok”. W ramach CWR prowadzono działania skierowane do członków rodzin uwikłanych w przemoc i inne szkodliwe zjawiska społeczne oraz działania mające na celu podniesienie kwalifikacji i kompetencji osób realizujących procedurę Niebieska Karta /NK/, członków Lokalnego Zespołu Interdyscyplinarnego /LZI/ i członków grup roboczych. Adresatami przeprowadzonych działań w ramach Centrum Wspierania Rodziny byli członkowie 31 rodzin /92 osoby w rodzinach/ zgłaszający potrzebę uzyskania wsparcia, 30 pracowników socjalnych MOPS realizujących pracę socjalną oraz członkowie grup roboczych realizujący procedurę NK.

Rodzinna piecza zastępcza jest formą sprawowania opieki nad dzieckiem całkowicie lub częściowo pozbawionym opieki rodzicielskiej lub dzieckiem niedostosowanym społecznie. Pracownicy socjalni MOPS współpracowali z asystentami rodziny, wspierając rodziny i dzieci w ich miejscu zamieszkania. Wg stanu na 31.12.2021 r. w Łomży funkcjonowało 49 rodzin zastępczych, w których przebywało 87 dzieci. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej zapewnia obsługę administracyjno-prawną świadczeń pieniężnych dla rodzin zastępczych.

W 2021 r. wypłacono świadczenia na:

- świadczenia pieniężne dla 25 dzieci lub osób pełnoletnich kontynuujących naukę w rodzinach zastępczych na terenie innych powiatów,
- refundacja części wynagrodzenia zawodowych rodzin zastępczych na terenie innego powiatu w ramach zawartego porozumienia lub bezpośrednio na podstawie art.191 ust.8 pkt 1ust.12

ustawy z dnia 09.06.2011 o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej w przypadku pobytu w zawodowej rodzinie zastępczej pełniącej funkcję pogotowia rodzinnego,

- kontynuowanie nauki dla 6 wychowanków rodzin zastępczych (47 świadczeń) - są to pełnoletni wychowankowie rodzin zastępczych pochodzących z m. Łomży, którzy się usamodzielнили i kontynuują naukę,
  - pomoc na zagospodarowanie się dla 4 wychowanków rodziny zastępczej,
  - pomoc pieniężna dla rodzin zastępczych,
  - pomoc pieniężna na usamodzielnienie się dla 2 wychowanków rodziny zastępczej,
  - na wynagrodzenie z pochodnymi dla 6 zawodowych rodzin zastępczych, w tym 1 pełniącą funkcję pogotowia ratunkowego,
  - na dodatek wychowawczy 500+ dla Rodzin zastępczych dla 108 dzieci - 886 świadczeń.
- łącznie w 2021 r. wydatkowano kwotę 2 008 552,91 zł.

Placówki opiekuńczo-wychowawcze. Celem placówek opiekuńczo-wychowawczych jest zapewnienie dzieciom całodobowej opieki oraz odpowiednich warunków wychowawczych, materialnych i zdrowotnych. Od 2021 r. w Łomży funkcjonuje Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza, ul. Rybaki 14 (na 14 miejsc) i Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza „Dom Nad Narwią” ul. Rybaki 14a (na 8 miejsc), łącznie 22 miejsca. Zgodnie z ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej oraz ustawą o pomocy społecznej - osoby pełnoletnie opuszczające rodziny zastępcze lub placówki opiekuńczo-wychowawcze oraz młodzieżowe ośrodki wychowawcze, zakłady poprawcze itp. mają prawo do ubiegania się o pomoc pieniężną na usamodzielnienie, na kontynuowanie nauki lub zagospodarowanie. Z tej formy pomocy w 2021 r. skorzystało łącznie 15 osób.

Według stanu na 31.12.2021 r. w obu placówkach przebywało łącznie 20 osób (19 w grupie socjalizacyjnej i 1 w grupie interwencyjnej), z tego 16 dzieci z Łomży. Pozostałe dzieci pochodziły z terenu innych powiatów (najwięcej z powiatu Świnoujście 2 dzieci, oraz po 1 dziecku z powiatu łomżyńskiego i kolneńskiego). Inne powiaty zgodnie z zawartymi porozumieniami ponoszą pełne koszty pobytu „swoich” dzieci w placówce.

W 2021 roku w Placówce Opiekuńczo – Wychowawczej w Zambrowie przebywało 4 dzieci z Łomży, natomiast w Placówce Opiekuńczo-Wychowawczej „Moje Miejsce” w Białymstoku 1 osoba, oraz 2 dzieci w Domu Dziecka w Białymstoku.

Na 25 dzieci przebywających w Placówce Opiekuńczo-Wychowawczej w Łomży i Placówce Opiekuńczo-Wychowawczej „Dom nad Narwią” w Łomży w okresie od 01.01.2021 do 31.12.2021 roku przyznany był dodatek w wysokości świadczenia wychowawczego w wysokości 500 zł na dziecko. Wydatkowano kwotę 117 026,90 zł dla 25 dzieci – 235 świadczeń.

Wypłacone świadczenia pieniężne dla pochodzących z Łomży usamodzielniających się wychowanków placówek opiekuńczo wychowawczych w 2021 roku:

- pomoc na kontynuowanie nauki dla 2 wychowanek placówki opiekuńczo-wychowawczej (16 świadczeń) w wysokości 8 656 zł,
- pomoc na usamodzielnienie – 1865 zł i pomoc na zagospodarowanie – 1695 zł dla 1 wychowanka.

łącznie w 2021 roku wydatkowano środki w wysokości 376 334,58 zł.

Pomoc cudzoziemcom. Dla 12 rodzin cudzoziemców z pobytem tolerowanym lub ze względów humanitarnych wypłacano zasiłki celowe przyznawane na opłacenie mieszkania, żywność, leki, zakup odzieży i inne potrzeby. Wypłacono 42 świadczenia na kwotę 20000 zł.

Karta Polaka. Świadczenia pieniężne na częściowe pokrycie kosztów zagospodarowania i bieżącego utrzymania w Rzeczypospolitej Polskiej przyznane decyzją

Podlaskiego Urzędu Wojewódzkiego w Białymstoku otrzymało 7 osób na okres od 2 do 9 miesięcy. W 2021 roku wypłacono 69 świadczeń na kwotę 64 740 zł.

Wsparcie dla repatriantów. Na podstawie art.17 ust. 2 ustawy z dnia 9 listopada 2000 r. o repatriacji /Dz. U. 2019 poz. 1472/ udzielono pomocy dla repatriantów pochodzących z Kazachstanu, którzy uzyskali obywatelstwo polskie i zamieszkali w Łomży. W 2021 roku wydano pięć decyzji przyznających pomoc finansową 7 osobom dorosłym na pokrycie wydatków związanych z wyposażeniem lokalu mieszkalnego w miejscu osiedlenia się, ze środków z rezerwy celowej budżetu państwa. Złożono do Wojewody Podlaskiego wnioski o przekazanie środków. Powyższe kwoty zostaną wypłacone w 2022 roku po otrzymaniu przez Wojewodę środków z rezerwy celowej budżetu państwa.

W marcu 2021 r. została wypłacona pomoc finansowa przyznana decyzją Pełnomocnika Rządu do Spraw Repatriacji dla jednej rodziny repatrianta /w tym na pokrycie kosztów przejazdu: 7 343,04 zł oraz na zagospodarowanie i bieżące utrzymanie: 31 013,58 zł/ w łącznej wysokości 38 356,62 zł.

Świadczenia wychowawcze Program 500+ W ramach tego programu "Rodzina 500+" rodzinom z dziećmi na utrzymaniu przysługuje świadczenie wychowawcze w wysokości 500 zł na dziecko w wieku do ukończenia 18 roku życia, bez względu na dochód osiągniany przez rodzinę. Prawo do świadczenia wychowawczego jest ustalane na roczny okres świadczeniowy. Świadczenia 500 + w 2021 roku pobierało w Łomży 7043 rodzin.

Łącznie świadczenia przysługiwały na 10 105 dzieci. Wpłacono 124 017 świadczeń na kwotę 61 480 293,16 zł. Otrzymaną dotacją celową wydatkowano zgodnie z przeznaczeniem w kwocie 62 008 568,02 zł. Do obsługi programu na dzień 31.12.2021 rok zatrudnionych było 8 osób na 8 etatach.

Świadczenia rodzinne

W 2021 r. kwota wypłaconych łącznie świadczeń rodzinnych wyniosła 19 111 968,60zł.

- Wypłacono 26 180 zasiłków rodzinnych na łączną kwotę 3 190 864,99zł. Dodatków do zasiłku rodzinnego wypłacono 9 882 świadczenia na kwotę 1 403 635,62 zł, z tego z tytułu:

- urodzenia dziecka - 88 świadczeń,
- opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego - 576 świadczeń,
- samotnego wychowywania dziecka - 1 337 świadczeń,
- kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego - 1 606 świadczeń,
- podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania - 36 świadczeń,
- wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej - 4 805 świadczeń,
- rozpoczęcia roku szkolnego - 1434 świadczenia.

Łącznie zasiłki rodzinne z dodatkami: 36 062 świadczenia na kwotę 4 594 500,61 zł.

- Zasiłki pielęgnacyjne - wypłacono 17 164 świadczeń na kwotę 3 704 030 zł.

Świadczenia pielęgnacyjne - wypłacono 3 642 świadczeń na kwotę 7 134 399 zł.

Specjalny zasiłek opiekuńczy- wypłacono 353 świadczeń na kwotę 217 682 zł.

Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia dziecka - skorzystało 333 rodzin na kwotę 333000,00 zł.

Zasiłek dla opiekuna - wypłacono 95 świadczeń na łączną kwotę 59 809,40 zł.

W roku 2021r., wydano 108 decyzji dotyczących świadczeń rodzicielskich. Wydatkowana kwota z tego tytułu wyniosła 1 327 843,67 zł.

- W roku 2021 wydano 11 decyzji na podstawie ustawy z dnia 4 listopada 2016 roku o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” /Dz.U. 2016.1860/ przyznających jednorazowe świadczenie w wysokości 4 000 zł z tytułu urodzenia dziecka, u którego

zdiagnozowano ciężkie i nieodwracalne upośledzenie albo nieuleczalną chorobę zagrażającą życiu, które powstały w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu. Jednorazowe świadczenie i koszty obsługi są finansowane w formie dotacji celowej z budżetu państwa. Wydatki z tego tytułu wyniosły 44 000 zł, koszty obsługi wyniosły 1 360,81 zł.

- Ze świadczeń funduszu alimentacyjnego w roku 2021r., korzystało 248 rodzin. Wypłacono 3378 świadczeń na kwotę 1 696 703,92 zł. Liczba dłużników alimentacyjnych w gminie wynosi 283 osób. Z tytułu wypłaconych świadczeń alimentacyjnych, od dłużników alimentacyjnych wyegzekwowano kwotę 796 844,16 zł.
- W 2021 roku na składki na ubezpieczenia społeczne świadczeniobiorców pobierających niektóre świadczenia rodzinne wydatkowano kwotę 1 413 151,37 zł na 4090 świadczenia. Liczba wypłaconych składek 3157.

Ogółem w roku 2021 świadczenia rodzinne pobierało 2 283 rodzin.

Zasiłki rodzinne pobierało 904 rodzin, w tym:

- na 1 dziecko - 266 rodzin,
- na 2 dzieci – 331 rodziny,
- na 3 dzieci – 225 rodzin,
- na 4 i więcej dzieci – 82 rodziny.

Świadczenia rodzinne realizuje Dział Świadczeń Rodzinnych MOPS Łomża, ul. Polna 16.

W świadczeniach rodzinnych na dzień 31.12.2021 zatrudnionych było 9 osób na 9 etatach.

Program dobry start

Program rządowy „Dobry Start” to 300 zł jednorazowego wsparcia dla uczniów rozpoczynających rok szkolny. W roku 2021 wypłacono 5 świadczeń na kwotę 1550,00 zł. z zadań zleconych. Ustawą z dnia 15 kwietnia 2021r o zmianie ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. poz. 1006) z dniem 1 lipca 2021 roku realizacja świadczeń 300 plus przekazana została do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych.

Program Działań na Rzecz Osób Niepełnosprawnych na lata 2021– 2030”

Rada Miejska Łomży uchwałą nr 366/XXXVI/21 z dnia 31 marca 2021 roku zatwierdziła do realizacji „PROGRAM DZIAŁAŃ NA RZECZ OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH W MIEŚCIE ŁOMŻA NA LATA 2021-2030”. Program skierowany jest do osób niepełnosprawnych zamieszkałych na terenie miasta Łomża, czyli do osób, które trwale lub okresowo są niezdolne do pełnienia ról społecznych z powodu stałego lub długotrwałego naruszenia sprawności organizmu, w szczególności powodujące niezdolność do pracy.

Kreowanie lokalnej polityki na rzecz osób niepełnosprawnych jest bardzo ważnym i obligatoryjnym zadaniem władz samorządowych. Społeczności lokalne mają możliwość tworzenia tej polityki na własną rękę i otrzymują na ten cel środki publiczne. Dzięki podejmowanym działaniom wspieranym finansowo w szczególności przez Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, w społeczeństwie powoli kształtuje się postawa akceptacji wobec osób niepełnosprawnych i coraz większe zrozumienie ich problemów. O efektach działań decydują ludzie – ich zaangażowanie, wrażliwość i chęć rzetelnego wykonywania obowiązków.

Kierunkiem tego programu jest rozwój i podniesienie poziomu życia osób niepełnosprawnych poprzez stworzenie warunków do pełnego uczestnictwa w życiu społecznym poprzez otwartość i dostępność dla wszystkich mieszkańców w sferze społecznej, zawodowej oraz edukacyjnej.

Program i jego realizacja ma służyć tworzeniu miasta otwartego i dostępnego dla wszystkich mieszkańców. Program przygotowano na podstawie zdiagnozowanych potrzeb środowiska osób niepełnosprawnych.

Kierunek I - Kreowanie pozytywnego wizerunku osoby niepełnosprawnej w społeczności lokalnej i kształtowanie świadomości społecznej na problemy osób niepełnosprawnych

W celu podniesienia świadomości społecznej osób niepełnosprawnych na stronie internetowej i tablicy ogłoszeń Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej oraz BIP Urzędu Miejskiego w Łomży umieszczono informacje związane z pomocą jaką osoby niepełnosprawne mogą uzyskać. Dane te na bieżąco są aktualizowane. Za pośrednictwem środków masowego przekazu (np.: Internet) rozpowszechniano informacje dotyczące wdrażania nowych oraz obecnie realizowanych programów dotyczących pomocy osobom niepełnosprawnym.

Pracownicy Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej - Biura Zatrudnienia i Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych w Łomży w 2021 roku uczestniczyli w spotkaniach informacyjnych organizowanych przez łomżyńską Społeczną Radę ds. Osób z Niepełnosprawnością, przy współpracy z Urzędem Miejski w Łomży.

W 2021 roku zbierano i przeanalizowano dane na temat sytuacji i potrzeb, a także form pomocy dla osób niepełnosprawnych. Na podstawie informacji pozyskanych z Powiatowego Zespołu do Spraw Orzekania o Stopniu Niepełnosprawności w Łomży w roku 2021 wydano 1315 orzeczeń o stopniu niepełnosprawności dla osób powyżej 16 roku życia, w tym dla 692 kobiet i 623 mężczyzn. Dzieciom i młodzieży przed 16 rokiem życia w 2021 roku wydano 123 orzeczeń o niepełnosprawności, w tym 45 dla kobiet i 78 mężczyzn.

W 2021 roku z dofinansowania do sportu, kultury, rekreacji i turystyki skorzystali organizatorzy (osoby prawne, jednostki organizacyjne nieposiadające osobowości prawnej), którzy przez swoje działania zaktywizowali 270 osób niepełnosprawnych w 2 imprezach. Celem wsparcia jest zwiększenie aktywności osób niepełnosprawnych.

Dzienny Dom Senior + to placówka opieki dziennej, w której osoby z różnymi niepełnosprawnościami mogą przebywać pod opieką kadry i spędzać czas w różnej formie. W roku 2021 z zajęć oferowanych przez Dzienny Dom skorzystało 71 Seniorów, którzy ukończyli 60 rok życia i są nieaktywni zawodowo.

Wśród w/w Seniorów było 17 osób z orzeczeniem o niepełnosprawności, tj.:

- stopień znaczny: 12 osób (9 kobiet, 3 mężczyzn)
- stopień umiarkowany: 3 osoby (1 kobieta, 2 mężczyzn)
- stopień lekki: 2 osoby (2 kobiety)

Klub Seniora jest ośrodkiem wsparcia i miejscem otwartym dla wszystkich seniorów, w tym seniorów z orzeczoną niepełnosprawnością. Jego zadaniem jest zaspokojenie potrzeb osób starszych, w tym niepełnosprawnych. Zajęcia prowadzone cyklicznie w ciągu 2021 roku:

Na zajęciach w Centrum Integracji Społecznej w Łomży w 2021 roku uczestnicy bardzo aktywnie uczęszczali zarówno w zajęciach obowiązkowych jak i w dodatkowych aktywnościach społecznych.

Centrum Integracji Społecznej w Łomży jest otwarte na działania społeczne oraz na współpracę ze wszystkimi podmiotami i jednostkami działającymi na terenie miasta Łomża.

W Centrum Integracji Społecznej w Łomży w roku 2021, uczęszczało 30 osób niepełnosprawnościami w stopniu lekkim oraz w stopniu umiarkowanym. W stopniu lekkim uczęszczało 25 osób w tym 16 mężczyzn i 9 kobiet, oraz w stopniu umiarkowanym 5 osób w tym 3 mężczyzn i 2 kobiety.

Kierunek II - Ułatwienie dostępu do rehabilitacji społecznej, usług terapeutycznych i funkcjonowania w środowisku lokalnym

Dom Pomocy Społecznej w Łomży w 2021 roku 108 osobom niepełnosprawnym świadczył usługi w zakresie zaspokajania potrzeb bytowych, opiekuńczych, wspomagających, edukacyjnych i zdrowotnych. W Domu organizowane były zajęcia rehabilitacji społecznej dla wszystkich mieszkańców przez cały rok kalendarzowy, w trybie tygodniowym od poniedziałku do piątku, w ramach terapii indywidualnej i grupowej. DPS w 2021 roku dysponował szerokim zakresem terapeutycznym w ramach trzech działów: terapii zajęciowej, terapii psychologicznej i aktywizacji ruchowej. Zajęcia terapeutyczne obejmowały treningi funkcjonowania w życiu codziennym, trening umiejętności interpersonalnych i umiejętności rozwiązywania problemów oraz treningi umiejętności spędzania czasu wolnego. Zajęcia z psychologiem dotyczyły badań psychologicznych, terapię psychologiczną oraz poradnictwo. Zajęcia ruchowe aktywizowały osoby niepełnosprawne poprzez zajęcia sportowe, turystykę i rekreację. Celem zajęć było przywrócenie oraz kompensacja utraconych funkcji za pomocą fizycznych środków, stosowania działań usprawniających i terapeutycznych. Mieszkańcy DPS korzystali z 14 pracowni terapeutycznych działających w ramach terapii zajęciowej, trzech pracowni do zajęć ruchowych, hydroterapii i korzystania z biblioteki. Zajęcia mają charakter dobrowolny i są dostępne dla wszystkich podopiecznych.

W 2021 roku podopieczni Domu Pomocy Społecznej uczestniczyli również w turnusie wypoczynkowym w Krynicy Morskiej w lipcu 2021 roku. Pomimo epidemii Covid -19 w 2021 roku, w ramach działań umożliwiających mieszkańcom dostęp do kultury i sportu, zorganizowano dwie z cyklicznych imprez integracyjnych z gościnnym udziałem osób niepełnosprawnych z innych Domów Pomocy Społecznej:

- Integracyjny Turniej Sportowy „Zdrowo i Wesoło” – 24.06.2021
- Przegląd Piosenki Religijnej Domów Pomocy Społecznej – 21.10.2021

Środowiskowy Dom Samopomocy jako placówka dziennego pobytu przy ul. Marii Skłodowskiej – Curie 5 w Łomży w 2020 r. zapewnił pomoc 52 osobom niepełnosprawnym.

W ŚDS realizował usługi w ramach dwóch typów treningów: samoobsługi i umiejętności społecznych, prowadzonych w formie zajęć indywidualnych i grupowych. Z uwagi na trwającą pandemię Covid-19 zajęcia przeprowadzone były zgodnie z zasadami obowiązującego reżimu sanitarnego, według zaleceń GIS i Ministerstwa Zdrowia.

W 2021 roku ŚDS zapewnił swoim uczestnikom możliwość w różnorodnych formach zajęć, takich jak:

- treningi samoobsługi: funkcjonowanie w życiu codziennym, dbałość o wygląd zewnętrzny, nauki higieny,
- treningi umiejętności społecznych: treningi umiejętności interpersonalnych i komunikacyjnych, spędzania czasu wolnego,
- terapie zajęciowe: teatralno – muzyczne, plastyczne, rękodzielnictwo, kulinarne, komputerowe, redakcyjne,
- terapie ruchowe i rehabilitacja: zajęcia na siłowni, na boisku, w sali rehabilitacji przez fizjoterapeutów, z zakresu światłolecznictwa i relaksacyjne, sportowo-rekreacyjne, tenis stołowy, gimnastyka, zajęcia rekreacyjne na basenie i hali sportowej, różne gry i zabawy integracyjne,
- psychoedukacja, edukacja zdrowotna,
- poradnictwo socjalne, budżetowe, psychologiczne,
- współpraca z rodzinami lub opiekunami uczestników.

Turnus rehabilitacyjny jest zorganizowaną formą aktywnej rehabilitacji połączonej z elementami wypoczynku, której celem jest ogólna poprawa psychofizycznej sprawności oraz rozwijanie umiejętności społecznych uczestników, między innymi przez nawiązywanie i rozwijanie kontaktów społecznych, realizację i rozwijanie zainteresowań, a także przez udział w innych zajęciach przewidzianych programem turnusu. Czas trwania turnusu to co najmniej 14 dni. Grupy liczą minimum 20 uczestników. Turnusy organizuje się jedynie na terenie kraju. W 2021 roku z turnusu rehabilitacyjnego skorzystało 139 osób niepełnosprawnych, w tym 117 dorosłych wraz z opiekunami oraz 22 dzieci i młodzieży wraz z opiekunami.

Przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze pomoc finansowa przy zakupie sprzętów, przyrządów i urządzeń wspierających funkcjonowanie i rehabilitację osób niepełnosprawnych w ich miejscu zamieszkania. Przedmioty ortopedyczne to przyrządy niezbędne do samodzielnego funkcjonowania osoby niepełnosprawnej, np. protezy, kule, wózek inwalidzki. Środki pomocnicze to przedmioty, które w znacznym stopniu ułatwiają funkcjonowanie osoby niepełnosprawnej w środowisku społecznym lub wręcz to umożliwiają, np.: pomoce optyczne dla niedowidzących, aparaty słuchowe, cewniki.

W 2021 roku ze środków PFRON udzielono 406 osobom niepełnosprawnym dofinansowań do przedmiotów ortopedycznych i środków pomocniczych.

Dofinansowaniem do przedmiotów ortopedycznych i środków pomocniczych objęto: aparaty słuchowe z wkładkami usznymi, protezy piersi, buty ortopedyczne, pieluchomajtki, materace p/odleżynowe, poduszki p/odleżynowe, urządzenie multifunkcyjne, sensor elektroda/ transponder nadajnik, cewniki, wózki inwalidzkie, balkoniki rehabilitacyjne, protezy uda, protezy podudzia, protezy kończyny górnej, ortezy, pionizator, gorset korekcyjny.

Dofinansowanie do sprzętu rehabilitacyjnego ma na celu pomoc finansową przy zakupie sprzętów, przyrządów i urządzeń wspierających funkcjonowanie i rehabilitację osób niepełnosprawnych w ich miejscu zamieszkania. Sprzęt rehabilitacyjny, to urządzenia i sprzęty zalecane przez lekarza, niezbędne do rehabilitacji w warunkach domowych, nieobjęte ubezpieczeniem zdrowotnym Narodowego Funduszu Zdrowia (NFZ). Sprzęt rehabilitacyjny traktowany jest w przepisach odmiennie niż wyroby medyczne - nie ma określonego katalogu sprzętów rehabilitacyjnych.

Pomocy finansowej ze środków PFRON w 2021 roku udzielono 11 osobom niepełnosprawnym w tym 1 dziecku niepełnosprawnemu. Dofinansowaniem do sprzętu rehabilitacyjnego objęto: łóżka rehabilitacyjne, ortezę ręki, rowery magnetyczne, sprzęt do chodzenia, rotor elektryczny, tablicę do ćwiczeń manualnych.

W 2021 roku udzielono dofinansowania ze środków PFRON do sprzętu rehabilitacyjnego dla osób prawnych i jednostek organizacyjnych nie posiadających osobowości, tj.: Zespołowi Szkół Specjalnych w Łomży (kabina Ugul z wyposażeniem).

W 2021 roku udzielono dofinansowań 26 osobom niepełnosprawnym do likwidacji:

- barier architektonicznych w budynku i w jego najbliższej okolicy, które ze względu na rozwiązania techniczne, konstrukcyjne lub warunki użytkowania uniemożliwiają lub utrudniają swobodę ruchu osobom niepełnosprawnym;
- bariery technicznej usuwając przeszkody wynikające z braku zastosowania odpowiednich do rodzaju niepełnosprawności, przedmiotów lub urządzeń,
- bariery w komunikowaniu niwelując ograniczenia uniemożliwiające lub utrudniające osobie niepełnosprawnej swobodne porozumiewanie się i/lub przekazywanie informacji.

Dofinansowaniem do likwidacji barier architektonicznych, w komunikowaniu się i technicznych objęto: modernizację łazienek pod kątem rodzaju niepełnosprawności, podnośniki transportowe, balustrady przy podjeździe, remont windy przyściennej, platformę

przyścienną, schodołaz, fotelik opuszczany do samochodu z rampą podjazdową, komputery stacjonarne, laptopy urządzenia wielofunkcyjne, tablet z aplikacją.

Pilotażowy program „Aktywny samorząd jest ważnym krokiem w kierunku wydajniejszego modelu polityki społecznej wobec osób niepełnosprawnych. Działania przewidziane w programie uzupełnią plany ujęte w powiatowych strategiach rozwiązywania problemów społecznych i programach działań na rzecz osób niepełnosprawnych. Umożliwią samorządom aktywniejsze włączenie się w działania na rzecz inkluzji społecznej osób niepełnosprawnych.

Miasto Łomża przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Łomży od 2012 roku przystępuje do realizacji pilotażowego programu „Aktywny samorząd”. Głównym celem programu jest wyeliminowanie lub zmniejszenie barier ograniczających uczestnictwo beneficjentów programu w życiu społecznym, zawodowym i w dostępie do edukacji.

W 2021 r dofinansowanie z pilotażowego programu „Aktywny samorząd” otrzymało 51 osób niepełnosprawnych.

1. Moduł I – likwidacja barier utrudniających aktywizację społeczną i zawodową:
  - 1) Obszar A – likwidacja bariery transportowej:
    - a. Zadania: 1 i 4 – pomoc w zakupie i montażu oprzyrządowania do posiadanego samochodu - 4 osoby niepełnosprawne
    - b. Zadania: 2 i 3 – pomoc w uzyskaniu prawa jazdy - 4 osoby niepełnosprawne
  - 2) Obszar B – likwidacja barier w dostępie do uczestniczenia w społeczeństwie informacyjnym:
    - a. Zadania: 1, 3 i 4 – pomoc w zakupie sprzętu elektronicznego lub jego elementów oraz oprogramowania – 18 osób niepełnosprawnych
    - b. Zadanie 2 – dofinansowanie szkoleń w zakresie obsługi nabytego w ramach programu sprzętu elektronicznego i oprogramowania, - 0
    - c. Zadanie 5 – pomoc w utrzymaniu sprawności technicznej posiadanego sprzętu elektronicznego - 1 osoba niepełnosprawna
  - 3) Obszar C – likwidacja barier w poruszaniu się:
    - a. Zadanie 1 – pomoc w zakupie wózka inwalidzkiego o napędzie elektrycznym - 0
    - b. Zadanie 2 – pomoc w utrzymaniu sprawności technicznej posiadanego skutera lub wózka inwalidzkiego o napędzie elektrycznym – 4 osoby niepełnosprawne
    - c. Zadanie 3 – pomoc w zakupie protezy kończyny, w której zastosowano nowoczesne rozwiązania techniczne – 1 osoba niepełnosprawna
    - d. Zadanie 4 – pomoc w utrzymaniu sprawności technicznej posiadanej protezy kończyny, w której zastosowano nowoczesne rozwiązania techniczne - 0
    - e. Zadanie 5 – pomoc w zakupie skutera inwalidzkiego o napędzie elektrycznym lub oprzyrządowania elektrycznego do wózka ręcznego - 1 osoba niepełnosprawna
  - 4) Obszar D – pomoc w utrzymaniu aktywności zawodowej poprzez zapewnienie opieki dla osoby zależnej - 1 osoba niepełnosprawna
2. Moduł II – pomoc w uzyskaniu wykształcenia na poziomie wyższym - 17 osób niepełnosprawnych

Współfinansowanie kosztów działalności warsztatów terapii zajęciowej. W Łomży działa jeden warsztat terapii zajęciowej zrzeszający 40 uczestników, działający przy Zakładach Spożywczych „BONA” Sp. z o. o. Prowadzona terapia ma na celu ogólny rozwój i poprawę sprawności potrzebnych do prowadzenia przez osoby niepełnosprawne niezależnego, samodzielnego i aktywnego życia – na miarę ich indywidualnych możliwości.

W 2021 roku z „Programu wyrównywania różnic między regionami III” w obszarze B – likwidacja barier w zakresie umożliwienia osobom niepełnosprawnym poruszania się i komunikowania zrealizowano projekt pn. „Bezpieczna Budowlanka ”, który dotyczył adaptacji łazienki dla osób niepełnosprawnych oraz montażu platformy przychodowej zamontowanej na parterze budynku szkoły.

Kierunek III - Działania zwiększające aktywność zawodową i wyrównywanie szans osób niepełnosprawnych na otwartym rynku pracy

Zwrot kosztów wyposażenia stanowiska pracy osoby niepełnosprawnej jest finansowane ze środków PFRON i obejmuje refundację kosztów zakupu lub wytworzenia wyposażenia stanowiska pracy w związku z zatrudnieniem niepełnosprawnej osoby bezrobotnej lub poszukującej pracy. Maksymalna wysokość pomocy finansowej ze środków PFRON nie może przekraczać piętnastokrotnego przeciętnego wynagrodzenia obowiązującego w danym kwartale.

O refundację kosztów wyposażenia stanowiska pracy może wystąpić pracodawca, który zobowiąże się do zatrudniania osoby niepełnosprawnej przez okres co najmniej 36 miesięcy. Przez zatrudnienie należy rozumieć umowę o pracę, a nie umowę cywilnoprawną. W przypadku niedopełnienia warunku związanego z okresem zatrudnienia pracodawca musi zwrócić otrzymane wsparcie finansowe. Warunkiem refundacji jest uzyskanie pozytywnej opinii Państwowej Inspekcji Pracy (PIP).

W 2021 roku ze środków PFRON zrefundowano 9 stanowisk pracy, w tym 1 operator wózka widłowego i 8 pracowników produkcji.

Przyznanie osobie niepełnosprawnej środków na podjęcie działalności gospodarczej, rolniczej albo wniesienia wkładu do spółdzielni socjalnej ma na celu pomoc przedsiębiorczym osobom niepełnosprawnym w samozatrudnieniu przez przyznanie pomocy finansowej na:

a) podjęcie po raz pierwszy działalności:

- gospodarczej, bez względu na formę prawną tej działalności,
- rolniczej, w tym polegającej na prowadzeniu działów specjalnych produkcji rolnej, bez względu na formę prawną tej działalności,
- w formie spółdzielni socjalnej.

b) ponowne podjęcie działalności:

- gospodarczej, bez względu na formę prawną tej działalności,
- rolniczej, w tym polegającej na prowadzeniu działów specjalnych produkcji rolnej, bez względu na formę prawną tej działalności,
- w formie spółdzielni socjalnej,

pod warunkiem, że upłynęło co najmniej 12 miesięcy od zaprzestania prowadzenia działalności, samodzielnie lub wspólnie z innymi osobami lub podmiotami, lub od ustania członkostwa w spółdzielni socjalnej.

Miasto Łomża przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Łomży – Biuro Zatrudnienia i Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych w ramach zadań ustawowych oraz w ramach obszaru G programu „Wyrównywania różnic między regionami III” w 2021 roku dofinansowało rozpoczęcie działalności gospodarczej lub przyznało środki na wkład do spółdzielni socjalnej 3 osobom niepełnosprawnym, w tym 1 osoba niepełnosprawna w pośrednictwo w obrocie nieruchomościami, 1 osoba niepełnosprawna wykonywanie pozostałych robót budowlanych wykończeniowych, 1 osoba niepełnosprawna działalność fizjoterapeutyczna.

W 2021 roku Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej – Biuro Zatrudnienia i Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych w ramach porozumienia zawartego pomiędzy MOPS, a Powiatowym

Urzędem Pracy przekazał środki finansowe PFRON na instrumenty rynku pracy i usługi rynku pracy.

W ramach porozumienia sfinansowano staże 2 osobom niepełnosprawnym zamieszkałym na terenie miasta Łomża.

W Powiatowym Urzędzie Pracy w Łomży w 2021 było zarejestrowanych 175 osób bezrobotnych posiadających stopień niepełnosprawności oraz 18 osób zarejestrowanych jako poszukujące i niepozostające w zatrudnieniu osoby niepełnosprawne.

Kierunek IV - Wyrównywanie szans edukacyjnych dzieci i młodzieży niepełnosprawnej

Wykaz szkół i placówek oświatowych w 2021 roku, których organem prowadzącym jest Miasto Łomża:

- 3 bursy szkolne,
- 10 przedszkoli, w tym: Przedszkole Publiczne Nr 4 z oddziałami integracyjnymi, Przedszkole Specjalne Nr 3 w Zespole Szkół Specjalnych Nr 8,
- 7 szkół podstawowych, w tym: Szkoła Podstawowa Nr 10 z oddziałami integracyjnymi i Szkoła Podstawowa Nr 2 z oddziałami integracyjnymi i oddziałem specjalnym,
- 3 licea ogólnokształcące,
- 5 zespołów szkół ponadpodstawowych, w tym Zespół Szkół Specjalnych, w skład którego wchodzi Ośrodek Rewalidacyjno -Wychowawczy, Szkoła Podstawowa Nr 8, Branżowa Szkoła I stopnia Nr 8 i Szkoła Specjalna Przystosowująca do Pracy Nr 1.

W klasach integracyjnych młodzież dodatkowo korzystała z pomocy nauczyciela wspierającego. Zakres treści programowych, formy realizacji oraz organizacja pracy zostały dostosowane do rodzaju niepełnosprawności. W przedszkolach i szkołach ogólnodostępnych, do których uczęszczali uczniowie z orzeczeniem o potrzebie kształcenia specjalnego wydanym ze względu na autyzm, w tym zespół Aspergera lub z niepełnosprawnościami sprzężonymi, zatrudniani są dodatkowo nauczyciele posiadający kwalifikacje z zakresu pedagogiki specjalnej w celu współorganizowania kształcenia uczniów niepełnosprawnych lub specjaliści lub pomoc nauczyciela (z uwzględnieniem realizacji zaleceń zawartych w orzeczeniu o potrzebie kształcenia specjalnego). W szkołach i placówkach oświatowych prowadzone były dodatkowe zajęcia, które wspomagają proces kształcenia, tj.:

- Pomoc psychologiczno-pedagogiczna: zajęcia rewalidacyjne, zajęcia rewalidacyjno – wychowawcze, zajęcia rozwijające umiejętności uczenia się, zajęcia dydaktyczno - wyrównawcze, zajęcia specjalistyczne: korekcyjno – kompensacyjne, logopedyczne, rozwijające kompetencje emocjonalno – społeczne, inne zajęcia o charakterze terapeutycznym, m.in. integracja sensoryczna, terapia metodą Tomatisa, terapia EEG biofeedback, realizacja wczesnego wspomagania rozwoju dziecka w przedszkolach i oddziałach przedszkolnych w szkołach podstawowych,
- Pomoc o charakterze socjalnym: zwrot kosztów za dowóz uczniów niepełnosprawnych do szkół i ośrodków socjalnych, stypendia i zasiłki szkolne, realizacja „Rządowego programu pomocy uczniom niepełnosprawnym w formie dofinansowania zakupu podręczników, materiałów edukacyjnych i materiałów ćwiczeniowych w latach 2020-2022” (pomoc dla uczniów szkół ponadpodstawowych), dożywianie finansowane przez MOPS, opieka pielęgniarek szkolnych, windy dla niepełnosprawnych, podjazdy zewnętrzne i wewnętrzne dla wózków inwalidzkich, łazienki przystosowane do potrzeb niepełnosprawnych.

W Zespole Szkół Specjalnych Nr 8 w Łomży w 2021 został wdrożony projekt „Przyjazne przedszkole dla dzieci z niepełnosprawnością” z Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Podlaskiego na lata 2014-2020, Priorytet: III: Kompetencje i Kwalifikacje,

Działanie: 3.1.1 Kształcenie i edukacja, Poddziałanie: 3.1.1 Zapewnienie równego dostępu do wysokiej jakości edukacji przedszkolnej. Lider projektu: Miasto Łomża, Okres realizacji: 28.06.2021r.–23.06.2023 r.

Celem projektu jest wzrost dostępności do wysokiej jakości edukacji przedszkolnej dzieci z niepełnosprawnością z miasta Łomża i okolic poprzez utworzenie 8 nowych miejsc w istniejącym Przedszkolu Specjalnym Nr 3, podniesienie oferty przedszkola o specjalistyczne zajęcia wyrównujące deficyty 16 dzieci z niepełnosprawnością, w tym z niepełnosprawnościami sprzężonymi, dostosowanie istniejących miejsc wychowania przedszkolnego do potrzeb dzieci z niepełnosprawnością, w tym dostosowanie placu zabaw oraz podniesienie kwalifikacji 15 nauczycieli do prowadzenia zajęć do końca trwania projektu, poprzez: prowadzenie zajęć edukacji przedszkolnej - 3 osoby, prowadzenie specjalistycznych zajęć terapeutycznych w zakresie integracji sensorycznej – 1-2 osoby, wspomaganie komunikacji 1-2 osoby, rehabilitacja ruchowa – 1-2 osoby, terapia słuchu metodą Tomatisa – 1 osoba oraz terapia widzenia -1 osoba, wyposażenie oddziałów przedszkolnych, wyposażenie szatni, kuchni i łazienki w PS Nr 3, finansowanie funkcjonowania dwóch oddziałów PS Nr 3. W roku 2021 roku wykonywane były działania edukacyjne, w związku z utworzeniem nowych miejsc dla dzieci przedszkolnych. Sfinansowano wynagrodzenia personelu nauczycielskiego, pomocniczego oraz wynagrodzenia specjalistów. Zrealizowano też szkolenia nauczycieli. W części dotyczącej Lidera wykonano prace adaptacyjno-remontowe.

W latach 2021 roku zdiagnozowano dzieci i młodzież niepełnosprawną uczęszczającą do placówek oświatowych w mieście Łomża – ogółem 427 osób niepełnosprawnych.

W 2021 roku z pilotażowego programu „AKTYWNY SAMORZĄD” MODUŁ II – pomoc w uzyskaniu wykształcenia na poziomie wyższym udzielono 17 osobom niepełnosprawnym dofinansowano lub refundowano naukę w szkole wyższej lub szkole policealnej.

Kierunek V - Współpraca z organizacjami pozarządowymi działającymi na rzecz osób niepełnosprawnych, zapewniająca odpowiednie warunki uczestnictwa w życiu lokalnym

W 2021 roku zainicjowano działania na rzecz osób niepełnosprawnych na wszystkich płaszczyznach – uczestnictwo w opracowywaniu programu działań na rzecz osób niepełnosprawnych, bieżące informowanie o zmianach przepisów prawnych dotyczących działalności na rzecz osób niepełnosprawnych, programach celowych PFRON, wydawanie i pomoc przy wypełnianiu wniosków – aktualizowanie przepisów prawnych dotyczących realizowanych zadań na stronie BIP – MOPS – BZIRON. Udział w spotkaniach informacyjnych dotyczących form wsparcia dla osób niepełnosprawnych.

W 2021 roku ze względu na panującą pandemię COVID – 19 zrezygnowano z wielu imprez, wyjazdów integracyjnych, wycieczek i spotkań masowych. Z dofinansowania do sportu, kultury, rekreacji i turystyki skorzystało jedynie Stowarzyszenie „Pomocna Dłoń”, które przez swoje działania zaktywizowało 270 osób niepełnosprawnych w 2 imprezach: XIX Przegląd Piosenki Religijnej oraz XIV Integracyjny Turniej Sportowy – „Zdrowo i Wesolo”. Celem wsparcia tego typu działań jest zwiększenie aktywności osób niepełnosprawnych.

W Mieście Łomża w 2021 roku przyznano środki w ramach otwartego konkursu na realizację zadań publicznych przez organizacje pozarządowe, tj.: Łomżyńskie Stowarzyszenie „Zdrowie i Trzeźwość” w Łomży, Gimnazjalny Uczniowski Klub Sportowy Olimpijczyk w Łomży, Towarzystwo Przyjaciół Dzieci Oddział Okręgowy w Łomży, Stowarzyszenie Twórczego Działania „BK Step”, Sportowy Klub Tenisa Stołowego w Łomży, Klub Sportowy „Perspektywa”, Uczniowski Klub Sportowy „Dziewiątka” Łomża, Ludowy Klub Sportowy Narew Kurpiewski Łomża, „Caritas Bliźnim”, Uczniowski Klub Sportowy Łomżyczka 10, Uczniowski Klub Sportowy

„4”, Młodzieżowy Łomżyński Klub Sportowy, Klub Żeglarski „Zefir” w Łomży, Fundacja „L”, Stowarzyszenie Edukacyjno – Pomocowe EMPATIA, Fundacja Inicjatyw Lokalnych „Media Polska”, Stowarzyszenie Edukacyjno – ekologiczne „ED&ECO”, Stowarzyszenie Pomocy Rodzinom „Nadzieja”.

Powyższe organizacje realizowały działania, w których uczestniczyły osoby niepełnosprawne wraz z opiekunami. Zrealizowane zadania/projekty dotyczyły między innymi profilaktyki, promocji zdrowia, rehabilitacji, a głównie miały na celu integrację osób niepełnosprawnych.

Organizacje pozarządowe działające na rzecz niepełnosprawnych są ważnym partnerem działań samorządu w stosunku do niepełnosprawnych mieszkańców miasta. Realizują one wiele działań, m. in. zajmują się rehabilitacją społeczną, zawodową i leczniczą na rzecz swoich członków, określają potrzeby osób niepełnosprawnych oraz reprezentują środowisko niepełnosprawnych w mieście. Usługi oferowane przez organizacje pożytku publicznego uzupełniają ofertę samorządu i instytucji działających na rzecz osób niepełnosprawnych.

Pomimo zauważalnych zmian w odbiorze społecznym osoby niepełnosprawne nadal są postrzegane w środowisku lokalnym jako „inne”. Realizacja przedsięwzięć integracyjnych w sposób istotny sprzyja rozwojowi i współdziałaniu samorządu z organizacjami pozarządowymi prowadzącymi statutową działalność na rzecz osób niepełnosprawnych. Istotną kwestią jest wzrost świadomości społecznej o problemach osób niepełnosprawnych, a także wyrównanie szans do równoprawnego ich uczestnictwa we wszystkich dziedzinach życia. Należy dążyć do czynnego włączenia osób niepełnosprawnych w życie zawodowe, kulturalne, rekreacyjne, sportowe miasta Łomża.

Miejski Program Wspierania Rodziny na lata 2019-2021 określa zintegrowane kierunki działań realizowanych w zakresie wspierania rodziny na terenie miasta. Głównym założeniem Programu jest tworzenie i prowadzenie wsparcia w zakresie zabezpieczenia potrzeb rodziny, poprawy jakości życia, przeciwdziałania dysfunkcji rodziny oraz wsparcie w sytuacjach trudnych i zapobieganie powstawaniu sytuacjom mającym niekorzystny wpływ na prawidłowe funkcjonowanie rodziny. Program Wspierania Rodziny jest dokumentem przewidzianym do realizacji w obszarach:

- Pomoc w tworzeniu odpowiednich warunków materialno-bytowych dla rodzin wychowujących dzieci.
- Prowadzenie działalności sprzyjającej umacnianiu rodziny i właściwego wypełniania roli opiekuńczo –wychowawczej.
- Wsparcie rodzin znajdujących się w sytuacjach kryzysowych i zapobieganie zjawisku przemocy

W wyniku działań pracowników MOPS i szerokiego dostępu do informacji o przysługujących świadczeniach, rośnie liczba osób, które otrzymując świadczenia rodzinne oraz wymaganą pomoc (również rzeczową), co w efekcie przynosi poprawę warunków funkcjonowania rodzin. W rodzinach, które borykały się z problemami w zakresie prawidłowego pełnienia ról rodzicielskich i opiekuńczych - przeprowadzone są profesjonalne działania w celu zapewnienia dostępu do poradnictwa rodzinnego, wsparcia asystentów rodziny, zabezpieczenia prawidłowych warunków opieki, podnoszone są kompetencje rodziców i wspierane są działania zmierzające do prawidłowego rozwoju dzieci i młodzieży. W rodzinach znajdujących się w kryzysie i doznających przemocy prowadzone były działania wspierające rodziców, rozwijające zastępcze formy opieki.

W związku z rozprzestrzenianiem się wirusa SARS-CoV-2 i wprowadzonym w marcu 2021 r. stanem zagrożenia epidemicznego działania były na bieżąco modyfikowane ze względu na konieczność zachowania reżimu sanitarnego.

Centrum Pieczy Zastępczej

Centrum Pieczy Zastępczej w Łomży w roku 2021 realizowało zadania z zakresu organizacji pieczy zastępczej oraz wsparcia rodzin niewydolnych wychowawczo/asystent rodziny/. Pomimo pandemii COVID 19 wszystkie zadania były realizowane. Po okresie "pandemicznego zamknięcia" i ograniczeń w bezpośrednich kontaktach z klientem służb społecznych zwiększyła się liczba rodzin niewłaściwie sprawujący opiekę nad dziećmi, co spowodowało znaczący wzrost liczby dzieci umieszczonych w rodzinnej pieczy zastępczej (82 dzieci). W ciągu roku kalendarzowego 2021 umieszczono 40 dzieci.

Jednocześnie nie zwiększyła się liczba rodzin zastępczych: 47 rodzin zastępczych w tym 6 rodzin zastępczych zawodowych.

Zrealizowano szkolenia doskonalące rodzin zastępczych oraz wyjazd szkoleniowo-integracyjny rodzin zastępczych zawodowych wraz z dziećmi. Współpraca z rodzinami zastępczymi systematycznie prowadzona przez koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej (3 etaty). Pomoc w rozwiązywaniu problemów zdrowotnych i wychowawczych w rodzinach zastępczych zapewniała prawidłową opiekę i zaspokojenie potrzeb wszystkich dzieci w rodzinnej pieczy zastępczej.

Istnieje konieczność pozyskania kandydatów na rodziny zastępcze. Jest to jednak indywidualna decyzja ludzi. Forma zachęty np. przydział lokalu mieszkalnego na ten cel, mógłby przynieść pozytywne efekty. Współpraca z powiatem łomżyńskim jest kontynuowana na mocy podpisanego porozumienia.

Wsparcie rodzin niewydolnych wychowawczo realizowali asystenci rodziny. Pomimo zmniejszenia liczby zatrudnionych asystentów (3 etaty) objęto opieką 77 rodzin i 130 dzieci. Prowadzono zajęcia socjoterapeutyczne dla dzieci oraz zajęcia edukacyjne dla rodziców. W poprzednich latach funkcjonował rządowy program który dotował zatrudnienie asystentów rodziny (pracowało w CPZ 4-5 asystentów rodziny). Aktywne metody pracy pomimo ograniczeń pandemii były prowadzone w ograniczeniu czasowym z zachowaniem reżimu sanitarnego.

Zachodzi konieczność wzmocnienia zespołu asystentów rodziny o kolejny etat, z uwagi na duże potrzeby w tym zakresie. Sąd Rejonowy kieruje wiele rodzin do wsparcia w procesie wychowawczym. Okres wsparcia rodziny w wielu przypadkach trwa więcej niż 1 rok.

Dom Pomocy Społecznej

Dom Pomocy Społecznej w Łomży jest samorządową jednostką organizacyjną miasta na prawach powiatu, którego organem prowadzącym jest Miasto Łomża. Dom jest placówką stacjonarną, której podstawowym celem jest zapewnienie całodobowej opieki o określonym standardzie dzieciom, młodzieży i dorosłym niepełnosprawnym intelektualnie.

Dom posiada 109 miejsc w tym: 41 miejsc przeznaczonych dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych intelektualnie i 68 miejsc przeznaczonych dla osób dorosłych niepełnosprawnych intelektualnie.

I. Stan i struktura zatrudnienia

Personel DPS w Łomży to kadra identyfikująca się z problemami związanymi z funkcjonowaniem Domu. Według stanu na 31.12.2021 r w Domu Pomocy Społecznej zatrudnione były 93 osoby /w tym 3 osoby przebywające na urlopie wychowawczym/ w przeliczeniu na pełne etaty – 89,93 etatu.

Wykonanie średniej płacy na jednego zatrudnionego w 2021 r. wg poniesionych kosztów na wynagrodzenia osobowe pracowników wynosi – 3 866,79 zł brutto, po uwzględnieniu dodatkowego wynagrodzenia rocznego wynosi ogółem 4 149,99 zł brutto/miesięcznie.

II. Charakterystyka mieszkańców i zakres usług Domu

Na dzień 31.12.2021 r. w Domu Pomocy Społecznej przebywało 108 mieszkańców niepełnosprawnych intelektualnie, z upośledzeniem w stopniu lekkim – 4 osoby, umiarkowanym – 40 osób, znacznym – 26 osób i głębokim – 38 osób. W ciągu roku 2021 przybyło siedmiu nowych mieszkańców, trzy mieszkanki zmarły.

Personel Domu stara się tworzyć prawdziwie rodzinną, ciepłą atmosferę tak, aby mieszkańcy czuli się jak we własnym domu. Opieramy się na pracy wykwalifikowanego i doświadczonego personelu. Mieszkańcy oprócz dwu-trzy-cztero-osobowych pokoi, które mogą urządzać według własnych upodobań mają do dyspozycji zaplecza sanitarne, aneksy wypoczynkowe, jadalnię, pomieszczenia do rehabilitacji, bibliotekę, gabinet psychologa i logopedy, gabinet medycznej pomocy doraźnej oraz pracownie terapeutyczne. Rozwiązania architektoniczne dostosowane są do potrzeb i możliwości osób niepełnosprawnych (Dom „bez barier”). Dom świadczy usługi w zakresie zaspokajania potrzeb bytowych, opiekuńczych, wspomagających, edukacyjnych i zdrowotnych. Usługi edukacyjne mieszkańców podlegających obowiązkowi szkolnemu w 2021 roku realizowane były w Zespole Szkół Specjalnych w Łomży przez 8 mieszkańców, zaś zajęcia rewalidacyjno – wychowawcze dla 1 mieszkanki o głębokim stopniu niepełnosprawności intelektualnej organizowane są na terenie Domu i prowadzone przez Zespół Szkół Specjalnych w Łomży.

W Domu organizowane są zajęcia rehabilitacji społecznej dla wszystkich mieszkańców przez cały rok kalendarzowy, w trybie tygodniowym od poniedziałku do piątku, w ramach terapii indywidualnej i grupowej.

Dom dysponuje szerokim zapleczem terapeutycznym w ramach trzech działów: terapii zajęciowej, terapii psychologicznej i aktywizacji ruchowej. Zajęcia terapeutyczne obejmują treningi funkcjonowania w życiu codziennym, treningi umiejętności interpersonalnych i umiejętności rozwiązywania problemów oraz treningi umiejętności spędzania czasu wolnego. Zajęcia z psychologiem obejmują zakres programowy badania psychologiczne, terapię psychologiczną oraz poradnictwo. Zajęcia ruchowe obejmują zajęcia sportowe, turystykę i rekreację.

W Domu działa 14 pracowni terapeutycznych działających w ramach terapii zajęciowej, 3 pracownie do zajęć ruchowych, hydroterapia i biblioteka. Zajęcia mają charakter dobrowolny i są dostępne dla wszystkich podopiecznych.

Z uwagi na zagrożenie epidemiczne, kierując się interesem publicznym oraz dobrem mieszkańców i pracowników podjęto szereg działań w celu zmniejszenia skali rozprzestrzeniania się wirusa Sars-CoV-2 w 2021 r., a mianowicie:

1. W zakresie organizacyjnym:

- 1) Przeprowadzono szczegółowy wywiad z personelem, z kandydatami do pracy dotyczący potencjalnych sytuacji stwarzających ryzyko zarażenia.
- 2) Na wypadek pojawienia się w Domu zakażenia wirusem Sars-CoV-2, wyznaczono strefy: „czysta”, „brudna” bez dostępu osób zdrowych, bez kolizji w ciągach komunikacyjnych, z zapewnieniem dostępu do toalet i prysznic, aneksów kuchennych.
- 3) Wyznaczono dwa pomieszczenia do izolacji mieszkańca nowo przyjętego, wypisanego ze szpitala lub u którego stwierdzono objawy chorobowe.
- 4) Określono zasady przyznawania dodatków do wynagrodzenia, dla osób pracujących bezpośrednio z mieszkańcami, wykonujących czynności, które narażają na możliwość przeniesienia zakażenia wirusem (personel zapewniający usługi bytowe, opiekuńcze oraz personel gospodarczy i obsługę). Dodatki do wynagrodzeń pochodziły ze środków finansowych przyznanych w ramach realizacji projektów grantowych związanych z przeciwdziałaniem negatywnym konsekwencjom pandemii Covid-19, a w szczególności ochroną zdrowia i życia mieszkańców oraz personelu DPS.
- 5) Określono zasady przyznawania dodatków do wynagrodzenia dla pracowników DPS (personel administracji oraz działu gospodarczego), którzy wykonując czynności służbowe narażeni są na możliwość przeniesienia zakażenia wirusem, a którym nie przysługiwały dodatki wypłacane na podstawie Zarządzenia wewnętrznego. Dodatki do wynagrodzeń pochodziły z budżetu DPS.

2. Procedury postępowania:

- 1) Wprowadzono zasady zapobiegania i przeciwdziałania rozprzestrzenianiu się wirusa Sars-CoV-2:
- 2) Odwołano wszelkie imprezy/wydarzenia organizowane przez Dom oraz udział mieszkańców i pracowników w zewnętrznych masowych imprezach/wydarzeniach.
- 3) Ograniczono do minimum wyjazdy służbowe związane z zaopatrzeniem wewnętrznym oraz wyjazdy medyczne.
- 4) Wprowadzono zakaz odwiedzin mieszkańców przez osoby z zewnątrz.
- 5) Wprowadzono wchodzenie na teren Domu jednym wejściem głównym od ul. Polowej.
- 6) Wszystkie osoby przychodzące do Domu z zewnątrz (pracownicy, dostawcy, itd.) zobowiązano do bezwzględnego umycia rąk lub dezynfekcji rąk w wyznaczonych miejscach.
- 7) Zobowiązano pracowników do unikania przychodzenia do pracy z objawami chorobowymi (np. katar, kaszel, bóle mięśni, duszności, gorączka), bez względu na ich przyczyny.
- 8) W razie przypadku wystąpienia ww. objawów zaleca się wizytę lekarską lub złożenie wniosku o urlop.
- 9) Wprowadzono obowiązek ograniczenia do minimum bezpośrednich kontaktów pracowników w pracy.
- 10) W celu zapewnienia bezpiecznej komunikacji z opiekunami prawnymi /rodzicami lub członkami rodzin mieszkańców Domu, wprowadzono wyłącznie kontakty telefoniczne lub korespondencję e-mail.
- 11) Personel oraz mieszkańcy, otrzymywali na bieżąco komunikaty wydawane przez GIS, MRPiPS oraz rekomendacje i instrukcje wydawane przez Wojewodę podlaskiego.

3. Zapewnienie środków ochrony osobistej i specjalistycznego sprzętu:

Dla zapewnienia właściwej opieki mieszkańcom i bezpieczeństwa pracy pracowników zakupiono środki ochrony osobistej oraz specjalistyczny sprzęt. Środki ochrony osobistej, płyny do dezynfekcji rąk, płyny do dezynfekcji pomieszczeń pozostają w stałej dyspozycji pracowników i mieszkańców: maseczki jednorazowe, rękawice jednorazowe, maseczki typu FFP2, przyłbice, kombinezony barierowe, fartuchy ochronne. Środki te przydzielane są według zgłaszanego zapotrzebowania.

4. W celu zapewnienia bezpiecznych kontaktów mieszkańców ze środowiskiem zewnętrznym:

1) Zapewniono kontakt z rodzinami: telefoniczny, listowny, kontakt audiowizualny za pomocą Skype. Postępowano zgodnie z Procedurą odwiedzin mieszkańców Domu Pomocy Społecznej w Łomży w czasie epidemii - kontakt osobisty w oddzielnych pomieszczeniach przedzielonych bezbarwną płytą plexi z zachowaniem reżimu sanitarnego (dezynfekcja rąk, pomiar temperatury, maseczki ochronne oraz dezynfekcja pomieszczeń). Rodziny miały również możliwość pozostawiania w portierni Domu paczek dla mieszkańców.

2) Organizowano czas wolny mieszkańcom - zajęcia z zakresu terapii zajęciowej w małych grupach: muzykoterapia, filmoterapia, biblioterapia, audycje Filharmonii Kameralnej w Łomży przygotowane specjalnie dla mieszkańców Domu, wyjścia na podwórkę DPS (siłownia zewnętrzna, trampolina, boisko, gry i zabawy, konkursy).

3) Aktywizowano mieszkańców w życie codzienne Domu poprzez angażowanie w pomoc przy przeorganizowaniu związanym z wystąpieniem przypadków Covid-19 tj. zmiana miejsca i czasu spożywania posiłków, zmiana pokoi mieszkalnych, większa potrzeba dbania o porządek i stan sanitarny pomieszczeń. Mieszkańcy brali udział w przygotowaniach do świąt i dekoracji Domu w okresach świątecznych. Sytuacja epidemii stworzyła potrzebę wzajemnego wsparcia i pomocy wśród mieszkańców, ale też zaostrzyła konflikty i wzmożyła napięcie emocjonalne wśród mieszkańców. Stąd potrzeba intensywnych oddziaływań terapeutycznych, wspierających ze strony personelu oraz wsparcia psychologa. Podejmowano starania rozładowania napięcia i poprawy samopoczucia mieszkańców, poprzez zajęcia terapeutyczne, prace pomocnicze- porządkowe w Domu i na podwórku, rozmowy i wspólne gry i zabawy stolikowe lub sportowe.

4) Możliwość opuszczania terenu Domu została ograniczona do niezbędnych potrzeb, tj. wizyty lekarskie, zabiegi operacyjne, stomatologiczne. Ponadto mieszkańcy korzystali z podwórka na posesji Domu, organizowano wycieczki na wolnym powietrzu: do lasu, parku, na ogródki działkowe tam, gdzie nie istniało ryzyko zarażenia koronawirusem.

5) Zakupów dokonywali opiekunowie i pracownicy I kontaktu zgodnie z potrzebami mieszkańców; mieszkańcy samodzielnie na terenie Domu w sklepiku terapeutycznym.

6) Realizacja potrzeb religijnych odbywała się poprzez transmisje mszy świętej za pośrednictwem radia i telewizji lub online oraz telefoniczny kontakt z kapłanem.

7) Realizacja obowiązku szkolnego – w okresach poluzowania obostrzeń uczniowie uczęszczali do szkoły oraz odbywały się zajęcia rewalidacyjno- wychowawcze na terenie Domu. W momencie zamknięcia szkół obowiązek szkolny realizowany był w formie nauczania zdalnego.

5. Zasady przyjmowania nowych mieszkańców:

Nowych mieszkańców przyjmowano do Domu jedynie po uzyskaniu negatywnego wyniku testu na Covid- 19. Wynik testu powinien być aktualny tj. wykonany nie dłużej niż dni przed datą przyjęcia do Domu. W 2021 roku przyjęto siedmiu nowych mieszkańców.

Wszystkie podjęte działania pozwoliły na skuteczne ograniczenie zachorowań na COVID-19 wśród mieszkańców i pracowników Domu. Okresy izolacji u mieszkańców nie wystąpiły.

Świadczy to o wysokim poziomie zabezpieczenia instytucji oraz świadomości i samodyscyplinie mieszkańców i pracowników. Do chwili obecnej obowiązują wprowadzone procedury postępowania, reżim sanitarny, a pracownicy i mieszkańcy mają stały dostęp do środków dezynfekcyjnych, środków ochrony indywidualnej zgodnie z potrzebami.

III. Analiza wykonania budżetu Domu Pomocy Społecznej w Łomży

Średni miesięczny koszt utrzymania jednego mieszkańca w Domu Pomocy Społecznej w Łomży w 2021 roku wyniósł – 5 269,- zł., który został ogłoszony w Dzienniku Urzędowym Województwa Podlaskiego poz. 462 z dnia 29.01.2021r.

Na 108 przebywających mieszkańców na dzień 31.12.2021r., 75 finansowanych jest na starych zasadach (dotacja celowa z budżetu państwa w wysokości około 50% kosztu utrzymania).

Pobyt mieszkańców przyjętych po 2004 roku finansowany jest na nowych zasadach (pełny koszt utrzymania mieszkańców finansuje gmina, która kieruje daną osobę do naszej placówki).

Na nowych zasadach finansowany jest pobyt 33 mieszkańców, w tym 25 z innych gmin i 8 mieszkańców z terenu Miasta Łomża.

Realizacja wykonania dochodów i wydatków budżetowych w 2021 roku przedstawia się następująco:

1. Dochody własne

Ogółem plan dochodów własnych na 2021 rok po zmianach wyniósł – 3 021 549,00 zł, w tym:

§ 0830 – wpływy z usług	-	3 020 792,00 zł
§ 0870 – wpływy ze sprzed. składników majątkowych	-	742,00 zł
§ 0920 – wpływy z pozostałych odsetek	-	15,00 zł

Wykonanie dochodów własnych za 2021 r. ogółem wynosi – 3.021.698,25 zł co stanowi 100,00% planu rocznego.

W poszczególnych paragrafach wykonanie dochodów przedstawia się następująco:

§ 0830 – wpływy z usług	-	3 020 871,93 zł	co stanowi 100,00 % planu rocznego,
§ 0870 – wpływy ze sprzedaży	-	742,28 zł	co stanowi 100,03 % planu rocznego,
§ 0920 – wpływy z odsetek	-	84,04 zł	co stanowi 560,27 % planu rocznego,

2. Wykonanie wskaźników budżetowych

a) liczba miejsc (plan) - 109

b) liczba osobodni (plan) 39.785

c) wykonanie rzeczywiste liczby miejsc pobytu (średnio) wg stanu ewidencyjnego w 2021r. wynosi – 106,24

d) liczba mieszkańców na 31.12.2021r. – 108, w tym objętych dotacją zgodnie z ustawą – 75.

e) wykonanie liczby osobodni wg stanu ewidencyjnego w 2021r. – 38 783 tj. 97,48% planu rocznego,

f) wykonanie liczby osobodni do żywienia w 2021r. – 37.888 tj. 95,23 % planu rocznego.

Wykonanie dziennej stawki żywieniowej w 2021 r. na podstawie poniesionych kosztów żywienia ogółem wynosi – 11,61 zł., z tego:

- finansowana z budżetu - 9,38 zł.

- z otrzymanych darów rzeczowych (art. żywnościowe) – 2,23 zł.

Koszt żywienia mieszkańców w 2021 r. wyniósł ogółem - 439 987,27 zł.

3. Wydatki budżetowe

Plan wydatków budżetowych Domu Pomocy Społecznej w Łomży na 01.01.2021r. przyjęty został w wysokości – 6.671 436,00 zł. Ogółem plan wydatków budżetowych po zmianach na 2021r. wynosi – 7.309.484,00 zł,

w tym:

- w dziale 852 rozdz. 85202 – Domy pomocy społecznej – 7 234 836,00 zł.
- w dziale 852 rozdz. 85295 – Pozostała działalność – 74 648,00 zł.

Źródła finansowania wydatków budżetowych na 2021r. w dziale 852 rozdział 85202, 85295 wg planu wynoszą:

a) z dotacji celowej z budżetu państwa	- 3.371.611,00 zł
b) z dotacji Miasta Łomża na wydatki bieżące	- 564.136,00 zł
c) z dotacji Miasta Łomża na wydatki inwestycyjne	- 200 000,00 zł
d) z dochodów własnych DPS	- 3.021.549,00 zł
e) z dotacji celowej z BP – COVID	- 77 540,00 zł
f) ze środków europejskich na realizację grantu (7)	- 62 830,00 zł
g) dotacja z budżetu państwa na realizację grantu (9)	- 11.818,00 zł

Wydatki budżetowe w 2021 roku w rozdziale 85202, 85295 zostały wykonane w wysokości – 7.207 319,83 zł., co stanowi 98,60% planu rocznego.

Na sfinansowanie w/w wydatków budżetowych w 2021r. wpłynęły środki finansowe ogółem w wysokości 7.207.319,83 zł. z tego:

- dotacja celowa z budżetu państwa na wydatki bieżące	3.371.611,00 zł
- dotacja celowa z budżetu państwa – Covid	77 540,00 zł
- dotacja Miasta Łomża na wydatki bieżące	564 136,00 zł
- dotacja Miasta Łomża na wydatki inwestycyjne	97 846,63 zł
- z dochodów własnych DPS	3 021 540,58 zł
- ze środków europejskich na realizację grantów (7)	62 829,22 zł
- dotacja z budżetu państwa na realizację grantów (9)	11 816,40 zł

Otrzymane środki na sfinansowanie wydatków budżetowych w 2021 roku zostały wykorzystane w całości.

Plan wydatków inwestycyjnych na 2021r. wynosi – 200 000,00 zł, co stanowi 2,73% ogólnego planu wydatków budżetowych.

Wykonanie wydatków inwestycyjnych w 2021r. wynosi – 97 846,63 zł, co stanowi 48,92% planowanych wydatków w 2021 roku. W ramach wydatków inwestycyjnych dokonano wymiany 26 okien w pokojach mieszkańców, 4 okna w bawialniach, 1 okno-witrynę na parterze budynku i 1 drzwi z witryną.

4. Informacja o realizowanych projektach z dofinansowaniem środkami Unii Europejskiej w 2021 roku

Grant „Zapewnienie bezpieczeństwa i opieki pacjentom oraz personelowi zakładów opiekuńczo-leczniczych, domów pomocy społecznej, zakładów pielęgnacyjno-opiekuńczych i hospicjów na czas Covid-19”. Projekt był współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego, w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój na lata 2014-2020. Celem projektu było łagodzenie skutków pandemii COVID-19 oraz przeciwdziałanie jej negatywnym konsekwencjom, w szczególności dla osób znajdujących się w grupie ryzyka, poprzez zapewnienie właściwej opieki nad osobami przebywającymi w DPS. Zaplanowane wsparcie miało na celu ochronę życia i zdrowia personelu zapewniającego usługi

bytowe, opiekuńcze, personelu gospodarczego i obsługi, pracującego w Domach Pomocy Społecznej oraz pensjonariuszy Domów Pomocy Społecznej z terenu województwa podlaskiego. Projekt przyczynił się do ograniczenia skutków pandemii COVID-19 poprzez przyznanie środków finansowych na wsparcie personelu i mieszkańców DPS w Łomży.

Opis Działań Realizowanych Przez DPS w Łomży w Ramach Udzielonego Grantu - Wypłata dodatków do wynagrodzeń dla pielęgniarek, które – ze względów bezpieczeństwa i ograniczania ryzyka zakażenia COVID-19 – ograniczyły swoje zatrudnienie do jednego miejsca pracy lub też które nigdy nie zrezygnowały z drugiego zatrudnienia, gdyż nie posiadały drugiego miejsca pracy w okresie od dnia 1 września 2020r do dnia 31 grudnia 2020r

Dofinansowanie ogółem wynosi 74.645,62 zł

Dofinansowanie ze środków europejskich wynosi - (7) – 62 829,30 zł,

Dofinansowanie ze środków budżetu państwa wynosi - (9) – 11 816,32zł,

5. Informacja o realizowanych projektach i pozyskanych środkach z innych funduszy.

1) Środki z Funduszu Przeciwdziałania COVID-19 z przeznaczeniem na pomoc dla domów pomocy społecznej w przeciwdziałaniu skutkom rozprzestrzeniania się wirusa SARS-Cov-2. Celem zadania było łagodzenie skutków pandemii COVID-19 oraz przeciwdziałanie jej negatywnym konsekwencjom, w szczególności dla osób znajdujących się w grupie ryzyka, poprzez zapewnienie właściwej opieki nad osobami przebywającymi w DPS. Projekt przyczynił się do ograniczenia skutków pandemii COVID-19 poprzez przyznanie środków finansowych na doposażenie pokoi i pomieszczeń, zakup środków ochrony osobistej oraz zatrudnienie personelu.

Opis Działań Realizowanych Przez DPS w Łomży:

- dla zagwarantowania ciągłości właściwej opieki nad mieszkańcami wobec trudnej sytuacji kadrowej przedłużono umowy dla dwóch pracowników działu medyczno-terapeutycznego.

- dokonano doposażenia pokoi i pomieszczeń poprzez zakup; lamp bakterioobójczych, koncentratora tlenu, ozonatorów, parownic, szorowarek, dozowników oraz łóżek pediatrycznych.

- dokonano zakupu środków ochrony osobistej /maseczki, rękawice/ dla pracowników i mieszkańców, zakupu środków piorących oraz zakupu naczyń jednorazowych.

Dofinansowanie ogółem wyniosło 77 540 PLN

Projekt był realizowany w okresie: od lutego do czerwca 2021 roku

2) Środki z **budżetu państwa** na przygotowanie i zabezpieczenie domów pomocy społecznej przed wzrostem zakażeń wywołanych wirusem SARS-CoV-2 w okresie jesiennym .

Opis Działań Realizowanych Przez DPS w Łomży:

a) Doposażenie pokoi i pomieszczeń poprzez zakup łatwych do dezynfekcji mebli (krzesła) oraz sprzętu AGD (sprzęt chłodzący) - z otrzymanej dotacji zakupiono krzesła polipropylenowe TITAN (10 szt.) oraz szafę chłodniczo-mroźniczą ECN-G-701 HC (+termometry lodówkowe). Zakup krzeseł pozwolił na wyposażenie pomieszczeń gdzie przebywają mieszkańcy w meble łatwe do dezynfekcji. Sprzęt chłodzący pozwoli na racjonalne przechowywanie żywności w przestrzeni zamkniętej

b) Zakup środków ochrony indywidualnej (rękawic, odzieży ochronnej), zakup środków myjących, dezynfekcyjnych, piorących, higienicznych, (ręczników jednorazowych, worków i koszy na bieliznę i odpady), Ciągłe trwające zagrożenie pandemiczne wymusza kontynuację działań oraz monitoring sytuacji epidemicznej w DPS. Skutkuje to zwiększonym zużyciem środków myjących, dezynfekcyjnych, piorących, higienicznych oraz środków ochrony osobistej i odzieży ochronnej. Z otrzymanej dotacji dokonano zakupu koszy na odpady, koszy na bieliznę,

rękawic jednorazowych, środków myjących, dezynfekujących, piorących i higienicznych oraz fartuchów ochronnych.

c) Dodatki do wynagrodzeń dla pracowników świadczących pracę i zapewniających ciągłość realizacji usług Domu W w miesiącu październiku 2021 r zostały wypłacone pracownikom świadczących pracę bezpośrednio przy mieszkańcach DPS dodatki do wynagrodzeń. Brutto 33 000,00 zł oraz pochodne od wynagrodzeń 7 104,00 zł.

Wartość zadania ogółem wyniosła 60 265 PLN

Dofinansowanie ze środków budżetu państwa wyniosło 48 212 PLN

Wkład środków własnych wyniósł 12 053 PLN

3) Środki z **PFRON** w ramach modułu IV programu „Pomoc osobom niepełnosprawnym poszkodowanym w wyniku żywiołu lub sytuacji kryzysowych wywołanych chorobami zakaźnymi”.

Opis Działań Realizowanych Przez DPS w Łomży:

W ramach otrzymanego wsparcia dokonano zakupu środków ochrony indywidualnej, środków myjących, piorących, dezynfekcyjnych, higienicznych (rękawiczki, ręczniki papierowe, płyny dezynfekcyjne, chemia gospodarcza, fartuchy barierowe), które pozwoliły placówce na zachowanie wysokich standardów higienicznych i znacznie wzmocniły ochronę indywidualną mieszkańców i pracowników.

Zakup dla wszystkich mieszkańców: kołder, pościeli, bielizny pościelowej, podkładów higienicznych i ręczników, które ulegają szybszemu zużyciu z uwagi na konieczność stosowania odpowiednich procesów prania i dezynfekcji umożliwił częstą zmianę pościeli u wszystkich mieszkańców co znacznie ogranicza możliwość rozprzestrzeniania się zakażenia wirusem.

Zakup niezbędnego sprzętu: krzesła, łóżka metalowe oraz koncentrator tlenu i ssak akumulatorowy pozwoli na zwiększenie bezpieczeństwa sanitarnego w DPS przez skuteczną dezynfekcję i wsparcie działań medycznych. Krzesła polipropylenowe oraz łóżka metalowe (łóżka + materace) wykonane są z materiałów, które można skutecznie myć i dezynfekować zachowując zasady reżimu sanitarnego. Jest to szczególnie ważne z chwilą wystąpienia zachorowań na Covid -19 w populacji mieszkańców DPS i konieczności podjęcia kroków prowadzących do ich izolacji.

Zakup sprzętu do rehabilitacji pocovidowej i materiałów do terapii umożliwił rozszerzenie oferty zajęć terapeutycznych dostosowanych do możliwości i wydolności osób niepełnosprawnych. Chętnie korzystają oni z bieżni i trampolin fitness, co wpływa bardzo korzystnie na poprawę kondycji i odporności mieszkańców w sytuacji izolacji lub kwarantanny. Zakup nowych pozycji do podręcznej biblioteki w sytuacjach ograniczenia kontaktów bezpośrednich znacząco wpływa na poprawę funkcjonowania osób niepełnosprawnych.

Zakup naczyń do indywidualnego podawania posiłków i leków pozwolił na szybką i bez zbędnego ryzyka obsługę osób będących na kwarantannie

Zakup odzieży i obuwia oraz bielizny osobistej dla trzech mieszkańców, którzy nie posiadają własnych środków finansowych pozwolił na zabezpieczenie ich w okresie zimowym przed zachorowaniem.

Dofinansowanie ze środków PRFON wyniosło 93 579,53 PLN

W ramach realizowanych projektów pozyskano środki finansowe w wysokości 293 977,25 zł., - w tym: ze środków europejskich kwotę – 62 829,30 zł., ze środków budżetu państwa kwotę – 137 568,42 zł. zaś ze środków PFRON – 93 579,53 zł.

Dzięki pozyskanym dodatkowym środkom finansowym mogliśmy wprowadzić zalecane zasady reżimu sanitarnego oraz wyposażyć miejsca izolacji dla mieszkańców i pracowników

zgodnie z przyjętymi zasadami organizacji pracy Domu. Dzięki temu udało się wymiennie zabezpieczyć mieszkańców i pracowników oraz stworzyć warunki bezpiecznej pracy i przebywania w dobie panującej pandemii Covid-19.

Na uwagę zasługuje fakt iż, w 2021 roku otrzymano darowizny w postaci artykułów spożywczych na ogólną kwotę 84 260,58 zł, co pozwoliło na urozmaicenie jadłospisu mieszkańców i wygenerowanie oszczędności w zakupie artykułów żywnościowych.

Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności

W związku z trwającą w 2021r. pandemią, nadal miały zastosowanie przepisy ustawy z dnia 2 marca 2020r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych, które wydłużyły ważność orzeczeń i kart parkingowych. Ponadto na podstawie Polecenia Wojewody Podlaskiego orzekano w trybie zaocznym. Sytuacja ta wymusiła na wszystkich zespołach w kraju przejście na pracę w systemie informatycznym, co mogło powodować różnego rodzaju problemy, szczególnie w początkowej fazie wdrażania systemu.

W odróżnieniu od innych zespołów - Powiatowy Zespół do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w Łomży już rok wcześniej rozpoczął wdrażanie pracy w systemie informatycznym, dzięki czemu nowa sytuacja nie była zaskoczeniem, ani obciążeniem dla zespołu w i tak trudnej sytuacji, jaką spowodowała pandemia. Miało to swoje przełożenie na skuteczność pracy w systemie pracy zdalnej. Dzięki decyzji Prezydenta Miasta Łomża o wprowadzeniu pracy zdalnej w Urzędzie Miejskim w Łomży, zadania realizowane w Zespole załatwiane były bez zbędnej zwłoki. Dodatkowo wprowadzony w PZON zmienny tryb pracy, uchronił również pracowników od przenoszenia zakażeń, co pozwoliło na bezkolizyjną pracę.

Niewątpliwie jednym z sukcesów Miasta w 2021r. była doprowadzona do końca inwestycja pn.: „Przebudowa lokalu w budynku przy ul. Wojska Polskiego 25 w Łomży na potrzeby Powiatowego Zespołu do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności”.

Prace przygotowawcze rozpoczęto w październiku 2019 roku. Prace projektowe ze względu na początek pandemii przesunęły się na marzec 2020r. Wykonanie remontu powierzono Miejskiemu Przedsiębiorstwu Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej w Łomży. Inwestycja wymagała szeregu prac budowlanych i wykończeniowych. W ramach zadania w 2020r. poniesiono wydatki ze środków własnych w wysokości 120.000 zł m.in. na: uporządkowanie i opróżnienie przebudowywanych pomieszczeń, demontaż grzejników, drzwi z ościeżnicami, demontaż i montaż nowych instalacji elektrycznych i teletechnicznych, rozbiórkę ścian, demontaż posadzek, budowę ścian z pustaków, budowę ścian działowych oraz zakup części materiałów budowlanych.

Następnie w 2021r. wydatki w wysokości 500.000 zł przeznaczono m.in. na: przebudowę instalacji wod-kan, instalacji centralnego ogrzewania, instalacji wentylacji grawitacyjnej, uzupełnienie tynku na powierzchniach skutych, wykonanie wylewki, wyrównanie podłóg, położenie glazury i terakoty, wykonanie gipsowania, gruntowania i malowania ścian działowych, zamontowanie drzwi wewnętrznych, zdemontowanie witryn i zamontowanie nowych okien, w tym antypożarowych, zamontowanie drzwi zewnętrznych aluminiowych przeszklonych i pełnych, wykonanie przeszklenia z drzwiami z aluminium wewnątrz budynku. Zakończenie przedsięwzięcia przewidziane było na 31 marca 2021r. i zgodnie z planem inwestycję w tym terminie oddano do użytku. Szacowana wartość remontu wg kosztorysu wyniosła 746.947,88 zł., a rzeczywisty koszt to kwota 623.000,00 zł.

Oszczędności wynikające z różnicy między kosztorysem inwestorskim, a poniesionymi faktycznie wydatkami wyniosły 123.947,88 zł na korzyść Miasta.

Podstawową barierą architektoniczną w starej siedzibie PZON (ul. Dworna 23B), której ze względów konstrukcyjnych i budowlanych nie można było zlikwidować, stanowiły schody do budynku. Alternatywą dla wózków inwalidzkich był dojazd od strony MOPS. Ze względu na wąskie korytarze i bardzo małe gabinety, zastawione szafami, manewrowanie wózkiem sprawiało poważny problem. Ponadto brak odpowiedniej ilości pokoi powodował konieczność przenoszenia się pracowników do innych pomieszczeń. Brakowało też miejsca na archiwizowanie akt. Dla osób zainteresowanych orzekaniem, istotnym wyzwaniem było szukanie miejsc parkingowych, których wewnątrz ciasno zagospodarowanego osiedla mieszkaniowego (między ul. Długą i Dworną) nie dało się zorganizować.

Nowa siedziba jest dostępna dla klientów zarówno w samym lokalu, jak i na zewnątrz. Obecna lokalizacja zapewnia wystarczającą ilość miejsc parkingowych z zabezpieczeniem przestrzeni dla osób niepełnosprawnych. Bliskość położenia dworca autobusowego dla mieszkańców powiatu łomżyńskiego i zambrowskiego oraz przystanku autobusowo MPK jest dodatkowym atutem tego miejsca nie tylko dla łomżyniaków.

Warto podkreślić, że zmiana siedziby całkowicie zmieniła komfort pracy orzeczników i pracowników Zespołu, a przy tym poprawiła wizerunek Urzędu, jako instytucji spełniającej wymogi dostępności budynku i przestrzeni publicznej dla osób o ograniczonej sprawności.

W 2021r. na skutek wniosków kierowanych do Wojewody Podlaskiego uzyskano znaczną kwotę dofinansowania z budżetu państwa na zadania bieżące realizowane w PZON. Środki w wysokości 1.088.000 zł przeznaczono zarówno na działalność orzeczniczą, jak również na meble, sprzęt komputerowy, jak i inne niezbędne wyposażenie w nowej siedzibie. Należy zaznaczyć, że zakupu mebli dokonano w sposób racjonalny. Z szacunkowych kosztorysów dotyczących wykonania mebli wynika, że zaoszczędzono co najmniej 75.000 zł na wyposażeniu nowej siedziby PZON. Mimo szukania oszczędności zarówno pomieszczenia biurowe, w tym gabinet lekarski i orzeczników pozamedycznych, archiwum i inne pomieszczenia zostały wyposażone w niezbędne i estetyczne sprzęty. Pozyskane środki pozwoliły na zabezpieczenie potrzeb PZON, a zaplanowane od Miasta 343.552 zł zwrócono do budżetu Miasta w całości. Dzięki dobremu planowaniu i kontrolowaniu wydatków, uzyskane z budżetu państwa środki zostały wykorzystane w 100%.

Placówka Opiekuńczo - Wychowawcza

Placówka Opiekuńczo- Wychowawcza w Łomży jest instytucjonalną formą pieczy zastępczej dysponującą 14 miejscami dla dzieci, Placówka Opiekuńczo- Wychowawcza „Dom nad Narwią” w Łomży jest placówką interwencyjno- socjalizacyjną dysponującą 8 miejscami. Dnia 25 listopada 2020r. Rada Miejska w Łomży podjęła uchwałę w sprawie przekształcenia Placówki Opiekuńczo- Wychowawczej w Łomży przy ulicy Rybaki 14, na mocy której przekształcono dotychczas istniejącą placówkę w dwie odrębne jednostki organizacyjne, które rozpoczęły działalność z dniem 1 stycznia 2021r. Placówka Opiekuńczo- Wychowawcza w Łomży dla Placówki Opiekuńczo- Wychowawczej „Dom nad Narwią” w Łomży zapewnia wspólną obsługę administracyjną, finansową, organizacyjną oraz specjalistyczną.

Placówki funkcjonujące na terenie Miasta Łomża pełnią instytucjonalną formę pieczy zastępczej, mają statutowo określone zadania, a także wyznaczone funkcje i miejsce wśród innych instytucji opieki nad dzieckiem i rodziną.

W 2021 roku w ramach programu „WYBIERAM ŚWIADOMIE I NIE WSTYDZĘ SIĘ TEGO” realizowanego w zakresie Łomżyńskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Innych Uzależnień młodzież uczestniczyła w :

I. Zajęciach sportowych. (92 godz.) -8- 10 osób

Zajęcia rekreacyjno– sportowe skierowane były do wychowanków wykazujących predyspozycje sportowe oraz chętnych, aby aktywnie spędzić czas wolny. Podstawowym i najważniejszym celem zajęć było przygotowanie wychowanków do świadomego uczestnictwa w aktywności fizycznej poprzez odpowiednie dbanie o zdrowie i prawidłowy rozwój fizyczny, a także redukcję negatywnych emocji. Zajęcia były dobrą alternatywą w związku ograniczeniami występującymi z dostępnością do innych boisk sportowych oraz obiektów rekreacyjnych.

II. W ramach zajęć profilaktyczno-terapeutycznych zrealizowano:

1. Zajęcia profilaktyczne –teatralne- 24 godziny- ilość osób uczestniczących- 8.

Program obejmował zaangażowanie wychowanków placówki w ramach koła teatralnego, na których opracowany został scenariusz przedstawienia o charakterze terapeutycznym. W ramach zajęć omawiane były nie tylko zagadnienia związane z realizacją sztuki na scenie. Szczególny nacisk położony był na ukazanie wychowankom związku pomiędzy treścią przedstawienia, a zagadnieniem agresji i przemocy w życiu codziennym.

3. Wyjazd profilaktyczno- terapeutyczny- 5 dni w sierpniu 2021r.

Motywy przewodnim wyjazdu było wykorzystanie czasu „w pełni” czyli aktywnie: bawiąc się, ucząc sposobów na pokonywanie codziennych problemów w szkole, w domu czy w kontaktach z osobami obcymi. Wyjazd miał charakter profilaktyki, przewidziany dla 10 wychowanków i czterech opiekunów, którzy w czasie wyjazdu realizowali program profilaktyczny. Zrealizowano 16 godzin zajęć grupowych poprowadzonych przez pracowników placówki.

III. Zajęcia integracyjne:

Zajęcia integracyjne cieszyły się dużym zainteresowaniem, każda forma spędzenia wolnego czasu dla podopiecznych placówki jest alternatywą dla redukcji napięć, stresu oraz zachowań niepożądanych.

Remonty przeprowadzone w placówce:

- na bieżąco odświeżane były pokoje mieszkalne w obu placówkach (duże zaangażowanie wychowanków w pomoc);
- gruntowny remont świetlicy głównej- pomieszczenie zyskało nowy wygląd, zostało wyposażone w nowy sprzęt i meble- całą inwestycję wykonano za pośrednictwem Fundacji Santander Bank Polska;
- remont kuchni w POW w Łomży- wymiana zabudowy kuchennej na nową, sprzętu AGD oraz odświeżenie ścian- większa część materiałów na wykonanie i remont była sponsorowana.

Środowiskowy Dom Samopomocy

Środowiskowy Dom Samopomocy w Łomży, jako ośrodek wsparcia (typ A, B,C, D) w ramach swojej działalności w 2021r. zapewnił pełnoletnim osobom z zaburzeniami psychicznymi opiekę oraz możliwość udziału w zajęciach terapeutyczno-rehabilitacyjnych (co najmniej 6 godzin dziennie od poniedziałku do piątku).

W 2021r. z usług placówki, mieszczącej się przy ul. Marii Skłodowskiej- Curie 5 skorzystały **52 osoby** z zaburzeniami psychicznymi, w tym:

- **28 osób ze znacznym stopniem niepełnosprawności,**
- **24 osoby z umiarkowanym stopniem niepełnosprawności.**

Podział podopiecznych ŚDS ze względu na rodzaj niepełnosprawności:

- 18 osób z przewlekłą chorobą psychiczną, głównie chorujących na schizofrenię,
- 10 osób z niepełnosprawnością intelektualną,
- 4 osoby wykazujące inne zaburzenia czynności psychicznych,
- 18 osób z niepełnosprawnościami sprzężonymi,
- 2 osoby ze spectrum autyzmu.

W Środowiskowym Domu Samopomocy usługi realizowane były w ramach dwóch typów treningów: samoobsługi i umiejętności społecznych, prowadzonych w formie zajęć indywidualnych i grupowych. Z uwagi na trwającą pandemię Covid-19 przeprowadzone były zgodnie z zasadami obowiązującego reżimu sanitarnego, według zaleceń GIS i Ministerstwa Zdrowia. Placówka w 2021r. funkcjonowała bez okresów zawieszenia działalności.

Treningi samoobsługi

I. Treningi funkcjonowania w życiu codziennym:

1. Trening dbałości o wygląd zewnętrzny, nauki higieny.
2. Trening kulinarny (zajęcia teoretyczne)
3. Trening umiejętności praktycznych.
4. Trening gospodarowania środkami finansowymi.
5. Usługi opiekuńcze

Treningi umiejętności społecznych:

I. Trening umiejętności interpersonalnych i komunikacyjnych, w tym z wykorzystaniem alternatywnych i wspomagających sposobów porozumiewania się, w przypadku osób z problemami w komunikacji werbalnej.

II Trening umiejętności spędzania czasu wolnego.

1. Terapia zajęciowa w pracowni plastycznej (zajęcia ceramiczne, malarskie, linoryt, itp.)
2. Terapia zajęciowa w pracowni wikliniarskiej.
3. Zajęcia teatralno-muzyczne
4. Zajęcia z nauki języka angielskiego.
5. Zajęcia komputerowe.
6. Biblioterapia i filmoterapia.
7. Gry, zabawy integrujące, stymulujące, kalambury, konkursy, x-box.
8. Udział w spotkaniach towarzyskich, okolicznościowych, kulturalnych. Wyjścia do kina, TLiA w Łomży, wyjazdy dom placówek kulturalnych, wycieczki krajoznawcze.
9. Hortiterapia- zajęcia w ogrodzie.
10. Zajęcia redakcyjne- gazetka „ŚDS-ka”.
11. Zajęcia z rękodzieła.

III. Terapia ruchowa i rehabilitacja;

- zajęcia na siłowni, na boisku,
- zajęcia prowadzone w sali rehabilitacji przez fizjoterapeutów,
- zabiegi z zakresu światłolecznictwa i relaksacyjne,
- zajęcia sportowo-rekreacyjne, tenis stołowy, gra w boccia,
- choreoterapia- nauka kroków, układów przy muzyce.

IV. Inne formy postępowania wspierająco-aktywizującego

1. Pomoc w załatwianiu spraw urzędowych.
2. Niezbędna opieka.
3. Inhalacje w grocie solnej
4. Poradnictwo psychologiczne.

5. Zajęcia w ramach realizacji programów, np.: spotkania z psychologiem, specjalistą terapii uzależnień w ramach realizacji programu „STOP zjawiskom patologii i przemocy- edukacja, aktywizacja i integracja społeczna osób z niepełnosprawnościami”.

6. Terapia Snoezelen w sali doświadczenia świata.

7. Kontakty z rodziną.

Środowiskowy Dom Samopomocy w Łomży jest jednostką organizacyjną miasta Łomża finansowaną w formie jednostki budżetowej. Dotacja na działalność ośrodka wsparcia pochodzi z budżetu wojewody.

Zasiłki

W roku **2021** roku wypłacono **26 180** zasiłków rodzinnych na łączną kwotę **3 047 662 zł**. Dodatków do zasiłku rodzinnego wypłacono **9 882** świadczenia na kwotę **1 351 497 zł**, z tego z tytułu:

- urodzenia dziecka 88 świadczeń
- opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego 576 świadczeń
- samotnego wychowywania dziecka 1 337 świadczeń na kwotę
- kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego 1 606 świadczeń
- podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania 36 świadczeń
- wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej 4 805 świadczeń
- rozpoczęcia roku szkolnego 1434 świadczenia

łącznie wraz z dodatkami wypłacono **36 065** świadczeń na kwotę **4 399 159 zł**

Zasiłków pielęgnacyjnych wypłacono **17 164** świadczeń na kwotę **3 704 030 zł**. Świadczeń pielęgnacyjnych wypłacono **3 642** świadczeń na kwotę **7 134 399 zł**. Specjalny zasiłek opiekuńczy- wypłacono **353** świadczeń na kwotę **217 682 zł**. Zasiłek dla opiekuna wypłacono **95** świadczeń na łączną kwotę **58 900 zł**

W roku 2021r., wydano **117** decyzji dotyczących świadczeń rodzicielskich. Wydatkowana kwota z tego tytułu wyniosła **1 327 844 zł**.

W roku 2021 wydano 11 decyzje na podstawie ustawy z dnia 4 listopada 2016 roku o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Z życiem” /Dz.U. 2016.1860/ przyznających jednorazowe świadczenie w wysokości 4 000 zł z tytułu urodzenia dziecka, u którego zdiagnozowano ciężkie i nieodwracalne upośledzenie albo nieuleczalną chorobę zagrażającą życiu, które powstały w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu. Zgodnie z art. 10 ust. 10 i 11 wyżej wymienionej ustawy jednorazowe świadczenie i koszty obsługi są finansowane w formie dotacji celowej z budżetu państwa. Koszty obsługi natomiast w rozumieniu ustawy z dnia 28 listopada 2003 roku o świadczeniach rodzinnych (Dz. U.2017.1952) wynoszą 3% otrzymanej dotacji na jednorazowe świadczenie tj., 123,71 zł. Wydatki z tego tytułu wyniosły **44 000 zł**, a koszty obsługi wyniosły 1 360,81 zł

Z jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia dziecka skorzystało 333 rodzin na kwotę **333 000 zł**.

Składki na ubezpieczenia społeczne świadczeniobiorców wyniosły łącznie **1 403 710,00 zł**

Ogółem świadczenia rodzinne w roku 2021 pobierało **2 283** rodzin. Natomiast zasiłki rodzinne pobierało 904 rodzin, w tym:

- na 1 dziecko - 266 rodzin,
- na 2 dzieci – 331 rodziny,
- na 3 dzieci – 225 rodzin,

- na 4 i więcej dzieci – 82 rodziny.

W 2021 roku na składki zdrowotne za osoby pobierające niektóre świadczenia rodzinne wydatkowano kwotę **341 101, 21 zł** na **3168** świadczeń

Ze świadczeń funduszu alimentacyjnego w roku 2021r., korzystało 248 rodzin. Wypłacono **3378** świadczeń na kwotę **1 689 020,59 zł**.

Liczba dłużników alimentacyjnych w gminie wynosi 283 osób.

Z tytułu wypłaconych świadczeń alimentacyjnych, od dłużników alimentacyjnych wyegzekwowano kwotę **759 791,44 zł** z tego:

- przekazano na dochody budżetu państwa 597 959, 78 zł (w tym odsetki za opóźnienie 355 212, 28 zł)

- przekazano na dochody własne właściciela – 16 831, 66 zł,

Świadczenia 500 + w roku 2021., pobierało w Łomży 7043 rodzin, łącznie świadczenia przysługiwały na 10 105 dzieci . Wpłacono 124 017 świadczeń na kwotę 62 008 568,02 zł.

Dotacja celowa przeznaczona na realizację Programu "Dobry start" -wspieranie rodziny. Plan wynosił 2 339,00 zł. Otrzymałą dotację celową w kwocie 2 339 zł, wydatkowano zgodnie z przeznaczeniem w kwocie 1550 zł. Dokonano zwrotu niewykorzystanych środków w kwocie 789 zł. W roku 2021 wydatkowano 1550 zł. Wypłacono 5 świadczeń . Koszty obsługi wyniosły 50 zł.

Ustawą z dnia 15 kwietnia 2021r o zmianie ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. poz. 1006)z dniem 1 lipca 2021 roku realizacja świadczeń 300 plus przekazana została do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych.

Zadanie polegające na udzieleniu nieodpłatnej pomocy prawnej i świadczeniu nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego jest zadaniem zleconym z zakresu administracji rządowej realizowanym przez Miasto Łomża.

Realizacja zadania to środki z dotacji celowej z budżetu na finansowanie zadań zleconych. Otrzymała dotacja w roku 2021 wyniosła **198.000 zł**. Dotacja przeznaczona była na wynagrodzenia z tytułu umów zawartych z adwokatami i radcami prawnymi oraz na rzecz wyłonionej organizacji pozarządowej- z tego tytułu wykorzystano kwotę **179.230 zł**. Dokonano zwrotu w wysokości **950.00 zł**.

Dotacja przeznaczona na pokrycie kosztów obsługi organizacyjno-technicznej wyniosła **11.880 zł**. Z czego wykorzystano 11.878,15 zł., nastąpił zwrot w wysokości 1.85 zł.

Dotacja przeznaczona na zadania z zakresu edukacji prawnej wyniosła **5.940,00 zł**.- została wykorzystana w całości.

Na terenie Łomży zostały utworzone 3 punkty nieodpłatnej pomocy prawnej/ nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego/

1. w budynku Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Łomży, ul. Dworna 23 B,
2. w budynku przy ul. Nowej 2,
3. w budynku Szkoły Podstawowej nr 1, przy ul. Reymonta.

Uprawnieni mogą uzyskać m.in. informacje w zakresie:

- prawa pracy,
- przygotowania do rozpoczęcia działalności gospodarczej,
- prawa cywilnego,
- spraw karnych,
- spraw administracyjnych,
- ubezpieczenia społecznego,
- spraw rodzinnych,

- prawa podatkowego z wyłączeniem spraw podatkowych związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej,
- związanym z ciążą i urodzeniem dziecka, w szczególności praw rodzicielskich i uprawnień pracowniczych.

W 2021r, udzielono 231 porad prawnych i obywatelskich.

W roku 2021 do realizacji zadania zatrudniona była jedna osoba na ¼ etatu.

Bezpłatne szczepienia przeciwko grypie dla mieszkańców Łomży po 60 roku życia

Uchwałą nr 405/XLIII/21 z 25 sierpnia 2021 r., Rada Miasta w Łomży przyjęła „Program szczepień ochronnych przeciwko grypie dla mieszkańców Łomży po 60 roku życia na lata 2021-2022” .

W wyniku ogłoszonego postępowania konkursowego zgodnie z ustawą z dnia 27 sierpnia 2004 roku o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (tj. Dz. U 2021 poz.1285,1292,1559) wyłoniono jednego realizatora na realizację w/w Programu.

1. Polska Grupa Farmaceutyczna Sp. z o.o. w Łomży ul. Nowogrodzka 151 A, Specjalistyczne Centrum Medyczo-Rehabilitacyjne przy „Polskiej Grupie Farmaceutycznej” Sp. z o.o. w Łomży, Al. Piłsudskiego 82, 18-400 Łomża .

Zgodnie z § 4300 w 2021 roku zaplanowano środki w wysokości 135 000 zł, natomiast wydatkowano 24 300 zł. (Za dwa szczepienia opłata została dokonana w styczniu 2022 roku). W roku 2021 zostało zaszczepionych 326 osób. Kwota za jedno szczepienie wraz z badaniem lekarskim 75 zł.

Samorządowe becikowe

Uchwałą Nr 132/XVIII/15 Rady Miejskiej Łomży z dnia 25 listopada 2015 roku w sprawie szczegółowych zasad udzielania gminnego jednorazowego świadczenia z tytułu urodzenia się dziecka /Dz. U. Woj. Podlaskiego z dnia 1 grudnia 2015 poz. 3878/ Zgodnie z w/w uchwałą „samorządowe becikowe” przysługuje w wysokości 500 zł na dziecko. W roku 2021 roku wypłacono 413 świadczeń

Łomżyńska Karta Dużej Rodziny

Uchwałą Nr 362/XLIII/13 Rady Miejskiej Łomży z dnia 25 września 2013 r. wprowadzony został na terenie miasta Łomża program „Karta Dużej Rodziny”. Regulamin przyznawania, wydawania i użytkowania Karty został określony przez Prezydenta Łomży Zarządzeniem Nr 261/13 z dnia 27 listopada 2013 r. W 2021 r. z programu skorzystało 198 rodzin.

Sprawy mieszkaniowe

Na chwilę obecną obowiązują zasady gospodarowania zasobem mieszkaniowym miasta uchwalone przez Radę Miejską Łomży w dniu 30 sierpnia 2017r. nr 386/XLIV/17 w sprawie wieloletniego programu gospodarowania mieszkaniowym zasobem miasta Łomża na lata 2017-2024 oraz uchwała Nr 427XLV/21 Rady Miejskiej Łomży z dnia 27 października 2021r. w sprawie zasad wynajmowania lokali wchodzących w skład mieszkaniowego zasobu Miasta Łomża.

Przydział mieszkań w latach 2017 – 2021

Rok	Ilość przydzielonych mieszkań
2017	69
2018	19
2019	14
2020	11
2021	7

Dodatki mieszkaniowe w latach 2017 -2021

Rok	Kwota przyznanych dodatków w zł	Liczba dodatków
2017	1.985.400,58	12.120
2018	1.724.978,53	10.652
2019	1.464.747,00	9.150
2020	1.307.993,07	7.744
2021	1.322 717,36	7123

Dodatki energetyczne w latach 2017 – 2021

Rok	Kwota przyznanych dodatków w zł	Liczba dodatków
2017	53.279,37	3664
2018	48.051,52	3347
2019	43.742,62	3068
2020	37.181,42	2659
2021	36 380,33	2472

FUNKCJONOWANIE MIEJSKICH SPÓŁEK

W Łomży funkcjonują następujące spółki miejskie: Miejskie Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej sp. z o.o., Miejskie Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji sp. z o.o., Park Przemysłowy Łomża sp. z o.o., Zakład Gospodarowania Odpadami sp. z o.o. oraz Miejskie Przedsiębiorstwo Komunikacji sp. z o.o.

Miejskie Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej sp. z o.o.

Miejski System Ciepłowniczy wg. stanu na dzień 31.12.2021 r. stanowi:

- a) źródło wytwarzania:
  - instalacja energetycznego spalania w Ciepłowni Miejskiej w Łomży przy ulicy Ciepłej 16 o mocy zainstalowanej 138,5 MW, 91 % paliwo węglowe, 9 % paliwo biomasowe,
  - dzierzawiona kotłownia Szpitala Wojewódzkiego o mocy 14,8 MW. Łączna moc źródła wytwarzania wynosi 153,3 MW,
- b) sieć ciepłownicza o długości 80,93 km (w tym sieć magistralna - 20,34 km; sieć rozdzielcza - 32,325 km; przyłącza - 28,262 km) i pojemności zładu około 6 029 m³. Zakres średnic rurociągów: Dn 25 - Dn 600 mm,
- c) węzły ciepłownicze w ilości 899 sztuk.

W roku 2021 służby techniczne MPEC prowadziły prace zarówno na istniejących sieciach rozdzielczych wykonanych w technologii kanałowej - przebudowa na sieci w technologii rur preizolowanych, jak i w zakresie budowy nowych odcinków sieci ciepłowniczych i przyłączy ciepłowniczych w technologii rur preizolowanych. Poniżej w tabelach przedstawiono wszystkie przeprowadzone działania. W roku 2021 przebudowano i wybudowano nowe odcinki sieci ciepłowniczej: rozdzielczej i przyłączy w technologii rur preizolowanych, o łącznej długości **1 280,60 mb**.

Działania inwestycyjne i modernizacyjne podejmowane w miejskiej Spółce ciepłowniczej w roku 2021 prowadzone były równolegle, w wymienionych poniżej obszarach.

Działania w zakresie sieci ciepłowniczych, przeprowadzone w 2021 roku:

Wykaz przebudowanych sieci rozdzielczych, z kanałowych na preizolowane w 2021 roku

Lp.	Zadanie	Średnica [mm]	Długość [mb]
1.	Por. łagody	250/450	181,50
	Razem:		181,50

Wykaz wybudowanych sieci preizolowanych w 2021 roku

	Zadanie	Średnica	Długość
		[mm]	[mb]
1.	Rycerska (Development Grodzki) wraz z komorą rozdzielczą	200/355	102,00
		150/315	263,20
2.	Szmaragdowa	200/400	43,70
3.	Akademicka ELDOR-BUD	150/315	36,70
4.	Ks. Anny I Ks. Stanisława JEDNOŚĆ	80/200	25,00
5.	Por. Łagody - Biedronka	80/200	8,50
6.	Akademicka dz. nr 23472/44 Wysoccy	65/160	20,50
	Razem:		499,60

Wykaz nowych podłączeń w 2021 roku

Lp.	Zadanie	Średnica	Długość
		[mm]	[mb.]
1	ul. Zawadzka 52 II-budynek (Development Zacharzewski)	80/200	7,0
2	ul. Akademicka ELDOR-BUD	65/160	31,0
3	ul. Szmaragdowa 17 (Development Zacharzewski)	65/160	6,0
4	ul. Krótka 2	50/140	10,0
5	ul. M. Skłodowskiej-Curie 1	50/140	111,0
6	ul. Ks. Anny (S.B.M. "Jedność)	50/140	12,0
7	Al. Legionów 28	50/140	84,5

RAPORT O STANIE MIASTA ŁOMŻA ZA 2021 ROK

8	ul. Rycerska 19 (Development Grodzki)	40/125	5,0
9	ul. Rycerska 21 (Development Grodzki)	40/125	6,0
10	ul. Rycerska 23 (Development Grodzki)	40/125	6,0
11	ul. Rycerska 25 (Development Grodzki)	40/125	52,5
12	ul. Zawadzka (ALDI)	40/125	19,0
13	ul. Ks. Anny bud. mieszkalny	32/125	83,5
14	ul. Pana Tadeusza (Romańczuk Przedszkole)	25/110	33,0
15	ul. Akademicka (Domel)	50/140	60,0
16	ul. Akademicka (Wysoccy)	65/160	9,0
17	ul. Dworna 26 (MPGKiM ZB)	32/125	64,0
	Razem:		599,5

Na terenie Miasta Łomża wykonano:

Rodzaj sieci	Długość [mb.]
Sieci rozdzielcze - przebudowa	181,5
Sieci rozdzielcze - budowa nowych	499,6
Przyłącza - budowa nowych	599,5
łącznie:	1280,6

Przedsiębiorstwo z powodzeniem wdrożyło i użytkuje system kontrolno-pomiarowo - rozliczeniowy w zakresie dystrybucji i sprzedaży energii cieplnej, czyli OCS Control. Obecnie do systemu włączane są na bieżąco nowe obiekty, przyłączane do miejskiej sieci ciepłej. Zainstalowany system w 100% pozwala na prowadzenie zautomatyzowanego rozliczenia sprzedaży energii cieplnej. Ponadto przedmiotowy system zapewnia pełną kontrolę pracy węzłów ciepłowniczych w zasobach MPEC Łomża oraz umożliwia zdalne oddziaływanie na ich pracę w zakresie kluczowych parametrów, co przekłada się na efektywność pracy miejskiego systemu ciepłowniczego.

Równocześnie przedsiębiorstwo podjęło działania i obecnie realizuje program w zakresie telemetrii sieci ciepłej, poprzez dostosowanie strategicznych komór ciepłowniczych do zdalnej kontroli i nadzoru pracy sieci ciepłowniczej, co również znacząco powinno wpłynąć na efektywność działania miejskiego systemu ciepłowniczego. W roku 2021 w pełni zautomatyzowaliśmy działanie komory sekcyjnej oznaczonej nr K-0, która rozdysponowuje wytworzoną energię cieplną w dwóch kierunkach, czyli magistralą ciepłowniczą oznaczoną symbolem "B" oraz magistralą "A". Ponadto prace w tym kierunku prowadzone są jeszcze w zakresie dwóch ważnych komór sekcyjnych na magistrali "B" i "C" w rejonie ulic Piłsudskiego i Przykoszarowej, lecz na koniec roku 2021 były one średnio zaawansowane.

W zakresie źródła wytwarzania energii cieplnej, w roku 2021 przedsiębiorstwo realizowało II-etap inwestycji w zakresie rozbudowy Ciepłowni Miejskiej w Łomży o kocioł parowy o mocy 12,5 MW w kogeneracji, z wykorzystaniem biomasy jako paliwa. Wymienione działania mają na celu znaczne zwiększenie udziału zastosowania paliw biomasowych w produkcji energii cieplnej oraz dodatkowo umożliwić produkcję energii elektrycznej, co wpłynie na efektywność pracy źródła ciepła.

Miernikiem zapotrzebowania na energię cieplną jest wielkość mocy zamówionej przez Odbiorców. Moc zamówiona kształtowała się następująco:

- Moc zamówiona na 31.12.2020 r. – **99,726940 MW**
- Moc zamówiona na 31.12.2021 r. – **104,901469 MW**

Wielkość sprzedaży

- Sprzedaż za 2020 r. – **535573,24 GJ**
- Sprzedaż za 2021 r. – **636031,6 GJ**

Struktura sprzedaży energii cieplnej w 2020 r. i w 2021 r.

Rodzaj obiektów	Ilość zużytej energii cieplnej w 2020 r. [GJ]	Udział w sprzedaży [%]	Ilość zużytej energii cieplnej w 2021 r. [GJ]	Udział w sprzedaży [%]
Budownictwo wielorodzinne	387 151	72%	441 821	69%
Domy jednorodzinne	16 929	3%	20 130	3%
Obiekty użyteczności publicznej	68 148	13%	92 703	15%
Obiekty usługowo-handlowe	26 764	5%	33 509	5%
Pozostałe	36 581	7%	47 868	8%
Razem	535 573	100%	636 032	100%

Źródło info: opracowanie własne MPEC

Ciepło wytworzone w Ciepłowni Miejskiej w Łomży dostarczane jest niezmiennie w 100 % na potrzeby komunalne odbiorców Miasta Łomża. Struktura sprzedaży w roku 2021 w odniesieniu do 2020 nie uległa istotnej zmianie.

Ilość nowych odbiorców włączonych w **2021 r. – 12 szt.**

Ilość nowych budynków włączonych w **2021 r. – 19 szt.**

Łącznie podłączenia w 2021 r. to 5,7131 MW.

Miejskie Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji sp. z o.o.

Miejskie Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji Spółka z o.o. w Łomży w 2021 r. wyprodukowała 2.690.783 m³ wody (tj. o 5,4% mniej niż w 2020r.) na potrzeby Miasta Łomża. Na dzień 31 grudnia 2021 r. Spółka posiadała w eksploatacji:

Miasto Łomża:

- 13,4 km sieci wodociągowej tłocznej (bez zmian),
- 21,6 km sieci wodociągowej magistralnej (bez zmian)
- 132,8 km sieci wodociągowej rozdzielczej (przyrost o 2,9 km tj. o 2,2 %),
- 91,1 km przyłączy wodociągowych (przyrost dł. 1,4 km tj. o 1,6 %),
- 4,9 km kanalizacji ogólnospławnej
- 119,6 km kanalizacji sanitarnej (przyrost o 2,2km i po adaptacji kanalizacji ogólnospławnej tj. 1,9%),
- 68,4 km przyłączy sanitarnych (przyrost 3,6%),
- 6040 szt. wodomierzy.

Wskaźnik obsługi posiadanych sieci wodociągowo-kanalizacyjnych na jednego pracownika w 2021 roku wynosił 0,17 osoby/km (w roku 1995 w momencie powstania Spółki wskaźnik wynosił 0,53 osoby/km).

Na terenie Miasta Łomży:

Dokonano przeglądu 92 km sieci wodociągowej. Sprawdzono 95 zasuw sieciowe (z czego 2 wymieniono, a 41 usprawniono), 86 na przyłączach domowych (z czego 21 wymieniono, a 40 usprawniono), oraz 126 zestawów hydrantowych p. poż. (z czego 14 wymieniono, a 10 usprawniono). W 2021 roku usunięto 40 awarii wodociągowych (wzrost o 22,5 %) oraz usunięto 6 awarii na zlecenia z zewnątrz. Dokonano wymiany 1093 wodomierzy u odbiorców oraz odebrano 34 podliczniki do podlewania ogródków.

Spółka na dzień 31.12.2021r. dostarczała wodę na terenie miasta Łomży do:

- 475 punktów w zabudowie wielorodzinnej (spółdzielnie i wspólnoty mieszkaniowe), w 2021 roku przyłączono 2 nowych budynków,
- 4721 odbiorców indywidualnych (gospodarstwa domowe), w 2021 roku przyłączono 47 nowych odbiorców,
- 841 pozostałych punktów poboru wody (instytucje, działalność gospodarcza, zakłady produkcyjne), w 2021 roku przyłączono 2 nowych punktów poboru wody.

W 2021 r. usunięto 273 zatopy kanalizacyjne na terenie Miasta Łomży (spadek o 3,1%) i 150 na zlecenia z zewnątrz. Dokonano przeglądu i wyczyszczono 261,0 km sieci, wymieniono 13 włazów żeliwnych na studzienkach rewizyjnych kanalizacji sanitarnej. Na zlecenie Urzędu Miejskiego w Łomży wyczyszczono 5,2 km kanalizacji deszczowej.

WYKONANIE PLANOWANYCH ZAMIERZEŃ INWESTYCYJNYCH

L.p.	Nazwa zadania	Nakłady netto w tys. zł	
		Planowane	Wykonane

ZAKŁAD SIECI			
I. PION WODOCIĄGÓW			
1.	Połączenie sieci wodociągowej ul. Kopernika i Dmowskiego	35,0	0,0
2.	Budowa wodociągu Ø 110 dł. 1010m ul. Szosa Zambrowska i Zawadzka	300,0	285,4
3.	Budowa wodociągu Ø110 dł. 440m ul. Jaworowa	130,0	131,7
4.	Projekt wodociągu Ø110 i kanalizacji sanitarnej Ø200 dł. 75m ul. Wspólna	7,0	0,0
5.	Budowa wodociągu Ø110 dł. 400m ul. Grabowa	120,0	200,2
6.	Przebudowa wodociągu Ø160 dł. 900m ul. Wojska Polskiego	280,0	0,0
7.	Budowa wodociągu Ø110 dł.180m ul. Bursztynowa	54,0	71,8
8.	Zakup pompy pływakowej	20,0	0,0
9.	Zakup zagęszczarki stopowej	15,0	0,0
10.	Zakup zgrzewarki elektrooporowej	10,0	0,0
11.	Zakup wodomierzy	300,0	134,0
12.	Zakup zagęszczarki płytowej	55,0	52,5
13.	Montaż lampy UV na SUW Rybaki	290,0	0,0
14.	Budowa wiaty garażowej na terenie oczyszczalni	25,0	0,0
15.	Gmina Piątnica - Zakup wodomierzy	60,0	18,7
Razem		1 701,0	894,3
II. PION KANALIZACJI			
1.	Budowa kanalizacji sanitarnej Ø200 dł.210m ul. Bursztynowa	126,0	103,8
2.	Budowa kanału sanitarnego Ø 200 dł. 1010m ul. Szosa Zambrowska i Zawadzka	600,0	378,2
3.	Budowa kanału sanitarnego Ø 200 dł. 107m ul. łączna	70,0	61,6
4.	Budowa kanalizacji sanitarnej Ø200 dł.320m ul. Grabowa	190,0	346,5
5.	Budowa kanalizacji sanitarnej Ø200 dł. 440m ul. Jaworowa	260,0	194,8
6.	Budowa kanalizacji sanitarnej Ø200 dł. 100m z przepompownią sięgacz ul. Wesoła	80,0	130,4
7.	Przebudowa kanału sanitarnego dn200 ul. Broniewskiego, Reymonta - rękaw	190,0	0,0
8.	Przebudowa kanału sanitarnego dn200 ul. Wyzwolenia - rękaw	290,0	0,0

9.	Przebudowa kanału sanitarnego dn200 ul. Prusa dł. 120m - metoda bez wykopowa	96,0	112,2
Razem		1 902,0	1 327,5

III. ZAKŁAD OCZYSZCZANIA ŚCIEKÓW			
1.	Rozbudowa i przebudowa Oczyszczalni Ścieków	13 389,4	2 907,6
2.	Modernizacja kraty rzadkiej	250,0	0
3.	Zakup filtra workowego	100,0	102,7
Razem		13 739,4	3 010,30
IV. DZIAŁ ADMINISTRACYJNY			
1.	Zakup sprzętu komputerowego i oprogramowania	109,5	74,6
2.	Zakup centrali telefonicznej	15,0	0
3.	Zakup systemu Komax 2.0	27,0	20,0
4.	Rozbudowa systemu oprogramowania MIKROS	20,0	0
Razem		171,5	94,6
V. DZIAŁ LOGISTYKI			
1.	Zakup cysterny do wody pitnej	15,0	0
2.	Zakup przyczepy kłonicza-długożyca	7,5	0
Razem		22,5	0
VI. ZAKŁAD UTRZYMANIA RUCHU			
1.	Modernizacja szafy sterow. pompowni sięgacz ul. Nowogrodzka	11,0	0
2.	Modernizacja układu sterowania ujęć wody	135,0	132,0
3.	Modernizacja układu sterowania krat gęstych i prasopłuczki	38,0	0
Razem		184,0	132,0
VII. LABORATORIUM			
1.	Zakup spektrofotometr, termostat	29,0	22,2
Razem		29,0	22,2
Ogółem bez oczyszczalni ścieków		4 010,0	2 573,3
Razem		17 749,4	5 480,9

Omówienie zadań:

I Pion Wodociągów

Ad.1. Zadanie zostało przesunięte do realizacji w późniejszym terminie z uwagi na powiązanie z inwestycją realizowaną przez Miasto Łomża.

Ad.2. Zadanie zostało zrealizowane w pełnym planowanym zakresie rzeczowym.

Ad.3. Zadanie zostało zrealizowane w pełnym planowanym zakresie rzeczowym.

- Ad.4. Zadanie jest w trakcie realizacji.
- Ad.5. Zadanie zostało zrealizowane w pełnym planowanym zakresie rzeczowym. Przekroczenie kosztów wynika z konieczności wymiany większej ilości gruntu oraz odwadniania wykopów, które nie były ujęte w kalkulacji.
- Ad.6. Zadanie zostało przesunięte do realizacji w późniejszym terminie z uwagi na powiązanie z inwestycją realizowaną przez Miasto Łomża.
- Ad.7. Zadanie zostało zrealizowane w pełnym planowanym zakresie rzeczowym. Przekroczenie kosztów wynika z konieczności wymiany gruntu.
- Ad.8. Zadanie przesunięto do realizacji na rok 2022.
- Ad.9. Zadanie przesunięto do realizacji na rok 2022.
- Ad.10. Zadanie przesunięto do realizacji na rok 2022.
- Ad.11. Zakupiono wodomierze w ilości niezbędnej do wymiany w 2021 roku.
- Ad.12. Zadanie wykonano zgodnie z planem.
- Ad.13. Zadanie przesunięto do realizacji na rok 2022.
- Ad.14. Zadanie przesunięto do realizacji na rok 2022.
- Ad.15. Zakupiono wodomierze w ilości niezbędnej do wymiany w 2021 roku.

II Pion Kanalizacji

- Ad.1. Zadanie zostało zrealizowane w pełnym planowanym zakresie rzeczowym.
- Ad.2. Zadanie zostało zrealizowane w pełnym planowanym zakresie rzeczowym.
- Ad.3. Zadanie zostało zrealizowane w pełnym planowanym zakresie rzeczowym.
- Ad.4. Zadanie zostało zrealizowane w pełnym planowanym zakresie rzeczowym. Przekroczenie kosztów wynika z konieczności wymiany większej ilości gruntu oraz odwadniania wykopów, które nie były ujęte w kalkulacji.
- Ad.5. Zadanie zostało zrealizowane w pełnym planowanym zakresie rzeczowym.
- Ad.6. Zadanie zostało zrealizowane w pełnym planowanym zakresie rzeczowym. Przekroczenie w stosunku do planu wynika z konieczności wymiany gruntu oraz wzrostu ceny przepompowni ścieków.
- Ad.7. Zadanie przesunięto do realizacji na rok 2022.
- Ad.8. Zadanie przesunięto do realizacji na rok 2022.
- Ad.9. Zadanie zostało zrealizowane w pełnym planowanym zakresie rzeczowym.

Poza planem wykonano

- Ad.1. Wymieniono odcinek kanalizacji w ul. Strażackiej i Pułaskiego w ramach przebudowy ulicy prowadzonej przez Miasto Łomża.

III Zakład Oczyszczania Ścieków

- Ad 1. Spółka kontynuuje realizację projektu pn. „Rozbudowa i przebudowa oczyszczalni ścieków oraz uporządkowanie gospodarki wodno-ściekowej na terenie Łomży” współfinansowanego ze środków unijnych w ramach działania 2.3 „Gospodarka wodno-ściekowa w aglomeracjach” Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko. Zrezygnowano z realizacji.
- Ad 2. Zrezygnowano z realizacji.
- Ad 3. Zadanie zostało zrealizowane.

IV Dział Administracyjny

- Ad 1. Zadanie zostało zrealizowane w niezbędnym zakresie rzeczowym. Zakupu dokonano na podstawie wyboru ofert.
- Ad 2. Zrezygnowano z realizacji.
- Ad 3. Zadanie zostało zrealizowane.
- Ad 4. Zrezygnowano z realizacji.

V Dział Logistyki

Ad. 1. Zrezygnowano z realizacji.

Ad. 2. Zrezygnowano z realizacji.

VI Zakład Utrzymania Ruchu.

Ad 1. Przełożono na rok 2022.

Ad 2. Zadanie zostało zrealizowane w pełnym planowanym zakresie rzeczowym.
Wykonawcę wybrano na podstawie ofert.

Ad 3. Zrezygnowano ze względu na wymianę urządzeń w ramach modernizacji oczyszczalni.

VII Laboratorium

Ad. 1. Zadanie wykonano zgodnie z przyjętym planem.

Spółka uzgodniła w 2021 r. 125 projekty budowlane sieci i przyłączy wod.-kan. na terenie Miasta Łomży. Wydano 163 warunki techniczne zasilania w wodę i odprowadzenia ścieków na terenie Miasta Łomży.

Na potrzeby MPWiK przeprowadzono inspekcję TV 6 odcinków kanalizacji i przyłączy o łącznej długości 927 m, a na zlecenie Urzędu Miasta dokonano nieodpłatnie inspekcji odcinków kanalizacji deszczowej o łącznej długości 368 m.

Dokonano odbiorów technicznych końcowych:	Miasto Łomża
sieci kanalizacji sanitarnej	2,8 km
sieci wodociągowej	1,4 km
przyłączy kanalizacji sanitarnej	58 szt.
przyłączy wodociągowych	66 szt.

Zgodnie z wymaganiami prawnymi dokonywano weryfikacji parametrów wody i ścieków. Laboratorium Spółki wykonało łącznie w 2021r:

- 646 analizy ścieków z urządzeń i obiektów z terenu oczyszczalni ścieków (dopływ, osadnik wstępny, reaktory biologiczne, osadnik wtórny),
- 178 analiz osadów ściekowych z różnych etapów procesu technologicznego,
- 482 analizy wody pobieranej m.in. ze stacji uzdatnienia wody i sieci wodociągowej w Łomży, w tym część badań obejmowała parametry mikrobiologiczne,

Na zlecenia firm zewnętrznych wykonano analizy na kwotę 4 024,9 zł.(brutto).

Park Przemysłowy Łomża sp. z o.o.

Park Przemysłowy Łomża jest jednoosobową spółką samorządową, której właścicielem jest Miasto Łomża. PPŁ stanowi spójny element szeregu działań podjętych przez władze samorządowe miasta Łomża mające na celu stworzenie przestrzeni niezbędnej dla wsparcia i rozwoju inicjatyw gospodarczych oraz poprawy atrakcyjności gospodarczej miasta. Jest miejscem tworzonym dla ludzi z innowacyjnym pomysłem na firmę oraz nowoczesną Instytucją Otoczenia Biznesu o różnych funkcjach, wspierających rozwój innowacyjnych przedsiębiorstw opartych na wiedzy, umiejętnościach i aktywności mieszkańców subregionu łomżyńskiego. Z oferty usług Parku Przemysłowego Łomża w 2021 roku korzystało 170 podmiotów gospodarczych, które utworzyły około 207 miejsc pracy.

Główną funkcją Parku Przemysłowy Łomża jest wsparcie rozwoju przedsiębiorczości w Łomży i subregionie łomżyńskim, która realizowana jest między innymi poprzez:

- inkubację – spółka posiada atrakcyjną ofertę infrastrukturalną i atrakcyjne warunki inkubacji skierowane do młodych przedsiębiorców oraz podmiotów wspierających swoimi usługami przedsiębiorców. W ramach inkubacji podmioty, które lokują swoją działalność w parku otrzymują kompleksową usługę finansowo- księgową i kompleksową usługę prawną.
- usługi dla biznesu - doradcze, prawne, księgowo, pozyskiwania środków zewnętrznych, usługi hostingowe (strony internetowe, poczta, bip, przechowywanie danych, wynajem powierzchni serwerowni oraz usługę wirtualnego serwera) i usługi wynajmu powierzchni w budynku nr 2.
- wymiar edukacyjny – działania Spółki związane z promowaniem i kreowaniem postaw przedsiębiorczości i innowacyjności skierowane do uczniów, studentów oraz młodych przedsiębiorców (są to: seminaria, szkolenia, warsztaty, spotkania informacyjne, lekcje przedsiębiorczości oraz inne dedykowane wydarzenia).

Inkubator Przedsiębiorczości funkcjonujący w ramach Parku Przemysłowego Łomża jest miejscem organizowanych konferencji, seminariów, warsztatów i spotkań biznesowych. W ramach współpracy z izbami gospodarczymi i handlowo- przemysłowymi Park jest również miejscem kojarzenia przedsiębiorców łomżyńskich z zagranicznymi partnerami. W 2021 roku w wydarzeniach odbywających w Spółce uczestniczyło około pięćset osób.

W swojej dotychczasowej działalności podstawowej Spółka zbudowała swoisty ekosystem przedsiębiorczości poprzez nawiązanie współpracy z około 35 podmiotami. Współpracujemy z 5 uczelniami, 9 technoparkami, 9 samorządami, 13 organizacjami i instytucjami wspierającymi biznes. Funkcjonowanie tego ekosystemu przynosi korzyści dla przedsiębiorców i jego uczestników i wpływa na rozwój Parku.

Efektym wymiernym prowadzonej działalności są powstające nowe podmioty, które generują nowe miejsca pracy, a więc mają wpływ na zmniejszenie bezrobocia, a płacone podatki w sposób pośredni i bezpośredni trafiają również do kasy miasta. Park Przemysłowy Łomża ze względu na swoje cele statutowe nie jest nastawiony na zysk. Działania Zarządu Spółki są skoncentrowane na ekonomizacji funkcjonowania spółki, co wpływa na zwiększenie przychodów spółki oraz obniżenie kosztów działalności. Działania te zamierzamy realizować poprzez:

- maksymalizację wykorzystania posiadanej infrastruktury,
- pozyskiwanie środków zewnętrznych na realizację projektów,
- wzrost oddziaływania na środowiska lokalne,
- profesjonalizacja i kreowanie nowych usług,
- realizację II etapu budowy PPŁ (hali technologicznej wielofunkcyjnej) – pozyskanie nowych użytkowników, co wpłynie na zwiększenie wynajmowanej powierzchni a tym samym na większe przychody.

Podejmowane działania wpływają korzystnie na efektywność i przyczynią się do rozwoju Spółki.

Park Przemysłowy Łomża realizuje projekt „Platformy startowe dla nowych pomysłów”. Celem projektu jest wsparcie rozwoju innowacyjnych pomysłów. W wyniku realizacji projektu powstanie 270 innowacyjnych podmiotów gospodarczych w formie spółek z ograniczoną działalnością. Wartość projektu 23 660 900 zł, w tym dofinansowanie 23 146 600,00 zł. Okres realizacji: marzec 2019 – wrzesień 2023. Po przeprowadzonych trzech turach naboru 20 innowacyjnych podmiotów inkubowanych było w Parku Przemysłowym Łomża. Po

przeprowadzeniu inkubacji innowacyjne spółki będą ubiegać się o dotację. Maksymalne wsparcie finansowe dla jednego podmiotu - do 1 mln. zł. Z dotychczas przeprowadzonych 5 cykli naborów (2 cykle odbyły się w 2021 roku) 39 spółek wybrało Park Przemysłowy Łomża, jako miejsce inkubacji. W 2021 roku dwie inkubowane innowacyjne Spółki otrzymały dofinansowanie w wysokości 2 mln złotych.

Korzyści fiskalne wpływające na dochody miasta Łomża z tytułu funkcjonowania Parku Przemysłowego Łomża w 2021 roku wyniosły 1 221 410 zł. z następujących tytułów :

- a) podatek od nieruchomości - 123.890 zł
- b) podatek PIT – 1 097 520 zł.

Reasumując, spółka w 2021 roku realizowała swoje cele statutowe w oparciu o posiadany potencjał oraz pozyskując środki zewnętrzne na realizację projektów.

Zakład Gospodarowania Odpadami sp. z o.o.

Zakład Gospodarowania Odpadami sp. z o.o. powstał 22.01.2015 roku.

W Spółce prowadzone są systematyczne prace mające na celu rozwój i poprawę funkcjonowania zakładu. W październiku 2021 roku została zakończona inwestycja pn. budowa placu do magazynowania odpadów wraz z drogą technologiczną, siecią wodociągowa i siecią kanalizacji technologicznej. Realizacja inwestycji umożliwi magazynowanie odpadów przed ich przekazaniem do recyklingu lub utylizacji. Całkowita wartość wydatków netto inwestycji wynosiła 2 070 183,76 zł. Oprócz realizacji inwestycji były prowadzone działania edukacyjne wśród dzieci i młodzieży łomżyńskich placówek edukacyjnych.

Miejskie Przedsiębiorstwo Komunikacji sp. z o.o.

Rok 2021 to czas funkcjonowania komunikacji miejskiej w warunkach pandemii. Rozwój publicznego transportu zbiorowego w 2021 roku zakładał uruchomienie nowych połączeń komunikacyjnych w miejsce zlikwidowanych na terenie gmin ościennych i zwiększenie dostępności do transportu zbiorowego na terenie miasta. Niestety ograniczenie finansowania komunikacji miejskiej nie pozwoliło na realizację wszystkich założeń, co negatywnie wpłynie na wielkość oferowanej usługi przewozowej w latach następnych.

Harmonogram działań:

21.01.2021 – do 31.03.2021 przedłużono porozumienie międzygminne w sprawie lokalnego transportu zbiorowego z Gminą Piątnica – obowiązujące porozumienie podpisano 01.04.2021 r. (pozostałe gminy tj. Łomża, Nowogród, Zbójna, Wizna nie są w 2021 roku obsługiwane przez MPK z powodu braku porozumień)

24.03.2021 – polecenie przygotowania koncepcji funkcjonowania komunikacji miejskiej dostosowującej zakres usługi po wygaśnięciu porozumień z gminami ościennymi.

2.04.2021 – zostaje przez MPK przedłożona w/w koncepcja. Jednocześnie w kwietniu 2021, użytkowana przez MPK aplikacja mobilna informująca pasażerów KiedyPrzyjedzie.pl zostaje włączona przez serwis Google do systemu połączeń komunikacyjnych w całej Polsce.

Od 19.06.2021 do 31.08.2021 – zostaje uruchomiona linia wakacyjna PLAŻA.

01.09.2021 – zgodnie z I etapem koncepcji zostaje uruchomiona nowa linia 14, zwiększona częstotliwość na linii 18, oraz zwiększony zakres realizacji na linii 6.

10.2021 – ograniczenie przez UM finansowania przewozów komunikacji miejskiej w 2021 r

1.11.2021 – uruchomiono Linie Specjalną łączącą cmentarze,

10.11.2021 – podpisanie Aneksu do Umowy przewozowej, który ogranicza finansowanie MPK i wielkość realizowanych w 2022 r. przez spółkę przewozów.

21-23.12.2021 – przejazdy autobusu MPK ulicami miasta jako Kolędobus (we współpracy z MDK-DŚT)

24.12.2021 – rozdawanie posiłków z autobusów MPK dla najbardziej potrzebujących mieszkańców naszego miasta w ramach autobusowej akcji "Wigilijny Stół".

Pomimo postępujących w 2021 roku ograniczeń finansowania transportu zbiorowego na terenie miasta, MPK realizowało usługę przewozową na wymaganym poziomie jakościowym i starało się unikać redukcji zatrudnienia.

Informacja o planie osiągnięcia wskaźnika 10 %

Miejskie Przedsiębiorstwo Komunikacji w Łomży sp. z o.o. w 2021 r. nie posiadało pojazdów zeroemisyjnych służących do realizacji usługi przewozowej, przez co na dzień 01.01.2022 r. nie został spełniony warunek osiągnięcia 10% udziału we flocie pojazdów elektrycznych lub napędzanych gazem ziemnym użytkowanych przy wykonywaniu zadania publicznego.

Jednocześnie 25 listopada 2021 r. została podpisana umowa na dostawę 2 autobusów elektrycznych – termin realizacji 25 listopada 2022 r. (Współfinansowanie ze środków Unii Europejskiej na podstawie umowy nr UDA-RPPD.05.04.01-20-0038/20-00 w ramach projektu pn.: „ZRÓWNOWAŻONA MOBILNOŚĆ MIEJSKA W ŁOMŻY” (numer projektu WND-RPPD.05.04.01-20-0038/20) Zakupione pojazdy będą stanowiły **5%** floty MPK.

W ramach tego samego projektu aktualnie trwa postępowanie na zakup kolejnych 6 autobusów elektrycznych. Po realizacji obu zadań autobusy elektryczne będą stanowiły **20%** floty. W grudniu 2021 UM złożył wniosek do NFOŚiGW na zakup 4 autobusów elektrycznych w ramach programu priorytetowego nr 6.3 „Zeroemisyjny transport Zielony transport publiczny”. Po realizacji wszystkich powyższych działań pojazdy zeroemisyjne będą stanowiły ponad **30%** taboru MPK. Wraz z dostawami nowych pojazdów zeroemisyjnych w ich miejsce będą wycofywane z eksploatacji tradycyjne autobusy napędzane ON.

W 2021 r. (odbiór inwestycji 29.12.2021) Miejskie Przedsiębiorstwo Komunikacji w Łomży sp. z o.o. sfinansowało z własnych środków realizację zadania polegającego na budowie instalacji OZE na budynku biurowym o mocy 13,95 kWp wraz z magazynem energii o pojemności 25 kWh. Jest to pionierskie zastosowanie w praktyce możliwości połączenia paneli fotowoltaicznych z magazynowaniem energii.

ROZWÓJ GOSPODARCZY

Działania, które mają korzystnie wpływać na rozwój gospodarczy miasta zostały zdefiniowane m.in. w Programie Rozwoju Przedsiębiorczości „Przedsiębiorcza Łomża – otwarta na biznes”, który obowiązywał do końca 2020 r. Nowy PRP zostanie przygotowany w uzupełnieniu do powstającego nowego Programu Rozwoju Miasta. W 2021 roku nadal kontynuowane były działania wynikające z Programu Rozwoju Przedsiębiorczości, których celem jest rozwój gospodarczy miasta Łomża.

W roku 2021 zrealizowane zostały następujące działania:

- Realizacja uchwał tworzących „pakiet dla biznesu” określających zwolnienia przedsiębiorców z podatku od nieruchomości nawet do 6 lat z tytułu nowych inwestycji czy utworzenia nowych miejsc pracy. Do 31 grudnia 2021 roku skorzystało z nich w sumie 14 przedsiębiorców, którzy zadeklarowali poniesienie nakładów inwestycyjnych w łącznej wysokości 97,1 mln. zł. Na podstawie złożonych wniosków o zwolnienie z podatku od nieruchomości można oszacować, że w latach 2019-2021 ośmiu przedsiębiorców zakończyło realizację inwestycji o łącznej wartości 77,4 mln zł (deklarowana wartość 70,3 mln zł). Wspomniane przedsięwzięcia pozwoliły na zatrudnienie około 120 osób. Jednocześnie sześciu kolejnych przedsiębiorców realizuje inwestycje rozpoczęte w latach 2020 i 2021, których koszty oszacowano na 26,8 mln zł. Okres obowiązywania uchwał wchodzących w skład „pakietu dla biznesu” wygaśnie z dniem 31 grudnia 2021 roku. W związku z tym zostały przygotowane i uchwalone nowe projekty i uchwały w sprawie zwolnienia z podatku od nieruchomości.
- Uchwalony w listopadzie 2020 r. MPZP otworzył 150 ha nowych terenów inwestycyjnych przeznaczonych na zabudowę produkcyjno -usługową, składową i magazynową wraz z obiektami handlowymi o powierzchni sprzedaży powyżej 2000 m². Maksymalna wysokość zabudowy: 40 m dla budynków i 60 m dla budowli. Maksymalna wielkość powierzchni zabudowy 80%. Teren jest w pełni uzbrojony. Doskonale skomunikowany, położony bezpośrednio przy drodze krajowej DK 61 w odległości 3 km od węzła Łomża – Zachód budowanej drogi międzynarodowej E67, VIA BALTICA. Pomimo dużej powierzchni, pełnego uzbrojenia i doskonałej lokalizacji, ulokowanie tutaj atrakcyjnych inwestycji jest trudne. Wynika to ze struktury własności gruntów. Teren tworzy ponad setka wąskich działek, posiadających od jednego do kilku właścicieli, w niektórych przypadkach z nieuregulowanym stanem prawnym. Od 2018 r. odbyło się wiele spotkań z potencjalnymi inwestorami zainteresowanymi lokalizacją swoich inwestycji tutaj, poszukujących nawet 100 ha terenu. Niestety inwestycje te nie doszły do skutku z uwagi na rozdrobnioną strukturę własności i brak zgody właścicieli na sprzedaż gruntów.
- Otworzenie terenów na usługi (około 7 ha) w centrum miasta w rejonie ul. Żabiej i Geodetów poprzez zakończenie procedury scaleniowej oraz rozpoczęcie budowy ul. Kolejowej. W majowym przetargu w 2019 r. sprzedano tam niespełna 0,5 ha terenów miejskich. W przetargu rozstrzygniętym w maju 2021 r. miasto sprzedało kolejne 0,2 ha lokalnemu przedsiębiorcy. Pięciu przedsiębiorców ubiegało się o ten teren.
- W listopadzie 2021 r. sprzedana została działka miejska przy ul. Ciepłej o powierzchni 2,48 ha. Była to jedyna działka tej wielkości posiadana przez Miasto. Działka została zakupiona przez dużą firmę z branży TSL.

- Tworzenie atrakcyjnych warunków rozwoju lokalnych firm poprzez następujące działania:
  - W 2021 r. z uwagi na sytuację epidemiologiczną odbyło się tylko jedno spotkanie z cyklu śniadań biznesowych. Na spotkaniu w czerwcu pn. „Biznes w dobie pandemii” poruszany był temat planowanej tarczy prawnej oraz jej wpływu na prowadzenie biznesu. W spotkaniu online wziął udział Adam Abramowicz Rzecznik Małych i Średnich Przedsiębiorców.
  - We wrześniu 2021 r. rozpoczęła się IV specjalną edycją konkursu pn. łomżyńskie Anioły Biznesu. Kategorie konkursu w roku 2021 zostały zaktualizowane i uwzględniony dodatkowe aspekty działalności przedsiębiorców w dobie pandemii. Konkurs został przeprowadzony. Planowana w listopadzie 2021 uroczysta gala wręczenia nagród przełożona została na marzec 2022 w związku z sytuacją epidemiczną. Jednakże w marcu 2022 gala również się nie odbyła z powodu wojny na Ukrainie. Konkurs organizowany jest od 2017 r. przez miasto Łomża we współpracy z Powiatem łomżyńskim ma na celu wyróżnienie przedsiębiorców działających na terenie ziemi łomżyńskiej, którzy swoją działalnością przyczyniają się do rozwoju gospodarczego oraz promocji Miasta Łomża i regionu. Nagroda stała się gospodarczą marką ziemi łomżyńskiej.
- Promocja gospodarcza miasta i firm zlokalizowanych w mieście poprzez następujące działania:
  - Promocja miasta na aktualizowanych na bieżąco stronach www.biznes.um.lomza.pl, www.biznes.um.lomza.pl/invest-in-lomza. Strona wykonana jest zgodnie z wytycznymi PALiH, zawiera informację: na temat potencjału gospodarczego i inwestycyjnego oraz oferty inwestycyjnej. Natomiast „Strefa inwestora” - to kompletny poradnik dla przedsiębiorcy/inwestora od momentu założenia działalności, poprzez podatki i opłaty lokalne oraz ewentualnie ulgi, wsparcie inwestora, tereny inwestycyjne.
  - W 2021 r. kontynuowano wydawanie i dystrybucję miesięcznego elektronicznego wydawnictwa gospodarczego łomżyński Puls Biznesu, zapoczątkowanego w czerwcu 2020 roku. W newsletterze zamieszczane są aktualne informacje dotyczące miasta i otoczenia gospodarczego oraz sukcesach lokalnych przedsiębiorców.
  - W miesiącu maju 2021 r. Urząd Miasta Łomża otrzymał specjalne wyróżnienie w XII edycji rankingu „Złota Gmina na 5!”, znajdując się wśród 10 laureatów spośród 674 miast i gmin w Polsce poddanych badaniu. Coroczny raport „Gmina na 5” przygotowany został przez Instytut Przedsiębiorstwa Szkoły Głównej Handlowej w Warszawie. Głównym celem raportu, była ocena jakości obsługi potencjalnych inwestorów oraz przedsiębiorców przez urzędy. Składało się z oceny użyteczności stron oraz oceny kontaktu drogą elektroniczną z wykorzystaniem metody „tajemniczego klienta” – w języku polskim oraz angielskim badanych gmin.
  - W grudniu 2021 Łomża została zwycięzcą konkursu „Grunt na medal” zajmując I miejsce w województwie podlaskim w IX edycji Ogólnopolskiego Konkursu „Grunt na medal 2021”. Celem konkursu „Grunt na medal” organizowanego

RAPORT O STANIE MIASTA ŁOMŻA ZA 2021 ROK

przez Polską Agencję Informacji i Handlu było wyłonienie najlepszego terenu inwestycyjnego w poszczególnych województwach. Łomża zgłosiła do konkursu działkę miejską przy ul. Ciepłej. Komisja konkursowa uznała go za najbardziej atrakcyjny obszar dla potencjalnych inwestorów w województwie podlaskim. W 2021 zgłoszona do konkursu nieruchomość zlokalizowana przy ciepłowni miejskiej została sprzedana dużej firmie z branży TSL (transport-spedycja-logistyka).

- Organizacja bezpłatnego szkolenia dla przedsiębiorców „Jak z pomocą internetu zdobyć klientów w nowej rzeczywistości?” , które odbyło się w dniu 22.09.2021 r. Szkolenie COP zorganizował wspólnie z Google w partnerstwie z Polskim Funduszem Rozwoju. Poświęcone ono było analityce i reklamie w internecie, poza tym dawało możliwość wzięcia udziału w dyżurach eksperckich i indywidualnych konsultacjach z doradcą Google.
- Działalność Centrum Obsługi Przedsiębiorców jako Punktu Informacyjnego dla Przedsiębiorców. COP jest przede wszystkim miejscem pierwszego kontaktu dla lokalnych przedsiębiorców jak i potencjalnych inwestorów. Tutaj przedsiębiorcy podczas setek spotkań uzyskują informację o zasadach prowadzenia działalności gospodarczej (w tym rejestracji CEIDG), możliwościach finansowania, warunkach inwestowania w mieście, dostępnych terenach inwestycyjnych, ulgach czy zwolnieniach od podatku oraz administracyjne wsparcie na każdym etapie procesu inwestycyjnego. We wrześniu 2021 r. Centrum zorganizowało bezpłatne szkolenie dla przedsiębiorców „Jak z pomocą internetu zdobyć klientów w nowej rzeczywistości?”, wspólnie z Google w partnerstwie z Polskim Funduszem Rozwoju. Po zakończeniu szkolenia każdy z uczestników, mógł otrzymać dostęp do unikalnych materiałów szkoleniowych, a po zapisaniu się do programu, także do kursu wideo, poświęconego analityce i reklamie w internecie oraz możliwość wzięcia udziału w dyżurach eksperckich i indywidualnych konsultacjach z doradcą Google.
- Bieżąca analiza sytuacji firm w mieście na podstawie dostępnych danych statystycznych i raportów.

Program Rozwoju Miasta Łomża do roku 2020 plus

Program Rozwoju Miasta Łomża do roku 2020 plus został przyjęty Uchwałą Nr 163/XXI/16 Rady Miejskiej Łomży w dnia 25 stycznia 2016 r. Z dniem 31.12.2020 r. upłynął okres jego obowiązywania. Raport z realizacji Programu – raport za 2020 rok wraz z raportem ewaluacyjnym za cały okres trwania Programu Rozwoju Miasta Łomża do 2020+ z został zaakceptowany przez Radę Miejską Łomży na sesji zwyczajnej nr XLVIII w dniu 29.12.2021 r.

Strategia Rozwoju Miasta Łomża do roku 2030

Zabiegając, aby przestrzeń Miasta Łomża była atrakcyjnym terenem do inwestowania i prowadzenia działalności gospodarczej oraz jednocześnie obszarem o wysokiej jakości życia, w którym mieszkańcy mogą zaspokajać różnorodne potrzeby społeczne i zawodowe, jak również chęć kontynuacji rozwoju miasta oraz stworzenia nowych możliwości rozwoju, w 2021 r. władze miasta przystąpiły do opracowania **Strategii Rozwoju Miasta Łomża do roku 2030** tj. dokumentu określającego cele strategiczne oraz kierunki rozwoju społeczno-gospodarczego i przestrzennego, wpływające na poprawę jakości życia mieszkańców (Uchwała

nr 357/XXXV/21 Rady Miejskiej Łomży z dnia 24 lutego 2021r. w sprawie przystąpienia do opracowania „Strategii Rozwoju Miasta Łomża do roku 2030” zmieniona Uchwałą nr 425/XLV/21 z dnia 27 października 2021 r. oraz Uchwałą nr 447/XLVIII/21 z dnia 29.12.2021 r.). Podstawę prawną opracowania dokumentu Strategii Rozwoju Miasta Łomża do 2030 roku stanowi art. 10e. Ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym. Uchwalenie Strategii Rozwoju Miasta Łomża do roku 2030 planowane jest na zwyczajnej sesji Rady Miejskiej Łomży w miesiącu maju 2022 r.

Celem opracowania jest troska o zaspokojenie potrzeb mieszkańców, jak i rozwój infrastruktury technicznej, społecznej oraz wzrost gospodarczy jednostek samorządu terytorialnego, jak również konieczność dostosowania dokumentów do zmieniających się uwarunkowań prawnych, a także w obliczu kryzysu wywołanego epidemią Covid-19, wskazane jest posiadanie zintegrowanego dokumentu strategicznego sięgającego swoim horyzontem najbliższych 10 lat. Dokument ten pozwoli zmierzyć się ze wspólnymi problemami i wyzwaniem oraz zdefiniować cele rozwoju wykorzystujące wspólne szanse i potencjał całego miasta. Na jego potrzeby przeprowadzona została Diagnoza sytuacji społecznej, gospodarczej i przestrzennej Miasta Łomża z uwzględnieniem obszarów funkcjonalnych, w tym miejskich obszarów funkcjonalnych. Diagnoza w syntetycznym ujęciu wskazała główne uwarunkowania rozwoju miasta, a porównanie z latami poprzednimi dało możliwość analizy zachodzących zmian i pozwoliło wskazać wyzwania jakie stoją przed miastem.

Położenie administracyjne: Wskazuje na co najmniej dwa kierunki rozwoju gospodarczego - możliwość wykorzystania atutów krajobrazowych Miasta Łomża w kontekście turystyki i rekreacji oraz wykorzystanie potencjału komunikacyjnego regionu w ramach działalności gospodarczej, m.in. w branżach powiązanych z obszarem logistyki, fulfillment, transportu.

Potencjał demograficzny: Wskazuje na konieczność prowadzenia polityki społecznej na rzecz zwiększenia liczby ludności oraz stworzenia atrakcyjnych warunków zamieszkania i zatrudnienia dla osób w wieku produkcyjnym, a także konieczność intensyfikacji świadczonych usług opiekuńczych dla osób starszych.

Potencjał kulturalny: Jest z sukcesem rozwijany już od lat 70-tych, co skutkuje szeroką gamą wydarzeń kulturalnych oraz bogatą listą zabytków, a także wzrostem liczby osób zainteresowanych udziałem w organizowanych przedsięwzięciach.

Sport i rekreacja: Liczba osób uprawiających sport w Mieście Łomża zmniejsza się na przestrzeni lat. Zdecydowana większość osób uprawiających sport to osoby poniżej 18 roku życia - osoby pełnoletnie są zdecydowanie mniej aktywne.

Bezpieczeństwo publiczne: Liczba wypadków oraz przestępstw w Mieście Łomży jest zdecydowanie niższa od przeciętnej w Polsce, zaś wskaźnik ich wykrywalności - wyższy.

Polityka społeczna i opieka zdrowotna: Kluczowym problemem jest obecnie zjawisko starzenia się społeczeństwa skutkujące w konieczności zapewnienia większej liczby świadczeń emerytom i rencistom oraz poważny deficyt mieszkaniowy.

Edukacja i wychowanie: Oferta szkolnictwa w Łomży jest bogata i ma potencjał. Zasadne wydaje się wspieranie kształcenia i szkolenia w zawodach i kwalifikacjach wpisujących się w te sekcje gospodarki, które po pierwsze: wyróżniają miasto na tle województwa, po drugie posiadają znaczący udział w tworzeniu miejsc pracy, zaś tworzenie środowiska naukowego w mieście przyczynia się do podnoszenia jakości kapitału ludzkiego. Należy jednak zwrócić uwagę, że inwestycja w pewne kierunki kształcenia może przyczynić się do nasilenia zjawiska „drenażu mózgów”.

Kapitał społeczny: Liczba organizacji pozarządowych na terenie Łomży nieznacznie wzrasta z roku na rok. Jednak zaobserwowano brak współpracy pomiędzy organizacjami pozarządowymi. Wskazać należy podjęcie szeregu działań, których celem będzie zwiększenie roli NGO w życiu miasta i wsparcie funkcjonowania Centrum Organizacji Pozarządowych w Łomży.

Gospodarka lokalna i rynek pracy: Pomimo podejmowanych przez miasto licznych działań, współczynnik dynamiki wzrostu przedsiębiorczości w Mieście Łomży jest stosunkowo niski. W szczególności na terenie miasta brak podmiotów średnich i dużych - brak odpowiedniej promocji zachęcającej inwestorów do działania na terenie Łomży może sprawić, że stopa bezrobocia będzie nadal rosnąć. Istotnym czynnikiem jest także kształcenie - pomimo bogatej oferty dydaktycznej, wśród osób bezrobotnych dominują osoby młode, co może wskazywać na niedopasowanie oferty kształcenia do potrzeb lokalnego rynku pracy.

Finanse samorządowe: W każdym z analizowanych lat w budżecie wystąpiły nadwyżki operacyjne, co uznać należy za pozytywny aspekt planowania i wykonywania dochodów i wydatków budżetowych w mieście.

Środowisko naturalne i infrastruktura: Stan infrastruktury miasta można uznać za zadowalający. Brak dostępu do internetu szerokopasmowego może stanowić poważną przeszkodę w rozwoju gospodarczym obszaru.

Diagnoza stanowi ważny punkt wyjścia do podejmowanych decyzji planistycznych w Strategii, a zebrane informacje pomogły sformułować cele i kierunki działań:

Wizja i misja rozwoju Miasta Łomża:

**ŁOMŻA - MIASTEM OTWARTYM, WSPÓŁPRACUJĄCYM i PRZEDSIĘBIORCZYM,
które zapewnia swoim mieszkańcom, przedsiębiorcom, a także inwestorom i turystom:
bezpieczeństwo, wysoką jakość usług oraz szacunek i zainteresowanie.**

MIASTO ŁOMŻA jest rozwiniętym i dobrze zarządzanym miastem, które jest silnym ośrodkiem subregionalnym. Aktywny i nowoczesny kapitał ludzki jest siłą napędową innowacyjnej gospodarki. Mieszkańcy korzystają z rozbudowanej infrastruktury społecznej i wysoko oceniają jakość usług publicznych. Walory środowiska naturalnego objęte są szczególną ochroną, a wszelkim działaniom miasta towarzyszy troska o jakość środowiska, dziedzictwa kulturowego oraz estetykę przestrzeni.

MIASTO ŁOMŻA to miejsce świadome ekologicznie, atrakcyjne turystycznie, przyjazne mieszkańcom oraz inwestorom. Miasto wykorzystujące swoje zasoby naturalne w sposób racjonalny, bezpieczny dla mieszkańców oraz turystów, z czystym środowiskiem, o wysokiej jakości infrastruktury i zróżnicowanej ofercie spędzania czasu wolnego.

Na podstawie potencjałów Miasta Łomża, głównych problemów oraz wyzwań zidentyfikowano obszary strategicznej interwencji w Mieście Łomża do roku 2030 jak również cele i kierunki działań:

**CEL GŁÓWNY STRATEGII ROZWOJU MIASTA ŁOMŻA DO ROKU 2030:
DYNAMICZNY ROZWÓJ MIASTA ŁOMŻA**

Wymiar gospodarczy

Obszar strategicznej interwencji: rozwój przedsiębiorczości, kompetencji, technologii oraz cyfryzacji

Cel strategiczny 1. Rozwój gospodarczy Miasta Łomża kluczowym czynnikiem wzrostu dobrobytu mieszkańców

Kierunek działania:

1.1. Rozwój gospodarczy oparty na nowoczesnych i ekologicznych technologiach, w tym tworzenie lepszych warunków prawnych, organizacyjnych i infrastrukturalnych do inwestowania oraz promocja gospodarcza obszaru.

1.2. Rozwój przedsiębiorczości mieszkańców i lokalnego biznesu, w tym wspieranie współpracy między: przedsiębiorstwami, przedsiębiorstwami a łomżyńskimi szkołami ponadpodstawowymi i wyższymi oraz podmiotami sektora publicznego.

Wymiar przestrzenny

Obszar strategicznej interwencji: harmonia i estetyka krajobrazu miejskiego dostosowana do zachodzących zmian społecznych

Cel strategiczny 2. Zrównoważona i atrakcyjna przestrzeń miejska

Kierunek działania:

2.1. Zwiększenie odporności Miasta na zmiany klimatu – adaptacja i mitygacja.

2.2. Zwiększenie efektywności systemu komunikacyjnego, ze szczególnym uwzględnieniem elektromobilności, cyfryzacji, niskoemisyjności i dostępności.

2.3. Poprawa funkcjonalności infrastruktury publicznej oraz estetyki i funkcjonalności przestrzeni publicznej, w tym w celu efektywnego świadczenia usług.

2.4. Przestrzenna rewitalizacja miasta w oparciu o Lokalny Program Rewitalizacji/Gminny Program Rewitalizacji.

Wymiar społeczny

Obszar strategicznej interwencji: mieszkaniec, student, turysta i inwestor priorytetem wszystkich decyzji w mieście

Cel strategiczny 3. Miasto Łomża dobrym miejscem do zamieszkania

Kierunek działania:

3.1. Zapewnienie równego dostępu do dobrej jakości, włączającego kształcenia i szkolenia od opieki nad dzieckiem po szkolnictwo wyższe, a także kształcenie i uczenie się dorosłych.

3.2. Zapewnienie aktywnego włączenia społecznego, przeciwdziałanie wykluczeniu oraz wspieranie integracji lokalnej społeczności, w tym zapewnienie wielowymiarowej dostępności do usług publicznych.

3.3. Zwiększanie potencjału lokalnej kultury, wykorzystania dziedzictwa kulturowego dla procesów integracji lokalnej i rozwoju turystyki.

3.4. Społeczna rewitalizacja miasta w oparciu o Lokalny Program Rewitalizacji/Gminny Program Rewitalizacji.

3.5. Rozwój mieszkalnictwa, w tym mieszkalnictwa czynszowego i społecznego.

3.6. Zwiększenie świadomości obywatelskiej, promowanie i wykorzystanie partycypacji społecznej, ciągłe doskonalenie komunikacji władz samorządowych z mieszkańcami.

3.7. Rozwój szkolnictwa zawodowego w oparciu o Strategię Rozwoju Szkolnictwa Miasta Łomża.

3.8. Stworzenie warunków do utrzymania w Łomży młodych, wykształconych mieszkańców.

Wymienione obszary strategicznej interwencji bezpośrednio wiążą się z zapisami, które zawarte są w Strategii Rozwoju Województwa Podlaskiego 2030 oraz Krajowej Strategii Rozwoju Regionalnego, takimi jak: Przemysły przyszłości; Kompetentni mieszkańcy; Przestrzeń wysokiej jakości; wszystkie cele operacyjne celu strategicznego Partnerski region, a także do obszarów strategicznej interwencji miast powiatowych, takich jak: Lokalna przedsiębiorczość; Kompetencje mieszkańców; Aktywizacja mieszkańców; Przestrzeń wysokiej jakości.

Miasto Łomża w dalszym ciągu potrzebuje silnych impulsów rozwojowych, tworzenia wspólnoty, opartej o ideę solidarności, w tym międzypokoleniowej, a także współpracy pomiędzy podmiotami w mieście oraz samorządami wokół miasta.

Myślenie strategiczne to sposób na osiągnięcie sukcesu. Strategię należy zdefiniować, a następnie redefiniować, działać wyprzedzająco i implementować własne działania zgodnie z potrzebami mieszkańców, przedsiębiorców, inwestorów, gości i turystów. Dokument ten będzie ważnym narzędziem w sięganiu po środki zewnętrzne, przede wszystkim pochodzące z polityki spójności Unii Europejskiej. Zapewni możliwość rozwoju Miasta Łomża wpisującego się w Łomżyński Obszar Rozwoju.

SPORT I TURYSTYKA**Finansowanie zadań z zakresu kultury fizycznej****Otwarty konkurs ofert w zakresie sportu:**

L.p.	Nazwa organizacji	Nazwa zadania	Wartość całości zadania (zł)	Środki własne (zł)	Środki z budżetu miasta (zł)	% udział dotacji	Liczba odbiorców zadania
1.	Miejski Szkolny Związek Sportowy	Realizacja systemu współzawodnictwa sportowego młodzieży i dzieci szkolnych	90.200	0	90.155	100%	129 os.
2.	Stowarzyszenie Flysport	Przygotowanie do udziału i udział w Motoparalotniowych Mistrzostwach Polski	5.000	3.269	5.000	60,46%	2 os.
3.	Ludowy Łomżyński Klub Sportowy Prefbet Śniadowo	Udział we współzawodnictwie seniorów na arenie ogólnopolskiej i wojewódzkiej	20.000	11.202	20.000	64,10%	30 os.
4.	Hunter Kickboxing Łomża	Przygotowanie do zawodów kickboxingu i muay thai zawodników Hunter Kickboxing Łomża	9.000	4.146,30	9.000	66,46%	10 os.
5.	Stowarzyszenie Łomżyńska Akademia Brydża Sportowego	Przygotowanie i udział w rozgrywkach III ligi brydża sportowego w sezonie 2021r.	3.000	2.737	2.974,36 *(zwrot 25,64 zł)	52,07%	40 os.
6.	Miejski Klub Sportowy „Dwójka” Łomża	Przygotowania do udziału i udział w rozgrywkach II ligi Piłki Ręcznej Kobiet	32.000	14.170,22	32.000	69,31%	22 os.
7.	Uczniowski Klub Sportowy „Return” Łomża	Szkolenie osób niepełnosprawnych w UKS „Return” – sekcja tenis na wózkach (seniorzy)	22.000	10.808	22.000	67,06%	7 os.

8.	Spółdzielnia Socjalna Black Horse	Przygotowanie do udziału i udział w zawodach MMA zawodników Black Horse MMA Łomża	47.000	33.091	47.000	62,43%	7 os.
9.	Akademia Sportu Medyk	Szkolenie sportowe seniorów oraz przygotowania zawodników do udziału w zawodach sportowych	7.000	5.644,10	7.000	55,36%	80 os.
10.	Klub Uczelniany AZS PWSliP w Łomży	Udział w rozgrywkach ekstraklasy tenisa stołowego kobiet	50.000	22.505,36	50.000	68,96%	19 os.
11.	Łomżyński Klub Sportowy 1926	Udział w rozgrywkach piłki nożnej na terenie województwa podlaskiego	222.000	96.726	222.000	69,65%	40 os.
12.	Miejski Klub Sportowy „Dwójka” Łomża	Organizacja zawodów oraz imprez sportowych piłki ręcznej halowej i plażowej	5.000	2.150,45	5.000	69,93%	250 os.
13.	Podlaskie Towarzystwo Krzewienia Kultury Fizycznej w Łomży	Organizacja zawodów pn. Czwartki lekkoatletyczne	30.000	14.200	30.000	67,87%	130 os.
14.	Łomżyński Klub Płetwonurków „Podwodny Jeleń”	Nurkowanie dla wszystkich z elementami hokeja podwodnego	2.000	1.500	2.000	57,14%	30 os.
15.	Miejskie Towarzystwo Krzewienia Kultury Fizycznej	Wspieranie i upowszechnianie kultury fizycznej w Łomży w 2021 roku	20.000	12.550	20.000	61,44 %	150 os.
16.	Uczniowski Klub Sportowy „4”	Organizacja 3 ogólnopolskich turniejów koszykówki dziewcząt i chłopców „UKS Łomża Basket Cap 2021” o Puchar Prezydenta Miasta Łomża	8.000	3.500	8.000	69,57%	140 os.

17.	Stowarzyszenie Łomżyńska Akademia Brydża Sportowego	VII Otwarty Turniej Par w Brydżu Sportowym	3.000	1.282,29	3.000	70,04%	44 os.
18.	Młodzieżowy Łomżyński Klub Sportowy	Organizacja na terenie Łomży otwartych zawodów sportowych i sportowo – rekreacyjnych	10.800	5.675,74	10.800	65,55%	120 os.
19.	Uczniowski Klub Sportowy „Dziewiątka” Łomża	Organizacja XXIV Ogólnopolskiego Turnieju Koszykówki Chłopców „Łomżyńska Zima 2021”	14.000	7.300	14.000	65,73%	118 os.
20.	Gimnazjalny Uczniowski Klub Sportowy Olimpijczyk	VIII Ogólnopolski Turniej Koszykówki Dziewcząt „Łomża Cap 2021”	5.000	17.119,72	5.000,00	22,60%	120 os.
21.	Fundacja JA i TY	Sport zespołowy dla osób niepełnosprawnych	2.200	0	0	rezygnacja z realizacji zadania	
22.	Gimnazjalny Uczniowski Klub Sportowy Olimpijczyk	<u>Program szkolenia sportowego dzieci i młodzieży w sekcjach GUKS Olimpijczyk</u>	10.000	6.383,50	10.000	57,59%	40 os.
23.	Miejski Klub Sportowy „Dwójka” Łomża	<u>Program szkolenia dzieci i młodzieży w piłkę ręczną halową i piłkę ręczną plażową</u>	21.000	5.863,93	21.000	78,17%	50 os.
24.	UKS Liceum Sportowe Łomża	Przygotowanie i udział zawodników UKS Liceum Sportowe do współzawodnictwa ogólnopolskiego	17.000	4.305,22	17.000	79,79%	20 os.
25.	Ludowy Klub Sportowy Narew Kurpiewski Łomża	Program szkolenia sportowego dzieci i młodzieży – udział klubów w systemie sportu młodzieżowego	50.000	14.813,39	50.000	77,14 %	14 os.
26.	Klub Uczelniany AZS PWSliP	Organizacja szkolenia z tenisa stołowego dla dzieci i młodzieży oraz udział w zawodach	35.000	9.089,72	35.000	79,38 %	40 os.

RAPORT O STANIE MIASTA ŁOMŻA ZA 2021 ROK

27.	Uczniowski Klub Sportowy „Jedynka”	Szkolenie sportowe siatkarek UKS Jedynka i udział w rozgrywkach	17.000	4.913,37	17.000	79,58%	40 os.
28.	Ludowy Łomżyński Klub Sportowy Prefbet Śniadowo	Zajęcia sportowe dla dzieci i młodzieży. Udział we współzawodnictwie sportowym	26.000	7.701,55	26.000	77,15%	27 os.
29.	Boklerski Klub Sportowy „Tiger” w Łomży	Łomżyńska akademia boks olimpijskiego	29.000	7.571,58	29.000	79,30%	60 os.
30.	Stowarzyszenie Twórczego Działania BK Step	Program szkoleniowy dzieci i młodzieży przygotowujący do Mistrzostw w Tańcu Breakdance	10.000	2.580,01	10.000	79,49%	22 os.
31.	Uczniowski Klub Sportowy „Return” w Łomży	Szkolenie dzieci i młodzieży w UKS „Return”	35.000	17.715,45	35.000	66,39%	96 os.
32.	Stowarzyszenie Łomżyńska Akademia Brydża Sportowego	Przygotowanie i udział zawodników SŁABS do współzawodnictwa ogólnopolskiego	8.000	3.998,11	8.000	66,67%	5 os.
33.	Hunter Kickboxing Łomża	Przygotowanie do zawodów kickboxingu i muay thai zawodników Hunter Kickboxing Łomża	10.000	4.371	10.000	69,58%	20 os.
34.	Fundacja Klub Sportowy „Elbrus” Łomża	Szkolenie dzieci i młodzieży z Łomży i okolic w dziedzinie szachowej	8.500	2.039,14	8.025,67 * (zwrot 474,33)	79,74%	15 os.
35.	Uczniowski Klub Sportowy Butterfly w Łomży	Szkolenie sportowe dzieci i młodzieży w pływaniu i udział we współzawodnictwie sportowym w 2021 roku	20.000	13.011,03	20.000	60,58%	170 os.
36.	Uczniowski Klub Sportowy „Dziewiątka” Łomża	Program szkolenia sportowego dzieci i młodzieży w sekcjach UKS „Dziewiątka”	74.500	20.500	74.500	78,42%	75 os.

37.	Akademia Sportu Medyk	Szkolenie sportowe i młodzieży w taekwondo olimpijskim	30.000	9.319,27	30.000	76,30%	80 os.
38.	Młodzieżowy Łomżyński Klub Sportowy	Programy szkolenia sportowego dzieci i młodzieży oraz udział klubów sportowych w systemie sportu młodzieżowego	157.000	41.959	157.000	78,91%	150 os.
39.	Uczniowski Klub Sportowy „4”	Realizacja programu szkolenia sportowego dzieci i młodzieży UKS „4” Łomża	40.000	10.030	40.000	79,95%	80 os.
40.	Akademia Piłkarska Lider	Piłkarski Lider – szkolenie oraz udział w młodzieżowych rozgrywkach ligowych PZPN	12.000	3.014,62	12.000	79,92%	80os

Tryb pozakonkursowy – sport

L.p.	Nazwa organizacji	Nazwa zadania	Wartość całości zadania (zł)	Środki własne (zł)	Środki z budżetu miasta (zł)	% udział dotacji	Liczba odbiorców zadania
1.	Boklerski Klub Sportowy „Tiger”	Międzynarodowe zawody boklerskie juniorów o Puchar Prezydenta Łomży	10.000	35	10.000	99,6%	100 os. (Polska, Litwa, Niemcy Białoruś)
2.	Akademia Sportu Medyk	III Otwarte zawody Crossfit "BE OWN YOUR HERO" pod Patronatem Prezydenta Miasta Łomży	10.000	1.057	10.000	90,4%	20 os.
3.	Akademia Sportu Medyk	IX Otwarte Mistrzostwa Miasta Łomży w Taekwondo Olimpijskim pod Patronatem Prezydenta	10.000	972	10.000	91,1%	30 os.
4.	Miejski Klub Sportowy „Dwójka”	Udział w Mistrzostwach Polski w Piłce Ręcznej Plażowej 2021 w	10.000	0	9.833,38	100%	29

RAPORT O STANIE MIASTA ŁOMŻA ZA 2021 ROK

		systemie sportu młodzieżowego			*(zwrot – 166,62)		
5.	Miejski Klub Sportowy „Dwójka”	Zgrupowanie przygotowawcze do rozgrywek piłki ręcznej w sezonie 2021/2022	10.000,00 zł	464,00 zł	9.481,65 (zwrot 518,35)	88,10%	22
6.	Uczniowski Klub Sportowy „Return”	Organizacja Ogólnopolskiego Turnieju Klasyfikacyjnego Młodzików w Tenisie „JBB Nadzieja Cup”	10.000	2.165	10.000	82,2%	16
7.	Uczniowski Klub Sportowy „Return”	Organizacja Ogólnopolskiego Turnieju Klasyfikacyjnego Młodziczek w Tenisie „Piątuś Cup”	10.000	2.017	10.000	83,2 %	16 os.
8.	Stowarzyszenie Twórczego Działania „BK Step”	Spektakl taneczny	10.000	0	10.000	100%	22 os.
9.	Klub Uczelniany AZS PWSliP	Organizacja zgrupowania sportowego zawodniczek ekstraklasy tenisa stołowego	10.000	0	10.000	100%	7 os
10.	Powiatowe Zrzeszenie Ludowe Zespoły Sportowe	Organizacja Łomżyńskiej Ligi Tenisa Ziemnego oraz turnieje tenisa ziemnego	2.000	0,10	2.000	99,99%	35 os.
11.	Akademia Piłkarska Lider	Udział zawodników AP Lider Łomża w rozgrywkach ligowych PZPN, runda wiosenna 2021	10.000	0	10.000	100%	70 os.
12.	Uczniowski Klub Sportowy „Butterfly”	Zgrupowanie przygotowawcze zawodników do rywalizacji indywidualnej i drużynowej w ramach zawodów z kalendarza PZP	10.000	4.640,68	10.000	68,3%	16 os.

RAPORT O STANIE MIASTA ŁOMŻA ZA 2021 ROK

13.	Łomżyński Klub Sportowy 1926	Przygotowanie do rozgrywek i udział drużyny juniora w rozgrywkach makroregionalnych U-19	10.000	0	10.000	100%	80 os.
14.	Ludowy Klub Sportowy Narew Kurpiewski Łomża	Mistrzostwa Województwa Podlaskiego Juniorów i Juniorów Młodszych w Lekkoatletyce. Memoriał im. Tadeusza Susoła	3.320	0	3.320	100%	171 os.
15.	Stowarzyszenie Flysport	Przygotowania do zawodów Motoparalotniowych zawodników Stowarzyszenia FLYSPORT	10.000	461,65	10.000	95,6%	2 os.
16.	Klub Żeglarski „Zefir”	Regaty żeglarskie o puchar prezydenta miasta Łomża	9.730	245,44	9.730	97,5 %	12 os (6 załóg)
17.	Ludowy Klub Sportowy Narew Kurpiewski Łomża	Organizacja lekkoatletycznego Obozu Sportowego dla Młodzików	10.000	3.040	10.000	76,6%	17 os.
18.	Uczniowski Klub Sportowy „Dziwiątka”	Mistrzostwa Polski w koszykówce juniorów U-17 (baraże)	10.000	0	10.000	100%	17 os.
19.	Młodzieżowy Łomżyński Klub Sportowy	Grupa PRO MŁKS 1926	10.000	1.483	10.000	87,7%	24 os.
20.	Uczniowski Klub Sportowy „4”	Organizacja Ćwierćfinału Mistrzostw Polski w koszykówce dziewcząt w kategorii młodziczka	10.000	70,43	10.000	99,3%	56 os.
21.	Stowarzyszenie Miejski Klub Sportowy Łomża	Udział w zawodach Orlen Mistrzostwa Polski Seniorek w piłce plażowej	7.150	350	7.150	95,3%	16 os.
22.	Uczniowski Klub Sportowy „4” Łomża	Przygotowanie zawodniczek do udziału w eliminacjach Mistrzostw Polski	10.000	0,00 zł	10.000	100%	120 os.

W trybie konkursowym złożono łącznie 46 ofert, dofinansowanie otrzymało 39 zadań na łączną kwotę 1.215.000 zł.; wykorzystana kwota dotacji 1.214.459,96 zł.

W trybie pozakonkursowym dofinansowano z budżetu Miasta Łomża 22 zadania na łączną kwotę dofinansowania 202.200 zł; wykorzystana kwota dotacji 201.515,03 zł.

a) Stypendia sportowe

Uchwałą Nr 214/XXVII/16 z dnia 22 czerwca 2016 r. Rada Miejska Łomży uchwaliła regulamin przyznawania i pozbawiania okresowych stypendiów sportowych osobom fizycznym osiągającym wyniki we współzawodnictwie sportowym. Od 2016 stypendia sportowe, przyznawane są osobom reprezentującym Łomżę we współzawodnictwie krajowym lub międzynarodowym w dyscyplinach indywidualnych i grach sportowych.

W roku 2020, w I naborze łącznie przyznano 22 świadczenia na kwotę 119.400,00 zł. Wśród wyróżnionych sportowców znaleźli się lekkoatleci z Ludowego Łomżyńskiego Klubu Sportowego Prefbet Śniadowo Łomża i Ludowego Klubu Sportowego Narew Kurpiewski, brydżyści ze Stowarzyszenia Łomżyńska Akademia Brydża Sportowego oraz piłkarze z Łomżyńskiego Klubu Sportowego 1926. Stypendia otrzymali ponadto zawodnicy reprezentujący Klub Uczelniany AZS PWSliP w Łomży (tenis stołowy), Stowarzyszenie Sportów Walki Fight Club Łomża (MMA juniorek) i Uczniowski Klub Sportowy „Herkules” (zapasy w stylu wolnym). Miesięczne wsparcie stypendialne oscylowało pomiędzy 250 - 800 złotych i było uzależnione od osiągnięć sportowych nagrodzonych.

W II naborze uzupełniającym przyznano 4 stypendia sportowe na łączną kwotę 38.400,00 złotych.

b) Nagrody Prezydenta Miasta Łomży dla sportowców, trenerów oraz innych osób wspierających rozwój sportu w Łomży „ŁOMŻYŃSKI LAUR SPORTOWY”

Przyznawane są zgodnie z zasadami i trybem określonym Uchwałą Nr 407/XLVII/13z dnia 30 grudnia 2013 r.

Łomżyńskie Laury Sportowe w kategorii: SPORTOWIEC, TRENER, INNE OSIAGNIĘCIA SPORTOWE oraz DRUŻYNA, TALENT, CAŁOKSZTAŁT DZIAŁALNOŚCI W ŁOMŻYŃSKIM SPORCIE, SPONSOR.

Za wyniki sportowe osiągnięta w 2021 r. wyróżnionych zostało:

- w kategorii SPORTOWIEC - 3 osoby (laury, dyplomy i nagrody finansowe na ogólną kwotę 9.000 zł);
- w kategorii TRENER – 2 osoby (laury, dyplomy i nagrody finansowe na ogólną kwotę 8.000 zł);
- w kategorii INNE OSIAGNIĘCIA SPORTOWE - 14 osób (laury, dyplomy i nagrody finansowe na ogólną kwotę 14.000 zł);
- w kategorii TALENT – 27 młodych sportowców (laury, dyplomy i nagrody rzeczowe);
- w kategorii DRUŻYNA – 1 zespół (laur, dyplom, nagroda rzeczowa);
- w kategorii CAŁOKSZTAŁT DZIAŁALNOŚCI W ŁOMŻYŃSKIM SPORCIE – 5 osób (laury, dyplomy);
- w kategorii POSTĘP - 4 sportowców (laury, dyplomy, nagroda rzeczowa);
- w kategorii SPONSOR – 46 osób i firm (laury, dyplomy);

Funkcjonowanie Miejskiego Ośrodka Sportu i Rekreacji w Łomży

Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji w Łomży realizuje część obowiązkowego zadania Miasta Łomży w zakresie działalności kultury fizycznej i turystyki, w tym zarządza obiektami i urządzeniami sportowymi. Obowiązki te wynikają z art. 7 ustawy o samorządzie gminnym.

Celem i misją Ośrodka Sportu jest zaspokajanie potrzeb społeczeństwa w dziedzinie szeroko pojętej rekreacji ruchowej i sportu w drodze świadczenia usług powszechnie dostępnych, przy jednocześnie jak najwyższej efektywności w wykorzystywaniu środków publicznych przeznaczonych na cele statutowe.

Potrzeby społeczne w zakresie uprawiania sportu i rekreacji stają się coraz bardziej powszechne z uwagi na propagowany wszechobecnie zdrowy styl życia. Sport i rekreacja obok zdrowego żywienia stają się fundamentem zdrowia człowieka, którego dobry stan warunkuje wysoką jakość życia i odczuwanie ogólnego dobrostanu. MOSiR jako wykonawca tego fragmentu polityki społecznej kreowanej przez samorząd ma za zadanie tworzyć mieszkańcom warunki do uprawiania głównie amatorskiego sportu i najszerzej rozumianej rekreacji ruchowej. Z punktu widzenia społeczno-ekonomicznego, miasta posiadające odpowiednią ilość obiektów infrastruktury sportowo-rekreacyjnej odznaczają się wyższym poziomem jakości życia mieszkańców. Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji w Łomży poprzez realizację zadań statutowych tworzy właściwe warunki mające wpływ na dobrą jakość życia mieszkańców i ich aktywizację społeczną.

Rok 2021 rozpoczął się od pandemii koronawirusa (tak jak w roku ubiegłym), zatrzymała świat sportu i rekreacji, doprowadzając do wielkich zmian. Zarządzanie infrastrukturą sportową i kapitałem ludzkim, planowanie działań zostało znacznie utrudnione. W pierwszej połowie roku obiekty były zamknięte, dopiero od maja obostrzenia zaczęły się zmieniać i mogliśmy się cieszyć z korzystania z naszych obiektów.

Liczba obiektów administrowanych przez Ośrodek Sportu i Rekreacji w Łomży nie zmieniła się w porównaniu do roku 2020. MOSiR na dzień 31.12.2021r. zarządzał obiektami:

- Park Wodny przy ul. Kardynała Wyszyńskiego 15.
- Pływalnia Miejska przy ul. Niemcewicza 17a.
- Stadion Miejski z boiskiem naturalnym oraz z boiskiem sztucznym bocznym pełnowymiarowym wraz z kortami tenisowymi przy ul. Zjazd 18.
- Treningowe boisko piłkarskie ze sztuczną nawierzchnią przy ul. Zjazd.
- Kompleks Boisk Orlik 2012 pełniący w okresie zimowym funkcję lodowiska sezonowego Biały Orlik przy ul. Katyńskiej 3.
- Hostel MOSiR przy ul. Zjazd 18.
- Sala Histori Sportu Łomżyńskiego przy ul. Zjazd 18.
- Letni Park Zabaw przy ul. Wyszyńskiego 15.
- Tereny Sportowo-Rekreacyjne nad Narwią- Port Łomża wraz z polem kempingowym przy ul. Żydowskiej 10.
- Tereny Sportowo-Rekreacyjne wraz z fontanną przy ul. Konstytucji 3 Maja.
- Miasteczko Ruchu Drogowego przy ul. Mazowieckiej.
- Siłownia zewnętrzna przy ul. Katyńskiej.
- Siłownia zewnętrzna przy ul. Studenckiej.

- Siłownia zewnętrzna przy ul. Polowej.
- Siłownia zewnętrzna przy ul. Przytulnej.
- Siłownia zewnętrzna przy ul. Browarnej.
- Siłownia zewnętrzna przy ul. Zdrojowej
- Siłownia fitness na Osiedlu Maria.
- Ścieżka zdrowia na Grobli Jednaczewskiej
- Centrum Wypoczynku i Rekreacji na Łomżycy.
- Boisko wielofunkcyjne na Łomżycy.
- Otwarta Strefa Aktywności przy ul. Śniadeckiego.
- Otwarta Strefa Aktywności przy ul. Wojska Polskiego.
- Otwarta Strefa Aktywności przy ul. Dmowskiego.
- Otwarta Strefa Aktywności przy ul. Wronia.
- Otwarta Strefa Aktywności przy ul. Kazańskiej.
- Hala magazynowa przy ul. Zjazd.

Stan osób zatrudnionych na dzień 31.12.2020 r. to 93 osoby. Stan zatrudnienia na dzień 31.12.2021 roku zmniejszył się do 90 osób.

INFORMACJA Z WYKONANIA PLANU FINANSOWEGO MIEJSKIEGO OŚRODKA SPORTU I REKREACJI W ŁOMŻY ZA 2021 ROK

Przyjęty Uchwałą Rady Miejskiej w Łomży Nr 329/XXXII/20 z dnia 16 grudnia 2020r. budżet Miasta Łomży na 2021 rok przewidywał, że MOSiR w Łomży osiągnie dochody w kwocie - 1 564 800 zł, natomiast wydatki wyniosą – 9 054 325 zł. Pierwotny plan finansowy na 2021r. nie przewidywał wydatków inwestycyjnych. Wielkość pierwotnie uchwalonego budżetu w zakresie wydatków i dochodów w części przewidzianej dla MOSiR-u ulegała zmianie w trakcie 2021r. Po zmianach planowane dochody i wydatki wynosiły na dzień 31 grudnia 2021r.: dochody- 1 795 307 zł, wydatki- 9 013 295 zł. Pierwotny plan całości wydatków zmniejszył się o 0,5%, a dochody wzrosły o 13%.

Zarówno słaby wynik dochodów, jak również spadek wydatków był wynikiem pandemii COVID-19. Wydatki Ośrodka udało się ograniczyć, ponieważ pracownicy przebywali na świadczeniu postojowym i zasiłku opiekuńczym. Obecnie w MOSiR w Łomży pracuje 95 osób i pandemia COVID-19 nie wpłynęła negatywnie na poziom zatrudnienia w jednostce. Zamknięcie obiektów przez długi okres wygenerowało oszczędności głównie w zakupie energii elektrycznej i ciepłej, usług oraz materiałów i wyposażenia. Zmiana cen w 2021r. miała spory wpływ na dochody. Porównując lipiec 2019 (przed pandemią) do lipca 2021r. wzrost wynosi 20%, zaś sierpień 2019-sierpień 2021 aż 40%. Podwyżka nie miała negatywnego wpływu na ilość klientów odwiedzających nasze obiekty. Obłożenie osiągało poziom maksymalny, jak w najlepszych okresach funkcjonowania sprzed pandemii. W 2021r. MOSiR w Łomży pozyskał środki z tarczy antykryzysowej jako zwrot składek ZUS za miesiące grudzień 2020-kwiecień 2021r. Wysokość zwrotów to ok.750 000zł (129 507 zł zostało przekazane do UM jako dochody). Kwota ta zapewniła fundusze na zrealizowanie planów remontowych i inwestycyjnych, jak również dała możliwość dofinansowania z własnych środków inwestycji wymiany nawierzchni boiska Orlik przy ul. Katyńskiej (otrzymane środki na realizację 350 000zł wycena inwestycji 450 000zł).

Struktura dochodów Miejskiego Ośrodka Sportu i Rekreacji w Łomży w roku 2021 kształtuje się następująco:

RAPORT O STANIE MIASTA ŁOMŻA ZA 2021 ROK

Lp	Obiekt	Dochód 2021
1	Park Wodny	1 064 639,27 zł
2	Hostel	186 678,83 zł
3	Pływalnia	145 145,70 zł
4	Sezonowe Lodowisko Biały Orlik	89 611,25 zł
5	Stadion Miejski	116 511,23 zł
6	Port Łomża	44 848,83 zł
8	DOliM dochody z wpisowego	19 700 zł
9	Boisko Orlik dochody z reklam	9564,48 zł

WYDARZENIA SPORTOWO-REKREACYJNE

Ze względu na trwającą pandemię w roku 2021 obowiązywało wiele obostrzeń wpływających na funkcjonowanie obiektów sportowych Miejskiego Ośrodka Sportu i Rekreacji w Łomży oraz liczbę wydarzeń organizowanych przez jednostkę. Nie odbyły się coroczne zawody pływackie „Podstawówka na fali H2O”, 24-godzinny Maraton Pływacki i Triathlon. W roku 2021 w momentach łagodzenia obostrzeń ministerialnych dotyczących pandemii MOSiR był organizatorem lub współorganizatorem ponad 100 imprez, zawodów i innych wydarzeń sportowo-rekreacyjnych na terenie Miasta Łomża. Do najważniejszych z nich należały:

- 1 czerwca- Dzień Dziecka z MOSiR Łomża, Łomża biega od Przedszkola do Juniora
- 5 czerwca- 16-godzinny Maraton Piłki Nożnej w ramach Budżetu Obywatelskiego
- 4 lipca- Turniej Siatkówki Plażowej MOSiR Łomża
- 10 lipca- Regaty Żeglarskie o puchar Prezydenta Miasta Łomża
- 23 lipca- II Łomżyński Turniej Boule
- 24 lipca- Wyścigi puchówek o tytuł Mistrza Nurtu Pradoliny Narwi 2021
- 26 sierpnia- XXI Polonijne Igrzyska Młodzieży Szkolnej
- 29 sierpnia- MOSiR Łomża Cup- turniej tenisa ziemnego
- 2 września- Turniej Ośmiu Narodów
- 11 listopada- Mecz z okazji Dnia Niepodległości. Miasto Łomżą vs. 18 Łomżyński Pułk Logistyczny
- 5 grudnia- Mistrzostwa 1. Podlaskiej Brygady Obrony Terytorialnej w Pływaniu o Puchar Dowódcy 1.PBOT i Dyrektora MOSiR w Łomży
- MOSiR Łomża- żeński klub piłki nożnej
- Miejska Liga Piłki Nożnej MOSiR Łomża
- Miejska Liga Koszykówki MOSiR Łomża

DANE STATYSTYCZNE OBIEKTÓW SPORTOWYCH ADMINISTROWANYCH PRZEZ MOSiR W ŁOMŻY**Park Wodny, ul. Wyszyńskiego 15**

Ogółem ilość wejść /fitness, sauna, basen, tężnia, grota solna/	Ilość wejść bezpłatnych /szkoły, przedszkola/	Ilość wejść na Kartę Dużej Rodziny	Dochody z najmu torów basenu pływackiego	Razem dochody z najmu i sprzedaży usług
98.090	18.341	2.683– miejska 592– gminna	95.221,30	1.064.639,27 zł

Park Wodny ze Strefą SPA jest atrakcyjną propozycją na mapie rekreacyjnej miasta Łomża. W związku z utrzymującą się modą na zdrowy styl życia skala popytu na usługi łomżyńskiego Parku Wodnego i Pływalni będzie rosła, a lokalizacja i liczba potencjalnych konkurentów w sektorze nie stanowi na chwilę obecną znacznego zagrożenia dla tych obiektów. W subregionie łomżyńskim występuje głównie zapotrzebowanie na basen sportowy i rekreacyjny z adekwatną ofertą prozdrowotną i SPA. Zapotrzebowanie i popyt z sektora niepowszechnego, który składa się ze szkół, stowarzyszeń i innych organizacji społecznych oraz osób prywatnych zostaje na chwilę obecną pokryte przez oba obiekty MOSiR.

Uchwałą Rady Miejskiej w Łomży zwolniono uczniów szkół i placówek oświatowych, dla których organem prowadzącym jest Miasto Łomża, z opłat za korzystanie z basenów miejskich w Łomży, realizujących zajęcia dydaktyczne, biorących udział w szkolnych i międzyszkolnych turniejach i zawodach.

MOSiR od 10 do 28 maja 2021 r. zorganizował bezpłatne zajęcia z nauki pływania w Parku Wodnym przy ulicy Wyszyńskiego dla dzieci w wieku 7-12 lat. Cykl spotkań z doświadczonym instruktorem rozpoczął się 10 maja i zakończył 28 maja. 1 czerwca 2021 r. przez cały dzień dzieci i młodzież do lat 18 mogły bezpłatnie korzystać z Parku Wodnego. Dodatkowo dla amatorów sportu i rekreacji w wodzie rozstawiony był wodny tor przeszkód WIBIT.

25 czerwca w Parku Wodnym przy ulicy Wyszyńskiego wdrożony został nowy cennik. Zmiana ta podyktowana była chęcią rozwijania oferty obiektów MOSiR w Łomży w taki sposób, aby spełnić oczekiwania lokalnej społeczności, jednocześnie utrzymując najwyższy standard usług. Cennik został przede wszystkim uproszczony, dzięki czemu zmniejszone zostały kolejki przed kasami. Zlikwidowane zostały strefy czasowe, ponieważ w godzinach rannych i przedpołudniowych na obu pływalniach największa grupa odbiorców to dzieci i młodzież szkolna, a także przedszkola, które korzystają z zajęć na basenie w ramach lekcji WF bezpłatnie. Od 25 czerwca zjeżdżalnie udostępnione są w ramach zakupionego biletu dla wszystkich, a dzieci do lat 3 mogą uczęszczać do Parku Wodnego bezpłatnie. W cenniku Parku Wodnego ujęte zostały ceny biletów wstępu do Letniego Parku Zabaw i sezonowego odkrytego basenu, co wpłynęło na poszerzenie funkcjonalności Elektronicznego Systemu Obsługi Klienta i ujednoczenie zniżek obowiązujących na obiektach administrowanych przez MOSiR.

Wychodząc naprzeciw oczekiwaniom klientów Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji postanowił rozbudować Strefę SPA i poszerzyć ją o saunę infrared. W saunie na podczerwień

podgrzaniu nie ulega powietrze, a jedynie ludzkie ciało. Sauna infrared, podobnie jak fińska wyłożona została naturalnym drewnem.

Pływalnia Miejska, ul. Niemcewicza 17a

Ogółem ilość wejść /fitness, sauna, basen/	Ilość wejść bezpłatnych /szkoły, przedszkola/	Ilość wejść na Kartę Dużej Rodziny	Dochody z najmu torów basenu pływackiego	Razem dochody z najmu i sprzedaży usług
32.264	14.845	463 - miejska 113 – gminna	49.580,25 zł	145.145,70 zł

Pływalnia Miejska udostępnia swoje mury głównie na potrzeby przeprowadzenia zajęć w ramach lekcji wychowania fizycznego dzieci, młodzieży i dla szkółek pływackich. Sauna na Pływalni Miejskiej przy ul. Niemcewicza przeszła gruntowny remont. Wymienione zostały drzwi, a deskę zastąpiono osiką.

Na Pływalni przy ulicy Niemcewicza wdrożone zostały nowe cenniki. Zmiana ta podyktowana była chęcią rozwijania oferty obiektów MOSiR w Łomży w taki sposób, aby spełnić oczekiwania lokalnej społeczności, jednocześnie utrzymując najwyższy standard usług. Cenniki zostały przede wszystkim uproszczone, dzięki czemu zmniejszone zostały kolejki przed kasami. Zlikwidowane zostały strefy czasowe, ponieważ w godzinach rannych i przedpołudniowych na obu pływalniach największa grupa odbiorców to dzieci i młodzież szkolna, a także przedszkola, które korzystają z zajęć na basenie w ramach lekcji WF bezpłatnie. Od 25 czerwca zjeżdżalnie udostępnione są w ramach zakupionego biletu dla wszystkich, a dzieci do lat 3 mogą uczęszczać na Pływalnię bezpłatnie.

Stadion Miejski wraz z kortami tenisowymi, ul. Zjazd 18

Dochody z usług udostępnienia boisk z szatniami stadionu i inne usługi	Dochody z wynajęcia kortów tenisowych	Dochody z reklam	Dochody z najmu pomieszczeń	Dochody razem
82.154,31 zł	3.293,00 zł	21.026,85 zł	10.037,07 zł	116.511,23 zł

Głównymi użytkownikami Stadionu i boisk w formie korzystania z usług stadionowych (udostępnienie stadionu i boisk z szatniami i trybunami) oraz w formie najmu w 2021 roku byli:

- Łomżyński Klub Sportowy 1926 – użytkowanie boisk, wynajem powierzchni biurowej, magazynowej oraz reklamowej,
- Młodzieżowy Łomżyński Klub Sportowy- użytkowanie boisk, wynajem powierzchni biurowej i na reklamy,
- Wodne Ochotnicze Pogotowie Ratunkowe- najem pomieszczenia biurowego.

Dodatkowo z infrastruktury Stadionu Miejskiego w 2021 r. korzystały m.in.: Podlaski Wojewódzki Szkolny Związek Sportowy, Powiatowy Szkolny Związek Sportowy, Miejski

Szkolny Związek Sportowy, Podlaskie Towarzystwo Krzewienia Kultury Fizycznej, Ludowy Łomżyński Klub Sportowy Prefbet Śniadowo oraz młodzież szkolna z łomżyńskich szkół.

Moje Boisko ORLIK 2012, ul. Katyńska 3

Z powodu pandemii koronawirusa obiekt przez pewien okres udostępniony był wyłącznie dla grup dzieci i młodzieży uczestniczących we współzawodnictwie prowadzonym przez odpowiedni związek oraz dla sportu zawodowego. Od 4 maja kompleks sportowo rekreacyjny Moje Boisko Orlik 2012 oferował mieszkańcom możliwość skorzystania z boiska wielofunkcyjnego oraz boiska piłkarskiego ze sztuczną nawierzchnią. We wrześniu 2021 r. została podpisana Umowa na wymianę nawierzchni Boiska Orlik 2012. Od października rozpoczęły się prace i z tego też powodu obiekt był zamknięty od 15.10.2021 r. do końca grudnia 2021 r.

Dochody z wynajmu powierzchni reklamowych	8.581,83 zł
---	-------------

Rodzaj zajęć	Szacowana liczba wejść bezpłatnych
Cykliczne zajęcia piłkarskie z animatorem, Treningi piłkarskie klubów i stowarzyszeń, Sparingi piłkarskie, Udostępnienie boiska wielofunkcyjnego, Rozgrywki „Miejskiej Ligi Piłki Nożnej”.	43.000

Sezonowe Lodowisko Biały Orlik, ul. Katyńska 3

Lodowisko w sezonie 2020-21 czynne było do 19 marca 2021. Natomiast sezon 2021-2022 rozpoczęty został 8 grudnia i trwał do końca lutego.

Ogółem liczba wejść	Liczba wypożyczonych łyżew	Liczba wypożyczeń pingwinków do nauki jazdy	Razem dochody
14.271	10.166	1.386	89.611,25 zł

Na lodowisku przy ulicy Katyńskiej wprowadzony został nowoczesny System Elektronicznej Obsługi Klienta, który usprawnił funkcjonowanie obiektu i skrócił czas obsługi. Użytkownicy otrzymują w kasie pasek upoważniający do przejścia przez bramki na teren lodowiska. Nowością była też opcja zakupu biletu elektronicznego poprzez stronę internetową. Bilet możemy wydrukować lub okazać kod QR na ekranie smartfona w okienku kasowym.

DISCO Lodowisko zorganizowane 14 lutego przyciągnęło na "Biały Orlik" mieszkańców w różnym wieku. Dzięki współpracy z MDK-DŚT obiekt zyskał na tę okazję nie tylko oprawę muzyczną, ale także efektowną świetlną aranżację, która wprowadziła typowo dyskotekowy klimat. 8 marca z darmowego wejścia na Lodowisko „Biały Orlik” skorzystać mogły przedstawicielki płci pięknej.

HOSTEL, ul. Zjazd 18

W związku z poleceniem Wojewody Podlaskiego na podstawie rozporządzenia Ministra Zdrowia w kwietniu 2020 roku Hostel MOSiR w Łomży został udostępniony Szpitalowi Wojewódzkiemu w Łomży celem zapewnienia przez Szpital odpowiednich warunków dla osób wymagających izolacji. W lutym 2021 roku Wojewoda decyzją swoją odwołał i Hostel przy ulicy Zjazd wrócił w administrowanie łomżyńskiego MOSiR. Przed przekazaniem budynku Szpital przeprowadził dezynfekcję obiektu. W najbliższym czasie wszystkie pomieszczenia będą także ozonowane. 8 maja Hostel przy ulicy Zjazd w Łomży wznowił działalność. Na gości czekały wyremontowane przez pracowników MOSiR pokoje. Odświeżone zostały także klatki schodowe i inne części wspólne.

Liczba gości hotelowych	Liczba obcokrajowców	Razem dochody ze sprzedaży usług
3.318	324	186.678,83 zł

PORT RZECZNY, ul. Żydowska 10

Liczba opłat rezydenckich, cumowanie, slipowanie dźwigiem	Liczba wypożyczeń sprzętu pływającego	Liczba osób wynajmujących pole kempingowe	Razem dochody
46	1.053	537	44.848,83 zł

Sezon w Porcie Rzeczным MOSiR Łomża przy ulicy Żydowskiej ruszył 1 maja. Port rzeczny z wypożyczalnią sprzętu wodnego otwarty był 7 dni w tygodniu w godzinach 8.00-21.00. W wypożyczalni MOSiR oferował profesjonalny sprzęt – rowery wodne, kajaki, kanadyjki i łodzie wiosłarskie. Na terenie Portu funkcjonowała wypożyczalnia rowerów, która dysponowała także zestawem do samodzielnej naprawy rowerów. Na ogrodzonym polu kempingowym turyści podróżujący kamperami mogli skorzystać z bezpiecznej przystani, sanitariatów i natrysków, zatankować wodę, doładować akumulatory. Dla miłośników spędzania czasu na świeżym powietrzu czekały zadane miejsca przeznaczone do odpoczynku i bezpłatnego grillowania. Przyległe tereny rekreacyjne z siłownią zewnętrzną, placem zabaw dla dzieci, ścieżką rowerową i spacerową zachęcały do wypoczynku.

Nowością było zastosowanie Systemu Elektronicznej Obsługi Klienta, która usprawniła funkcjonowanie obiektu i przyspieszyła obsługę. Jest to dobra wiadomość dla osób często korzystających z wypożyczalni sprzętu wodnego, ponieważ ESOK umożliwił wprowadzenie Karnetów Port Łomża, które oferują rabaty do 30% od cen cennikowych.

LETNI PARK ZABAW, ul. Wszyńskiego 15

Ogółem ilość wejść na zabawki dmuchane z basenami odkrytymi	Razem dochody
4.067	50.745,50 zł

Sezonowy basen odkryty wspólnie z dmuchanymi zjeżdżalniąmi dla dzieci ponownie zagościł przy Parku Wodnym 25 czerwca. W strefie Letniego Parku Zabaw znajdował się dmuchany plac zabaw dla najmłodszych oraz dwa sezonowe baseny odkryte o głębokości 1,1 m oraz 0,60 m ze zjeżdżalnią dla młodszych dzieci. Na terenie obiektu przygotowane były przebieralnie oraz parasole zabezpieczające przed nadmiernym promieniowaniem słonecznym. Letni Park zabaw funkcjonował w okresie od 25 czerwca do 25 sierpnia.

PLANY I ZAMIERZENIA

MOSiR w 2021 r. w ramach realizacji projektu pn. Miasto, w którym żyję i pracuję finansowanego ze środków Norweskich Mechanizmu Finansowego 2014 – 2021 – Program Rozwój Lokalny, zgłosił do Miasta wydarzenia: Triathlon, Dni otwarte łomżyńskich bulwarów, bezpieczne wakacje – rozpoczęcie i zakończenie wakacji na łomżyńskich bulwarach. Wydarzenia zaproponowane przez nasz Ośrodek zostały pozytywnie zaopiniowane przez Miasto.

W 2021 r. Miasto Łomża otrzymało dofinansowanie z Funduszy Norweskich i Polskiego Ładu na budowę kolejnej części Bulwarów, którego zarządcą jest MOSiR Łomża.

W planach Ośrodka jest budowa lodowiska - rolnowiska przy ul. Katyńskiej 3. Zimą boisko wielofunkcyjne pełniło by funkcje lodowiska, latem zaś rolnowiska. Kolejnym planowanym przedsięwzięciem Ośrodka jest zadaszenie kortów tenisowych przy ul. Zjazd 18 w Łomży.

Poza tym, priorytetem MOSiR w Łomży na kolejne lata są działania w zakresie realizacji założeń statutowych oraz rozwój i modernizacja bazy sportowo – rekreacyjnej zgodnie z zapotrzebowaniami lokalnej społeczności.

Turystyka i rekreacja

Uchwałą Rady Miejskiej Łomży Nr 126/XXII/07 z 28 listopada 2007r. Miasto Łomża przystąpiło do Lokalnej Organizacji Turystycznej Ziemia Łomżyńska, działania organizacji w 2021 roku:

- prowadzenie Punktu Informacji Turystycznej i Kulturalnej, który zapewnił obsługę ruchu turystycznego w zakresie udzielania informacji o Łomży. Dzięki tej współpracy materiały promocyjne wydawane przez UM (plany miasta, przewodniki, broszurka „Szlaki Historyczne Łomży”, łomżyński Kalendarz Wydarzeń) mogły trafić do odwiedzających nasze miasto,
- promocja walorów Ziemi Łomżyńskiej za pośrednictwem profili w mediach społecznościowych,
- realizacja promujących Łomżę wydarzeń o charakterze regionalnym i ponadregionalnym,
- inwentaryzacja bazy infrastruktury turystycznej.

Uchwałą Rady Miejskiej Łomży Nr 476/LXV/10 Miasto Łomża przystąpiło do Regionalnej Organizacji Turystycznej pn. „Szlak Wodny Króla Stefana Batorego”, której celem było ożywienie turystyczno – rekreacyjne terenów wzdłuż rzek Narwi, Biebrzy, Kanału Augustowskiego aż do granicy Państwa Polskiego. Niestety 19 stycznia 2022 roku została podjęta uchwała Walnego Zebrania członków w sprawie rozwiązania Stowarzyszenia.

W tabeli zostało przedstawione finansowanie zadań publicznych w sferze wspierania i upowszechniania turystyki, przekazane do realizacji stowarzyszeniom:

TABELA Zestawienie dotacji w latach 2015-2021

przedział czasowy	wysokość środków w zł	
	plan	wykonanie
2015 r.	12.152,00	12.152,00
2016 r.	12.152,00	12.152,00
2017 r.	12.152,00	7 492,00
2018 r.	30.000,00	25.000,00
2019 r.	30.000,00	27.905,59
2020 r.	130.000,00	108.885,76
2021 r.	350 000,00	304.959,54

W 2021 r. w ramach działań w zakresie upowszechniania turystyki na finansowanie lub dofinansowanie zadań zleconych do realizacji stowarzyszeniom wydatkowano kwotę 304.959,54 zł. Dotacje otrzymały niżej wymienione podmioty:

- Okręgowe Wodne Ochotnicze Pogotowie Ratunkowe w Łomży na zadanie „Zapewnienie bezpiecznego wypoczynku nad Narwią - organizacja i prowadzenie łomżyńskiego Kąpieliska Miejskiego oraz prewencyjne patrole wodne rzeki Narew w granicach administracyjnych Miasta Łomży”
- Lokalna Organizacja Turystyczna Ziemia Łomżyńska na zadanie Prowadzenie Punktu Informacji Turystycznej (PIT) w Łomży,
- Łomżyński Klub Płetwonurków "Podwodny Jeleń" na zadanie Spływ doliną Narwi do Łomży,
- Fundacja "L", na zadanie Skarby Łomży, Lokalna Organizacja Turystyczna Ziemia Łomżyńska, na zadanie Quest "Z Łomżą związani i na świecie znani",
- Lokalna Organizacja Turystyczna Ziemia Łomżyńska na zadanie Impreza wodniacka pn. - "Wyścigi puchówek o tytuł Mistrza Nurtu Pradoliny Narwi - 2021" – pokazy,
- Stowarzyszenie "Świat Akordeonu" na realizację zadania publicznego, pt.: „Turystycznie, rekreacyjnie i muzycznie, czyli zlot akordeonowy w Łomży”,
- Polskie Towarzystwo Turystyczno - Krajoznawcze Oddział im. Adama Chętnika w Łomży na realizację zadania publicznego, pt.: „XXX Rajd Pieszy Poznajemy Kurpiowszczyznę - Drogi do Wolności”.

EDUKACJA

Miasto Łomża jako organ prowadzący szkoły i placówki oświatowe jest zobowiązany do realizacji zadań oświatowych określonych w art. 10 ust. 1 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe (Dz.U. z 2019 r. poz. 1148 z późn. zm.), tj.:

- 1) zapewnienie warunków działania szkoły lub placówki, w tym bezpiecznych i higienicznych warunków nauki, wychowania i opieki;
- 2) zapewnienie warunków umożliwiających stosowanie specjalnej organizacji nauki i metod pracy dla dzieci i młodzieży objętych kształceniem specjalnym;
- 3) wykonywanie remontów obiektów szkolnych oraz zadań inwestycyjnych w tym zakresie;
- 4) zapewnienie obsługi administracyjnej, w tym prawnej, obsługi finansowej, w tym w zakresie wykonywania czynności, o których mowa w art. 4 ust. 3 pkt 2–6 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2019 r. poz. 351 z późn. zm.), i obsługi organizacyjnej szkoły lub placówki;
- 5) wyposażenie szkoły lub placówki w pomoce dydaktyczne i sprzęt niezbędny do pełnej realizacji programów nauczania, programów wychowawczo-profilaktycznych, przeprowadzania egzaminów oraz wykonywania innych zadań statutowych;
- 6) wykonywanie czynności w sprawach z zakresu prawa pracy w stosunku do dyrektora szkoły lub placówki.

Szczególnie istotną rolę w polskim systemie oświaty stanowią jednostki samorządu terytorialnego, będące organami prowadzącymi dla przedszkoli, szkół podstawowych i ponadpodstawowych, którym na mocy obowiązującego prawa nałożony został szeroki zakres zadań. Sposób ich realizacji przez poszczególne JST ma istotne znaczenie dla jakości edukacji. Jednym z istotniejszych czynników warunkujących odpowiedni poziom jest wielkość nakładów. Należy jednak zaznaczyć, iż ciągły niedobór „subwencji oświatowej” w kolejnych ustawach budżetowych nie sprzyja powstaniu wspomnianej jakości oświaty, jednocześnie pociągając za sobą konieczność dopłacania przez samorząd do zadań oświatowych, niejednokrotnie kosztem rezygnacji z realizacji innych zadań publicznych. W obowiązującym w kraju systemie prawnym zadania związane z oświatą realizowane są przez samorządy jako zadania własne, natomiast środki na ich realizację zagwarantowane są we wszystkich dochodach jednostki samorządu terytorialnego, w tym w subwencji oświatowej. Zatem dlatego też w dziedzinie finansowania edukacji stale narasta napięcie wokół algorytmu podziału części oświatowej subwencji ogólnej, która wśród przedstawicieli samorządów wywołuje poczucie, iż subwencja jest zbyt niska w stosunku do zakresu zadań oświatowych przez nich wykonywanych, zatem bardzo trudne jest osiągnięcie pożądanego efektu przy bardzo ograniczonych możliwościach finansowych.

Realizowanie zadań oświatowych na terenie Miasta Łomży przedstawiają poniższe zestawienia.

I. Wykaz placówek oświatowych, dla których organem prowadzącym jest Miasto Łomża.

Tab. nr 1.1 Przedszkola Publiczne

L. p	Nazwa placówki	Adres
1.	Przedszkole Publiczne Nr 1	18-400 Łomża ul. Wyzwolenia 1
2.	Przedszkole Publiczne Nr 2	18-400 Łomża ul. Polowa 57b
3.	Przedszkole Publiczne Nr 4 z Oddziałami Integracyjnymi	18-400 Łomża ul. Spółdzielcza 8
4.	Przedszkole Publiczne Nr 5	18-400 Łomża ul. Sikorskiego 216
5.	Przedszkole Publiczne Nr 8	18-400 Łomża ul. Studencka 13
6.	Przedszkole Publiczne Nr 9	18-400 Łomża ul. Prusa 11a
7.	Przedszkole Publiczne Nr 10	18-400 Łomża ul. Ks. Anny 12
8.	Przedszkole Publiczne Nr 14	18-400 Łomża ul. Kołłątaja 8
9.	Przedszkole Publiczne Nr 15	18-400 Łomża ul. Kołłątaja 10

Tab. nr 1.2 Szkoły Podstawowe

I. p.	Nazwa Szkoły	Adres
1.	Szkoła Podstawowa Nr 1	18-400 Łomża ul. Reymonta 9
2.	Szkoła Podstawowa Nr 2	18-400 Łomża ul. Piękna 2
3.	Szkoła Podstawowa Nr 4	18-400 Łomża ul. Kierzkowa 7
4.	Szkoła Podstawowa Nr 5	18-400 Łomża ul. Polna 40a
5.	Szkoła Podstawowa Nr 7	18-400 Łomża ul. Mickiewicza 6
6.	Szkoła Podstawowa Nr 9	18-400 Łomża ul. Ks. Anny 18
7.	Szkoła Podstawowa Nr 10	18-400 Łomża ul. Niemcewiczka 17

Tab. nr 1.3 Licea Ogólnokształcące

L. p.	Nazwa szkoły	Adres
1.	I Liceum Ogólnokształcące	18-400 Łomża ul. Bernatowicza 4
2.	II Liceum Ogólnokształcące	18-400 Łomża ul. Pl. Kościuszki 3
3.	III Liceum Ogólnokształcące	18-400 Łomża ul. Senatorska 13

Tab. nr 1.4 Zespoły Szkół

L. p.	Nazwa szkoły	Adres
1.	Zespół Szkół Technicznych i Ogólnokształcących Nr 4	18-400 Łomża ul. Zielona 21
2.	Zespół Szkół Mechanicznych i Ogólnokształcących Nr 5	18-400 Łomża ul. Przykoszarowa 22

3.	Zespół Szkół Ekonomicznych i Ogólnokształcących Nr 6	18-400 Łomża ul. Kopernika 16
4.	Zespół Szkół Weterynaryjnych i Ogólnokształcących Nr 7	18-400 Łomża ul. Stacha Konwy 11
5.	Zespół Szkół Specjalnych Nr 8	18-400 Łomża ul. Nowogrodzka 4
6.	Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego	18-400 Łomża ul. Przykoszarowa 22
7.	Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna Nr 2	18-400 Łomża Polna 16

Tab. nr 1.5 Bursy Szkolne

L. p.	Nazwa bursy	Adres
1.	Bursa Szkolna Nr 1	18-400 Łomża ul. Kopernika 16
2.	Bursa Szkolna Nr 2	18-400 Łomża ul. Stacha Konwy 13
3.	Bursa Szkolna Nr 3	18-400 Łomża ul. Zjazd 3

II . Wykaz placówek oświatowych w formie szkolnej i pozaszkolnej , dla których organem prowadzącym jest inny organ niż Miasto Łomża.

Tab. 2. 1 Placówki, dla których organem prowadzącym jest inny organ niż Miasto Łomża.

LP.	Nazwa szkoły lub placówki	Typ szkoły lub placówki	Adresy szkół/placówek	Adres innych lokalizacji prowadzenia zajęć dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych	Liczba uczniów wg SIO 30.09.2020 r.
1.	Branżowa Szkoła I Stopnia w Łomży Zakład Doskonalenia Zawodowego w Łomży	Branżowa Szkoła I Stopnia	18 – 400 Łomża ul. Ciepła 22		116
2.	Katolickie Liceum Ogólnokształcące im. Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Łomży	czteroletnie liceum ogólnokształcące, w latach szkolnych 2019/2020-2021/2022 prowadzi klasy dotychczasowego publicznego 3-letniego liceum ogólnokształcącego	18 – 400 Łomża ul. Sadowa 12		146

3.	Katolicka Szkoła Podstawowa im. Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Łomży	ośmioletnia szkoła podstawowa	18 – 400 Łomża ul. Sadowa 12		174
4.	Niepubliczne Przedszkole Integracyjno-Terapeutyczne "Akademia Malucha" w Łomży	przedszkole	18-400 Łomża ul. Wojska Polskiego 8		31
5.	Niepubliczne Przedszkole Integracyjne „Eksperymentarium Malucha”	przedszkole	18-400 Łomża ul. Wojska Polskiego 151		8
6.	II Liceum Ogólnokształcące Dla Dorosłych im. Stanisława Staszica w Łomży	czteroletnie liceum ogólnokształcące, w latach szklonych 2019/2020-2021/2022 prowadzi klasy dotychczasowego publicznego 3-letniego liceum ogólnokształcącego	18 – 400 Łomża ul. Wojska Polskiego 113		64
7.	Branżowa Szkoła I Stopnia im. Stanisława Staszica w Łomży	branżowa szkoła I stopnia	18 – 400 Łomża ul. Wojska Polskiego 113		115
8.	Niepubliczna Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna Pro Edu w Łomży	poradnia psychologiczno - pedagogiczna	18 – 400 Łomża ul. Wojska Polskiego 113		5
9.	Szkoła Policealna Farmaceutyczna w Łomży	szkoła policealna dla osób posiadających wykształcenie średnie lub średnie branżowe, o okresie nauczania nie dłuższym niż 2,5 roku	18 – 403 Łomża ul. Piłsudskiego 83	Łomża, Pl. Kościuszki 3	15
10.	Przedszkole Publiczne TWP "Pinokio"	przedszkole	18-400 Łomża ul. Studencka 11		98

11.	Niepubliczne Przedszkole "Wesołe Słoneczko" Stowarzyszenia EDUKATOR w Łomży	przedszkole	18 – 400 Łomża, ul. Spółdzielcza 74		87
12.	Stowarzyszenie Edukator w Łomży Niepubliczne Przedszkole Integracyjne "Mały Artysta"	przedszkole	18-400 Łomża ul. Wojska Polskiego 29 A		132
13.	Ośrodek Rewalidacyjno-Wychowawczy "Szansa" w Łomży	Ośrodek Rewalidacyjno - Wychowawczy	18-400 Łomża, ul. Wojska Polskiego 29 A		4
14.	Niepubliczne Przedszkole Katolickie Zgromadzenia Sióstr Służek Najświętszej Maryi Panny Niepokalanej w Łomży	przedszkole	18 – 400 Łomża ul. Radzicka 4		91
15.	Katolicka Bursa Szkolna im. Księdza Kardynała Stefana Wyszyńskiego	bursa	18 – 400 Łomża ul. Jana Pawła II 1		180
16.	III Liceum Ogólnokształcące dla Dorosłych w Łomży	czteroletnie liceum ogólnokształcące, w latach szkolnych 2019/2020-2021/2022 prowadzi klasy dotychczasowego publicznego 3-letniego liceum ogólnokształcącego	18 – 400 Łomża, ul. Al. Legionów 49		50
17.	Szkoła Policealna Kosmetyczna w Łomży	szkoła policealna dla osób posiadających wykształcenie średnie lub średnie branżowe, o okresie nauczania nie dłuższym niż 2,5 roku	18 – 400 Łomża, ul. Al. Legionów 49		0

18.	Szkoła Policealna Administracji w Łomży	szkoła policealna dla osób posiadających wykształcenie średnie lub średnie branżowe, o okresie nauczania nie dłuższym niż 2,5 roku	18 – 400 Łomża, ul. Al. Legionów 49		63
19.	Szkoła Policealna Prawno-Administracyjna „Żak” w Łomży	szkoła policealna dla osób posiadających wykształcenie średnie lub średnie branżowe, o okresie nauczania nie dłuższym niż 2,5 roku	18-400 Łomża, ul. Dworna 1	18-400 Łomża, ul. Woj. Polskiego 38A; ul. Polowa 6	64
20.	Szkoła Policealna Centrum Nauki i Biznesu "Żak" w Łomży	szkoła policealna dla osób posiadających wykształcenie średnie lub średnie branżowe, o okresie nauczania nie dłuższym niż 2,5 roku	18-400 Łomża, ul. Dworna 1	18-400 Łomża, ul. Woj. Polskiego 38A; ul. Polowa 6	271
21.	Liceum Ogólnokształcące dla Dorosłych "Żak" w Łomży	czteroletnie liceum ogólnokształcące, w latach szkolnych 2019/2020-2021/2022 prowadzi klasy dotychczasowego publicznego 3-letniego liceum ogólnokształcącego	18-400 Łomża, ul. Dworna 1	18-400 Łomża, ul. Woj. Polskiego 38A; ul. Polowa 6	128
22.	Szkoła Policealna Opieki Medycznej „Żak” w Łomży	szkoła policealna dla osób posiadających wykształcenie średnie lub średnie branżowe, o okresie nauczania nie dłuższym niż 2,5 roku	18-400 Łomża, ul. Aleja Legionów 40	18-400 Łomża, ul. Woj. Polskiego 38A; ul. Polowa 6	69
23.	Szkoła Policealna Medyczna „Żak” w Łomży	szkoła policealna dla osób posiadających wykształcenie średnie lub średnie branżowe, o okresie nauczania nie dłuższym niż 2,5 roku	18-400 Łomża, ul. Al. Legionów 40	18-400 Łomża, ul. Woj. Polskiego 38A; ul. Polowa 6	45

24.	Akademicka Szkoła Ponadpodstawowa w Łomży	pięcioletnie technikum, w latach szkolnych 2019/2020-2022/2023 prowadzi klasy dotychczasowego publicznego 4-letniego technikum	18-400 Łomża, ul. Studencka 19		161
25.	Akademickie Liceum Ogólnokształcące w Łomży	czteroletnie liceum ogólnokształcące, w latach szkolnych 2019/2020-2021/2022 prowadzi klasy dotychczasowego publicznego 3-letniego liceum ogólnokształcącego	18-400 Łomża, ul. Studencka 19		154
26.	Przedszkole Niepubliczne "Notka"	przedszkole	18-400 Łomża, ul. Sybiraków 24		60
27.	Szkoła Podstawowa Specjalna dla Dzieci z Autyzmem i Niepełnosprawnościami Sprzężonymi w Łomży	szkoła podstawowa specjalna	18-400 Łomża, ul. Sybiraków 24		16
28.	Przedszkole Niepubliczne "Motylek" w Łomży	przedszkole	18-440 Łomża ul. Ks. Janusza I 1 lok.33	18-400 Łomża ul. Por. Łagody 4	38
29.	Akademicka Szkoła Policealna w Łomży	szkoła policealna dla osób posiadających wykształcenie średnie lub średnie branżowe, o okresie nauczania nie dłuższym niż 2,5 roku	18-400 Łomża ul. Wiejska 16		0
30.	Liceum Mistrzostwa Sportowego w Łomży	czteroletnie liceum ogólnokształcące, w latach szkolnych 2019/2020-2021/2022 prowadzi klasy dotychczasowego publicznego 3-letniego liceum ogólnokształcącego	18-400 Łomża ul. Wiejska 16		70

31.	Niepubliczne Przedszkole Montessori "Przystań"	przedszkole	18-400 Łomża, ul. Księcia Janusza I 3		46
32.	Przedszkole Językowo-Artystyczne "Akademia Przedszkolaka" Rafał Borawski	przedszkole	18-400 Łomża ul. W. Reymonta 11A		32
33.	Niepubliczne Przedszkole Specjalne "Wyjątkowa Kraina"	przedszkole specjalne	18-400 Łomża, ul. Al. Legionów 97 A		10
34.	„Klubik Malucha” Niepubliczne Przedszkole Integracyjno – Terapeutyczne	przedszkole	18-400 Łomża ul. Kazańska 2	18-400 Łomża ul. Małachowskiego 3 lok 1 i 2	22
35.	Dwujęzyczne Przedszkole „Bajkowe Przedszkole”	przedszkole	18-400 Łomża ul. Pana Tadeusza 17		77
36.	Szkoła Policealna Medyczno-Spoteczna w Łomży	szkoła policealna dla osób posiadających wykształcenie średnie lub wykształcenie średnie branżowe, o okresie nauczania nie dłuższym niż 2,5 roku	18-400 Łomża ul. Al. Legionów 49		60
	Przedszkole Niepubliczne „Mali Odkrywcy”				

Tab.2.2 Placówki oświatowe niepubliczne w formach pozaszkolnych

LP	Nazwa szkoły lub placówki	Typ szkoły lub placówki	Adresy szkoły/placówki	Adres innych lokalizacji prowadzenia zajęć dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych
----	---------------------------	-------------------------	------------------------	--

1.	Ośrodek Doskonalenia Kadr Łomżyńskiej Rady Federacji Stowarzyszeń Naukowo-Technicznych „NOT” w Łomży	niepubliczna placówka kształcenia ustawicznego	Łomża, ul. Polowa 45	
2.	Ośrodek Kształcenia Zawodowego w Łomży	niepubliczna placówka kształcenia ustawicznego	Łomża, ul. Ciepła 22	
3.	Ośrodek Kształcenia Kursowego w Łomży	niepubliczna placówka kształcenia ustawicznego	Łomża, ul. Wojska Polskiego 113	
4.	Placówka Oświatowa Niepubliczna English Education Center	pozaszkolna placówka specjalistyczna	Łomża, ul. Mickiewicza 19	
5.	Ośrodek Szkolenia Zawodowego	niepubliczna placówka kształcenia ustawicznego	Łomża, ul. Aleja Legionów 49	
6.	Alma Mater Szkoła Języków Obcych Wiesław Brzozowy spółka jawna	niepubliczna placówka oświatowo - wychowawcza w systemie oświaty	Łomża, ul. Kard. St. Wyszyńskiego 30	
7.	Ośrodek Szkoleniowy Centrum Nauki i Biznesu "Żak" w Łomży	niepubliczna placówka kształcenia ustawicznego	Łomża, ul. Dworna 1	Łomża, ul. Woj. Polskiego 38A; ul. Polowa 6
8.	Placówka Kształcenia Ustawicznego "Logos" Centrum Edukacyjne	niepubliczna placówka kształcenia ustawicznego	Łomża, ul. Wyszyńskiego 6/44	
9.	Niepubliczna Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna Pro Edu w Łomży	poradnia psychologiczno - pedagogiczna	Łomża, ul. Wojska Polskiego 113	
10.	Ośrodek Szkoleniowy „Edytor” Niepubliczna Placówka Kształcenia Ustawicznego	niepubliczna placówka kształcenia ustawicznego	Łomża, ul. Księcia Janusza I 1	Łomża, ul. Szosa Zambrowska 1/27
11.	Centrum Kształcenia SUKCES Niepubliczna Placówka Kształcenia Ustawicznego	niepubliczna placówka kształcenia ustawicznego	18-400 Łomża, ul. Spokojna 1	
12.	Placówka Oświatowo-Wychowawcza "Logos" Centrum Edukacyjne	niepubliczna placówka oświatowo-wychowawcza w systemie oświaty	18-400 Łomża, ul. Kard. St. Wyszyńskiego 6 lok 44	

III. Uczniowie.**Przeciętna liczba dzieci/ uczniów w oddziale stan na dzień 30. 09.2021****Tab. nr 3.1 Przedszkola Publiczne**

Nazwa placówki	Liczba dzieci	Liczba oddziałów	Przeciętna liczba dzieci w oddziale przedszkolnym
Przedszkole Publiczne Nr 1	171	7	24,42
Przedszkole Publiczne Nr 2	96	4	24,00
Przedszkole Publiczne Nr 4	154	7	22,00
Przedszkole Publiczne Nr 5	126	5	25,20
Przedszkole Publiczne Nr 8	176	7	25,14
Przedszkole Publiczne Nr 9	212	9	23,55
Przedszkole Publiczne Nr 10	172	7	24,57
Przedszkole Publiczne Nr 14	200	8	25
Przedszkole Publiczne Nr 15	191	8	23,87
Ogółem 2021	1498	62	24,16
W roku 2020	1459	61	23,92
W roku 2019	1502	62	24,23

Tab. nr 3.2 Szkoły Podstawowe

Nazwa placówki	Liczba uczniów	Liczba oddziałów	Przeciętna liczba uczniów w oddziale klasowym
Szkoła Podstawowa Nr 1	865	38	22,76
Szkoła Podstawowa Nr 2	301	18	16,72
Szkoła Podstawowa Nr 4	573	29	19,76
Szkoła Podstawowa Nr 5	745	33	22,58
Szkoła Podstawowa Nr 7	517	24	21,54
Szkoła Podstawowa Nr 9	1006	46	21,87
Szkoła Podstawowa Nr 10	1321	60	22,02
Ogółem 2021	5328	248	21,48
W roku 2020	5172	240	21,55
W roku 2019	5202	237	21,95

Tab. nr 3.3 Licea Ogólnokształcące I, II, III

Nazwa placówki	Liczba uczniów	Liczba oddziałów	Przeciętna liczba uczniów w oddziale klasowym
LO I	686	24	28,58
LO II	549	18	30,50
LO III	517	20	25,85
Ogółem 2021	1752	62	28,26
W roku 2020	1790	61	29,34
W roku 2019	1818	62	29,32

Tab. nr 3.4 Szkoły Ponadgimnazjalne

Nazwa placówki	Liczba uczniów	Liczba oddziałów	Przeciętna liczba uczniów w oddziale klasowym
ZSTiO Nr 4	495	28	17,68
ZSMiO Nr 5	889	47	18,91
ZSEiO Nr 6	655	33	19,85
ZSWiO Nr 7	615	35	17,57
Razem	2654	143	18,56
ZSS	122	22	5,55
Ogółem 2021	2776	165	16,82
W roku 2020	2760	160	17,25
W roku 2019	2826	165	17,13

Tab. nr 3.5 Bursy Szkolne

Nazwa placówki	Liczba wychowanków.	Liczba grup	Przeciętna liczba wychowanków w oddziale
Bursa Szkolna Nr 1	300	10	30,00
Bursa Szkolna Nr 2	222	7	31,71
Bursa Szkolna Nr 3	86	3	28,67
Ogółem 2021	608	20	30,40
W roku 2020	607	20	30,35

W roku 2019	632	20	31,6
--------------------	------------	-----------	-------------

Tab. 3.6 CKZiU

Nazwa placówki	liczba uczniów	liczba oddziałów	przeciętna liczba uczniów w oddziale klasowym
CKZiU 2021	15	1	15
W roku 2020	34	2	17
W roku 2019	72	18	4

Zadaniem Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego statutowym jest realizacja nowoczesnego szkolenia praktycznego w ramach zajęć praktycznych, specjalizacji, laboratoriów, praktyk zawodowych. Spełnia również ważną rolę organizatora kursów doskonalących i kwalifikacyjnych na zlecenie podmiotów i samorządów gospodarczych oraz urzędów pracy. Do kolejnych zadań należy kształcenie ustawiczne, w ramach którego prowadzone jest Liceum Ogólnokształcące dla Dorosłych. Jest to jedyny stały oddział, który funkcjonuje na terenie tej placówki. Obecnie CKP w Łomży obejmuje kształceniem specjalistycznym w nowoczesnych technikach i technologiach w szczególności branży: elektryczną, elektroniczną, samochodową, sanitarną i mechaniczną (w tym mechatroniczną). Nauka organizowana jest w formie modułowej lub kursów specjalistycznych. Nie ma charakteru organizacji przez cały rok szkolny, ogranicza się do ilości godzin przypisanych w module lub przeznaczonych na kurs.

IV. Nauczyciele:

Nauczyciele w poszczególnych placówkach według stopnia awansu w przeliczeniu na etaty. stan na dzień 30.09.2021.

Tab. nr 4.1 Przedszkola

Placówka	Bez stopnia	Stażysta	Kontrakt.	Mianow.	Dyplom.	Razem	Dzieci	Oddziały
PP 1	0	1	8,68	3	4,09	16,77	171	7
PP 2	0	0	0,5	2	7,49	9,99	96	4
PP 4	0	0	10,5	3	9,5	23	154	7
PP 5	0	0	0	5,52	7,08	12,6	126	5
PP 8	0	1	5	3,4	5,29	14,69	176	7
PP 9	0	0,36	2	3,48	12,64	18,48	212	9
PP 10	0	1	4	3	7	15	172	7
PP 14	0	2	4	1	11	18	200	8
PP 15	0	1	4	4	9,04	18,04	191	8

Ogółem 2021	0	6,36	38,68	28,40	73,13	146,57	1498	62
W roku 2020	0	6,6	36,17	30,5	74,51	147,78	1459	61
W roku 2019	0	6,11	29,44	42,46	70,87	148,88	1502	62

Tab. nr 4.2 Szkoły podstawowe

Placówka	Bez stopnia	Stażysta	Kontrakt.	Mianow.	Dyplom.	Razem	Uczniów	Oddziały
SP 1	0	5	21,39	11	53,05	90,44	865	38
SP 2	0	0,89	11,8	6,5	21,52	40,71	301	18
SP 4	0	0	19,94	14	31,19	65,13	576	29
SP 5	0	0	10,11	13,33	44,78	68,22	745	33
SP 7	0	2	8	8,86	40	58,86	517	24
SP 9	0	2	9,81	15	65,34	92,15	1006	46
SP 10	0	2,5	19,84	8	90,17	120,51	1321	60
Ogółem 2021	0	12,39	100,89	76,69	346,05	536,02	5328	248
W roku 2020	0	15	82,9	77,54	365,7	541,14	5172	240
W roku 2019	0	29,59	63,83	57,85	350,96	502,23	5202	237

Tab. nr 4.3 Licea Ogólnokształcące I,II,III LO

Placówka	Bez stopnia	Stażysta	Kontrakt.	Mianow.	Dyplom.	Razem	Uczniów	Oddziały
I LO	0	0	1,03	5,00	46,75	52,78	686	24
II LO	0	0	1,38	0,83	43,74	45,95	549	18
III LO	0	0,78	3,00	4,14	38,31	46,23	517	20
Ogółem 2021	0	0,78	5,41	9,97	128,80	144,96	1752	62
W roku 2020	0,09	1	5,36	9,87	142,08	158,4	1790	61
W roku 2019	0	0,77	2,53	10,23	125,14	138,67	1818	62

Tab. nr 4.4 Zespoły Szkół

placówka	Bez stopnia	Stażysta	Kontrakt.	Mianow.	Dyplom.	Razem	Uczniów	Oddziały
ZST I O Nr 4	0,35	0,5	6,7	2,54	38,54	48,63	495	28
ZSMiO Nr 5	0	0	4,90	11,57	56,40	72,87	889	47
ZSEiO Nr 6	1	0,57	10,42	2,96	40,58	55,53	655	33
ZSWiO Nr 7	0,26	3,04	5,38	3,3	48,95	60,93	615	35
ZSS	3	1,56	9	6,5	30,33	50,39	122	22
Ogółem 2021	4,61	5,67	36,4	26,87	214,8	282,35	2776	165
W roku 2020	3,16	5,18	30,45	28,89	212,28	279,96	2760	160
W roku 2019	0	17,4	24,15	34,3	212,15	288,00	2826	165

Tab. nr 4.5 PPP Nr 2 i CKZiU

Placówka	Bez stopnia	Stażysta	Kontrakt.	Mianow.	Dyplom.	Razem	Uczniów	Oddziały
PPP Nr 2	0	0	1	1,5	15	17,5	-	-
CKZiU	0	0	2	6,46	8,5	16,96	15	1
Ogółem 2021	0	0	3	7,96	23,5	34,46	15	1
W roku 2020	0	0	4,5	6,83	21,9	33,23	34	2
W roku 2019	0	0,55	3,75	6,09	24,76	35,15	72	18

Tab. nr 4.6 Bursy Szkolne

Placówka	Bez stopnia	Stażysta	Kontrakt.	Mianow.	Dyplom.	Razem	Wychow.	Oddziały
BS 1	0	0	1	4	12	17	300	10
BS 2	0	0	1	1	12	14	222	7
BS 3	0	0	0	0	6,5	6,50	86	3
Ogółem 2021	0	0	2	5	30,50	37,50	608	20
W roku 2020	0	0	4	3	31	38	607	20
W roku 2019	0	0	3,5	6	29,5	39	632	20

Tab. 4.7 Nauczyciele ogółem szkoły i placówki publiczne

Placówka	Bez stopnia	Stażysta	Kontrakt.	Mianow.	Dyplom.	Razem	Uczniów	Oddziały
Ogółem 2021	4,61	25,2	186,38	154,89	816,78	1187,86	11369	538
W roku 2020	3,25	27,78	162,38	157,63	847,47	1198,51	11215	540
W roku 2019	0	54,42	127,2	156,93	906,00	1244,55	11420	544

V. Liczba przeliczeniowych etatów nauczycielskich przypadających na jeden oddział stan na dzień 30. 09.2020r.

Tab. 5.1 Przedszkola Publiczne

Nazwa placówki	Liczba oddziałów	Liczba n-li /etat/	Przeciętna liczba etatów n-li na jeden oddział
Przedszkole Publiczne Nr 1	7	16,77	2,39
Przedszkole Publiczne Nr 2	4	9,99	2,49
Przedszkole Publiczne Nr 4	7	23	3,28
Przedszkole Publiczne Nr 5	5	12,6	2,52
Przedszkole Publiczne Nr 8	7	14,69	2,09
Przedszkole Publiczne Nr 9	9	18,48	2,05
Przedszkole Publiczne Nr 10	7	15	2,14
Przedszkole Publiczne Nr 14	8	18	2,25
Przedszkole Publiczne Nr 15	8	18,04	2,25
Ogółem 2120	62	146,57	2,36
W roku 2020	61	147,78	2,4
W roku 2019	62	148,88	2,4

Tab. 5.2 Szkoły Podstawowe

Nazwa placówki	Liczba oddziałów	Liczba n-li /etat/	Przeciętna liczba etatów n-li na jeden oddział
Szkoła Podstawowa Nr 1	38	90,44	2,38
Szkoła Podstawowa Nr 2	18	40,71	2,26
Szkoła Podstawowa Nr 4	29	65,13	2,25
Szkoła Podstawowa Nr 5	33	68,22	2,07
Szkoła Podstawowa Nr 7	24	58,86	2,45
Szkoła Podstawowa Nr 9	46	92,15	2,00

Szkoła Podstawowa Nr 10	60	120,51	2,01
Ogółem 2021	248	536,02	2,16
W roku 2020	240	541,14	2,25
W roku 2019	237	502,23	2,12

Tab. 5.3 Szkoły Ponadpodstawowe i Licea Ogólnokształcące

Nazwa placówki	Liczba oddziałów	Liczba n-li /etat/	Przeciętna liczba etatów n-li na jeden oddział
ZSTiO Nr 4	28	48,63	1,74
ZSMiO Nr 5	47	72,87	1,55
ZSEiO Nr 6	33	55,53	1,68
ZSWiO Nr 7	35	60,93	1,74
I LO	24	52,78	2,20
II LO	18	45,95	2,55
III LO	20	46,23	2,31
ZSS	22	50,39	2,29
Ogółem 2021	227	433,31	1,91
W roku 2020	221	438,51	1,98
W roku 2019	227	426,67	1,88

Tab. 5.4 Bursy Szkolne

Nazwa placówki	Liczba grup	Liczba n-li /etat/	Przeciętna liczba etatów n-li na jeden oddział
Bursa Szkolna Nr 1	10	17	1,70
Bursa Szkolna Nr 2	7	14	2,00
Bursa Szkolna Nr 3	3	6,50	2,17
Ogółem 2021	20	37,50	1,88
W roku 2020	20	38	1,90
W roku 2019	20	39	1,95

Tab. 5.5 CKZiU

Nazwa placówki	Liczba oddz.	Liczba n-li /etat/	Przeciętna liczba etatów n-li na jeden oddział
CKZiU 2021	15	16,96	1,13
W roku 2020	18	15,73	0,87
W roku 2019	18	15,65	0,87

V. Uczniowie ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi w placówkach oświatowych prowadzonych przez Miasto Łomża, formy wsparcia psychologiczno-pedagogicznego.

Tab. nr 5.1 Liczba uczniów z opiniami i orzeczeniami oraz liczba uczniów z wadami postawy w poszczególnych placówkach oświatowych.

Placówka	Nazwa szkoły /przedszkola	Liczba opinii	Liczba orzeczeń	Wady postawy	Nauczanie indywidualne
Przedszkola	PP1	2	0	0	0
	PP2	0	0	60	0
	PP4	23	15	25	0
	PP5	1	1	0	0
	PP 8	3	0	0	0
	PP 9	2	0	0	0
	PP 10	4	0	0	0
	PP 14	0	0	0	0
	PP 15	2	1	0	0
RAZEM		37	17	85	0
Szkoły podstawowe	SP1	142	21	251	1
	SP2	73	25	116	3
	SP4	157	18	10	1
	SP5	184	19	357	2
	SP7	120	13	95	1
	SP9	262	10	288	1
	SP10	263	27	484	3
RAZEM		1201	133	1601	12
Szkoły ponadpodstawowe	I LO	51	4	109	2
	II LO	45	3	116	1
	III LO	78	6	181	2
	ZSTiO 4	61	4	87	4

RAPORT O STANIE MIASTA ŁOMŻA ZA 2021 ROK

	ZSMiO 5	206	4	53	2
	ZSEiO 6	99	9	126	9
	ZSWiO 7	83	18	204	0
	ZSS	9	123	40	2
	RAZEM	632	171	916	22
	Ogółem	1870	321	2602	38
	W roku 2020	2 000	296	2930	37
	W roku 2019	1828	297	2478	28

Tab. nr 5.2 Formy wsparcia psychologiczno-pedagogicznego

Lp.	Forma wsparcia	Liczba godzin
1.	Nauczyciel wspomagający	1234
2.	Zajęcia rewalidacyjne	131
3.	Terapia logopedyczna	25
4.	Zajęcia rozwijające kompetencje społeczno-emocjonalne	27
5.	Zajęcia z psychologiem	8
6.	Zajęcia korekcyjno-kompensacyjne	9
Ogółem		1434

W łomżyńskich placówkach oświatowych na dzień 30 września zostało zatrudnionych 54 nauczycieli wsparcia.

VI. Dowóz do szkół**Informacja dotycząca dowozu uczniów niepełnosprawnych do szkół i ośrodków specjalnych w 2021 r.**

Zgodnie z planem wydatków budżetu miasta Łomża na 2021 na dowożenie uczniów zaplanowano kwotę 40.000 zł.

Według stanu na X 2021 r. dokonano zwrotu kosztów dowozu 20 uczniów niepełnosprawnych, w tym:

- 4 uczniów do Ośrodka Rewalidacyjno-Wychowawczego w Łomży,
- 7 uczniów do Zespół Szkół Specjalnych w Łomży,
- 2 uczniów do Specjalnego Ośrodka Szkolno-Wychowawczego w Długoborzu,
- 1 uczeń do Specjalnego Ośrodka Szkolno-Wychowawczego w Białymstoku,
- 1 uczeń do Specjalnego Ośrodka Szkolno-Wychowawczego dla Głuchych w Warszawie,
- 4 uczniów do Szkoły Podstawowej Specjalnej w Ostrołęce,
- 1 uczeń do Szkoły Podstawowej nr 10 w Łomży.

Kwota refundacji wyniosła 25.252,98 zł, co stanowi 63,14 % planu na br.

Poziom wydatków na refundację kosztów przewozu dzieci do szkół przez rodziców w analizowanym okresie wynika z ograniczonej pracy i zamknięcia szkół oraz ośrodków z powodu pandemii.

Tab. nr 6.1 Koszt dowozu dzieci w latach 2019-2021

Lp.	Rok	Liczba uczniów objętych dowozem	Wydatki poniesione z tytułu dowozu
1	2021	20	Planowane 40000
2	2020	19	29.082,60
3	2019	16	55.410,53

VII. Stypendia socjalne

Wnioski o przyznanie stypendium szkolnego składa się do 15 września danego roku szkolnego. Aktualnie przyznano **275** stypendiów na rok szkolny 2021/2022. Wysokość stypendium uzależniona jest od miesięcznej wysokości dochodu na osobę w rodzinie ucznia w stosunku do kwoty kryterium dochodowego - wynoszącej 528 zł netto oraz w szczególności, gdy w rodzinie tej występuje: bezrobocie, niepełnosprawność, ciężka lub długotrwała choroba, wielodzietność, brak umiejętności wypełniania funkcji opiekuńczo-wychowawczych, alkoholizm lub narkomania, rodzina jest niepełna. Wysokość stypendium kształtuje się od 100 zł do 168 zł miesięcznie.

Wysokość zasiłku szkolnego wynosi 500 zł jednorazowo, z powodu zaistnienia zdarzenia losowego, które skutkuje długotrwałym i znacznym obniżeniem dochodu w rodzinie. Wnioski te składa się w ciągu całego roku szkolnego, w terminie nie dłuższym niż dwa miesiące od wystąpienia zdarzenia losowego.

Miasto Łomża otrzymuje na powyższe zadania dotację celową z budżetu państwa (Podlaski Urząd Wojewódzki) w wysokości 80 %, natomiast ze środków własnych planuje wkład w wysokości 20 %.

Tab. nr 7.1 Stypendia socjalne na przestrzeni lat 2019-2021

ROK	DOTACJA CELOWA - BP (80%)		%	WKŁAD WŁASNY - BM (20%)		%	20% do planu BP
	PLAN	WYKONANIE		PLAN	WYKONANIE		
2019	585 947,00	567 335,19	96,82	221 020,00	141 833,80	64,17	146 486,75
2020	416 491,00	390 969,92	93,87	161 300,00	97 742,48	60,60	104 122,75
2021	377 363,00	331 647,00	87,89	141 300,00	82 912,00	58,68	94 340,75

VIII. Informacja dotycząca realizowanych projektów w 2021 r. w ramach programów rządowych na 22.10.2021 r.

Program „Za życiem”

Miasto Łomża w latach 2018-2021 realizuje zadanie w ramach Programu kompleksowego wsparcia dla rodzin „Za życiem”. Na ten cel przyznano łącznie kwotę 556.600 zł. Zadanie jest finansowane w 100 % z dotacji celowej. Na rok 2021 r. kwota przyznanej dotacji wynosi **164.400 zł** (ZSS – 163.800 zł, BS Nr 3 – 600 zł).

Program realizują:

1. Zespół Szkół Specjalnych w Łomży (celem programu jest zapewnienie realizacji zadań wiodącego ośrodka koordynacyjno-rehabilitacyjno-opiekuńczego oraz doposażenie placówki pełniącej funkcję takiego ośrodka). Kwota do wykorzystania w 2021 r. wynosi 163.800 zł.

2. Bursa Szkolna Nr 1 w Łomży (celem programu jest przygotowanie i utrzymanie 2 miejsc w bursie dla uczennic w ciąży). Kwota do wykorzystania w 2021 r. wynosi 600 zł.

Program „MALUCH+” 2021

„MALUCH+” 2021 to Resortowy program rozwoju instytucji opieki nad dziećmi w wieku do lat 3, w którym Miasto Łomża w br. uczestniczy po raz szósty. Z dofinansowania budżetu państwa korzystają trzy miejskie żłobki. W 2021 r. Wojewoda Podlaski udzielił Miastu Łomża dofinansowania w formie dotacji z rezerwy celowej w łącznej wysokości **163.080 zł**, z przeznaczeniem na zadanie dotyczące zapewnienia funkcjonowania miejsc opieki nad dziećmi w wieku do lat 3, utworzonych z udziałem w/w programu.

Ze wsparcia korzystają placówki:

- 1) **Żłobek Miejski Nr 1 w Łomży**, ul. Studencka 13 – dofinansowanie **61.200 zł** (całkowita wartość zadania 183.400 zł),
- 2) **Żłobek Miejski Nr 2 w Łomży**, ul. Spółdzielcza 8 – dofinansowanie **46.920 zł** (całkowita wartość zadania 148.500 zł),
- 3) **Żłobek Miejski Nr 3 w Łomży**, ul. Kołłątaja 8 - dofinansowanie **54.960 zł**, w tym **6.000,00 zł** do funkcjonowania dla dzieci niepełnosprawnych lub wymagających szczególnej opieki (całkowita wartość zadania 348.816 zł).

Liczba dofinansowanych miejsc opieki to **78**, z tego: **30** w Żłobku Miejskim Nr 1 w Łomży, **23** w Żłobku Miejskim Nr 2 w Łomży oraz **25** w Żłobku Miejskim Nr 3 w Łomży (w tym 1 miejsce opieki dotyczące dzieci niepełnosprawnych lub wymagających szczególnej opieki).

Program „Posiłek w szkole i w domu”

„Posiłek w szkole i w domu” to program wspierający w latach 2019-2023 organy prowadzące publiczne szkoły podstawowe w zakresie bezpieczeństwa warunków nauki, wychowania i opieki przez organizację stołówek i miejsc spożywania posiłków.

Miasto Łomża otrzymało w 2021 r. wsparcie finansowe w formie dotacji celowej w łącznej wysokości **109.021 zł**, z przeznaczeniem na realizację zadania polegającego na doposażeniu i poprawie standardu obecnie funkcjonujących stołówek szkolnych.

Ze wsparcia korzystają placówki:

- 1) **Szkoła Podstawowa nr 1 w Łomży** – dofinansowanie **80.000 zł** (całkowita wartość zadania 100.000 zł),
- 2) **Szkoła Podstawowa nr 10 im. Jana Pawła II w Łomży** – dofinansowanie **29.021 zł** (całkowita wartość zadania 36.276,42 zł).

Celem programu jest wzmocnienie opiekuńczej funkcji szkoły podstawowej poprzez tworzenie dobrych warunków umożliwiających spożywanie przez uczniów posiłków w trakcie pobytu w szkole.

Przedsięwzięcie Ministra Edukacji i Nauki pn. „Poznaj Polskę”

„Poznaj Polskę” to przedsięwzięcie, którego przedmiotem jest wsparcie organów prowadzących szkoły w realizacji zadań mających na celu uatrakcyjnienie procesu edukacyjnego dzieci i młodzieży poprzez umożliwienie im poznawania Polski, jej środowiska przyrodniczego, tradycji, zabytków kultury i historii oraz osiągnięć polskiej nauki.

Przedsięwzięcie ma wspomóc realizację podstaw programowych dla szkół podstawowych i ponadpodstawowych. Pozwala urozmaicić zajęcia lekcyjne, dzięki czemu nauka nabiera praktycznego wymiaru.

Przyznane przez MEN, w formie dotacji celowej, środki finansowe przeznaczone są na dofinansowanie wycieczek szkolnych związanych z priorytetowymi obszarami edukacyjnymi wskazanymi przez Ministra. W ramach tych obszarów zostały wskazane punkty edukacyjne dla trzech grup wiekowych (klas I-III szkół podstawowych, klas IV-VIII szkół podstawowych oraz szkół ponadpodstawowych).

W 2021 r. wsparcie finansowe w postaci dotacji celowej otrzymały następujące szkoły:

- 1) **I Liceum Ogólnokształcące im. T. Kościuszki w Łomży – 13 920 zł** (całkowita wartość zadania 17 400 zł),
- 2) **II Liceum Ogólnokształcące im. M. Konopnickiej w Łomży – 5 000 zł** (całkowita wartość zadania 6 380 zł),
- 3) **III Liceum Ogólnokształcące im. Żołnierzy Obwodu Łomżyńskiego Armii Krajowej w Łomży – 4 260 zł** (całkowita wartość zadania 5 325 zł),
- 4) **Technikum nr 5 w Łomży (w ZSMiO Nr 5) - 4 976 zł** (całkowita wartość zadania 6 220 zł),
- 5) **Branżowa Szkoła I Stopnia nr 5 (w ZSMiO Nr 5) w Łomży – 3 600 zł** całkowita wartość zadania 4 500 zł),
- 6) **Szkoła Podstawowa nr 4 im. Gen. Władysława Andersa w Łomży – 15 000 zł** (całkowita wartość zadania 25 000 zł).

Przyznane dofinansowanie łącznie wynosi **46 756 zł**.

Program „Aktywna tablica”

Miasto Łomża otrzymało w 2021 r. dotację z budżetu państwa w ramach *Rządowego programu rozwijania szkolnej infrastruktury oraz kompetencji uczniów i nauczycieli w zakresie technologii informacyjno-komunikacyjnych na lata 2020-2024 „Aktywna tablica”*. Łączna wartość wsparcia wynosi **161 000 zł** i stanowi 80 % kosztów realizacji zadania. Wkład własny zapewnia organ prowadzący szkoły i wynosi **40.250 zł**. Wartość zadania na szkołę wynosi **17 500 zł**.

W 2021 r. wsparcie finansowe w postaci dotacji celowej otrzymały następujące szkoły:

- 1) **Szkoła Podstawowa nr 2 im. Władysława Broniewskiego w Łomży – 35.000 zł** (wkład własny – 8.750 zł),
- 2) **Szkoła Podstawowa nr 4 im. Gen. Władysława Andersa w Łomży - 35.000 zł** (wkład własny – 8.750 zł),
- 3) **Szkoła Podstawowa nr 10 im. Jana Pawła II w Łomży - 35.000 zł** (wkład własny – 8.750 zł),
- 4) **Technikum Nr 4 w Łomży (w Zespole Szkół Technicznych i Ogólnokształcących Nr 4 im. Marii Skłodowskiej-Curie w Łomży) - 14.000 zł** (wkład własny – 3.500 zł),
- 5) **Branżowa Szkoła I Stopnia Nr 4 w Łomży (w Zespole Szkół Technicznych i Ogólnokształcących Nr 4 im. Marii Skłodowskiej-Curie w Łomży) - 14.000 zł** (wkład własny – 3.500 zł),
- 6) **VII Liceum Ogólnokształcące w Łomży (w Zespole Szkół Weterynaryjnych i Ogólnokształcących Nr 7 w Łomży) - 14.000 zł** (wkład własny – 3.500 zł),
- 7) **Technikum Nr 7 im. Ludwika Bojanusa w Łomży (w Zespole Szkół Weterynaryjnych i Ogólnokształcących Nr 7 w Łomży) - 14.000 zł** (wkład własny – 3.500 zł).

Szkoły zakupiły w 2021 r. sprzęt komputerowy i inne urządzenia TIK, wykorzystywane jako pomoce dydaktyczne.

Program „Laboratoria przyszłości”

„Laboratoria Przyszłości” to program skierowany do szkół podstawowych. Jego celem jest budowanie kompetencji kreatywnych i technicznych wśród uczniów. Wsparcie finansowe

zostało przeznaczone na zakup wyposażenia technicznego potrzebnego w kształtowaniu i rozwijaniu umiejętności manualnych i technicznych, umiejętności samodzielnego i krytycznego myślenia, zdolności myślenia matematycznego oraz umiejętności w zakresie nauk przyrodniczych, technologii i inżynierii, stosowania technologii informacyjno-komunikacyjnych, jak również pracy zespołowej, dobrej organizacji i dbania o porządek na stanowisku pracy oraz radzenia sobie w życiu codziennym. Pełen zakres wyposażenia możliwego do zakupu z pozyskanych środków został ujęty w Katalogu wyposażenia, który zawiera zarówno wyposażenie podstawowe (które będą musiały od 1 września 2022 roku mieć wszystkie szkoły podstawowe) jak i dodatkowe (dobierane swobodnie przez szkoły).

Laboratoria Przyszłości to nowoczesny sprzęt, który uatrakcyjni zajęcia szkolne i pozwoli uczniom rozwijać swoje zainteresowania nie tylko na lekcjach techniki i w ramach innych obowiązkowych zajęć edukacyjnych, lecz także w ramach zajęć pozalekcyjnych, kół zainteresowań i innych form rozwijania umiejętności. Wnioski złożyły wszystkie szkoły podstawowe o następujące kwoty:

- 1) Szkoła Podstawowa nr 1 w Łomży – 229.500 zł
- 2) Szkoła Podstawowa nr 2 *im. Władysława Broniewskiego* w Łomży – 78.300 zł
- 3) Szkoła Podstawowa nr 4 *im. Gen. Władysława Andersa* w Łomży – 150.600 zł
- 4) Szkoła Podstawowa nr 5 *im. Stanisława Staszica* w Łomży – 223.500 zł
- 5) Szkoła Podstawowa nr 7 *im. Adama Mickiewicza* w Łomży – 140.700 zł
- 6) Szkoła Podstawowa Specjalna nr 8 w Łomży – 30.000 zł
- 7) Szkoła Podstawowa nr 9 *im. Księcia Mazowieckiego Janusz I* w Łomży – 279.600 zł
- 8) Szkoła Podstawowa nr 10 *im. Jana Pawła II* w Łomży - 365.100 zł.

Łączna kwota wnioskowana przez szkoły wynosi – 1.497.400 zł. Realizacja programu nie wymaga wkładu własnego.

Finansowanie zadań oświatowych

Wydatki na oświatę

Zgodnie z obowiązującym prawem i przyjętym modelem finansowania edukacji, część oświatowa subwencji ogólnej nie jest jedynym źródłem finansowania oświaty i wychowania. W finansowaniu tego zadania znaczący udział mają środki pochodzące z budżetu państwa, ale nie są one jedyne: władze lokalne ponoszą dodatkowe wydatki ze swoich dochodów własnych.

Oświata w przeciwieństwie do innych zadań własnych samorządu z uwagi na swoją specyfikę jest trudna do oszacowania na etapie planowania budżetu gminy na kolejny rok budżetowy. Wynika to m.in. z faktu, że dany rok budżetowy obejmuje 2 różne stany organizacyjne oświaty tj. wrzesień-grudzień i styczeń-sierpień. W przypadku stanu organizacyjnego oświaty styczeń-sierpień większa część wydatków (wynagrodzenia nauczycieli) zostaje ustalona już w maju w roku poprzedzającym realizację danego budżetu JST, znacznie wyprzedzając etap planowania budżetu danej gminy. Zgodnie z obowiązującym prawem oświatowym arkusze organizacyjne szkół i placówek oświatowych są zatwierdzane przez organ prowadzący (JST) do 29 maja danego roku, a te determinują 8 miesięcy wydatków na oświatę roku następnego. Z kolei co się tyczy okresu wrzesień - grudzień, trudność w zaplanowaniu optymalnych wydatków jest spowodowana niemożnością dokładnego przewidzenia naboru do szkół, a tym samym ustalenia liczby oddziałów szkolnych, mających wpływ na liczbę godzin nauczycielskich. Jednocześnie wiele wydatków jest zupełnie nieprzewidywalna i pojawia się w trakcie realizacji budżetu (np. dodatkowe godziny z nauczania indywidualnego, pomocy psychologiczno – pedagogicznej, awans zawodowy

nauczycieli czy urlopy dla poratowania zdrowia). Wydatki na oświatę to nie tylko finansowanie przedszkoli i szkół, ale również zadań pozaszkolnych. Należą do nich m.in. koszty działalności m.in. świetlic, stołówek szkolnych, dowożenie uczniów, a także koszty ponoszone w związku z przebywaniem nauczycieli na urloпах dla poratowania zdrowia.

W związku z licznymi zmianami będącymi skutkiem wdrażania zmian w wynagrodzeniu nauczycieli, wzrostu płacy minimalnej obsługi, regulacją płac administracji oświaty w różnych okresach roku kalendarzowego, koszty w szkołach ponoszone m.in. w bieżącej działalności są zmiennym wskaźnikiem.

Na koszt utrzymania ma wpływ szereg czynników, m.in.:

- liczebność oddziałów,
- kwalifikacje nauczycieli,
- liczba godzin dodatkowych zajęć,
- liczba godzin na organizację pomocy psychologiczno-pedagogicznej,
- uczniowie objęci kształceniem specjalnym.

Wydatki na oświatę od wielu już lat mają bardzo duży udział w ogólnych wydatkach budżetu Miasta Łomży. Finanse oświaty przedstawiają poniższe tabele:

Tab. Finansowanie zadań oświatowych bieżących.

Lp.	Rodzaj dochodu	2019 r.	2020 r.	2021 r. (stan na 30 IX)	2021 r. (symulacja do końca roku budżetowego)
1	Subwencja oświatowa	94 378 112	105 905 387	108 689 839	108 689 839
2	Rezerwa oświatowa	166 446	647 482	399 470	399 470
3	Subwencja oświatowa korygująca	1 894 553	0	0	0
4	Dotacja przedszkolna	2 532 415	2 747 221	2 812 552	2 812 552
5	Dochody własne szkół i placówek oświatowych	6 107 555	5 376 001	5 796 270	5 805 621
6	Opłaty innych gmin za przedszkola	400 000	1 101 000	986 000	986 000
7	Dochody UM- oświatowe programy rządowe i dotacje celowe	1 210 344	1 246 260	1 249 835	2 947 117
8	Program "Za życiem"	148 800	148 800	164 400	164 400
9	Aktywna Tablica	17 500	84 000	0	161 000
10	Wyposażenie szkół w podręczniki, materiały edukacyjne...	424 445	566 954	683 524	703 818
11	Stypendia socjalne	585 974	416 491	377 363	377 363
12	Rządowy Program Pomocy Uczniom Niepełnospr. w formie dofinans. podręczników, mat.edukacyjnych...	33 625	30 015	24 548	26 780
13	"Poznaj Polskę"	0	0	0	46 756
14	"Laboratoria Przyszłości"	0	0	0	1 467 000
15	Wkład własny Miasta	41 673 387	43 474 309	38 433 476	54 264 023
16	Razem:	148 362 812	160 497 660	158 367 442	175 904 622

17	% udział w wydatkach Miasta	28,09%	27,09%	24,27%	30,85%

Tab. Wydatki bieżące oświata.

Lp.	Wydatki dot. oświaty (szkoły, placówki oświatowe, UM)	2019 r.	2020 r.	2021 r. (stan na 30 IX)	2021 r. (stan na 30 IX) - symulacja
1.	Program z MRiPS "Za życiem"	0	148 800	164 400	164 400
2.	Własne	147 938 367	159 781 906	157 519 518	175 056 698
	Oświata i wychowanie - dział 801	133 535 431	144 331 966	142 343 502	
	Edukacyjna opieka wychowawcza - dział 854	14 402 936	15 449 940	15 176 016	
3.	Zlecone	424 445	566 954	683 524	683 524
	Oświata i wychowanie - dział 801	424 445	566 954	683 524	683 524
	Edukacyjna opieka wychowawcza - dział 854	0	0	0	0
		148 362 812	160 497 660	158 367 442	175 904 622

KULTURA

Pobudzanie i zaspokajanie potrzeb kulturalnych mieszkańców Miasto Łomża realizuje poprzez dotacje podmiotowe i celowe dla miejskich instytucji kultury, dotowanie zadań z zakresu kultury realizowanych przez organizacje pozarządowe, finansowanie własnych przedsięwzięć kulturalnych (organizowanych przez Urząd Miejski) oraz wspieranie znaczących inicjatyw organizowanych przez inne podmioty.

Mimo, że rok 2021 był kolejnym rokiem z wieloma ograniczeniami pandemicznymi, udało się w miarę normalnie funkcjonować w sferze kultury, poprzez stosowanie rygorów sanitarnych i stosowanie się do ogólnych uwarunkowań w organizacji przedsięwzięć kulturalnych. Część aktywności prowadzona była również w sieci Internet. Jednakże trudno porównywać rok ubiegły do czasu normalności przedcovidowej, więc punktem odniesienia będzie rok 2020 (dane za ten rok podawane są w nawiasach). Praktycznie we wszystkich sferach działalności kulturalnej w Łomży, nastąpił progres w stosunku do roku poprzedniego, co dobrze świadczy o umiejętności dostosowania się do trudnej rzeczywistości pandemicznej.

Miejskie instytucje kultury

Strukturę instytucji kultury Łomży stanowi 5 jednostek, w tym dwie instytucje artystyczne.

MIEJSKA BIBLIOTEKA PUBLICZNA

Strukturę MBP w Łomży tworzą siedziba główna i cztery filie biblioteczne.

Przychody ogółem: 2.765.483,00 zł (2020 – 2 661 896,00 zł)

Dotacja podmiotowa: 2.574.360,00 zł (2020 - 2 496 992,00 zł).

Dotacje celowe: 77.600,00 zł (MKiDN, Fundacja „Lotto”) (2020 - 97 191,00 zł)

Przychody własne: 113 523,00 zł (2020 – 67 713,00 zł)

Stan zatrudnienia: 2021 – 33, 6 etatów – 37 osób (2020 – 36,9 - 37)

Księgozbiór MBP wg. stanu na 31.12.2021 r. wyniósł: 209.888 wol. o wartości 2.561.237,56 zł. W 2021 włączono do księgozbioru 5.439 wol. (5.788) o wartości 118.982,27 zł (131.906,53 zł). Wskaźnik zakupu księgozbioru: 7,5 wol./100 mieszkańców (7,9).

Ze zbiorów ubytkowano 2.587 wol. (2.603 wol.). Kontynuowano budowę komputerowej bazy MBP; 214.998.

Zarejestrowano 9.374 czytelników - wzrost o 2.080 w porównaniu z rokiem ubiegłym.

Ogólna liczba wypożyczeń 168.989 - wzrost o 4.638 w porównaniu z rokiem ubiegłym.

Wskaźnik wypożyczeń ogółem: 271,3/100 mieszkańców (261,7/100).

Ogólna liczba odwiedzin wyniosła: 51.964 (48.803) w tym: w wypożyczalniach – 49.603 (44.166), w czytelnich – 2.361 (4.039). Zarejestrowano 168.989 (164.351) wypożyczeń.

MBP podejmowała wiele inicjatyw w zakresie działalności kulturalno-oświatowej i promocji czytelnictwa. Akcje te mają bardzo różny charakter; od zajęć dla dzieci i seniorów poprzez konkursy, spotkania autorskie do włączania się w duże ogólnopolskie inicjatywy. Łącznie w 2021 r. zorganizowano 445 imprezy dla 4.552 odbiorców (w 2020 r. było 523 imprez dla 6701 osób) w tym: 7 spotkań autorskich, 48 spotkań dla seniorów, 79 wystaw pokonkursowych, 51 zajęć plastycznych, 43 konkursy, 4 spotkania Dyskusyjnego Klubu Książki,

20 zajęć w warsztatach terapii zajęciowej i 67 spotkań głośnego czytania. W związku z sytuacją epidemiologiczną w kraju Biblioteka przeorganizowała swoją działalność, przenosząc część swojej działalności w strefę Internetu. W ciągu roku 2021 zaproponowało czytelnikom szereg aktywności on-line m. in.: akcje promujące głośne czytanie – Czytanie na śniadanie; Czytelnicza gratka dla małolatka (211 – 22.314 wyświetleń); filmy zamieszczane na kanale YouTube promujące Dni Literatury Dziecięcej i Ogólnopolski Tydzień Głośnego Czytania (185 ; 10.864 wyświetlenia); konkurs „Łomżyńska zagadka fotograficzna” (Filia Nr 6) – 43 zagadek opublikowanych na bibliologu – 1.961 wejść; zajęcia kreatywne „Coś z niczego” (Oddział dla Dzieci) – 22 wpisy na Facebooku – 2.680 wejść; zajęcia edukacyjne z języka angielskiego dla najmłodszych *English Time* (Oddział dla Dzieci, Filia Nr 6) – 27 filmów na kanale YouTube – 2.995 wyświetleń.

MBP w 2021 r. włączała się w ogólnopolskie i europejskie programy promujące czytelnictwo oraz ogólnopolskie i lokalne inicjatywy ogólnokulturalne (np. Narodowe Czytanie, Dni Literatury Dziecięcej, Noc Muzeów, Noc Bibliotek itp.).

Miejska Biblioteka Publiczna w Łomży wkłada bardzo dużo pracy na rzecz udostępniania zbiorów i promocji czytelnictwa. Dzięki intensywnym działaniom, powiększania zbiorów, unowocześniania metod korzystania z nich (zintegrowany system biblioteczny, komputerowa baza, digitalizacja, audiobooki, dostarczanie książek dla czytelników niepełnosprawnych itp.) liczba czytelników wzrosła o 2.080, a liczba wypożyczeń o 4.638. Sytuacja finansowa, gospodarcza i osobowa MBP jest zadowalająca. Zdobywa fundusze na zakupy książek i konserwację zbiorów. Biblioteka prowadzi regularne, drobne remonty sprzętu i obiektów.

W 2021 r. nastąpiło wdrożenie systemu bibliotecznego SowaSQL Premium Firmy Sokrates.

Został zakupiony lokal sąsiadujący z Filią Biblioteczną Nr 2 na ulicy Księżnej Anny 2. Planowane jest połączenie obu pomieszczeń i remont dostosowujący do potrzeb biblioteki.

Projekt *Książka – Pasja – Zawód. Książnica Łomżyńska oraz Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego* w Łomży został zgłoszony do programu Fundusze Europejskie dla Podlaskiego na lata 2021-2027. Zakłada on gruntowny remont i modernizację siedziby głównej MBP w Łomży przy ulicy Długiej 13.

Kierownik Oddziału dla Dzieci - Renata Igielska zdobyła tytuł Bibliotekarza Roku Województwa Podlaskiego w konkursie organizowanym przez Stowarzyszenie Bibliotekarzy Polskich.

MIEJSKI DOM KULTURY – DOM ŚRODOWISK TWÓRCZYCH

Przychody ogółem: 2.202.453,27zł. (1.793.841,28 zł w 2020r)

Dotacja podmiotowa: 1.991.300,00 zł. (1.693.000,00 w 2020r).

Dotacja celowa: 42.656,58zł (0 w 2020r)

Dochody własne: 168.496,69 zł, (132.220,37zł w 2020)

Dotacja celowa na remont elewacji: w 2021 - 0 (113 493,84 w 2020r)

Stan zatrudnienia: 19 osób/18,5 – 8 osób umowy zlecenia stałe (w 2020 r. 19 osób / 19 etatów - 7 osób umowy zlecenia stałe).

Wzrost średniej płacy: 1,05% w stosunku do roku 2020.

W 2021 roku MDK-DŚT zorganizował (w nawiasach porównania do roku 2020)::

- 1 imprezę masową (0)
- 26 imprez muzycznych (15)

- 8 warsztatów artystycznych i rękodzielniczych (9)
- 15 wystaw plastycznych i fotograficznych (11)
- 5 konkursów , przeglądów i festiwali (3)
- 22 pokazy filmowe i teatralne oraz inne imprezy (16)

Zwiększenie ilości działań w 2021 roku w porównaniu z rokiem 2020 jest spowodowane luzowaniem obostrzeń związanych z walką z pandemią COVID-19.

MUZEUM PÓŁNOCNO-MAZOWIECKIE

Muzeum Północno-Mazowieckie w Łomży w 2021 r. tworzyły trzy placówki: Muzeum w Łomży, ul. Dworna 22c, Galeria Sztuki Współczesnej w Łomży, ul. Długa 13 i Skansen Kurpiowski im. Adama Chętnika w Nowogrodzie.

Przychody ogółem: 2.485.039zł (2.252.544 zł- 2020 rok)

Dotacja podmiotowa: 2.150.000 zł (2.140.340 zł- 2020 rok)

Przychody własne: 141.548zł (102.417 zł- 2020 rok)

Inne dochody: 1.704zł (9.888 zł- 2020 rok)

wniosek z NCK- 2021r.- 16.000zł (2020r.- brak)

Fundusz Popierania Twórczości – Zaiks- 2021r. – 5.000zł (2020r. brak)

Wniosek Tarczy ZUS- 2021r. 170.787 zł (2020r.- brak)

Stan zatrudnienia: 38 osób/35 etatów (39 osób/ 36 etatów- 2020 rok)

Średni wzrost wynagrodzenia: 4,5% wyrównanie do pensji minimalnej 2800 zł brutto (8% wyrównanie do pensji minimalnej 2600 zł brutto- 2020 rok)

Z uwagi na pandemię COVID-19 i obowiązujący w pierwszej połowie roku lockdown oraz późniejsze ograniczenia, Muzeum i wszystkie oddziały prowadziły ograniczoną działalność kulturalną, polegającą na obligatoryjnym zmniejszeniu liczby osób odwiedzających (np. w pierwszym kwartale 2021 r. Muzeum zrezygnowało z organizacji uroczystych wernisaży, przez większość roku zajęcia i warsztaty dla dzieci i młodzieży miały ustalony limit osób).

Całkowita frekwencja w 2021 r. (na wystawach stałych, czasowych i wszelkich inicjatywach muzealnych) wyniosła 26.005 osób (w 2020 roku- 16.583 osób).

Na koniec 2021 r. w Muzeum Północno- Mazowieckim w pozycjach inwentarzowych zapisanych było 33.278 muzealiów (45.847 sztuk). Depozyty stanowiły 1027 pozycji inwentarzowych (29.144 sztuk, z czego 29.119 w Dziale Archeologii).

W 2021 r. stan muzealiów ogółem zwiększył się o 635 sztuk, z czego 503 nabytki pochodziły z darów (w 2020 roku: 622 nowe eksponaty (w tym- 544 z darów).

W 2021r. Muzeum Północno- Mazowieckie w siedzibie głównej prezentowało cztery wystawy czasowe:

1) Świat toruńskiego piernika (luty 2020- marzec 2021, frekwencja: 1.117 osób),

2) Kierunek Sztuka (2. czerwca - 10. grudnia 2021, frekwencja: 1080 osób),

3) Baśniowe ilustracje (6. kwietnia- 6. czerwca 2021, frekwencja: 370 osób),

4) 33 Pułk Piechoty w Łomży. Historia. Tradycja. Pamięć.(1. września- grudzień 2021, frekwencja: 584 osoby).

W połączeniu z wystawami, prowadzone były lekcje muzealne i warsztaty nawiązujące tematycznie do prezentowanych wystaw. W 2021r. Muzeum Północno- Mazowieckie przeprowadziło 99 lekcji i warsztatów (na 22 różne tematy), w których wzięło udział 1875 osób (w 2020r.- 47 lekcji i warsztatów, 883 osoby).

Muzeum było także współorganizatorem sesji literackiej „Szczęśliwy naród, który ma poetę” poświęconej Czesławowi Miłoszowi i jego wizycie w Łomży. Sesja odbyła się 2. grudnia 2021r. w siedzibie Miejskiego Domu Kultury- Domu Środowisk Twórczych i była transmitowana online.

Galeria Sztuki Współczesnej zorganizowała osiem wystaw czasowych. Podczas prezentowanych wystaw, pracownicy GSW przeprowadzili warsztaty dla szesnastu grup (148 osób). Zrealizowany został również film- wywiad z artystką plastyk Teresą Adamowską, umieszczony na kanale You Tube muzeum, stronie www i fb.

W 2021r., po rocznej przerwie, wróciła inicjatywa Nocy Muzeów, realizowana w głównej siedzibie i w Galerii Sztuki Współczesnej (frekwencja- 298 osób).

Skansen kurpiowski w Nowogrodzie w 2021r. współorganizował dwie duże imprezy plenerowe: „Ogólnopolskie Dni Kultury Kurpiowskiej” współorganizowane z Regionalnym Ośrodkiem Kultury w Łomży oraz widowisko plenerowe „Wesele kurpiowskie”, współorganizowane z Podlaskim Instytutem Kultury w Białymstoku.

Pracownicy Muzeum Północno- Mazowieckiego wielokrotnie proszeni byli o przygotowanie artykułów, eksperckich komentarzy i pomoc przy opracowaniach materiałów do wystaw organizowanych przez instytucje zewnętrzne. W 2021r. przygotowali łącznie 11 publikacji do wydawnictw krajowych.

We wrześniu 2021 r. Rada Miejska Łomży podjęła uchwałę w sprawie zamiaru dokonania podziału Muzeum w celu przekazania Skansenu Kurpiowskiego w Nowogrodzie Podlaskiemu Urzędowi Marzańkowskiemu.

FILHARMONIA KAMERALNA IM. WITOLDA LUTOSŁAWSKIEGO

Filharmonia jest miejską instytucją artystyczną, od marca 2018 roku wspólnie prowadzoną z Ministerstwem Kultury i Dziedzictwa Narodowego.

Przychody ogółem: 2 679 394,46zł (2020r- 2 297 687,56 zł)

Dotacja podmiotowa: 2 175 000 zł w tym:

1 620 000,00zł – Urząd Miasta Łomża i 555 000,00zł - MKiDN ;

(2020r- 1 960 878,00zł, w tym: 1 466 478 zł – UM; 494 400 zł – MKiDN)

Dotacje celowe: 161 000zł w tym:

130 000,00zł – na XVII Międzynarodowy Festiwal Kameralistyki Sacrum et Musica,

31 000,00zł – Scena Muzyki Polskiej (IMiT) (2020 r.- 206 500zł., tym: 160 000,00zł – na XVI Międzynarodowy Festiwal Kameralistyki Sacrum et Musica realizowany w zmienionej formie za pośrednictwem sieci Internet)

Przychody własne: 298 017,18 zł. (2020r- 93 942,25 zł) (2019 r. – 238 912,92 zł.).

Mimo wciąż panującej epidemii Filharmonia osiągnęła znacznie wyższe przychody własne (głównie ze sprzedaży biletów, usług kulturalnych, audycji muzycznych i reklamy) w odniesieniu do roku poprzedniego.

W 2021r. Filharmonia nie pozyskała środków na łagodzenie skutków finansowych powstałych na skutek pandemii.

Stan zatrudnienia na dzień 31.12.2021: 21 osób/19,75 etatów (2020 – 20 / 18,50).

Wynagrodzenia osobowe: 1 104 688,47zł (2020- 956 171,66zł)

Wzrost wynagrodzeń osobowych (o ok. 15,53%) w 2021 roku w stosunku do 2020 roku wynika ze zmiany wynagrodzenia minimalnego oraz ze wzrostu zatrudnienia.

Na podstawową działalność Filharmonii składają się: organizacja regularnych koncertów oraz audycji muzycznych. Pomimo ograniczeń związanych z trwającą epidemią udało się w 2021r. zorganizować:

- 56 koncertów, w tym 10 on-line (49 w 2020 r), ilość słuchaczy: 12 266 (8518 w 2020r.)
- 100 audycji muzycznych, w tym 38 on-line (86 w 2020 r.), ilość słuchaczy: 5967 (7485).

Warto dodać, że liczba odsłon koncertów online na dzień sporządzenia sprawozdania wzrosła o 6327 (nieujęte w miernikach odsłony koncertów pozostawionych w sieci poza czasem rzeczywistym ich emisji). Jak widać zainteresowanie „w sieci” jest nadal bardzo wysokie.

W 2021 roku odbył się Jubileuszowy XVII Międzynarodowy Festiwal Kameralistyki „Sacrum et Musica”, który mimo trudnej sytuacji epidemicznej objął swoim zasięgiem trzy województwa: podlaskie, mazowieckie i warmińsko-mazurskie.

4 listopada FKWL zainicjowała cykl koncertów w ramach programu Scena Muzyki Polskiej, w ramach którego w 2021r. odbyły się 2 koncerty. Kolejne 6 będzie zrealizowanych w 2022r.

Ponadto Filharmonia wydała pierwszą w historii orkiestry płytę DVD zatytułowaną VISTULA LANDSCAPES zawierającą utwory polskich kompozytorów związanych z Mazowszem. Zarejestrowano również materiał na 17. płytę POLISH STORIES, której wydanie jest planowane na 2022 w firmie fonograficznej DUX.

Nagrody i wyróżnienia w 2021r.:

- otrzymanie trzeciej nominacji do prestiżowej International Classical Music Awards 2022, za płytę HARMONIA POLONIA NOVA.

W 2021 roku instytucja przejęła w użytkowanie budynek FKWL przy ul. Zawadzkiej 1 na podstawie umowy użyczenia z dnia 23.12.2021r. co przyczyni się do intensyfikacji i rozwoju działalności koncertową i edukacyjną.

TEATR LALKI I AKTORA W ŁOMŻY

<i>Wyszczególnienie</i>	<i>2021</i>	<i>2020</i>
Ogółem przychody	2 971 612,33	2 736 123,56
Dotacja podmiotowa Urząd Miejski	1 950 000,00	1 914 000,00
Dotacja celowa UM /Mobilny teatr- zakup oświetlenia i nagłośnienia/	0,00	79 996,58
Dotacja celowa Urząd Miejski /Mobilny teatr- zakup samochodu/	80 000,00	0,00
Dotacja MKiDN w tym:	347 000,00	406 333,19
- MFT Walizka	153 000,00	187 633,19
-Poznajemy Teatr- edukacja estetyczna dzieci i młodzieży	45 000,00	67 000,00
- Podlaskie zasilane kulturą	84 000,00	0,00
-Mobilny Teatr- zakup samochodu	65 000,00	0,00
- Kultura w sieci- Rekwizytornia online	0,00	53 000,00
-Mobilny teatr- zakup zestawów oświetlenia i nagłośnienia	0,00	50 000,00
-Fundusz Wsparcia Kultury	0,00	48 700,00
Przychody ze sprzedaży w tym:	378 732,15	130 943,50

-usług kulturalnych	306 356,60	111 907,72
-towarów /kawiarenka/	3 425,14	3 715,78
- pozostałe	68 950,41	15 320,00
Pozostałe przychody	215 880,18	204 850,29

Stan zatrudnienia: 25,5; osoby: 26 (2020 - etaty: 26,5; osoby: 27)

Umowy/zlecenia – 3 osoby w 2020 i 2021 r.

W 2021 teatr zrealizował 176 spektakli dla 16 256 widzów, w tym:

w siedzibie teatru: 139 spektakli dla 8 808 widzów (w 2020 - 70 dla 4 617 widzów)

poza siedzibą teatru: 37 spektakli dla 7.448 widzów (5 dla 738 widzów)

spotkania edukacyjne: 46 dla 1.647 uczestników

Ze względu na trwającą pandemię oraz ograniczenia ilość wydarzeń i uczestników była mniejsza niż w latach sprzed pandemii.

Inne inicjatywy:

13-18.01.2021 – realizacja nagrania czytania performatywnego „Lejzorek Rojtszwaniec”,

31.01.2021 - współorganizacja sztabu Wielkiej Orkiestry Świątecznej Pomocy w teatrze,

06.03.2021 - premiera spektaklu „Koziołek Matołek” w reżyserii Jarosława Antoniuka,

15.05.2021 - prezentacja spektaklu „Szewc Kopytko i Kaczor Kwak” w ramach Nocy Muzeów na dziedzińcu Muzeum Północno-Mazowieckiego w Łomży,

10-13.06.2021 - 34 Międzynarodowy Festiwal Teatralny Walizka,

20.06-10.11.2021 - realizacja projektu artystyczno-edukacyjnego „Podlaskie zasilane kulturą”

24-26.09.2021- udział w Międzynarodowym Festiwalu Teatrów Lalek i Przedmiotu Osthafen

XI - Frankfurt/Słubice – prezentacja spektakli „Lew i Ptak” oraz „Królik Edward”,

01.10.2021 - premiera spektaklu „Mały Książę” w reżyserii Jarosława Antoniuka,

12-14.10.2021 - udział w 27 Międzynarodowym Festiwalu Teatrów Lalek Spotkania w Toruniu – (nagroda aktorska za najlepszą rolę męską dla Tomasza B. Rynkowskiego),

01.11.2021 - współorganizacja kwesty Towarzystwa Przyjaciół Ziemi Łomżyńskiej „Ratujemy łomżyńskie zabytki cmentarne”

16.12.2021 - transmisja telewizyjna na żywo spektaklu „Skąd Mikołaj wie?” w reżyserii Rafała Swaczyny w ramach projektu iTeatr /spektakl obejrzało 34 590 uczniów z 595 szkół z całej Polski (w tym 4940 uczniów z 79 szkół z województwa podlaskiego). Wynik ten jest nowym rekordem zgromadzonej widowni spektaklu w ramach transmisji iTeatru, 28-30.12.2021 - Świąteczne Teatralne Niespodzianki /prezentacja spektakli „Skąd Mikołaj wie?”, „Koziołek Matołek”, „Królik Edward”, Mały Książę” oraz warsztaty teatralne prowadzone przez aktorów.

W ramach zadania: MOBILNY TEATR – zakup środka transportu na potrzeby działalności kulturalnej TLiA zakupił samochód do przewozu osób i dekoracji.

Łącznie, w 2021 roku, Miasto Łomża wsparło instytucje kultury (poprzeć dotacje podmiotowe i celowe) kwotą 10 365 660 zł.

Własne inicjatywy kulturalne miasta

Prezydent Miasta i podległe mu służby są inicjatorami i realizatorami licznych przedsięwzięć kulturalnych, turystycznych i promocyjnych. Realizowane one były w oparciu o pracowników Wydziału Kultury, Sportu i Inicjatyw Społecznych (w tym Domku Pastora) oraz we współpracy z instytucjami kultury. Również na ilość i zakres tych działań miała wpływ pandemia Covid-19.

Zrealizowano łącznie 25 seansów (w 2020 – 21 seansów) Letniego Kina Plenerowego, w tym w formule kina samochodowego 9 seansów poprzedzonych projekcjami 9 bajek dla dzieci (85 109,36 zł). Ponadto na terenie muszli koncertowej miał miejsce seans kina plenerowego w technologii LCD organizowany we współpracy z Podlaskim Urzędem Marszałkowskim (5 966 zł). W Domku Pastora odbyły się warsztaty ceramiczne (1 600 zł.), plener malarski (505 zł) oraz pięć wystaw plastycznych i fotograficznych. Sezon wakacyjny ponownie (po ubiegłorocznej przerwie) zakończył Gościniec Łomżyński połączony z konkursem kulinarnym „Zasmakuj w Łomży” (dofinansowanie 114 222 zł). Z powodu obostrzeń sanitarnych nie odbyła się tradycyjna Łomżyńska Wieczera Wigilijna oraz Łomżyńska Noc Sylwestrowa.

Finansowanie działań kulturalnych realizowanych przez podmioty sektora pozarządowego

Działania kulturalne realizowane przez podmioty sektora pozarządowego finansowane są przez na podstawie Ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie oraz Roczego Programu Współpracy Miasta Łomży z Organizacjami Pozarządowymi.

W roku 2021 na zadania w sferze kultury przeznaczono 150 000 zł., z czego wykorzystano 144 082,32 zł na 14 zadań (w 2020 - 180 000 zł., wykorzystano 135 755, 60 zł. na 14 zadań).

Inne formy współpracy Miasta z organizacjami pozarządowymi o charakterze pozafinansowym to: powoływanie przedstawicieli organizacji pozarządowych do komisji, zespołów doradczych i inicjatywnych, kampanie promujące sektor pozarządowy, patronaty Prezydenta Miasta nad wydarzeniami organizowanymi przez organizacje pozarządowe, udostępniania pomieszczeń. itp.

Ponadto Miasto Łomża wsparło finansowo i organizacyjnie m.in. koncert grupy Barka (6 000 zł), przekazanie sztandaru dla 18 Pułku Logistycznego (13 577 zł), Piknik Militaryny (11 585 zł) Rajd Pamięci Września (2 000 zł), Koncert Chwały (5 500 zł), Marsz Cieni (3 413 zł), Marsz Sybiru (900 zł), Ogólnopolskie Turnieje Tańca Towarzyskiego (12 000 zł), dofinansowanie Konkursu o Medal i Nagrodę im. Z. Glogera organizowanego przez Stowarzyszenie Prasoznawcze „Stopka” (7 000 zł).

Miasto Łomża jest współorganizatorem Festiwalu Muzyczne Dni Drozdowo – Łomża, na który została przekazana dotacja celowa 20 000,00 zł na podstawie umów między JST (powiat łomżyński).

Rok 2021 był nadal specyficzny ze względu na światową pandemię Covid-19. Instytucje kultury były zmuszone dostosować się do prawnych obostrzeń sanitarnych i nie w pełni zrealizowały planowej działalności. Część programu przeniesiono do sieci Internet. Jednakże zauważalny był duży wzrost aktywności wszystkich podmiotów w stosunku do roku 2020. Sytuacja finansowa większości instytucji kultury jest dobra, a współpraca z innymi podmiotami działającymi na polu kultury też jest wzajemnie zadowalająca. Łącznie Miasto Łomża na wspieranie kultury w mieście przekazało w 2021 r. ponad 11 milionów złotych.

WSPÓŁPRACA Z INNYMI SPOŁECZNOŚCIAMI SAMORZĄDOWYMI

Miasto Łomża należy do współzałożycieli Związku Samorządów Polskich. Jego powstanie zainicjowano w 2016 roku, a oficjalnie został on powołany w sierpniu 2017 roku, zrzeszając samorzady gminne, powiatowe i wojewódzkie.

Związek Samorządów Polskich realizował w 2021 roku swoje cele statutowe w otoczeniu wynikającym z obostrzeń związanych z COVID 19. Wśród realizowanych przedsięwzięć należy wymienić:

A. Reprezentowanie stanowiska członków stowarzyszenia wobec bieżących wyzwań dla samorządów. Obejmowały one:

- o aktywny udział w konsultacjach ustaw (np. zmianie ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach) oraz dokumentów o charakterze strategicznym (np. Umowa Partnerstwa, Krajowy Plan Odbudowy i Zwiększania Odporności, Krajowa Polityka Miejska 2030, Program Operacyjny Pomoc Techniczna, Krajowy Program Przeciwdziałania Ubóstwu i Wykluczeniu Społecznemu).
- o organizację regionalnych spotkań członków stowarzyszenia z przedstawicielami rządu oraz instytucji centralnych. Ich celem było zapoznanie członków stowarzyszenia z aktualnymi pracami rządu oraz umożliwiły im bezpośrednie przekazanie opinii na temat bieżących problemów samorządów. Konferencje odbyły się w województwach: Mazowieckim, Podlaskim, Podkarpackim, Małopolskim i Śląskim.
- o organizacje roboczych spotkań z przedstawicielami rządu, w których uczestniczyli chętni członkowie stowarzyszenia. Spotkania odbyły się m.in. w ministerstwach: edukacji, zdrowia, środowiska, kultury, rolnictwa, administracji oraz infrastruktury.
- o przeprowadzenie spotkań członków zarządu stowarzyszenia z przedstawicielami rządu, podczas których przedstawiali oni postulaty samorządowe dotyczące spraw legislacyjnych, finansów publicznych oraz środków zewnętrznych dla samorządów.
- o przekazywanie uwag obejmujących usprawnienia w procedowaniu rządowych programów: Polski Ład, Rządowy Fundusz Rozwoju Dróg, programów NFOŚiGW.
- o organizację webinarium dla członków stowarzyszenia z udziałem przedstawicieli ministerstw.

B. Aktywne uczestnictwo i reprezentowanie opinii samorządu w przedsięwzięciach programowych, mających wpływ na funkcjonowanie samorządu:

- o udział przedstawicieli ZSP w posiedzeniach komisji parlamentarnych oraz seminariach i konferencjach organizowanych przez instytucje krajowe (np. konferencja Samorząd 3.0 - Rozwój bez barier, konferencja podsumowująca program Centrum Wsparcia Doradczego).
- o udział w zespołach roboczych przygotowujących dokumenty programowe (np. przy opracowaniu przygotowywanego przez OECD raportu „Powiązania miejsko-wiejskie w Polsce”, przygotowaniu Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023-2027, wypracowania koncepcji Centralnej Platformy Zarządzania Miastem).
- o opracowanie propozycji nowych rozwiązań systemowych (np. stworzenia rządowego funduszu modernizacji i remontów dróg wiejskich; uwzględnienie w

przepisach o Rozszerzonej Odpowiedzialności Producentów, postulatów, aby środki z ROP były zarządzane przez NFOSiGW oraz żeby gminy otrzymały środki z opłat opakowaniowych bezpośrednio do budżetu; wypracowania regulacji stanu prawnego gruntów pod drogami).

C. Realizację programów szkoleniowych dla członków stowarzyszenia:

- Rozwój kultury na rzecz wzmocnienia kapitału społecznego na poziomie lokalnym.
- Partnerstwo na rzecz rozwoju sektora kreatywnego.

Środki na przeprowadzenie programów, były pozyskane w konkursach organizowanych przez Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego. Aktualnie Związek Samorządów Polskich liczy 150 członków, samorządów wojewódzkich, powiatowych i gminnych.

W połowie czerwca 2021 roku w łomżyńskim Ratuszu odbyło się spotkanie mające na celu popularyzację ZSP w rejonie województwa podlaskiego.

WSPÓŁPRACA MIASTA ŁOMŻY Z ORGANIZACJAMI POZARZĄDOWYMI

Współpraca organizacji pozarządowych z Miastem Łomża oparta jest na zapisach Ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz.U. z 2020 r., poz. 1057, z 2021 r. poz. 1038, 1243, 1535, 2490), dokumentach strategicznych, programach określających politykę Miasta oraz uchwalanym corocznie Rocznym Programie Współpracy Miasta Łomży z Organizacjami Pozarządowymi oraz podmiotami, o których mowa w art. 3 ust. 3 Ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 roku o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie. Roczny Program na 2021 rok został przyjęty Uchwałą Nr 319/XXXI/20 Rady Miejskiej Łomży z dnia 25 listopada 2020 r. (Dz. Urz. Woj. Podlaskiego z 2020 r., poz. 4937).

Współpraca z organizacjami pozarządowymi odbywała się w 2021 roku w formach finansowych i pozafinansowych. Podmiotami realizującymi postanowienia Rocznego Programu w zakresie współpracy Miasta i NGO były w szczególności:

- 1) Rada Miejska Łomży w zakresie ustalania kierunków tej współpracy;
- 2) Prezydent Miasta w zakresie sposobu realizacji Rocznego Programu, a w szczególności:
  - a) dysponowania środkami na ten cel w ramach budżetu Miasta,
  - b) ogłaszania konkursów ofert na realizację zadań publicznych.
- 3) przedstawiciel Miasta ds. współpracy z organizacjami pozarządowymi w zakresie:
  - a) udziału w tworzeniu standardów współpracy administracji publicznej z organizacjami pozarządowymi,
  - b) udziału w diagnozowaniu potrzeb środowiska łomżyńskich organizacji pozarządowych,
  - c) koordynowania współpracy Miasta z organizacjami pozarządowymi.
- 4) komisje konkursowe w zakresie opiniowania ofert w konkursach ofert;
- 5) komórki organizacyjne Urzędu w zakresie bieżących kontaktów z organizacjami pozarządowymi, udziału w przygotowywaniu i konsultacjach projektu Rocznego Programu, przygotowywania i obsługi konkursów ofert na realizację zadań publicznych, w tym udzielania informacji o sposobie wypełniania ofert, sprawdzania ofert pod względem formalnym, upubliczniania wyników konkursów ofert, sporządzania umów z organizacjami pozarządowymi, których oferty zostały wybrane do realizacji w konkursach ofert, nadzoru nad realizacją zadań publicznych i kontroli wydatkowania dotacji oraz w zakresie sporządzania sprawozdań z realizacji Rocznego Programu;
- 6) Łomżyńska Rada Działalności Pożytku Publicznego;
- 7) organizacje pozarządowe z siedzibą w Łomży i działające na rzecz Miasta.

Uchwała nr 319/XXXI/20 Rady Miejskiej Łomży z dnia 25 listopada 2020 r. w sprawie Rocznego Programu Współpracy Miasta Łomży z Organizacjami Pozarządowymi oraz podmiotami, o których mowa w art. 3 ust. 3 Ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 roku o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie na 2021 rok określiła zadania priorytetowe oraz planowaną wysokość środków na ich realizację w zakresie współpracy Miasta z organizacjami pozarządowymi na 2021 rok:

- 1) **W zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz patologii społecznej – 525 000 zł** z przeznaczeniem na realizację łomżyńskiego Programu

Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Innych Uzależnień na 2020 rok,

- 2) W zakresie ochrony zdrowia – 100 000 zł z przeznaczeniem na:**
  - a) opiekę hospicyjną – paliatywną nad chorymi w terminalnym stadium choroby nowotworowej,
  - b) programy samopomocowe osób chorych, osób z niepełnosprawnością i ich rodzin,
  - c) programy służące profilaktyce, promocji zdrowia i wczesnej wykrywalności chorób, w tym dotyczące zdrowia psychicznego,
  - d) prowadzenie zajęć edukacyjnych oraz wspomaganie rozwoju dzieci i młodzieży z niepełnosprawnością.
- 3) W zakresie pomocy społecznej – 180 000 zł z przeznaczeniem na:**
  - a) dożywianie ludzi ubogich,
  - b) prowadzenie placówek wsparcia dziennego,
- 4) W zakresie sportu – 1 380 000 zł z przeznaczeniem na:**
  - a) realizację systemu współzawodnictwa sportowego dzieci i młodzieży szkolnej,
  - b) realizację programów szkolenia sportowego dzieci i młodzieży,
  - c) wspieranie rozwoju młodzieży szczególnie uzdolnionej, osiągającej najwyższe wyniki sportowe,
  - d) organizację na terenie miasta i regionu otwartych zawodów sportowych i sportowo-rekreacyjnych w szczególności dzieci i młodzieży o zasięgu ogólnopolskim i międzynarodowym,
  - e) udział zespołów sportowych w zawodach o zasięgu regionalnym i ogólnopolskim, oraz organizacja tych zawodów na terenie miasta,
  - f) upowszechnianie i organizacja otwartych imprez sportowych.
- 5) W zakresie turystyki i rekreacji – 350 000 zł z przeznaczeniem na:**
  - a) organizacja młodzieżowych rajdów, spływów, zlotów krajoznawczych po Ziemi Łomżyńskiej,
  - b) wyznaczenie i oznakowanie szlaków dziedzictwa kulturowego w Łomży,
  - c) opracowanie i wydawanie niekomercyjnych wydawnictw promujących walory turystycznych Łomży, m.in. questów,
  - d) kreowanie i rozwój produktów turystycznych oraz organizacja imprez turystycznych na terenie Łomży, m.in. organizacja gier miejskich,
  - e) prowadzenie Punktu Informacji Turystycznej,
  - f) prowadzenie kąpieliska miejskiego.
- 6) W zakresie kultury i dziedzictwa narodowego – 150 000 zł z przeznaczeniem na:**
  - a) edukację patriotyczną oraz obywatelską,
  - b) edukację kulturalną i historyczną,
  - c) organizację otwartych imprez kulturalnych,
  - d) działalność promującą Łomżę,
  - e) działalność edukacyjną i popularno-naukową,
  - f) wspieranie lokalnego środowiska artystycznego.
- 7) W zakresie rozwoju społeczeństwa obywatelskiego i edukacji ekonomicznej – 30 000 zł z przeznaczeniem na:**
  - a) wspieranie działalności na rzecz organizacji pozarządowych (m.in.: podnoszenie poziomu wiedzy, profesjonalizacja realizacji zadań publicznych, podnoszenie standardu usług organizacji pozarządowych),
  - b) promocja i wspieranie rozwoju wolontariatu,

- c) prowadzenie Centrum Organizacji Pozarządowych,
  - d) prowadzenie Centrum Wolontariatu,
  - e) edukacja ekonomiczna i konsumencka,
  - f) wsparcie ekonomii społecznej poprzez: szkolenia, konkursy, wydarzenia (m.in. Targi Ekonomii Społecznej),
  - g) przygotowanie osób do świadczenia pracy w podmiotach ekonomii społecznej poprzez realizację programu szkoleniowego (m.in.: szkolenia stanowiskowe, szkolenia z zakresu ekonomii społecznej)
- 8) W zakresie aktywizacji i integracji osób starszych – 30 000 zł z przeznaczeniem na:**
- a) działania edukacyjne i prozdrowotne,
  - b) wolontariat osób starszych i na rzecz osób starszych,
  - c) integrację wewnątrz i międzypokoleniową.
- 9) W zakresie działań na rzecz osób z niepełnosprawnościami – 20 000 zł z przeznaczeniem na:**
- a) działania edukacyjne i prozdrowotne,
  - b) integrację wewnątrz i międzypokoleniową.
- 10) W zakresie prowadzenia punktów nieodpłatnej pomocy prawnej na terenie Miasta – na podstawie art. 11 ust. 2 ustawy z dnia 5 sierpnia 2015 r. o nieodpłatnej pomocy prawnej oraz edukacji prawnej (t.j. Dz. U. z 2021 r., poz. 945) – zadanie rządowe finansowane ze środków budżetu państwa – zlecone gminie.**

Ostateczną wysokość środków finansowych na realizację Roczego Programu na 2021 rok określiła Uchwała nr 329/XXXII/20 Rady Miejskiej Łomży z dnia 16 grudnia 2020 r. w sprawie uchwalenia budżetu Miasta Łomża na rok 2021 (Dz. Urz. Woj. Podlaskiego z 2021 r., poz. 156).

Na podstawie zapisów Roczego Programu Współpracy Miasta Łomża z Organizacjami Pozarządowymi w 2021 r. ogłaszane były otwarte konkursy ofert w zakresie wskazanym w dokumencie, a także tryb pozakonkursowy. Oferty można było składać za pośrednictwem platformy Witkac.pl.

W 2021 roku podstawową formą wsparcia dla organizacji pozarządowych były dotacje na realizację zadań publicznych udzielane w ramach otwartych konkursów ofert. Organizacje ubiegały się także o wsparcie swoich działań również w trybie pozakonkursowym. Otrzymywały również wsparcie finansowe na realizację swoich działań w ramach środków promocji Miasta, Miasto włączało się również we współorganizację wydarzeń i imprez kulturalnych inicjowanych przed podmioty „trzeciego sektora”.

W 2021 roku organizacje pozarządowe złożyły w Urzędzie Miejskim w Łomży 184 oferty na realizację zadań publicznych (153 w trybie konkursowym i 31 w trybie pozakonkursowym). Z udziałem środków Miasta Łomża zrealizowane zostały 124 zadania publiczne na łączną kwotę 2 773 183,04 zł.

Zestawienie wszystkich zadań zleconych organizacjom pozarządowym w 2021 r.:

a) łączna wysokość środków finansowych przyznanych z budżetu miasta organizacjom pozarządowym na realizację zadań publicznych, w tym: <ul style="list-style-type: none"> – tryb konkursowy i pozakonkursowy – 2 773 183,04 zł – z promocji Miasta – 140 300 zł – z kultury – współorganizacja imprez – 11 500 zł	2.924.983,04
b) łączna wysokość środków finansowych z budżetu miasta wykorzystanych przez organizacje pozarządowe na realizację zadań publicznych w tym:	2.875.860,96

– tryb konkursowy i pozakonkursowy – 2 724 060,96 zł	
– z promocji Miasta – 140 300 zł	
– z kultury: współorganizacja imprez – 11 500 zł	
c) łączny udział środków własnych organizacji pozarządowych w realizacji zadań publicznych zleconych w drodze konkursów ofert	789.202,35
c) Procent niewykorzystanych dotacji zwróconych do budżetu Miasta	1,7
d) łączna liczba zadań publicznych realizowanych przez organizacje pozarządowe z wyszczególnieniem zadań zleconych w drodze:	124
- konkursów ofert	99
- trybu pozakonkursowego	25
e) łączna liczba ofert złożonych przez organizacje pozarządowe na realizację zadań publicznych, z wyszczególnieniem ofert złożonych w drodze:	184
- konkursów ofert	153
- trybu pozakonkursowego	31
f) łączna liczba umów zawartych z organizacjami pozarządowymi na realizację zadań publicznych (tryb konkursowy i pozakonkursowy)	123
g) łączna liczba organizacji pozarządowych, którym zlecono realizację zadań publicznych (tryb konkursowy i pozakonkursowy)	81
h) liczba odbiorców działań – osoby (ok.)	33.345

Źródło: Sprawozdanie z realizacji Rocznej Programu Współpracy Miasta Łomży z Organizacjami Pozarządowymi za 2021 rok

ORGANIZACJE POZARZĄDOWE

Na terenie Miasta Łomża na koniec 2021 r. funkcjonowało 211 organizacji pozarządowych, w tym: 74 stowarzyszenia zarejestrowane w KRS, 16 stowarzyszeń zwykłych, 49 fundacji, 28 jednostek terenowych stowarzyszeń i fundacji oraz 44 kluby i stowarzyszenia sportowe.

W 2021 roku organizacje pozarządowe złożyły w Urzędzie Miejskim w Łomży 150 ofert na realizację zadań publicznych (119 w trybie konkursowym i 31 w trybie pozakonkursowym). Z udziałem środków Miasta Łomża zrealizowane zostały 124 zadania publiczne na łączną kwotę 2 773 183,04 zł. W działaniach podejmowanych przez NGO wzięło udział łącznie ponad 33 000 osób.

Po raz kolejny w 2021 r. Miasto Łomża dofinansowało realizację zadania publicznego „Centrum Organizacji Pozarządowych”, które świadczyło pomoc szkoleniową i doradczą organizacjom pozarządowym z terenu Łomży. Ofertę wspólną na prowadzenie COP złożyły organizacje: Fundacja „Czas lokalny” i Ośrodek Wspierania Organizacji Pozarządowych.

W 2021 roku Centrum Organizacji Pozarządowych działało od 1 lutego do 20 grudnia. Działania szkoleniowe i doradcze prowadzone były w Centrum Aktywności Turystycznej i Kulturalnej Domek Pastora przy ul. Krzywe Koło 1 oraz w trybie zdalnym (online i w formie konsultacji telefonicznych/mailowych).

W 2021 roku w ramach działalności COP odbywały się:

1) Szkolenia dla członków, pracowników oraz wolontariuszy organizacji pozarządowych w Łomży

W czasie trwania projektu odbyły się 4 szkolenia tematyczne w dniach:

- 09.09.2021r. - „Ustawa o dostępności w realizacji zadań zleconych gminy” – prowadzący Rafał Średziński,
- 20.10.2021r. – „Księgowość i finanse w organizacji pozarządowej” – prowadząca Katarzyna Kobosko,
- 03.11.2021r. – „Organizacyjno-prawne aspekty zarządzania organizacją” – prowadząca Katarzyna Łotowska,
- 01.12.2021r. – „Finansowa i pozafinansowa współpraca organizacji pozarządowych i samorządu w wieloletniej perspektywie” - prowadząca Karolina Poczykowska.

Szkolenia odbywały się w pomieszczeniach Centrum Aktywności Turystycznej i Kulturalnej Domek Pastora w Łomży, łącznie udział wzięło 41 osób. Szkolenia odbywały się w godzinach popołudniowych, aby mogły skorzystać z nich osoby pracujące zawodowo, działające w organizacjach wolontarystycznie. Uczestnikom zapewniono przerwę kawową oraz materiały szkoleniowe. Po każdym szkoleniu uczestnicy mogli skorzystać z indywidualnych konsultacji z prowadzącym.

2) Dyżury konsultacyjne

W 2021 r. odbyły się 22 dyżury (44 godziny). Z tej formy wsparcia skorzystało 30 osób i organizacji pozarządowych. Kalendarium dyżurów i aktualizacje były zamieszczone na stronie Centrum Organizacji Pozarządowych www.cop.lomza.pl i stronie Miasta Łomża www.lomza.pl w zakładce Organizacje Pozarządowe/dyżury Centrum Organizacji Pozarządowych. Przed każdym spotkaniem NGO otrzymywały informację o terminie dyżurów drogą mailową. Dyżury odbywały się w Centrum Aktywności Turystycznej i Kulturalnej Domek Pastora w Łomży i trwały min. 2 godziny. Konsultacje udzielane były także organizacjom telefonicznie, poza wyznaczonymi terminami. Przedstawiciele NGO mogli liczyć na pomoc w zakresie pozyskiwania informacji o działalności podmiotów „trzeciego sektora”, zasad i przepisów dotyczących prowadzenia organizacji pozarządowej, sporządzania i prowadzenia dokumentacji, księgowości itp. Za zadanie odpowiedzialna była Fundacja Czas Lokalny.

2) Dyżury specjalistyczne

W związku z ograniczeniami związanymi z pandemią Covid-19, początkowo prowadzone były w sposób zdalny, telefonicznie, mailowo i za pomocą aplikacji Messenger, następnie, zgodnie z harmonogramem w pomieszczeniach Domku Pastora. W ramach zadania zrealizowano 24 godziny doradztwa specjalistycznego. Eksperti z Ośrodka Wspierania Organizacji Pozarządowych byli dostępni w Domku Pastora w dniach: 21.04.2021r. (doradztwo organizacyjno-prawne); 26.08.21r. (organizacyjno-prawne), 20.10.21r. (sprawy organizacyjne); 03.11.21r. (finansowo-księgowo), 01.12.21r. (finansowo-księgowo). Z tej formy wsparcia skorzystało 11 organizacji pozarządowych (16 osób). Część organizacji korzystała z doradztwa kilkakrotnie.

3) Informacja dla NGO

Od 2017 r. funkcjonuje strona www.cop.lomza.pl, która w kolejnych latach realizacji zadania publicznego była aktualizowana. Zamieszczano na niej informacje ważne dla funkcjonowania organizacji pozarządowych, harmonogram działań COP, tj. szkoleń, spotkań doradczych i dyżurów specjalistycznych.

Zestawienie osiągniętych rezultatów w ramach COP w 2021 r.

Nazwa rezultatu	Poziom osiągnięcia	Sposób monitorowania
Oferta dla przedstawicieli łomżyńskich organizacji pozarządowych (zwiększą swoją	4 szkolenia, 44 godziny dyżurów konsultacyjnych, 24	- listy obecności podczas szkoleń (lista ze szkolenia stacjonarnego, zrzuty ekranu ze szkoleń zdalnych -

wiedzę z zakresu funkcjonowania organizacji pozarządowych)	godziny dyżurów specjalistycznych	rejestr organizacji korzystających z dyżurów kontaktowych i doradztwa
Przedstawiciele łomżyńskich organizacji pozarządowych podwyższą kompetencje w zakresie zarządzania organizacją pozarządową	4 szkolenia, 44 godziny dyżurów konsultacyjnych, 24 godzin dyżurów specjalistycznych	- listy obecności podczas szkoleń (lista ze szkolenia stacjonarnego, zrzuty ekranu ze szkoleń zdalnych - rejestr organizacji korzystających z dyżurów kontaktowych i doradztwa
Dyżury konsultacyjne w pomieszczeniach Domku Pastora	22 dyżurów (44 godziny)	wykaz dyżurów na stronie COP - rejestr organizacji korzystających z dyżurów kontaktowych i doradztwa
Dyżury specjalistyczne w Domku Pastora	24 godzin dyżurów specjalistycznych	informacja o dyżurach specjalistycznych na stronie COP - rejestr organizacji korzystających z dyżurów kontaktowych i doradztwa
Działająca strona COP	strona www.cop.lomza.pl	archiwum strony

Koszt prowadzenia Centrum Organizacji Pozarządowych w 2021 r. wyniósł 14570 zł, w tym 12 000 zł stanowiła dotacja Miasta Łomża (82,35% całkowitych kosztów zadania publicznego). Wkład własny finansowy oferenta wynosił 2 170 zł, a osobowy 400 zł.

JEDNOSTKI POMOCNICZE

Jednostkami pomocniczymi w mieście Łomża są rady osiedli (samorządy mieszkańców). Do ich kompetencji należy m.in. organizowanie i wspieranie lokalnych inicjatyw społecznych, współdziałanie w tworzeniu projektu budżetu miasta w zakresie przedsięwzięć inwestycyjnych dotyczących osiedla, a także opiniowanie i zgłaszanie wniosków w sprawach skierowanych do Rady Osiedla przez Radę Miejską, Prezydenta Miasta czy rozpatrywanie wniosków mieszkańców.

Na terenie Łomży działa 15 rad osiedli. Ich statuty określa uchwała Nr 105/XXI/03 Rady Miejskiej Łomży z dnia 29 października 2003 roku w sprawie nadania statutów jednostkom pomocniczym Miasta Łomża (Dz. Urz. Woj. Podla.2003.116.2160 z dnia 13.11.2003).

W 2021 r. rady osiedli angażowały się w szczególności w kampanię Budżetu Obywatelskiego Miasta Łomża 2022. Przedstawiciele rad osiedli wchodzący w skład Rady Budżetu Obywatelskiego Miasta Łomża nadzorowali kampanię BO na terenie swoich osiedli, byli autorami wielu pomysłów zgłaszanych do realizacji, aktywnie zbierali głosy mieszkańców.

Rada Budżetu Obywatelskiego do realizacji BO 2022 została powołana: Zarządzeniem nr 176/2021 Prezydenta Miasta Łomża z dnia 25 maja 2021 r. w sprawie powołania Rady Budżetu Obywatelskiego do wdrożenia i realizacji Budżetu Obywatelskiego Miasta Łomża.

BUDŻET OBYWATELSKI

Jedną z istotnych form aktywności mieszkańców Łomży jest Budżet Obywatelski oraz wydzielony w jego ramach Młodzieżowy Budżet Obywatelski. Jest to kwota w budżecie miasta Łomży, o której przeznaczeniu decydują mieszkańcy.

Na realizację Budżetu Obywatelskiego 2021 Miasto Łomża przeznaczyło: 2 000 000 zł na zadania w kategoriach - ogólnomiejskiej, strefowej i osiedlowej oraz 100 000 zł na zadania Młodzieżowego Budżetu Obywatelskiego.

Kampania BO 2021 została przeprowadzona na podstawie:

- Zarządzenia nr 45/2020 Prezydenta Miasta Łomża z dnia 13 lutego 2020 r. w sprawie przeprowadzenia konsultacji społecznych w zakresie Budżetu Obywatelskiego na 2021 rok, zmienionego Zarządzeniem nr 87/2020 Prezydenta Miasta Łomża z dnia 25 marca 2020 r.
- Zarządzenia nr 156/2020 Prezydenta Miasta Łomża z dnia 8 czerwca 2020 r. w sprawie przeprowadzenia konsultacji społecznych w zakresie Budżetu Obywatelskiego Miasta Łomży na 2021 rok,
- Zarządzenia nr 62/20 Prezydenta Miasta Łomża z dnia 10 marca 2020 r. w sprawie powołania Rady Budżetu Obywatelskiego do realizacji budżetu obywatelskiego na 2021 rok.
- Zarządzenia nr 263/20 Prezydenta Miasta Łomża z dnia 28 września 2020 r. w sprawie zmiany składu Rady Budżetu Obywatelskiego do realizacji budżetu obywatelskiego na 2021 rok,
- Uchwały nr 216/XX/20 Rady Miejskiej Łomży z dnia 22 stycznia 2020 r. w sprawie regulaminu Budżetu Obywatelskiego Miasta Łomża (Dz. Urz. Woj. Podl. z 2020 r., poz. 649).

W związku z sytuacją epidemiczną w kraju i wprowadzonymi ograniczeniami w kontaktach społecznych, kampania BO 2021 ogłoszona w lutym 2020 r. została przerwana, a ponowne jej rozpoczęcie nastąpiło w sierpniu 2020 r.

Działania BO 2021 trwały od 1 sierpnia do 15 grudnia 2020 r. Rozpoczęła je dwutygodniowa akcja informacyjna. Propozycje zadań do realizacji mieszkańcy mogli zgłaszać od 17 sierpnia do 14 września 2020 r. W tym czasie do Urzędu Miejskiego w Łomży wpłynęło 40 propozycji zadań w 4 kategoriach:

- zadania ogólnomiejskie - 6
- zadania strefowe (Centrum, Południe, Łomżyca) – 17
- zadania osiedlowe – 14
- Młodzieżowy Budżet Obywatelski – 3

Rada Budżetu Obywatelskiego analizowała pomysły mieszkańców na posiedzeniu 1 października 2020 r. Po trybie odwoławczym, na ostatecznej liście zadań dopuszczonych do głosowania w Budżecie Obywatelskim Miasta Łomża 2021 znalazły się 32 zadania zgłoszone przez mieszkańców Łomży.

Głosowanie trwało od 2 do 20 listopada 2020 r. Każdy mieszkaniec Łomży mógł zagłosować jednorazowo, wybierając maksymalnie jedno zadanie w każdej z czterech kategorii zadań. Kartę internetową wypełniło 1677 osób, oddając 4871 głosów. Papierowe karty do głosowania wypełniło 4928 mieszkańców oddając łącznie 16 069 głosów. Odrzucono 44 karty internetowe i 346 kart papierowych z uwagi m.in. na brak daty lub podanie daty niemieszczącej się w terminie głosowania, niewłaściwej liczby oddanych głosów, podanie adresu spoza Łomży lub niepodanie go w ogóle oraz brak czytelnego podpisu. Łącznie ponad 6,6 tys. osób oddało prawie 21 tys. głosów na zadania zgłoszone do Budżetu Obywatelskiego na 2021 rok.

15 grudnia 2020 r. Rada Budżetu Obywatelskiego zatwierdziła wyniki i zdecydowała, że łącznie zrealizowanych zostanie 18 pomysłów mieszkańców.

Stan realizacji zadań BO 2021 przedstawia poniższa tabela:

Zestawienie zadań BO 2021

Nr zad.	Nazwa zadania i jego lokalizacja	Koszt realizacji zadania	Strefa/osiedle	Instytucja /podmiot realizujący	Planowany termin realizacji
ZADANIA OGÓLNOMIEJSKIE					
5.	Zadaszenie nad boiskiem wielofunkcyjnym na Orliku (ul. Katyńska 3)	500 000 zł	ogólnomiejskie	WIR	Zadanie przeniesione do budżetu miasta na 2022 r., złożono wnioski do Polskiego Ładu o dofinansowanie tej inwestycji
ZADANIA STREFOWE					
5.	Dżungla – plac zabaw (ul. Kierzkowa 7)	120 000 zł	Centrum	WIR	Zadanie przeniesione do budżetu miasta na 2022 r. ogłoszono przetarg (marzec 2022 r.)
6.	Górka na Pocijewie (ul. Kierzkowa 61 – 79)	230 000 zł	Centrum	MPGKiM	Wykonano - sierpień 2021 r.
4.	Dokończenie utwardzania kostką brukową drogi łączącej ulicę Chabrową z ulicą Makową oraz wykonanie jej oświetlenia	250 000 zł	Łomżyca	MPGKiM	Wykonano - październik 2021 r.
9.	Kontynuacja budowy Mini bulwarów od kładki na Łomżycze do ulicy Sosnowej	200 000 zł	Łomżyca	WIR	Realizacja kwiecień - maj 2022 r.
14.	Remont ciągu komunikacyjnego wraz z parkingami (ul. Słowackiego)	250 000 zł	Południe	MPGKiM	Wykonano - wrzesień 2021 r.
ZADANIA OSIEDLOWE					
7.	Przyjazne miejsce rekreacji – rewitalizacja placu zabaw dla dzieci (ul. Przytulna)	50 000 zł	3	WIR	Zadanie przeniesione do budżetu miasta na 2022 r., zlecono MPGKiM, realizacja II kwartał 2022 r.

8.	Remont nawierzchni chodnika na ul. Bernatowicza 7 – 9	35 000 zł	4	MPGKiM	Wykonano - czerwiec 2021 r.
2.	Budowa chodnika i wymiana trzech lamp na ul. Szkolnej „Bezpieczny chodnik” (między ul. Senatorską a ul. Dworną)	40 000 zł	5	MPGKiM	Wykonano - do końca 2021 r.
4.	Impreza integracyjna dla mieszkańców Osiedla Nr 5 „Poznaj swojego sąsiada” (ul. Rybaki, ul. Senatorska, ul. Zielona)	20 000 zł	5, 6	WKS, MDK	Zrealizowano 22 sierpnia 2021 r.
10.	Wyposażenie Osiedla Nr 8 w kosze uliczne i kosze na odchody zwierzęce (ulice i trakty piesze obejmujące osiedle nr 8)	30 000 zł	8	MPGKiM	Wykonano - październik 2021 r.
6.	Otwarta Strefa Aktywności przy ul. Fabrycznej (u zbiegu ul. Fabrycznej i ul. Cegielnianej)	50 000 zł	9	WIR	Zadanie przeniesione do budżetu miasta na 2022 r., zlecono MPGKiM, realizacja II kwartał 2022 r.
9.	Wymiana zniszczonej nawierzchni chodników przy Pływalni Miejskiej i Szkole Podstawowej Nr 10 przy ul. Niemcewicza 17	100 000 zł	11, 12	MPGKiM	Wykonano - lipiec 2021r
1.	„Biblioteka pomysłów” (ul. Ks. Anny 2, Filia Nr 2 MBP w Łomży)	20 000 zł	14	WKS	Zrealizowano sierpień-wrzesień 2021 r.
5.	Monitoring (ul. Os. Bohaterów Monte Cassino 1)	40 000 zł	15		Realizacja II/III kwartał 2022 r.
3.	Impreza integracyjna „Od Seniora do Juniora” (Park Miejski im. Jakuba Wagi)	30 000 zł	4, 8, 15	WKS	Zrealizowano 5 września 2021 r.
MŁODZIEŻOWY BUDŻET OBYWATELSKI					
2.	Linarium – plac zabaw dla młodzieży (ul. Kierzkowa 7)	90 000 zł	-	WIR	Zadanie przeniesione do budżetu miasta na 2022 r., ogłoszono przetarg (marzec 2022 r.)
1.	16 godzinny maraton piłkarski (ul. Zjazd 18)	10 000 zł	-	MOSIR	Zrealizowano 5 czerwca 2021 r.

Ponadto, 1 czerwca 2021 r. zostało zrealizowane zadanie z BO 2020 „Łomża biega od Przedszkola do Juniora” (MOSIR), którego organizacja została przesunięta na 2021 r. ze względu na sytuację epidemiczną.

Rada Budżetu Obywatelskiego, podczas posiedzenia 18 marca 2021 r. w Hali Kultury, Pl. Stary Rynek 6 w Łomży, dyskutowała o zmianach w regulaminie BO, m.in. o doprecyzowaniu pojęcia ogólnodostępności, nie ograniczaniu liczby wniosków zgłaszanych przez jednego mieszkańca, wyodrębnieniu kwoty na zadania „miękkie” we wszystkich kategoriach oraz wprowadzeniu jednego trybu odwoławczego w procedurze oceny wniosków.

Zmiany w regulaminie wprowadziła uchwała nr 383/XXXVII/21 Rady Miejskiej Łomży z dnia 28 kwietnia 2021 r w sprawie Zasad i trybu przeprowadzania konsultacji społecznych w ramach Budżetu Obywatelskiego Miasta Łomża (Dz. Urz. Woj. Podl. z 2021 r., poz. 1812).

W 2021 r. odbyła się już 9. edycja Budżetu Obywatelskiego Miasta Łomża, w której mieszkańcy zgłaszali i wybierali zadania do realizacji w 2022 roku.

Proces wyboru zadań miał formę konsultacji społecznych w zakresie Budżetu Obywatelskiego 2022 r. ogłoszonych uchwałą nr 383/XXXVII/21 Rady Miejskiej Łomży z dnia 28 kwietnia 2021 r. w sprawie zasad i trybu przeprowadzenia konsultacji społecznych w ramach Budżetu Obywatelskiego Miasta Łomża.

Kampania BO 2022 trwała od 14 czerwca do 22 listopada 2022 r. Kwota do podziału wyniosła 2 500 000 zł (w tym 100 000 zł na zadania Młodzieżowego Budżetu Obywatelskiego). Środki zostały podzielone na zadania:

- a) ogólnomiejskie – 600 000 zł
- b) strefowe – po 300 000 zł na każdą z trzech stref
- c) osiedlowe – po 60 000 zł na każde osiedle
- d) Młodzieżowego Budżetu Obywatelskiego – 100 000 zł

Zadania o charakterze społecznym można było zgłaszać w kategoriach: osiedlowej – maksymalnie do 10 000 zł oraz Młodzieżowego BO – do kwoty 20 000 zł.

W takcie etapu przyjmowania wniosków mieszkańcy Łomży zgłosili 51 pomysłów, które poddane zostały ocenie formalnej, merytorycznej, a następnie zaopiniowane przez Radę Budżetu Obywatelskiego. Na ostatecznej liście zadań poddanych pod głosowanie znalazły się 33 zadania, na które mieszkańcy Łomży mogli głosować od 11 do 31 października 2021 r. łącznie głosowało prawie 5,5 tys. osób, które oddały ponad 17,5 tys. głosów na zadania zgłoszone do Budżetu Obywatelskiego na 2022 rok (można było głosować na maksymalnie jedno zadanie w każdej kategorii).

Z wynikami głosowania zapoznana się Rada Budżetu Obywatelskiego, która 8 listopada 2021 r. spotkała się w Domku Pastora. Jej członkowie przyjęli do realizacji w 2022 r. zadania z największą liczbą głosów w każdej kategorii.

Zestawienie zadań BO zaplanowanych do realizacji w 2022 r.

Nr zad.	Nazwa zadania i jego lokalizacja	Koszt realizacji zadania	Strefa/osiedle
ZADANIA OGÓLNOMIEJSKIE			
1.	Komfortowo na spacer – rewitalizacja alejek /ul. Marii Skłodowskiej-Curie-Dmowskiego-Wojska Polskiego/	600 000	ogólnom.

ZADANIA STREFOWE			
2.	Remont nawierzchni ulic i parkingów /ul. Konstytucji 3 Maja, do obiektu sportowego (dawna strzelnica)/	300 000	Południe
3.	Bezpieczeństwo ponad wszystko /ul. Dmowskiego 2A-2B/	300 000	Centrum
4.	„Oszczędzamy energię” /ul. Senatorska, od ul. Giełczyńskiej do ul. Zielonej/	180 000	Centrum
5.	Radarowe wyświetlacze prędkości pojazdów – poprawa bezpieczeństwa mieszkańców /ul. Kraska (przed i za skrzyżowaniem ul. Strusia), ul. Browarna (plac zabaw), ul. Sikorskiego (okolice straży), ul. Poznańska (okolice PSB Mrówka), ul. Wojska Polskiego (przy przejściu ul. Polna), ul. Łukasińskiego, ul. Spokojna/	300 000	Łomżyca
ZADANIA OSIEDLOWE			
6.	Przyjazne miejsce rekreacji – wymiana piłkochwyty /teren rekreacyjny przy ul. Przytulnej/	15 000	Osiedle nr 3
7.	Przebudowa chodnika na ul. Malinowej	45 000	Osiedle nr 3
8.	Ruch dla zdrowia /ul. Długa 20-22 (plac zabaw)/	60 000	Osiedle nr 4
9.	Kulturalna Farna zaprasza – święto ulicy – impreza integracyjna dla mieszkańców starówki, centrum, łomżyniaków i turystów /starówka łomżyńska, ul. Farna/	10 000	Osiedle nr 4
10.	Impreza społeczno-integracyjna budowania pozytywnej relacji z osobami niepełnosprawnymi z sąsiedztwa „Poznajmy się” /Park Miejski im. Jakuba Wagi – centrum okalających ulic Nowogrodzkiej, Ogrodowej, Wojska Polskiego i Glogera/	30 000	Osiedle nr 4 Porozumieni e osiedli nr 4, 8 i 15
11.	Monitoring /ul. Senatorska, Woziwodzka, Dworna/	25 000	Osiedle nr 5
12.	„Między Nami, Sąsiadami” /ul. Dworna, Senatorska, Woziwodzka, Rybaki/	10 000	Osiedle nr 5
13.	Festyn dla lokalnej społeczności „łączymy pokolenia” /ul. Kierzkowa 7/	10 000	Osiedle nr 6
14.	Chodniki na ul. Dmowskiego /ul. Dmowskiego 4, 6, 8/	60 000	Osiedle nr 7

15.	Utwardzenie drogi kostką brukową od posesji nr 2 do posesji nr 20 łącznie /przy ul. Sikorskiego i Chabrowej/	60 000	Osiedle nr 8
16.	Otwarta strefa aktywności przy ul. Fabrycznej /u zbiegu ul. Fabrycznej i Cegielnianej/	60 000	Osiedle nr 9
17.	Wykonanie placu zabaw na osiedlu Mała Kraska	50 000	Osiedle nr 10
18.	Eko przystanek PWSiP /przystanek nr 09 PWSiP/	47 000	Osiedle nr 10
19.	Piknik Rodzinny /parking przy PWSiP, ul. Akademicka 14/	10 000	Osiedle nr 10
20.	Poprawa bezpieczeństwa – widoczności poprzez ustawienie luster drogowych /ul. Kraska 152/	3 000	Osiedle nr 10
21.	Budowa parkingów oraz remont chodników – Os. Jantar /ul. Wyszyńskiego/	120 000	Osiedle nr 11 Porozumieni e osiedli nr 11 i 12
22.	Zielona Szmaragdowa i Zawadzka /ul. Szmaragdowa i południowy odcinek ul. Zawadzkiej/	15 000	Osiedle nr 14
MŁODZIEŻOWY BUDŻET OBYWATELSKI			
23.	Budowa dwóch bulodromów /teren przy Parku Jana Pawła II – Papieża Pielgrzyma/	20 000 zł	MBO
24.	Rodzinny Piknik Osiedlowy – od juniora do seniora /teren rekreacyjny przy ul. Przytulnej/	10 000 zł	MBO
25.	Łomża biega od przedszkola do juniora /Stadion Miejski MOSiR Łomża/	20 000 zł	MBO
26.	Łomżyński Maraton Piłki Nożnej /Stadion Miejski, boisko boczne WORD, Orlik ul. Katyńska/	15 000 zł	MBO

FUNKCJONOWANIE RAD SPOŁECZNYCH

W Mieście Łomża działają następujące organy konsultacyjne:

- a) Łomżyńska Rada Seniorów;
- b) Łomżyńska Rada Działalności Pożytku Publicznego;
- c) Młodzieżowa Rada Miejska Łomży;
- d) Łomżyńska Społeczna Rada ds. Osób z Niepełnosprawnością;
- e) Łomżyńska Rada Sportu;
- f) Rada Gospodarcza przy Prezydencie Miasta Łomży

Efekty działalności organów konsultacyjnych za 2021 rok przedstawiają się następująco:

a) Łomżyńska Rada Seniorów – została powołana uchwałą Nr 563/LX/18 Rady Miejskiej Łomży z dnia 17 października 2018 r. (Dz. Urz. Woj. Podlaskiego z 19 października 2018 r., poz. 4178), ma charakter konsultacyjny, doradczy i inicjatywny. Celem działania Rady jest integracja całego środowiska lokalnego, a w szczególności wspieranie i reprezentowanie zbiorowych interesów osób starszych poprzez ścisłą współpracę z władzami Miasta oraz organizacjami i instytucjami zajmującymi się problematyką dotyczącą osób starszych.

Aktywność:

1. Udział Przewodniczącej Grażyny Czajkowskiej w pracach zespołu zadaniowego do opracowania Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Łomża na lata 2022 – 2030. W trakcie prac Łomżyńska Rada Seniorów zgłosiła konieczność uwzględnienia w dokumencie potrzeb seniorów oraz inicjatyw na rzecz zwiększenia aktywności osób starszych, wykorzystania potencjału seniorów oraz tworzenia warunków do godnego starzenia się, a także opracowania programu/polityki na rzecz osób starszych w Łomży.
2. Udział w tworzeniu Strategii Rozwoju Miasta Łomża do roku 2030. Rada Seniorów zgłosiła 6 zadań z obszaru polityki senioralnej, które służyć będą włączeniu społecznemu, przeciwdziałaniu wykluczeniu, wspieraniu integracji środowiska lokalnego oraz dostępności do usług publicznych.
3. Udział rady w 8 Forach Podlaskich Rad Seniorów (online), na których poruszano m.in. tematy: opieki zdrowotnej, szczepień ochronnych, potrzeb seniorów w czasie pandemii, finansowania działalności statutowej rad seniorów, zmian w ustawie o samorządzie gminnym, powiatowym i województwa w zakresie rad seniorów, zmian w ustawie o osobach starszych, przyszłości rad i ich umocowań prawnych i finansowych, zdrowia i bezpiecznej starości (problem ageizmu, wielolekowości), dokumentów strategicznych na poziomie lokalnym, regionalnym i krajowym w obszarach dotyczących osób starszych, współpracy z władzami samorządowymi, wymiany doświadczeń i dobrych praktyk w ramach współpracy podlaskich rad.

W ramach forów podjęto kilka stanowisk, petycji i apeli, m.in.:

- a) do władz gmin położonych w strefie stanu wyjątkowego o szczególną troskę o osoby starsze zamieszkałe na tych terenach poprzez poprawę dostępności do usług opiekuńczych,
- b) do Marszałek Sejmu, Marszałka Senatu, przewodniczących komisji sejmowych w sprawie nowelizacji ustawy o samorządzie terytorialnym w kontekście zapisów dotyczących rad seniorów,

- c) do mieszkańców województwa podlaskiego (w szczególności osób starszych) o masowe szczepienie się przeciw koronawirusowi.
4. Udział w II Podlaskim Kongresie Rad Seniorów w Supraślu 7 i 8 września 2021 roku. Hasło Kongresu – „Rady Seniorów – pomoc, czy kłopot?”. Do Artura Kosickiego, Marszałka Województwa Podlaskiego i obradujących seniorów skierowała swój list Marlena Małąg, Minister Rodziny i Polityki Społecznej. Uczestnicy kongresu wysłuchali wystąpień gości oraz wzięli udział w debatach i warsztatach podnoszącymi wiedzę i kompetencje członków rad seniorów oraz w zajęciach integracyjnych. Uczestnicy II Podlaskiego Forum Rad Seniorów wypracowali stanowiska w sprawie szczepień i utworzenia Podlaskiego Centrum Międzypokoleniowego w Białymstoku.
  5. Udział w V Kongresie Gospodarki Senioralnej „Różnorodność wieku – dialog pokoleń”, który odbył się 24-25 listopada online. Jego gospodarzem był Krajowy Instytut Gospodarki Senioralnej.
  6. Udział w konferencji pod hasłem „Młodych i Seniorów łączy... obywatelstwo UE” zorganizowanej w przez Miasto Łomża i Europe Direct Podlaskie. Konferencja odbyła się w Łomży w formie hybrydowej 30 listopada 2021 r. i była poświęcona współpracy międzypokoleniowej.
  7. Udział w szkoleniu "Inteligencja emocjonalna a efektywne (świadome) komunikowanie, zarządzanie emocjami i stresem, budowanie relacji", które odbyło się w Łomży 15 listopada 2021 r. Szkolenie zostało zorganizowane przez Łomżyńską Radę Seniorów w ramach vouchera otrzymanego od Stowarzyszenia Szukamy Polski z Białegostoku.
  8. Współpraca z radami seniorów z Ostrołęki, Choroszczy i Sejn w ramach wizyt studyjnych, które były okazją do omówienia tematów wspólnych dla środowisk senioralnych. Posłużyły także wymianie doświadczeń i dobrych praktyk, przedstawieniu form działania i osiągnięć rad.
  9. Udział w Ogólnopolskim Konwencie Rad Seniorów i Walnym Zebraniu Sprawozdawczo – Wyborczym Ogólnopolskiego Porozumienia o Współpracy Rad Seniorów, które odbyły się 27 sierpnia 2021 r. w Krakowie.
  10. Udział w VII Sesji Obywatelskiego Parlamentu Seniorów, która odbyła się 4 października 2021 roku w Senacie RP. Tematem przewodnim Sesji była sytuacja seniorów i organizacji senioralnych w czasie pandemii oraz program powrotu do dawnej aktywności.
  11. Udział w V Kongresie Gospodarki Senioralnej odbył się w dniach 24-25 listopada 2021 r. w formule hybrydowej. Tematem przewodnim Kongresu była: *Różnorodność wieku – dialog pokoleń – Poznaj światowe trendy silver economy.*
  12. Udział w pracach Rady Seniorów przy Marszałku Województwa Podlaskiego i działaniach inicjowanych przez Radę, w szczególności w zakresie zwiększenia roli rad seniorów i wpływu procesów demograficznych na kształtowanie polityk publicznych, kompetencji członków rad, komunikacji i promocji rad seniorów.
  13. Udział w pracach redakcji Podlaskiego Seniora – artykuły dotyczące aktywności seniorów i polityki senioralnej są zamieszczane na portalu www.podlaskisenior.pl.
  14. Udział w tworzeniu Gazety Seniora SREBRNI (wkładki do Tygodnika NAREW).
  15. Współpraca z:
    - Urzędem Miejskim w Łomży,
    - Młodzieżową Radą Miejską w Łomży, Łomżyńską Społeczną Radą do spraw Osób z Niepełnosprawnością, Klubem Seniora w Łomży, Dziennym Domem Pobytu Senior + w Łomży, Ośrodkiem Wsparcia Ekonomii Społecznej w Łomży i in.,

- Państwową Wyższą Szkołą Informatyki i Przedsiębiorczości w Łomży, Wyższą Szkołą Agrobiznesu w Łomży w kierunku wypracowania wspólnych inicjatyw, organizacjami pozarządowymi w kontekście składania ofert na realizację projektów w obszarze wspierania aktywności osób starszych (potrzeby – działania).

b) Łomżyńska Rada Działalności Pożytku Publicznego – jest organem konsultacyjnym i opiniodawczo-doradczym Prezydenta. Jej głównym celem jest wspieranie działań obywatelskich poprzez ułatwienie współpracy sektora pozarządowego z Miastem Łomża. ŁRDPP trzeciej kadencji została powołana Zarządzeniem Prezydenta Miasta Łomży nr 252/20 z dnia 18 września 2020 roku.

Kadencja rady trwa trzy lata. Zasady działania i tryb pracy ŁRDPP regulują:

- Ustawa o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz.U. z 2020 r., poz. 1057, z 2021 r. poz. 1038, 1243, 1535),
- Uchwała nr 256/XXXI/16 Rady Miejskiej Łomży z dnia 26 października 2016 r. w sprawie Trybu powoływania członków oraz organizacji i trybu działania Łomżyńskiej Rady Działalności Pożytku Publicznego (Dz. U. z 2016 r., poz. 4010).

Łomżyńską Radę Działalności Pożytku Publicznego tworzy 12 osób, w tym:

- 3 osoby wskazane przez Prezydenta Łomży,
- 3 osoby wskazane przez Radę Miejską Łomży,
- 6 przedstawicieli organizacji pozarządowych.

Łomżyńska Rada Działalności Pożytku Publicznego w 2021 r. opiniowała projekty dokumentów w zakresie działalności pożytku publicznego kierowane do niej przez prezydenta.

Tworzyła również kapitułę konkursu „Łomżyński Społecznik Roku, Łomżyńska Inicjatywa Roku”, którego rozstrzygnięcie (za 2020 rok) miało miejsce 26 lutego 2021 r.

Posiedzenia odbywały się w Domku Pastora, ul. Krzywe Koło 1 w Łomży, w Hali Kultury, Pl. Stary Rynek 6 w Łomży oraz online.

Szczegółowy wykaz spraw, którymi zajmowała się ŁRDPP, wg posiedzeń:

1. Posiedzenie 12 lutego 2021 r., godz. 18.00, posiedzenie online

W posiedzeniu wzięło udział 8 członków ŁRDPP. Dyskutowano o wniosku Fundacji Ja i Ty, która zwróciła się do ŁRDPP o wydelegowanie reprezentanta – społecznego obserwatora, by towarzyszył członkowi fundacji w spotkaniu w siedzibie Wydziału Spraw Społecznych i Zdrowia Urzędu Miejskiego w Łomży. Tematem spotkania ma być prawidłowość rozliczenia zadania publicznego przez Fundację.

Podczas posiedzenia Łomżyńskiej Rady Działalności Pożytku Publicznego do roli społecznego obserwatora zgłosiła się Grażyna Czajkowska.

2. Posiedzenie 6 lipca 2021 r., godz. 17.00, Hala Kultury, Pl. Stary Rynek 6 w Łomży

W posiedzeniu wzięło udział 6 członków ŁRDPP. Dyskutowano o dalszym funkcjonowaniu Domku Pastora po ukończeniu projektu i bieżących działaniach prowadzonych w Hali Kultury w Łomży. Ponadto, ŁRDPP wypracowywała propozycje do projektu Roczno Programu Współpracy Miasta Łomży z Organizacjami Pozarządowymi na 2022 rok ujednolicenia regulaminów otwartych konkursów ofert ogłaszanych przez Miasto Łomża.

3. Posiedzenie 9 sierpnia 2021 r., godz. 17.00, Hala Kultury, Pl. Stary Rynek 6 w Łomży

W posiedzeniu wzięło udział 9 członków ŁRDPP. Dyskutowano nad kształtem propozycji Rady dotyczących współpracy Miasta Łomży z organizacjami pozarządowymi. Rekomendacje ŁRDPP dotyczyły m.in. ujednolicenia regulaminów, sposobów kontroli i rozliczania dotacji, powoływania komisji konkursowych w ramach otwartych konkursów ofert

oraz wartości wkładu własnego osobowego, ponadto zmniejszenia wkładu finansowego, zwiększenia kwot przeznaczonych na realizację zadań publicznych przez NGO. Rada zaproponowała wprowadzenie nowego priorytetu do Rocznego Programu Współpracy Miasta Łomży z Organizacjami Pozarządowymi na 2022 rok, tj. ochrony środowiska, ekologii, ochrony zwierząt oraz ochrony dziedzictwa przyrodniczego. Ponadto, zaproponowała wprowadzenie do priorytetu w zakresie rozwoju społeczeństwa obywatelskiego i edukacji ekonomicznej zadania: organizacja pikniku/forum integracyjno-szkoleniowego dla NGO z wydzieloną kwotą 10 000 zł na realizację zadania powierzonego. Rada zaproponowała też opracowanie wieloletniego programu współpracy z organizacjami pozarządowymi oraz wprowadzenie do projektu Rocznego Programu Współpracy na 2022 rok zadania: szkolny budżet obywatelski. ŁRDPP swoje rekomendacje skierowała do prezydenta Łomży w Stanowisku nr 1/21 Łomżyńskiej Rady Działalności Pożytku Publicznego.

4. Posiedzenie 25 października 2021, godz. 16.35, Hala Kultury, Pl. Stary Rynek 6 w Łomży

W posiedzeniu wzięło udział 8 członków ŁRDPP, z którymi spotkał się Zastępca Prezydenta Łomży Andrzej Stypułkowski. W posiedzeniu wzięło udział również 3 przedstawiciele NGO. Dyskutowano o rekomendacjach rady dotyczących procedury ogłaszania otwartych konkursów ofert oraz zapisów Rocznego Programu Współpracy Miasta Łomży z Organizacjami Pozarządowymi. Rada przyjęła uchwałę w sprawie wprowadzenia wieloletniego programu współpracy z organizacjami pozarządowymi. Podczas spotkania zaproponowano zorganizowanie spotkania ŁRDPP z Łomżyńską Społeczną Radą ds. Osób z Niepełnosprawnością celem opracowania nowych rozwiązań, które w znacznym stopniu poprawiłyby jakość funkcjonowania osób z niepełnosprawnościami w Łomży.

5. Posiedzenie 4 listopada 2021 r., godz. 16.00, Hala Kultury, Pl. Stary Rynek 6 w Łomży.

W posiedzeniu wzięło udział 9 członków ŁRDPP. Tematem posiedzenia było wyrażenie opinii w sprawie projektu Łomżyńskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Innych Uzależnień na 2022 rok. Rada pozytywnie zaopiniowała program (Opinia ŁRDPP z dnia 4 listopada).

6. Posiedzenie 9 listopada 2021 r., godz. 18.00, posiedzenie online

W posiedzeniu wzięło udział 9 członków ŁRDPP. Tematem posiedzenia było wyrażenie opinii w sprawie projektu Rocznego Programu Współpracy Miasta Łomży z Organizacjami Pozarządowymi na 2022 rok. Rada negatywnie zaopiniowała projekt programu, argumentując to nie uwzględnieniem wszystkich propozycji rady w projekcie Rocznego Programu (Opinia ŁRDPP z dnia 9 listopada 2021 r.).

c) Młodzieżowa Rada Miejska Łomży - działa na podstawie statutu przyjętego Uchwałą Nr 165/XXI/16 Rady Miejskiej z dnia 25 stycznia 2016 r. z późniejszymi zmianami przyjętymi Uchwałą Nr 475/LII/18 Rady Miejskiej z dnia 28 marca 2018 r.

W 2021 r. termin wyborów do Młodzieżowej Rady Miejskiej nowej kadencji został wyznaczony na 4-5 października 2021 r. Zarządzeniem Prezydenta Miasta Łomża nr 262/2021 z dnia 06.09.2021 r., czego następstwem było rozpoczęcie kampanii informacyjnej w szkołach i zgłaszanie kandydatów. Zarządzeniem Prezydenta Miasta Łomża Nr 263/2021 z dnia 07.09.2021 r. została powołana Miejska Komisja Wyborcza do przeprowadzenia wyborów do Młodzieżowej Rady Miejskiej Łomży.

Miejska Komisja Wyborcza po otrzymaniu protokołów komisji wyborczych z poszczególnych okręgów wyborczych zatwierdziła i opublikowała 14 października 2021 r. wyniki głosowania w wyborach do Młodzieżowej Rady Miejskiej Łomży.

Młodzieżowa Rada Miejska liczy 23 radnych, którzy reprezentują 10 łomżyńskich szkół ponadpodstawowych z terenu Łomży, z wyłączeniem szkół dla dorosłych.

Sesja inauguracyjna Młodzieżowej Rady Miejskiej Łomży III kadencji odbyła się 8 listopada 2021 roku. W sesji uczestniczyło 20 radnych, którzy ze swego grona w głosowaniu tajnym wybrali przewodniczącego. Kontynuacją pierwszej sesji MRM było drugie posiedzenie MRM celem wyłonienia pełnego składu prezydium, które odbyło się 17 listopada 2021 r. W sesji uczestniczyło 18 radnych, którzy ze swego grona w głosowaniu tajnym wybrali dwóch wiceprzewodniczących i sekretarza.

d) Łomżyńska Społeczna Rada ds. Osób z Niepełnosprawnością została powołana Zarządzeniem Nr 273/2015 Prezydenta Miasta Łomża z dnia 25 września 2015 roku jako organ doradczy Prezydenta w sprawach dotyczących środowiska osób z niepełnosprawnością. Ostatnia zmiana składu została dokonana Zarządzeniem Prezydenta Miasta Nr 304/2019 z dnia 07 października 2019 r.

Szczegółowy wykaz spraw, którymi zajmowała się rada:

Styczeń 2021 r.

- przewodniczący Łomżyńskiej Społecznej Rady ds. Osób z Niepełnosprawnością Jarosław Kaja skierował pismo do Biura Zatrudnienia i Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, w którym w imieniu rady, zaapelował o wprowadzenie bezpłatnych porad prawnych oraz psychologa/psychoterapeuty np. uzależnień, przemocy w rodzinie itp. dla osób z niepełnosprawnością oraz o zwiększenie liczby opiekunów, zwłaszcza dla osób samotnych. Zazaczył, że najważniejszymi problemami, z jakimi borykają się osoby niepełnosprawne są problemy finansowe, brak dostępu do odpowiedniej opieki zdrowotnej oraz rehabilitacji, a także bariery architektoniczne. Informacje powyższe zostały skierowane do BZIRON celem uwzględnienia w Programie Działań na Rzecz Osób Niepełnosprawnych na lata 2021-2030.

Luty 2021 r.

- rada pozytywnie zaopiniowała Program Działań na Rzecz Osób Niepełnosprawnych na lata 2021-2030,

- przewodniczący zwrócił się do Urzędu Miejskiego z prośbą o wystosowanie pism do MOPS-BZIRON oraz PUP w sprawie przygotowania informacji dotyczącej form wsparcia dla osób z niepełnosprawnością w 2021 roku (np. dotacje na otwarcie działalności, oferty pracy). Na przełomie lutego informacje takie zostały przygotowane przez ww. instytucje, UM przekazał je członkom Łomżyńskiej Społecznej Rady ds. Osób z Niepełnosprawnością.

Kwiecień 2021 r.

- przewodniczący zwrócił się do Urzędu Miejskiego z prośbą o wprowadzenie w Łomży Łomżyńskiej Karty „Bez barier”, oferującej system ulg, zniżek i promocji dla osób z niepełnosprawnościami z terenu Łomży. UM zaprosił przewodniczącego rady Jarosława Kaję do udziału w pracach nad wprowadzeniem systemu Karty Mieszkańca.

25 czerwca 2021 r., godz. 14.00, Hala Kultury, Pl. Stary Rynek 6 w Łomży – posiedzenie Łomżyńskiej Społecznej Rady ds. Osób z Niepełnosprawnością, w którym wzięło udział 13 członków rady oraz Zastępca Prezydenta Łomży Andrzej Stypułkowski i pracownicy Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej, Biura Zatrudnienia i Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych. Przedstawiciele MOPS i BZIRON przedstawili ofertę wsparcia skierowaną do osób z niepełnosprawnością. Zastępca Prezydenta przypomniał, że w ratuszu funkcjonuje stanowisko asystenta osoby starszej i niepełnosprawnej. Członkowie rady pytali m.in. o możliwość zapewnienia opieki do dorosłego dziecka z niepełnosprawnością, a także wsparcia psychologa. Dyrektor MOPS zachęcał do skorzystania z bezpłatnych porad psychologicznych Ośrodka

Interwencji Kryzysowej w Łomży. Przewodniczący przedstawił plan organizacji II Łomżyńskiego Pikniku Integracyjnego Osób z Niepełnosprawnością, który przy dofinansowaniu ze środków Miasta Łomża, zamierzał zorganizować Łomżyński Klaster Ekonomii Społecznej.

Lipiec 2021 r.

– rada zwróciła się do Prezydenta Łomży o zabezpieczenie środków na 2022 rok na wprowadzenie tłumacza polskiego języka migowego podczas transmisji każdej sesji Rady Miejskiej Łomży. Takie udogodnienie pozwoli osobom głuchym oraz słabosłyszącym na korzystanie z transmisji obrad. Rozwiązanie to wpisuje się w standardy wynikające m.in. z polityki dostępności,

- rada zwróciła się do Prezydenta Łomży o uwzględnienie utworzenia kładki nad wodą dla osób niepełnosprawnych podczas realizacji drugiego etapu tworzenia bulwarów.

13 października 2021 r. - Łomżyński Dzień Osób z Niepełnosprawnością

– współorganizacja wydarzenia, które odbyło się w Hali Kultury, Pl. Stary Rynek 6 w Łomży. W programie znalazły się: mecz integracyjny: Zespół Szkół Specjalnych – Urząd Miejski w Łomży, animacje, zabawy integracyjne dla dzieci, przegląd twórczości osób z niepełnosprawnością, panel dyskusyjny „Zrozumieć niepełnosprawność” z udziałem PWSliP i SP2 oraz koncert Moniki Kuszyńskiej,

- w październiku 2021 r. członkowie rady otrzymali koszulki z logo zamówione przez Urząd Miejski.

e) Łomżyńska Rada Sportu – została powołana Zarządzeniem Nr 42/19 Prezydenta Miasta Łomża z dnia 15 lutego 2019 r. Rada jest organem opiniotwórczym i doradczym Prezydenta Łomży w zakresie kultury fizycznej i sportu. W skład Rady wchodzi przedstawiciele różnych środowisk sportowych. W dniu 01.07.2021r. Zarządzeniem Prezydenta Miasta 214/21 do składu Łomżyńskiej Rady Sportu powołano dwie nowe osoby reprezentujące Fundację Akademia Piłkarska „Elite”. Obecnie w radzie zasiada 23 członków.

Wg zasad określonych w zarządzeniu powołującym, Łomżyńska Rada Sportu obraduje na posiedzeniach zwoływanych przez przewodniczącego, nie rzadziej niż raz na 6 miesięcy. W roku 2021 Łomżyńska Rada Sportu odbyła 4 posiedzenia. Również zarząd Łomżyńskiej Rady Sportu obradował czterokrotnie. Rada w 2021 roku podejmowała następujące tematy:

- zasady przyznawania dotacji klubom sportowym,
- zaopiniowanie wniosków w sprawie przyznania nagród Łomżyński Laur Sportowy,
- zaopiniowanie wniosków o przyznanie i pozbawiania stypendiów sportowych
- zmian w Regulaminie Przyznawania Stypendiów Sportowych.

W dniu 27 stycznia 2021 r. odbyło się posiedzenie Łomżyńskiej Rady Sportu w zakresie zaopiniowania złożonych wniosków o przyznanie nagród w ramach Łomżyńskich Laurów Sportowych.

Posiedzenie w dniu 10 marca 2021 r. dotyczyło zaopiniowania wniosków o przyznanie okresowych stypendiów sportowych osobom fizycznym osiągającym wyniki we współzawodnictwie sportowym, w związku z prowadzonym II naborem uzupełniającym.

Na posiedzeniu w dniu 24 września 2021 roku Łomżyńska Rada Sportu zawnioskowała do Prezydenta Łomży o pozbawienie stypendystę ŁKS 1926 stypendium sportowego z uwagi na zmianę jego przynależności klubowej. Podjęto również dyskusję nad zmianami w Regulaminie Przyznawania Stypendiów Sportowych.

Ostatnie posiedzenie Łomżyńskiej Rady Sportu odbyło się w dniu 28 grudnia 2021 r. i dotyczyło zaopiniowania wypracowanych w dniu 27.12.2021 r. przez Zarząd Łomżyńskiej

Rady Sportu propozycji przyznania okresowych stypendiów sportowych osobom fizycznym osiągającym wyniki we współzawodnictwie sportowym.

f) Rada Gospodarcza przy Prezydencie Miasta Łomży – została powołana Zarządzenie nr 65/2019 Prezydenta Miasta Łomży z dnia 11.03.2019 w sprawie powołania Rady Gospodarczej przy Prezydencie Miasta Łomży. W 2021 r. rada nie obradowała.

WYKONANIE UCHWAŁ RADY MIEJSKIEJ

Zgodnie z art. 30 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym do zadań Prezydenta Miasta, jako organu wykonawczego gminy należy wykonywanie Uchwał Rady Miejskiej.

W 2021 roku Rada Miejska podjęła 111 uchwał. Wszystkie zostały przekazane wg właściwości rzeczowej i miejscowej odpowiednio Wojewodzie Podlaskiemu oraz Regionalnej Izbie Obrachunkowej. Akty prawa miejscowego, oprócz publikacji w Biuletynie Informacji Publicznej Urzędu Miejskiego w Łomży przekazywano również do publikacji w Dzienniku Urzędowym Województwa Podlaskiego. Żadna z uchwał nie została uchylona przez organy nadzoru.

Wykaz podjętych w 2021 roku uchwał przedstawia poniższa tabela.

Informacja o realizacji uchwał podjętych w 2021 roku	RAZEM	zrealizowano	realizacja w 2022	realizacja kilkuletnia	nie zrealizowano
OGÓŁEM w 2021 roku, w tym w sprawach:	111	93	11	7	0
BUDŻETU MIASTA I FINANSÓW	36	34	2	0	0
ORGANIZACJI I OBSŁUGI	15	15	0	0	0
GOSPODARKI KOMUNALNEJ I OCHRONY ŚRODOWISKA	15	12	1	2	0
GOSPODARKI NIERUCHOMOŚCIAMI	13	13	0	0	0
ROZWOJU GOSPODARCZEGO I FUNDUSZY ZEWNĘTRZNYCH	4	2	2	0	0
KULTURY, SPORTU, TURYSTYKI I WSPÓŁDZIAŁANIA SPOŁECZNEGO	8	5	2	1	0
OŚWIATY	9	8	1	0	0
ZDROWIA I POMOCY SPOŁECZNEJ	11	4	3	4	0

W 2021 roku Rada Miejska podjęła **111 uchwał**, z czego:

1. **93 uchwały zostały w pełni zrealizowane**,

2. **11 uchwał jest w trakcie bieżącej realizacji, bowiem dotyczą zadań obejmujących rok 2022:**

- 1 uchwała dotycząca wydatków, które nie wygasają z upływem 2021 roku jest na bieżąco realizowana do 30.06.2022 roku;

- 1 uchwała w sprawie ustalenia stawki dotacji przedmiotowej udzielonej Centrum Integracji Społecznej w Łomży na 2022 rok podlega realizacji do 31.12. 2022 roku;

- 1 uchwała z zakresu gospodarki komunalnej i ochrony środowiska dotycząca obowiązujących w 2022 roku stawek opłat za usunięcie pojazdu z drogi i jego parkowanie na parkingu strzeżonym oraz wysokości kosztów powstałych w przypadku odstąpienia od usunięcia pojazdu jest na bieżąco realizowana do 31.12.2022 roku;

- 2 uchwały z zakresu rozwoju gospodarczego: dotycząca Założeń Polityki Społeczno – Gospodarczej Miasta Łomża na 2022 rok podlega realizacji do 31.12. 2022 roku oraz dotycząca przystąpienia do opracowania Strategii Rozwoju Miasta Łomża do roku 2030 będzie zrealizowana do końca maja 2022 roku;
- 2 uchwały z zakresu turystyki i współdziałania społecznego: dotycząca ustanowienia dorocznych Nagród Prezydenta Miasta Łomży za osiągnięcia w dziedzinie twórczości artystycznej, upowszechniania kultury i ochrony kultury jest na bieżąco realizowana w 2022 roku oraz uchwała dotycząca Roczno Programu Współpracy Miasta Łomży z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami, o których mowa w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie na 2022 rok podlega realizacji do 31.12.2022 roku;
- 1 uchwała z zakresu oświaty dotycząca średniej ceny jednostek paliwa w Mieście Łomża na rok szkolny 2021/2022 jest realizowana do 31.08.2022 roku;
- 3 uchwały z zakresu zdrowia i pomocy społecznej dotyczące Łomżyńskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Innych Uzależnień na 2022 rok, rozkładu godzin pracy aptek ogólnodostępnych na terenie Miasta Łomża na 2022 rok oraz Programu szczepień ochronnych przeciwko grypie dla mieszkańców Łomży po 60 roku życia na lata 2021 – 2022 są realizowane do 31.12.2022 roku.

3. 7 uchwał obejmujących kilkuletni okres jest na bieżąco realizowanych zgodnie z założeniami i harmonogramami planów, programów i projektów:

- 2 uchwały z zakresu gospodarki komunalnej i ochrony środowiska dotyczące Programu Ochrony Środowiska dla Miasta Łomży na lata 2021-2026 z perspektywą do 2030 roku wraz z Prognozą oddziaływania na środowisko oraz Regulaminu dostarczania wody i odprowadzania ścieków;
- 1 uchwała z zakresu kultury, sportu, turystyki i współdziałania społecznego dotycząca zasad i trybu przeprowadzenia konsultacji społecznych w ramach Budżetu Obywatelskiego Miasta Łomża;
- 4 uchwały z zakresu zdrowia i pomocy społecznej dotyczące zasad wynajmowania lokali wchodzących w skład mieszkaniowego zasobu Miasta Łomży, Miejskiego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2022-2026, Programu wspierania rodziny w mieście Łomża na lata 2022-2024 oraz Programu Działań na Rzecz Osób Niepełnosprawnych w mieście Łomża na lata 2021-2030.

PODSUMOWANIE

Rok 2021 był kolejnym czasem walki z pandemią koronawirusa SARS-CoV-2 wywołującego chorobę COVID-19. Ale był też okresem zakończenia wielu ważnych inwestycji w naszym mieście oraz organizacji wielu ciekawych wydarzeń.

Niezwykle oczekiwanymi przez mieszkańców, ale też trudnymi w realizacji, były budowa sali koncertowej Filharmonii Kameralnej oraz przebudowa Hali Targowej na Halę Kultury. Sala koncertowa FKWL to nowoczesny budynek, w którym w komfortowych warunkach koncertu może wysłuchać czterysta osób. Jest to obiekt odpowiadający sukcesom naszych filharmoników i ich ogromnemu kunsztowi muzycznemu. Jak ważną inwestycją okazała się Hala Kultury pokazują zaś liczne wydarzenia, koncerty, spektakle, wystawy, warsztaty, projekcje filmowe, które można tam realizować oraz przyznany tytuł Podlaskiej Marki Roku.

Warto w tym momencie podkreślić, że przebudowa zabytkowej Hali Targowej na Halę Kultury wraz z jej wyposażeniem oraz termomodernizacja kamienicy przy ul. Wojska Polskiego 15/17 w Łomży zostały nagrodzone w konkursie „Budowa roku 2019-2020 w regionie północno – wschodnim”. Konkurs został zorganizowany przez Polski Związek Inżynierów i Techników Budownictwa Oddział w Białymstoku już po raz 26. i był jednym z wydarzeń towarzyszących obchodom jubileuszu 70-lecia Wydziału Budownictwa i Nauk o Środowisku Politechniki Białostockiej.

W 2021 roku oddaliśmy do użytku również długo wyczekiwaną salę sportową Szkoły Podstawowej nr 2 i podpisaliśmy umowę z wykonawcą na budowę nowoczesnej sali sportowej przy Szkole Podstawowej nr 5. Otwarte oficjalnie zostały m.in. ulice Pułaskiego, Strażacka i Bursztynowa, wyremontowano kolejny odcinek niezwykle ważnej arterii komunikacyjnej naszego miasta jaką jest ul. Wojska Polskiego. Rozpoczęliśmy termomodernizację Bursy Szkolnej nr 2 i podpisaliśmy umowę na modernizację zabytkowej kamienicy przy ul. Polowej 65, w której powstanie 17 lokali socjalnych.

Dobra współpraca z wieloma środowiskami owocuje strumieniem funduszy zewnętrznych płynących do Łomży. Z Rządowego Funduszu Polski Ład otrzymaliśmy 37,8 mln zł na rozbudowę bulwarów nadnarwiańskich. W ramach programu Rozwój Lokalny Miasto Łomża otrzymało również ponad 16 milionów złotych z Funduszy Norweskich, a około 60% tej kwoty zostanie przeznaczone właśnie na inwestycję nad Narwią przy moście Hubala w ramach projektu pn. "Łomża – Miasto, w którym żyję i pracuję". Z Ministerstwa Kultury, Dziedzictwa Narodowego i Sportu w ramach programu "Sportowa Polska – program rozwoju lokalnej infrastruktury sportowej – edycja 2021" otrzymaliśmy prawie 3 mln 350 tys. zł na modernizację Hali Sportowej przy Szkole Podstawowej nr 9 oraz budowę obiektów sportowych przy Zespole Szkół Mechanicznych i Ogólnokształcących nr 5. Ze środków rezerwy subwencji ogólnej otrzymaliśmy około 3,8 mln zł na remont kolejnego odcinka ul. Wojska Polskiego. Prawie 4,5 mln zł na remont kamienicy przy ul. Polowej 65 pozyskaliśmy z Funduszu Dopłat w ramach realizacji przez Bank Gospodarstwa Krajowego rządowego programu budownictwa komunalnego. Na rozbudowę ul. Jasnej i ul. Wesołej z Rządowego Funduszu Rozwoju Dróg dostaliśmy 1,7 mln zł. Z Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych prawie pół miliona złotych trafiło na trwającą termomodernizację i przebudowę Bursy Szkolnej nr 2 przy ul. Stacha Konwy. Należy pamiętać, że przy pojawiających się możliwościach dofinansowania inwestycji z zewnętrznych źródeł, Miasto

Łomża musi wygospodarować środki na pokrycie wkładu własnego wymaganego przy realizacji większości inwestycji z dofinansowaniem zewnętrznym.

Cały czas aktywizujemy łomżyńskich seniorów. W ubiegłym roku przenieśliśmy Klub Seniora do nowej siedziby przy ul. Nowogrodzkiej 7A. Obecnie znajduje się on w miejscu, do którego można bezpłatnie dojechać komunikacją miejską, dysponuje prawie trzykrotnie większą powierzchnią użytkową niż w poprzedni lokal, a do tego posiada plac o powierzchni kilkunastu arów. Sąsiedztwo Parku im. Jakuba Wagi otwiera nowe możliwości, które z pożytkiem mogą zostać wykorzystane na rzecz „srebrnego pokolenia”.

Zmianie uległa także siedziba Powiatowego Zespołu do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w Łomży. Nowy lokal przy ul. Wojska Polskiego 25 jest bardziej dostępny i przyjazny dla osób z niepełnosprawnościami.

Uruchomiliśmy Miejski Żłobek nr 3 w Łomży, mieszczący się w Przedszkolu Publicznym nr 14 przy ul. Kołłątaja 8. Środki na jego funkcjonowanie pozyskaliśmy w ramach projektu „Nowe miejsca opieki w łomżyńskim Żłobku” realizowanego z Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Podlaskiego na lata 2014-2020.

Warto zauważyć, że nasze miasto zajęło I miejsce w województwie podlaskim w IX edycji Ogólnopolskiego Konkursu "Grunt na medal 2021". Konkurs zorganizowała Polska Agencja Inwestycji i Handlu. Łomża zgłosiła do niego 2,5-hektarową działkę miejską przy ul. Ciepłej, którą komisja konkursowa uznała za najbardziej atrakcyjny obszar dla potencjalnych inwestorów w województwie podlaskim. Pod koniec ubiegłego roku, po kilkuletnich próbach i staraniach, została ona sprzedana za ponad 3,5 miliona złotych. Firma Raben, specjalizująca się w logistyce i transporcie, zamierza zbudować na niej logistyczny magazyn chłodniczy. Mam nadzieję, że jak najszybciej rozpocznie ona działalność, dzięki czemu pracę znajdzie kilkadziesiąt osób.

Musimy jednak pamiętać, że jako miasto nie dysponujemy swoimi terenami inwestycyjnymi, co jest naszą dużą bolączką. Pod koniec 2020 roku została przyjęta specjalna uchwała dotycząca dużych terenów inwestycyjnych przy ulicy Meblowej o łącznej powierzchni ponad 220 hektarów możliwych do zagospodarowania. Są to grunty prywatne, którymi zainteresowanie wykazują głównie firmy z branży rolno-spożywczej. W obliczu budowanej Via Baltici czy planach związanych z Centralnym Portem Komunikacyjnym musimy podejmować działania, które pomogą wykorzystać otwierający się przed nami potencjał i zachęcą przedsiębiorców do lokowania tutaj swoich inwestycji.

Pomimo pandemii w ubiegłym roku udało nam się zorganizować kilka dużych wydarzeń kulturalnych, rozrywkowych i sportowych. Odbyła się Gala Babilon MMA 25 transmitowana na antenie Polsat Sport Fight i ogólnodostępnym kanale Super Polsat. Mecz w ramach Turnieju Ośmiu Narodów U-20 Polska – Włochy cieszył się ogromnym zainteresowaniem łomżyńskich kibiców i transmitowany był z łomżyńskiego stadionu przez TVP Sport. Dużym sportowym wydarzeniem było „Łomża Summer Beach Handball 2021” organizowane w ramach PGNiG Summer Superliga i EBT. Odbyło się również m.in. Letnie Kino Plenerowe i Jesienne Kino Samochodowe. Cieszyć się mogliśmy także z Festiwalu Teatralnego Walizka. Jeszcze w ograniczonej formule odbyły się Dni Łomży, ale pod koniec sierpnia miał miejsce „Gościniec Łomżyński – Zasmakuj w Łomży”.

Ze względu na pandemiczne obostrzenia nie mogliśmy zorganizować łomżyńskiej Wieczery Wigilijnej, ale udało nam się przygotować wigilijny stół dla potrzebujących. Rozdysponowano ponad 2 tysiące pierogów, po tysiąc porcji kapusty z grzybami i pasztecików. Nie zabrakło także tradycyjnych klusek z makiem, makowca, czy słodczy. Każdy kto zgłosił się

po żywnościową pomoc otrzymał poporcjowane i umieszczone w pojemnikach jednorazowych i torbach artykuły spożywcze.

Bardzo nas cieszy, że Skarbnik Miasta Łomża została laureatką ubiegłorocznego Plebiscytu „Perły Samorządu”. Pani Elżbieta Parzych zdobyła trzecie miejsce w rankingu „Skarbnik Samorządu - miasta na prawach powiatu do 120 tys. mieszkańców”. To ważne wyróżnienie przyznawane przez opiniotwórczy tytuł Dziennik Gazeta Prawna, w różnych kategoriach. Tytuł "Skarbnik Samorządu" nadawany jest od 2018 roku i jest uhonorowaniem osób, które na co dzień zarządzają budżetem i finansami jednostek samorządu terytorialnego.

Rok 2021 był kolejnym rokiem obowiązywania obostrzeń z powodu wystąpienia epidemii wirusa Sars-Cov-2. Analizując jej wpływ na stan finansów Miasta można stwierdzić, że skutki były zdecydowanie mniejsze niż w roku wcześniejszym. Jednocześnie w dalszym ciągu widoczne są spadki po stronie dochodów w porównaniu z okresem przed wystąpieniem epidemii. Podsumowując wykonanie budżetu za 2021 rok należy stwierdzić, że pomimo trudnego okresu udało się zamknąć go z sukcesem.

Trwający rok 2022 jest czasem wielkiej niepewności w polskiej gospodarce, a wraz z jego początkiem Miasto Łomża musi mierzyć się z podwyżkami cen towarów i usług, a także stóp procentowych, przy jednocześnie niższych planowanych dochodach bieżących. Istotnym problemem wielu samorządów jest świadczenie codziennych usług publicznych na zadowalającym mieszkańców poziomie, przy jednoczesnej walce z inflacją i wzrastającymi cenami energii, przez które radykalnie rosną wydatki bieżące i niepewność systemu samorządowych dochodów. Sytuacji nie poprawia wojna w Ukrainie i związane z nią nowe zadania podejmowane przez samorządy. Dlatego liczę na dobrą współpracę z Radą Miasta, instytucjami rządowymi, organizacjami pozarządowymi oraz mieszkańcami Łomży.

PREZYDENT MIASTA

dr Mariusz Chrzanowski

